ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Ι

Αρ. 2
333

1933

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΕΤΑΞΩΤΑ

Ε. Λοβαντζης

ΚΡΕΠ-ΜΑΡΟΚΑΙΝ, FLEUR DE SOIE, ΚΡΕΠ — ΡΑΦΤ, ΣΟΥΑ — ΑΡΜΟΥΡ, ΚΡΕΠ—ΜΟΓΓΟΛ, ΚΡΕΠ—ΝΤΙΑΓΩΝΑΛ. ΕΜΠΡΙΜΕ, ΣΕΜΙΖΙΕ, ΜΑΛΛΟΜΕΤΑΞΑ

Καὶ ὅ,τι νέον καὶ μοδέρνο παράγεται ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν Βιομηχανίαν, λανσάρεται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἀποθήκην τῶν Ἑλληνικῶν Μεταξωτῶν.

Ἑρμοῦ 3. ΑΡ. ΤΗΛΕΦ. 22—529

Κάθε κορφὴ βυρία δὲν πρέπει νὰ βιασθῇ νὰ ράψῃ τὰ φορέματά της. Ἂς ἐπισκεφθῇ τὸν ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ τῆς διπλωματούχου μοδίστας

Δ^ΟΣ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α

Θὰ εὕρῃ ὅλα τὰ τελευταῖα μοντέλλα τῆς χειμερινῆς σαιζὸν μὲ χάρι. Παριζιάνικο γοῦστο καὶ τιμὰς λογικάς.

Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρῳ.

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ἀδάμαντας καὶ διάφωτα ἀργυρᾶ σκεύη μὲ τὰς μεγαλειτέρας τιμὰς ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων καταστημάτων. Μὴ πωλήσετε τὰ κοσμήματά σας προτοῦ μᾶς ἐπισκεφθεῖτε καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον σας.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ χρυσὲς ἀπὸ Δρχ. 250 τὸ ζεῦγος καὶ ἄνω.

Δαχτυλίδια ἀνδρικὰ χρυσᾶ ἀπὸ Δρχ. 400 καὶ ἄνω.

Σταυροὶ Βαπτισεων χρυσοῖ, ἀπὸ Δρχ. 75 καὶ ἄνω.

ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ

ΙΩΣ. ΣΤΕΛΙΟΥ & ΑΘ. ΖΕΡΒΑ

ΑΠΕΛΛΟΥ 8

ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΙΔΕΡΜΙΣ

ΕΝΤΟΣ ΤΡΙΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

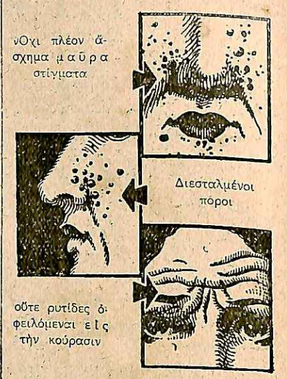

Σ' αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ τρία σημεῖα τοῦ προσώπου σας παρουσιάζονται καθαρώτατα αἱ ἀτέλειαι τῆς ἐπιδερμίδος. Πρόσφαται μελέται ἀπεκάλυψαν ὅτι κάθε γυναῖκα μπορεῖ τώρα νὰ λευκαίνῃ, μαλακώσῃ καὶ ἐξωραΐσῃ εὐκόλα τὴν ἐπιδερμίδα της κάμνοντας ἁπλῶς χρῆσιν καθημερινῶς τῆς κρέμας Τοκαλὸν λευκοῦ χρώματος (μὴ λιπαρά). Περιέχει δροσερὴ κρέμα καὶ ἐλαιόλαδον, ἁρμοσωθέντα προηγουμένως, συνδυασμένα μὲ στυπτικὲς οὐσίες ποὺ λευκαίνουν καὶ τονώνουν. Διαποτίζει στιγμιαίως, καταπραΰνει τὸν ἐρεθισμὸν τῶν ἀφένων τῆς ἐπιδερμίδος καὶ συστέλλει τοὺς διεσταλμένους πόρους. Τὰ μαῦρα στίγματα διαλύονται καὶ ἐξαφανίζονται. Αἱ ρυτίδες αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς κοπώσεως ἐξαλείφονται ἀπὸ τὴν πρώτην χρησιμοποίησιν. Διατηρεῖ τὴν ζωηροτέρα ἐπιδερμίδα σὲ μιὰ λεπτὴ δροσιά. Ἀφαιρεῖ τὴν γυαλάδα τῆς ἐλαιώδους καὶ λιπαρᾶς ἐπιδερμίδος. Αὐτὴ ἡ νέα κρέμα Τοκαλὸν χρώματος λευκοῦ, στολίζει γρήγορα τὴν ἐπιδερμίδα μὲ μιὰ ὡμορφιὰ καὶ μιὰ δροσιὰ νέα καὶ ἀπερίγραπτη καὶ τοῦτο μὲ τρόπο ἐντελῶς μοναδικό.

ΣΤΗΘΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΛΟΥΚΑΣ ΜΟΥΖΑΣ

Ἰατρὸς Παθολέγος

Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Λωζάννης, τέως ἐσωτερικὸς βοηθὸς Νοσοκομείου Πανεπιστημίου Λωζάννης. Δέχεται Λέκα 7 (πάροδος Βουλῆς) 10—12 π. μ. καὶ 4—7 μ. μ. Τηλέφ. 23078.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΕΜΑ ΕΛΕΝΑ

Ἀναφαίτητον καλλωπιστικὸν διὰ κάθε κυρίαν. Διατηρεῖ τὴν δροσερότητα τοῦ προσώπου. Καθαρίζει τὸ δέρμα. Ἐξαλείφει τὰς ρυτίδας. Προφυλάσσει τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὰς καιρικὰς μεταβολάς.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας, ἀπευθῆτε εἰς τὸ Φαρμακεῖον « Νικήτα Δασκαλάκη, Ὁμόνοια.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ, Τ' ΩΡΑΙΟΤΕΡΟ, ΤΟ ΠΡΑΚΤΙΚΩΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΕΡΠΝΟΤΕΡΟ ΔΩΡΟ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,

ΤΟΥ 1933

130 ΣΕΛΙΔΕΣ ΠΛΟΥΣΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕ ΠΛΟΥΣΙΑ ΥΛΗ.

ΔΡΑΧΜΑΙ 25

INSTITUT DE BEAUTÉ "WILLIAMS,,

Ὁδὸς Λυκούργου ἀριθ. 1.—Στοὰ Κόνταξ—Ἀθῆναι.

Ἐφαρμόζει τὰς ἀνωτέρας μεθόδους διὰ νὰ σᾶς παρουσιάσῃ ἕνα πρόσωπον ἀπαστράπτον, ἕνα κορμὶ τέλειον καὶ σφικτό, ἀνεξαρτήτως τῆς ἡλικίας σας, τῆς ὑγείας σας, τῆς κατατομῆς σας. Ἐπισκέψεις καὶ συμβουλαὶ δωρεάν.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἰατρὸς δερματολέγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς Ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται ὁδὸς Κεφαλληνίας καὶ Γενέσας 1

Ὧραι 8—11 π.μ. καὶ 4—7 μ.μ.

Τηλέφ. 80218

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμελογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-60

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΣΤΕΡΩΝ

Ἐπάνω ἀριστερά: Ἡ γοητευτικὴ βεντέττα Μύρνα Λόυ στὸ σπίτι της. Δεξιά: Ἡ περίφημη Γαλλὶς πρωταγωνίστρια τῆς ὀθόνης Διλὴ Νταμιτά, σ' ἕνα καινούργιο της φίλμ. Κάτω: Ὁ Ραμὸν Νοβάρρο κι' ἡ Ντόροθυ Τζόρνταν, σὲ μιὰ περιπαθῆ σκηνή.

ΑΠΑΝΩ τὰ χέρια!... Ψηλά... Ἔτσι μπράβο!... Μούγκρισε ὁ προσωπιδοφόρος ληστής.

Ὁ Ρίτσαρ ἄφησε τὴ βαλίτσα του νὰ τοῦ πέση στὸ χῶμα, σήκωσε τὰ χέρια του ψηλά, κι' εἶπε μὲ φωνὴ πρόσχαρη καὶ γεμάτη κέφι:

—Θαυμάσια!... Τέτοια περιπέτεια δὲν τὴν περίμενα ποτέ μου.... Θὰ μοῦ νοστιμίση λιγάκι αὐτὴ τὴ μέρα τὴν ὁποία νόμιζα τόσο σαχλή. Πές μου, λοιπόν, κ. ληστή, τί ἀπ' ὅλα θέλεις;... Τὸ βαλάντιό μου;... Τὴ ζωή μου;.. Ἢ καὶ τὰ δυὸ μαζύ;...

Ὁ προσωπιδοφόρος ἄγνωστος χαμογέλασε ἐλαφρά, καὶ σημαδεύοντας ἀκόμη τὸν Ρίτσαρ μὲ τὸ ἀρχαϊκό, πλατύστομο τρομπόνι του, τοὖπε αἰνιγματικά:

—Μὴ βιάζεσαι, φιλαράκο... Θὰ σκεφτῶ καὶ θὰ σοῦ πῶ σὲ λίγο, τί ἀπ' ὅλα αὐτὰ γυρεύω...

Ὁ ληστὴς ἦταν ἕνας λεπτοκαμωμένος καὶ χαριτωμένος ἄγνωστος, ἐνῶ τὸ θῦμα—ὁ Ρίτσαρ—ἦταν ἕνας νέος γερός, μὲ ὤμους τετράγωνους καὶ δυνατούς, ψηλός, μὲ διαρκῶς χαμογελαστὰ μάτια καὶ μὲ κέφι ἀνεξάντλητο...

Κυττάχτηκαν κι' οἱ δυό τους καλὰ - καλά, μέτρησαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον μὲ τὶς ματιές του, κατόπιν δὲ ὁ προσωπιδοφόρος κρατῶντας πάντα ἕτοιμο τὸ τρομακτικὸ τρομπόνι του εἶπε στὸν Ρίτσαρ:

—Χαμήλωσε τὸ ἕνα χέρι... Ἔτσι... Πάρε τώρα τὴ βαλίτσα σου... Ὡραῖα!... Περπάτα ἥσυχα μπροστά σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες μου, καὶ ξέρε το πῶς μὲ τὴν πρώτη ὕποπτη κίνησι ποὺ θὰ κάνης θὰ στὴν ἀνάψω στὸ λεπτό... Ἐμπρός...

Προχώρησαν γρήγορα - γρήγορα κι' ἔπειτα ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, πέρασαν τὴ μεγάλη κι' ἔρημη αὐλή, μιᾶς ἀγροτικῆς ἐπαύλεως καὶ μπῆκαν σ' ἕνα στενό, ἰσόγειο δωμάτιο, ἐπιπλωμένο ἁπλᾶ μὰ μὲ γοῦστο ραφιναρισμένο...

Ὁ Ρίτσαρ ἄρχισε νὰ καπνίζη τὴν πίπα του, πέρνοντας τὸ ζήτημα ἀψήφιστα. Δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψη τί διάβολο τὸν ἤθελαν, καὶ τοῦ φερνόντουσαν μὲ τέτοιο τρόπο, καὶ γι' αὐτὸ ἀποφάσισε νὰ μὴν πονοκεφαλιάση, ἀλλὰ νὰ περιμένη μὲ ψυχραιμία τὴ συνέχεια τῆς ἱστορίας αὐτῆς.

Ἄξαφνα, σὲ λιγάκι, ἄνοιξε ἀθόρυβα ἡ πόρτα, καὶ μπῆκε στὸ δωμάτιο μιὰ χρυσόμαλλη, ψηλὴ κοπέλλα, ὤμορφη καὶ σαγηνευτικὴ σὰν νεράϊδα. Μόλις ἀντίκρυσε τὸν Ρίτσαρ, ἔκανε ἕνα κίνημα ζωηρῆς ἐκπλήξεως, καὶ ξεφώνισε:

—Μπᾶ!... Ποιὸς εἶστε σεῖς, κύριε;...

Ὁ Ρίτσαρ ὑποκλίθηκε μὲ λεπτότητα, κι' ἀπάντησε:

—Χμμ... Ξέρω κι' ἐγώ;.. Ἂν μὲ ρωτούσατε πρὶν ἀπὸ μιὰ ὥρα, θὰ σᾶς ἔλεγα ὅτι ἤμουν ὁ Ρίτσαρ Στανγουαίη, ἕνας φτωχὸς μὰ ἔντιμος πολίτης τοῦ Λονδίνου, ὁ ὁποῖος πήγαινε, φρόνιμα καὶ ἥσυχα, νὰ ἐπισκεφθῆ κάτι παληούς του φίλους κάπου ἐδῶ κοντά... Ἐνῶ τώρα καθὼς βλέ...

Ἡ πόρτα ξανάνοιξε πάλι μὲ θόρυβο, κι' ὁ προσωπιδοφόρος ἄγνωστος μπῆκε μέσα, κόβοντας τὴ φράσι τοῦ Ρίτσαρ στὴ μέση. Ἔβγαλε τὴ μάσκα του, πέταξε ἀπ' τὸ κεφάλι του τὸ παράξενο τρίχωχο καπέλλο ποὺ φοροῦσε, καὶ τότε ὁ Ρίτσαρ εἶδε μὲ κατάπληξι ἕναν δροσερῆς ὠμορφιᾶς νέον ὁ ὁποῖος ἔμοιαζε καταπληκτικὰ μὲ τὴν κοπέλλα...

Ὁ νέος αὐτὸς δείχνοντας τὸν Ρίτσαρ, στὴ δεσποινίδα, φώναξε μὲ ὑπερηφάνεια:

—Βλέπεις, Μάτζι;... Τὸν ἅρπαξα τὸ φίλο... Ξεμπέρδεψε ἐσὺ μαζύ του, τώρα...

Ἡ Μάτζι σταυροκοπήθηκε. Κύτταξε στενοχωρημένη τὸν Ρίτσαρ καὶ τοῦ μουρμούρισε μὲ φωνὴ λυπημένη:

—Ὤ, κύριε!... Δὲν ξέρω πῶς νὰ

—'Απάνω τὰ χέρια!... Ψηλά!... Ἔτσι, μπράβο!...

σᾶς δικαιολογηθῶ... Δὲν ξέρω ἂν θὰ μπορέσετε ποτέ σας νὰ μᾶς συγχωρήσετε, γι' αὐτὸ τὸ κρύο κι' ἀπερίσκεπτο ἀστεῖο τοῦ Μπίλλ... Τί ἄλλο νὰ σᾶς πῶ, Θεέ μου;...

Τὸ κομψ', μεταξωτό της μαντηλάκι, καθὼς τὸ στριφογύριζε μὲ ἀπόγνωση στὰ κρινένια δαχτυλάκια της, εἶχε καταντήσει ψιλὸ σὰν σπάγγος. Ὁ Ρίτσαρ ὑποκλίθηκε ἱπποτικὰ κι' εἶπε στὴ δεσποινίδα:

—Σᾶς θερμοπαρακαλῶ... Μὴ στενοχωρεῖσθε... Εἶνε ὁλοφάνερο, πῶς ἔγινε κάποια παρεξήγησι. Κι' ἂν ὑποθέσουμε πῶς ἦταν κάπως δυσάρεστη ἡ ἀρχὴ τῆς περιπετείας μου αὐτῆς, τὸ τέλος της μὲ ἀποζημιώνει μὲ τὸ παραπάνω... Εἶμαι εὐτυχὴς γιατὶ σᾶς γνώρισα, δεσποινίς... Ἐνθουσιασμένος γιὰ τὴ γνωριμία σας, κύριε, παρ' ὅλο ποὺ μοῦ φερθήκατε λιγάκι ἀπότομα πρὸ ὀλίγου....

Κι' ὁ Ρίτσαρ ὑποκλίθηκε σὰν τέλειος τζέντλεμαν.

Ἡ Μάτζι, ρίχνοντάς του μιὰ σαγηνευτικὴ ματιά, λὲς κι' ἤθελε νὰ τὸν ἀποζημιώση γιὰ ὅλες τὶς ἐνοχλήσεις ποὺ ὑπέστη, τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ παιχνιδιάρα:

—Σᾶς χρωστοῦμε μιὰ ἐξήγησι τοὐλάχιστον, κύριε Στανγουαίη... Ἰδοὺ τί συμβαίνει: Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες δίνουμε στὸ θεατράκι τοῦ Κολλεγίου μας μιὰ εὐεργετικὴ παράστασι, γιὰ τὸ «Νοσοκομεῖο τῶν Ἀπόρων»... Ὁ Χάρρυ, ὁ γυιὸς τοῦ νομάρχου μας, ἔγραψε μιὰ μικρὴ τραγωδία μεσαιωνικῆς ὑποθέσεως, τὴν ὁποία θὰ παίξουμε μερικοὶ νέοι τοῦ τόπου μας... κι' ἐγώ... Ἡ δοκιμὲς πῆγαν καλὰ ὥς τώρα, μὰ ὁ Μόργκαν, ὁ ὁποῖος θὰ παίξη τὸ μέρος τοῦ ληστοῦ, λείπει στὸ Λονδῖνο τόσες μέρες. Τὸν περιμέναμε σήμερα. Κι' ὁ ἀδελφός μου Μπίλλ, ἀνυπόμονος καθὼς εἶνε, εἶπε πὼς θὰ πάη ὥς τὸ σταθμό, νὰ τὸν φέρη ἴσα στὸ σπίτι μας μὲ τὸ ζόρι, γιὰ νὰ μάθη τὸ μέρος του καλά, πρὶν πάει σπίτι του καὶ χασομερήσει.

...Καταλαβαίνετε βέβαια, ὅτι ὁ Μπίλλ δὲν ξέρει προσωπικῶς τὸν Μόργκαν, γιατὶ βρισκόταν κλεισμένος ἐδῶ καὶ τρία χρόνια σ' ἕνα ἰδιωτικὸ λύκειο τοῦ Λανκασάϊρ, καὶ μόλις ἐφέτος ἦρθε, γιὰ νὰ περάσουμε ὅλοι μαζὺ οἰκογενειακῶς τὶς γιορτές...

...Καταλάβατε λοιπὸν τώρα;... Ὁ καϋμένος ὁ Μπίλλ σᾶς εἶδε μὲ τὴ βαλίτσα, σᾶς νόμισε γιὰ τὸν Μόργκαν, καὶ σᾶς ἔπαιξε αὐτὸ τὸ ἄσχημο ἀστεῖο... Λυποῦμαι πολύ, γι' αὐτὸ ποὺ σᾶς συνέβη...

Ὁ Ρίτσαρ ἀνακουφίστηκε ἀνείπωτα. Γοητευμένος ἀπ' τὴ γλυκειὰ φωνὴ τῆς κοπέλλας, αἰχμαλωτισμένος ἀπ' τὴν οὐράνια ὠμορφιὰ κι' ἀφέλειά της, ὑποκλίθηκε ἄλλη μιὰ φορὰ ἀκόμη καὶ ψιθύρισε:

—Μὴ στενοχωριέστε, δεσποινίς. Εἶμαι τόσο γοητευμένος ἀπ' τὴν περιπέτεια αὐτή!... Ἂν θέλετε μάλιστα μπορῶ.... μπορῶ νὰ πάρω ἐγὼ τὸ μέρος του, κύριε Στανγουαίη στὴν παράστασι.

—Ἀλήθεια!... ξεφώνισε ὁ Μπίλλ, χτυπῶντας μὲ χαρὰ τὰ χέρια του, ἐνῶ ἡ Μάτζι ρίχνοντάς του μιὰ ἐπιπληχτικὴ ματιά, τοῦ εἶπε:

—Καϋμένε Μπίλλ, ὅλο γκάφες κάνεις... Καὶ ρωτᾶς τὸν κ. Ρίτσαρ ἂν εὐκαιρεῖ κι' ἂν δέχεται;... Μὰ ἂν ἤσουν καὶ καλύτερος, δὲν θὰ τὰ κατάφερνες ἔτσι...

—Ἴσα - ἴσα, τὰ κατάφερε θαυμάσια, δεσποινίς, ὁ κ. ἀδελφός σας, γιατὶ μοῦδωσε τὴν ἀνεκτίμητη εὐκαιρία νὰ κάνω τὴ γνωριμία σας... Λοιπόν, καὶ εὐκαιρῶ καὶ δέχομαι... Ἀφίνω τὴν ἐπίσκεψί μου σὲ μερικοὺς παληούς μου φίλους, στὸ πλαϊνὸ χωριό, γιὰ ἄλλη πιὸ εὔθετη περίστασι, καὶ εἶμαι τώρα στὰς διαταγάς σας... Μόνον δόστε μου λίγο καιρό, νὰ ἐξασφαλίσω κρεββάτι στὸ ξενοδοχεῖο...

Κι' ἔκανε νὰ πάρη τὴ βαλίτσα γιὰ νὰ φύγη. Μὰ ὁ Μπίλλ ξεφωνίζοντας χαρούμενα, τοῦ τὴν ἅρπαξε ἀπ' τὰ χέρια καὶ τραβῶντας τον ἀπ' τὸ μανίκι τοῦ εἶπε παρακλητικά:

—Μὴν πᾶτε πουθενά, κύριε Στανγουαίη... Καθῆστε νὰ σᾶς περιποιηθοῦμε σπίτι... Θὰ εἶστε φιλοξενούμενός μας.... Κάντε μας τὴ χάρι....

Ὁ Ρίτσαρ βρέθηκε σὲ δύσκολη θέσι. Ἀναζήτησε μὲ μυστικὴ λαχτάρα τὰ γλυκὰ μάτια τῆς Μάτζι, τὰ ρώτησε, ἄφωνα, κι' ἐπειδὴ τα ἔννοιωσε ὥς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του νὰ τοῦ λένε «Μεῖνε» ἀποφάσισε νὰ μείνη...

Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες δόθηκε ἡ περίφημη αὐτὴ παράστασι, ἡ ὁποία ἄφησε στὴν ἀρχοντικὴ ἐκείνη ἐπαρχία ἀλησμόνητες ἀναμνήσεις. Ὁ Ρίτσαρ, ποὺ ἐφιλοξενεῖτο μὲ τὴν μεγαλείτερη ἐγκαρδιότητα ἀπὸ τὴν πλουσία οἰκογένεια τῆς Μάτζι, εἶχε μάθει τὸ ρόλο του περίφημα.

Μὰ ἡ Μάτζι, ἡ μικρὴ αὐτὴ χρυσόμαλλη σειρῆνα, ἦταν βλασταράκι ἀντάξιο τῆς Εὔας. Βασάνιζε τὸν ἄτυχο τὸν Ρίτσαρ μὲ τὰ ἀμφίβολα καμώματά της καὶ μὲ τὶς διφορούμενες, λοξὲς ματιές της, σὲ σημεῖο, ποὺ ὁ φτωχὸς νέος χρειάστηκε νὰ βάλη τὰ δυνατά του τὴ βραδειὰ τῆς παραστάσεως, γιὰ νὰ μὴ λέη ἀρλοῦμπες....

Τὸν εἶχε ξετρελλάνει ἡ ὠμορφιά της!...

Γι' αὐτὸ τρεῖς μέρες ἔπειτα ἀπ' τὴν παράστασι, πικραμένος καὶ συντριμμένος ἀπ' τὰ νάζια κι' ἀπ' τὴν παιχνιδιάρικη στάσι τῆς μικρούλας, ἑτοίμαζε τὴ βαλίτσα του, κλεισμένος στὸ δωμάτιό του...

Εἶχε ἀπόφασι ὁριστικὴ νὰ φύγη τὸ μεσημέρι μὲ τὸ τραῖνο γυρίζοντας πρὶν λήξει ἡ ἄδειά του, στὴν θέσι του στὸ Λονδῖνο...

Ὄχι... Χίλιες φορὲς ὄχι... Δὲν θὰ γινόταν παιχνιδάκι στὰ χέρια μιᾶς ζωντανῆς κουκλίτσας, ἄμυαλης κι' ἐπιπολαίας. Ἔξαφνα, ἡ πόρτα ἔτριξε διστακτικά. Ὁ Ρίτσαρ ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ κύτταξε μὲ πεῖσμα καὶ μὲ ὀργὴ πρὸς τὰ κεῖ, μὰ ἀμέσως λαχτάρησε ἀνείπωτα ἡ καρδιά του:

Ἔμπαινε ἡ Μάτζι μέσα!...

—Φεύγετε κιόλας, κ. Στανγουαίη;... Καὶ ἡ ὑπόσχεσι ποὺ δώσατε στὸ μπαμπᾶ, πὼς θὰ καθήσετε μαζύ μας ὅσο κρατάει ἡ ἄδειά σας;... Καὶ ἡ μαμᾶ ποὺ τόσο σᾶς συμπαθεῖ, τί θὰ πῆ γιὰ τὴν ἔξαφνη ἀναχώρησί σας;... Γιὰ τὴ φυγή σας, δηλαδή;..

Ἔτσι τοῦ σιγομιλοῦσε, κι' ὁ τόνος τῆς φωνῆς της φαινόταν, στὸν ταραγμένο Ρίτσαρ, πὼς εἶχε χάσει τὴ συνηθισμένη του ἀμεριμνησία καὶ γινόταν τώρα πιὸ σοβαρὸς καὶ τρεμουλιαστός...

Ὁ Ρίτσαρ μούδιασε κι' ἕνα ἀσυγκράτητο ξεχείλισμα λατρείας τὸν πλημμύρισε. Αὐτὲς ἡ λίγες μέρες ποὺ εἶχε μείνει ἐκεῖ τὸν εἶχαν κάνει ἕνα δυστυχισμένο ἄνθρωπο...

Κατάφερε μόνο νὰ τῆς ψιθυρίση:

—Ὁ τρόπος σας μὲ διώχνει, δεσποινίς... Δὲν παίξατε εἰλικρινὰ μαζύ μου... Σᾶς φανέρωσα ἀνυστερόβουλα αὐτὰ ποὖκλεινα στὴν ψυχή μου γιὰ σᾶς, πολλὲς φορές... Μὰ ἐσεῖς δὲν καταδεχτήκατε νὰ τὸ προσέξετε... Κι' ἂν τὸ προσέξατε, παίξατε μαζύ μου... Κουρελιάσατε, δεσποινίς, ὅ,τι πιὸ ἁγνὸ κι' εὐγενικὸ ἔκλεινα μέσα μου....

Ἡ Μάτζι τὸν κύτταζε ἀμίλητη καὶ φωτισμένη ἀπὸ μιὰ ἐνδόμυχη καὶ μυστικὴ χαρά. Ἔπειτα τὸν πλησίασε σιγαλά, τοὖφραξε τὸ στόμα μὲ τὸ λευκό της χεράκι, καὶ τοῦ ψιθύρισε τσαχπίνικα:

—Φλύαρε... Μοῦ ἀράδιασες τόσα λόγια, γιὰ νὰ μοῦ πῆς ἐπιτέλους—μὲ τὸ στόμα—πὼς μ' ἀγαπᾶς... Ἐνῶ ἐγώ, γιὰ κύτταξε πῶς σοῦ τὸ λέω δίχως λόγια;....

Καὶ γέρνοντας κοντά του, τὸν φίλησε γρήγορα καὶ ντροπαλὰ στὰ χείλη...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σ' ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης κι' ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Οἰκογένειαν», Δέκα 7, Ἀθήνας.

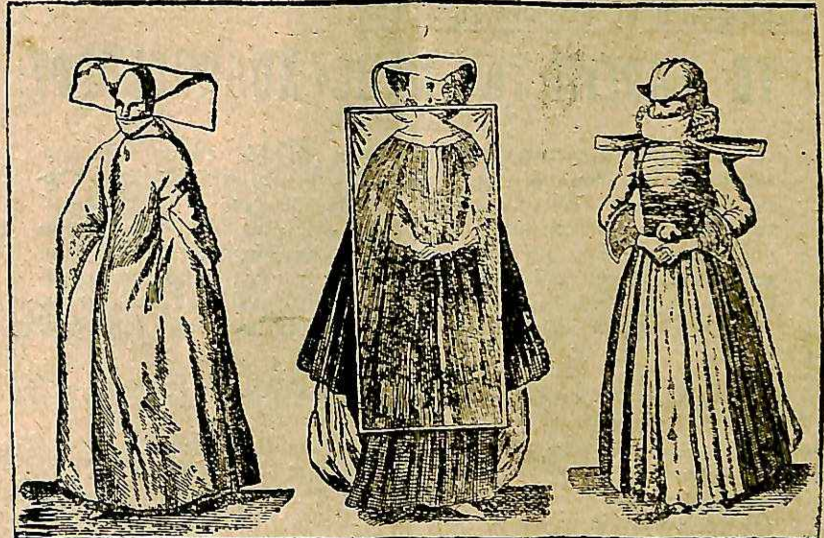

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Τὸ πένθος στὴν ἀρχαιότητα. Ὁ τρίχινος χιτών. Τὸ κόψιμο τῶν μαλλιῶν σύρριζα. Τὸ πένθος στὸ Βυζάντιο. Ἡ ἐξωφρενικὲς τουαλέττες τῶν Γερμανίδων κυριῶν. Τὸ τελλάρο ποὺ τοὺς σκέπαζε τὸ κορμί. Τὸ πένθος τῶν βασιλέων καὶ τῶν βασιλισσῶν. Πῶς φόρεσε πρώτη μαῦρα ἡ Ἄννα τῆς Βρεττάνης, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τὸ μαῦρο εἶνε σήμερα τὸ χρῶμα τοῦ πένθους σὲ ὅλο τὸν πολιτισμένο κόσμο. Ἡ γυναῖκες, ὅταν πενθοῦν, φοροῦν μαῦρα ἀπὸ τὸ καπέλλο ὥς τὰ παπούτσια καὶ οἱ ἄνδρες, ἅμα δὲν φοροῦν κατάμαυρα κι' αὐτοί, βάζουν τουλάχιστον μαῦρο λαιμοδέτη καὶ περνοῦν μιὰ μαύρη λουρίδα στὸ καπέλλο τους καὶ στὸ μανίκι τους.

Κι' ὅμως τὸ μαῦρο δὲν ἦταν ἀνέκαθεν τὸ χρῶμα τοῦ πένθους, καὶ θὰ διέπραττε τεραστία γκάφα ἕνας συγγραφεὺς ποὺ θὰ ἀνέφερε ὅτι ἡ Ἀνδρομάχη, π.χ., ντύθηκε στὰ μαῦρα μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἕκτορος ἢ ὅτι ἡ Ξανθίππη μαυροφόρεσε ὅταν ἔπιε τὸ κώνειον ὁ Σωκράτης. Γιατὶ οἱ ἀρχαῖοι δὲν εἶχαν τὸ μαῦρο ὡς χρῶμα τοῦ πένθους. Τὰ φορέματα ποὺ φοροῦσαν ὅταν πενθοῦσαν εἶχαν χρῶμα σκοῦρο, μὼβ ἢ κίτρινο βαθύ. Ὅταν μάλιστα εἶχαν πολὺ βαρὺ πένθος «ἐκείροντο ἐν χρῷ» καὶ φοροῦσαν «χιτῶνα τρίχινον».

Ἂν τυχὸν δηλαδὴ ἔχαναν κανένα πολὺ στενὸ συγγενῆ τους, σύζυγο ἢ παιδὶ καὶ κατὰ δεύτερον λόγο γονέα ἢ ἀδελφό, ἐκούρευαν τὰ μαλλιά τους σύρριζα, εἴτε ἄνδρες ἦσαν, εἴτε γυναῖκες καί, ἀντὶ γιὰ πουκάμισο, φοροῦσαν κατάσαρκα ἕνα χιτῶνα καμωμένον ἀπὸ λινάτσα, ἀπὸ τὸ ὕφασμα δηλ. ποὺ κάνουμε τὰ τσουβάλια. Τὸ κόψιμο τῶν μαλλιῶν ἀποτελοῦσε τὴ μεγαλείτερη ἔνδειξι πένθους, γιατὶ στὴν ἀρχαιότητα, τόσο ἡ γυναῖκες, ὅσο κι' οἱ ἄνδρες, ἄφιναν τὰ μαλλιά τους μακρυὰ καὶ τὰ καμάρωναν ὡς τὸ ὡραιότερο στολίδι τους. Κόβοντάς τα λοιπὸν σύρριζα, ἔδειχναν ἔτσι ὅτι δὲν τοὺς ἐνδιέφεραν πειὰ τὰ στολίδια καὶ ὅτι δὲν εἶχαν πειὰ καμμιὰ διάθεσι νὰ ἐμφανιστοῦν στὸν κόσμο. Γιὰ μεγαλείτερη δὲ ἔνδειξι θλίψεως, ἔρριχναν καὶ στὸ κεφάλι τους στάχτη καὶ καμμιὰ φορὰ στὴ μεγάλη τους ἀπελπισία ἔσχιζαν μὲ τὰ νύχια τους τὰ μάγουλά τους! Τὰ κομμένα μαλλιὰ δὲν τὰ πετοῦσαν, ἀλλὰ τὰ ἔβαζαν ἐπάνω στὸ φέρετρο τοῦ νεκροῦ καὶ ἀπ' αὐτὸ καταλάβαιναν οἱ γείτονες κι' ἔτσι ὅσοι παρακολουθοῦσαν τὴν κηδεία καταλάβαιναν ἂν ἕνας νεκρὸς ἦταν ἀγαπητὸς στοὺς συγγενεῖς του καὶ στοὺς φίλους του, ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν κομμένων βοστρύχων ποὺ στόλιζαν τὸ φέρετρό του.

* * *

Κατὰ τὴν βυζαντινὴ ἐποχή, τὸ χρῶμα τοῦ πένθους ἦταν τὸ μενεξελὶ βαθύ. Ἡ πενθηφοροῦσες γυναῖκες φοροῦσαν ἕνα μακρὺ πέπλο πάνω ἀπὸ τὸ βαρὺ καὶ κλειστὸ φόρεμά τους καὶ ἀπ' τὸν λαιμό τους εἶχαν κρεμασμένον ἕναν μεγάλο σταυρό.

Σὲ ἄλλες χῶρες τῆς Εὐρώπης τὸ πένθος συνοδευόταν μὲ πολὺ περιεργότερες διατυπώσεις. Στὴ Γερμανία π.χ. κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἡ χῆρες ντυνόντουσαν κατὰ τὸν πιὸ ἐξωφρενικὸ τρόπο. Φοροῦσαν δηλαδὴ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς ἀπὸ λευκὴ βατίστα κολλαριστή, φούστα μαύρη καὶ πελλερίνα τοῦ ἰδίου χρώματος, ἡ ὁποία ἔφτανε ὥς τὰ γόνατά τους. Ἕνας μακρὺς λευκὸς πέπλος κρεμόταν πίσω ἀπὸ τὸ κεφάλι τους. Τὸ παραδοξότερο ὅμως τμῆμα τῆς ἐνδυμασίας τους, ὅπως **δείχνει καὶ ἡ** εἰκόνα μας, ἦταν ἕνα τετράγωνο συρματένιο τελλάρο ἐπάνω στὸ ὁποῖον ἦταν τεντωμένο ἕνα κομμάτι λευκὸ πανί. Τὸ τελλάρο αὐτὸ στερεωνόταν στὴ μέση τους καὶ τοὺς σκέπαζε τὸ μισὸ πρόσωπο καὶ ὅλο τὸ ἐμπρὸς μέρος τοῦ σώματος.

Πολὺ πιὸ λογικὴ εἶνε ἡ ἐνδυμασία ποὺ φοράει ἡ πρὸς τ' ἀριστερὰ κυρία τῆς εἰκόνος. Αὐτὴ πενθεῖ τὸν πατέρα της ἢ τὸ παιδί της καὶ εἶνε τυλιγμένη μέσα σ' ἕνα εὐρύχωρο καὶ μακρὺ πανωφόρι ἀπὸ σταχτὶ μάλλινο ὕφασμα, στὸ κεφάλι της δὲ φορεῖ ἕνα κάλυμμα ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα ποὺ τῆς σκεπάζει καὶ τὸ σαγόνι ἀκόμα.

Τέλος, ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ κυρία μᾶς δείχνει τί κοστοῦμι φοροῦσαν ἡ Γερμανίδες τοῦ ἔτους 1000, ὅταν συνώδευαν μιὰ κηδεία. Μποροῦσαν νὰ βάλουν ἕνα ἀπὸ τὰ καθημερινὰ φορέματά τους, σκούρου χρώματος καὶ στὸ λαιμὸ φοροῦσαν μιὰ ἰδιαίτερη τραχηλιὰ ἀπὸ κολλαριστὴ μπατίστα, ἡ ὁποία σκέπαζε καὶ τὸ σαγόνι τους. Στὸ χέρι τους κρατοῦσαν πάντοτε ἕνα λουλοῦδι, τὸ ὁποῖο ἔρριχναν στὸν τάφο τοῦ νεκροῦ, «γιὰ νὰ πάρη μαζύ του ἕνα σουβενὶρ ἀπὸ τὸν ἐπάνω κόσμο».

* * *

Τὸ πένθος ὅμως αὐτὸ ἦταν γιὰ τοὺς κοινοὺς θνητούς. Γιὰ τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς πρίγκηπας παράλλαζε τελείως. Στὴ Γαλλία π.χ. ἡ βασίλισσες, ὅταν ἐχήρευαν, δὲν ἐπετρέπετο νὰ φορέσουν μαῦρα γιὰ νὰ πενθήσουν τὸν σύζυγό τους, ἀλλὰ ντυνόντουσαν στὰ ὁλόασπρα. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο κιόλας, ἀντὶ νὰ τὶς λένε χῆρες - βασίλισσες, τὶς ὠνόμαζαν «ἡ λευκὲς βασίλισσες». Πρώτη παρέβη τὴν ἐθιμοτυπία ἡ Ἄννα τῆς Βρεττάνης. Ἡ βασίλισσα αὐτὴ ἀγαποῦσε τόσο πολὺ τὸν πρῶτο σύζυγό της Κάρολο Η'., ὥστε ὅταν τὸν ἔχασε δὲν παραδέχτηκε μὲ κανένα τρόπο νὰ φορέση λευκὰ καὶ ντύθηκε στὰ ὁλόμαυρα. Ὅταν δὲ ἀπέθανε καὶ αὐτή, ὁ δεύτερος σύζυγός της Λουδοβῖκος ΙΒ'. ντύθηκε ἐπίσης στὰ μαῦρα. Ἀπὸ τότε καθιερώθηκε νὰ φοροῦν μαῦρα καὶ οἱ βασιλεῖς, ὅταν πενθοῦν ὅπως κι' ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος.

Μολαταῦτα, ὅταν πέθαινε ἕνας βασιλῆς, ὁ διάδοχός του δὲν φοροῦσε μαῦρα παρὰ μονάχα κατὰ τὴν ὥρα τῆς κηδείας. Ἀμέσως κατόπιν φοροῦσε φορέματα μελιτζανιὰ πρὸς τὸ κόκκινο, καὶ αὐτὸ συμβόλιζε ὅτι ἂν ὁ βασιλῆς εἶχε πεθάνει, ἡ βασιλεία ὅμως ἔμενε ἀθάνατη.

Ὑπάρχει καὶ τώρα ἀκόμα μιὰ χώρα στὴν ὁποία τὸ βαρύτερο πένθος εἶνε τὸ ἄσπρο. Ἡ χώρα αὐτὴ εἶνε ἡ Ἰαπωνία. Ἐκεῖ ἡ χῆρες ντύνονται στὰ ὁλόλευκα καὶ ἀντὶ γιὰ μεταξωτά, φοροῦν χοντρὰ μάλλινα ὑφάσματα.

Σήμερα ὅμως καὶ τὰ μαῦρα ἔπαυσαν σχεδὸν νὰ συμβολίζουν πειὰ τὸ πένθος. Ἐξ αἰτίας τῆς πρακτικότητός τους τὰ μαῦρα ὑφάσματα χρησιμοποιοῦνται πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὰ χρωματιστὰ καὶ δὲν μπορεῖ πειὰ κανεὶς νὰ διακρίνη μιὰ κυρία ποὺ ἔχει πένθος ἀπὸ μιὰ ποὺ φοράει τὰ μαῦρα μόνον γιὰ κέφι της.

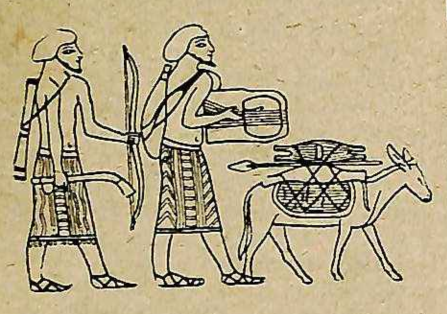

Η ΖΩΗ ΣΤΗ ΒΑΒΥΛΩΝΑ ΠΡΟ 25 ΑΙΩΝΩΝ

ΤΟ ΧΑΡΕΜΙ ΤΟΥ ΝΑΒΟΥΧΟΔΟΝΟΣΟΡΟΣ

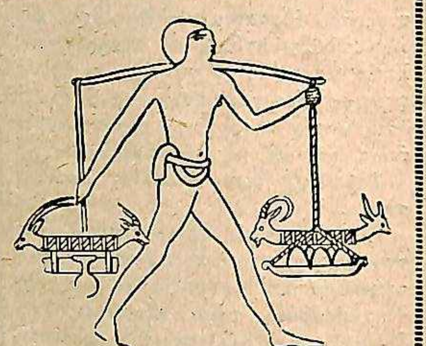

Ὁ πένθιμος γυναικωνίτης τῆς Οὔρ. Οἱ 180 τάφοι τῶν γυναικῶν ἑνὸς θρυλικοῦ χαρεμιοῦ. Οἱ γάμοι τοῦ Ναβουχοδονόσορος. Γιατὶ ἔγιναν οἱ «κρεμαστοὶ κῆποι» τῆς Βαβυλῶνος. Ἡ «τουαλέττα» μιᾶς ὤμορφης γυναίκας ἐδῶ καὶ 25 αἰῶνες. Τὰ περίεργα καλλυντικὰ ποὺ ἀνεκαλύφθησαν στοὺς γυναικείους τάφους. Τὰ κομμένα μαλλιὰ κι' ἡ μόδα τῶν γυναικῶν τῆς Βαβυλῶνος. Κοσμήματα καὶ μαγικοὶ ἀμέθυστοι. Τὸ ἀποτύπωμα τοῦ ποδιοῦ μιᾶς πανάρχαιας πριγκηπίσσης.

Κατὰ τὶς ἀνασκαφές, ἡ ὁποῖες ἔγιναν ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ στὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως Οὔρ τῶν Χαλδαίων, οἱ ἀρχαιολόγοι ἔμειναν κατάπληκτοι ἀπὸ τὰ παράξενα καὶ μοναδικὰ εὑρήματά τους. Δὲν φανταζόντουσαν ποτὲ ὅτι θὰ ἀνεκάλυπταν 180 πανάρχαιους τάφους, τὸν ἕνα κοντὰ στὸν ἄλλο καὶ μέσα στὸν καθένα ἀπ' αὐτοὺς διάφορα πολύτιμα πράγματα «τουαλέττας», ἀπὸ τὰ ὁποῖα μποροῦσε νὰ καταλάβη κανεὶς ὅτι ἐκεῖ πέρα εἶχε ἐνταφιαστεῖ μιὰ πλούσια καὶ φιλάρεσκη γυναῖκα...

Οἱ ἀρχαιολόγοι δὲν δυσκολεύτηκαν νὰ καταλάβουν ὅτι εἶχαν ἀνακαλύψει ἕναν πένθιμο γυναικωνίτη κι' ὅτι σ' αὐτοὺς τοὺς τάφους βρισκόντουσαν τὰ λείψανα τῶν ὤμορφων γυναικῶν ἑνὸς παραμυθένιου χαρεμιοῦ τῆς Ἀνατολῆς.

Κι' ἡ πρώτη αὐτὴ ὑπόθεσί τους ἐπιβεβαιώθηκε ἀργότερα ἀπὸ τὶς διάφορες ἐπιγραφές: Σ' αὐτοὺς τοὺς τάφους ἀναπαυόταν ἡ τέφρα 180 ὡραίων γυναικῶν, ἡ ὁποῖες ἐδῶ καὶ 25 αἰῶνες ἀποτελοῦσαν τὸ «χαρέμι» ἑνὸς μεγάλου καὶ θρυλικοῦ βασιλέως τῆς Βαβυλῶνος: τὸ χαρέμι τοῦ Ναβουχοδονόσορος!

Τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου ἡγεμόνος τῶν Βαβυλωνίων βρέθηκε χαραγμένο ἀπάνω σὲ πολλὰ κοσμήματα, σὲ μικρὰ καὶ περίκομψα βάζα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο καθὼς καὶ σὲ διάφορα ἄλλα ἀντικείμενα τῆς γυναικείας «τουαλέττας», τὰ ὁποῖα εἶχε χαρίσει ὁ Ναβουχοδονόσωρ στὶς ὤμορφες εὐνοούμενές του...

Ἔπειτα ὅλες αὐτὲς ἡ γυναῖκες εἶχαν ἐνταφιαστεῖ λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὰ ἐπιβλητικὰ ἐρείπια τῶν ἀνακτόρων τῆς Οὔρ. Οἱ τάφοι τους ἄρχιζαν ἀπὸ ἐκεῖ κι' ἔφταναν ὡς τὸ ναὸ τῆς Ἰστὰρ ἢ Ἀστάρτης, τῆς θεᾶς τῆς Σελήνης, ἡ ὁποία ἦταν ἀκόμη καὶ θεὰ τοῦ ἔρωτος, ὅπως ἡ Ἀφροδίτη τῶν Ἑλλήνων.

Ἦταν φαίνεται μιὰ ποιητικὴ ἰδέα τοῦ μεγάλου βασιλέως νὰ φτιάξη τὴν τελευταία κατοικία τῶν γυναικῶν του κοντὰ στὸ ναὸ τῆς θεᾶς τοῦ ἔρωτος γιὰ νἄχουν τὴν προστασία της καὶ μετὰ τὸν θάνατό τους, αὐτὲς ἡ ὁποῖες εἶχαν ἀφιερώσει στὴ λατρεία της ὅλη τους τὴ ζωή...

Ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἦταν πολὺ ὑπερήφανος γιὰ τὸ χαρέμι του. Ὁ θρυλικὸς αὐτὸς βασιλεὺς ἀγαποῦσε μὲ πάθος τὶς ὤμορφες γυναῖκες. Μέσα στὰ ἀπέραντα καὶ πολυτελῆ ἀνάκτορά του, ἡ γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ του ἦσαν ἀναρίθμητες. Τὸ χαρέμι του μάλιστα τὸ χρησιμοποιοῦσε καὶ γιὰ πολιτικοὺς σκοπούς.

Κάθε τόσο δηλαδὴ ὁ Ναβουχοδονόσωρ παντρευόταν κι' ἀπὸ μιὰ πριγκήπισσα ἑνὸς γειτονικοῦ κράτους, δημιουργῶντας ἔτσι φιλικὲς σχέσεις μὲ τοὺς γειτονικοὺς λαοὺς καὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας, οἱ ὁποῖοι ἕνα τέτοιο γάμο του μὲ μιὰ πριγκήπισσα ἢ μὲ μιὰ ἀρχοντοπούλα τῆς χώρας τους τὸν ἐθεωροῦσαν ὡς τὴν καλύτερη συνθήκη. Ποιὸς δὲν ἦταν ὑπερήφανος καὶ ποιὸς δὲν τὸ ἐθεωροῦσε ὡς τὴν πιὸ μεγάλη τιμή, ὅταν ἔδινε τὴν κόρη του ἢ τὴν ἀδελφή του γιὰ γυναῖκα στὸν πανίσχυρο βασιλέα τῶν Βαβυλωνίων, «κατορθώνοντας ἔτσι νὰ γίνη συγγενής του;

Κάθε καινούργιος γάμος λοιπὸν τοῦ Ναβουχοδονόσορος ἦταν καὶ μιὰ συνθήκη εἰρήνης ἢ συμμαχίας.

Κι' ὁ μεγάλος αὐτὸς βασιλεύς, ὁ ὁποῖος ὅπως εἴπαμε ἐλάτρευε τὶς ὤμορφες γυναῖκες, δὲν ἔχανε αὐτὲς τὶς εὐκαιρίες νὰ κάνη συνθῆκες μὲ τοὺς γειτονικοὺς λαούς, ἡ ὁποῖες ἐξασφάλιζαν τὴν εἰρήνη καὶ τὴν εὐημερία τοῦ βασιλείου του κι' ἐπλούτιζαν τὸ χαρέμι του μὲ καινούργιες καλλονές.

Ἄρχων τῆς Βαβυλῶνος

Ὁ κυριώτερος γυναικωνίτης του ὡστόσο βρισκόταν στὴ Βαβυλῶνα, ὅπου ὁ Ναβουχοδονόσωρ εἶχε χτίσει καὶ τοὺς περίφημους κρεμαστοὺς κήπους πρὸς χάριν μιᾶς ὤμορφης κι' ἰδιότροπης πριγκηπέσσας ἡ ὁποία δὲν ἄργησε, ὕστερ' ἀπ' αὐτό, νὰ γίνη γυναῖκα του.

Ἡ πριγκήπισσα αὐτὴ εἶχε πάει στὴ Βαβυλῶνα ἀπὸ μιὰ μακρυνὴ χώρα, γεμάτη δάση, καταπράσινα βουνὰ κι' ἀνθισμένους κήπους. Στὴ Βαβυλῶνα λοιπόν, βλέποντας τὸ ἴσιο καὶ μονότονο τοπίο ποὺ ἁπλωνόταν γύρω της, ἐνοσταλγοῦσε τρομερὰ τὴν γραφικὴ πατρίδα της καὶ τοὺς μεγάλους κήπους τῶν ἀνακτόρων τοῦ πατέρα της. Ὁ Ναβουχοδονόσωρ τότε γιὰ νὰ τὴν διασκεδάση καὶ νὰ τὴν κάνη νὰ ξεχάση τὴ χώρα της, διέταξε νὰ ὑψώσουν τεράστιους ἐξῶστες καὶ νὰ φυτέψουν ἐκεῖ ἀπάνω τὰ πιὸ ὤμορφα δέντρα καὶ τὰ πιὸ σπάνια λουλούδια τῆς Ἀνατολῆς. Κ' ἔτσι οἱ ἐξῶστες αὐτοί, ποὺ ξεχείλιζαν ἀπὸ μιὰ ἐξωτικὴ καὶ ὀργιώδη βλάστησι, ὀνομάστηκαν «κρεμαστοὶ κῆποι» κι' ἀπετέλεσαν ἕνα ἀπὸ τὰ «ἑπτὰ θαύματα τοῦ κόσμου»...

Ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῆ τὴ μεγαλοπρέπεια ποὺ ἐπικρατοῦσε στ' ἀνάκτορα τοῦ Ναβουχοδονόσορος καὶ τὴν ἀπερίγραπτη πολυτέλεια, μὲ τὴν ὁποίαν ἔζουσαν ἡ πολυάριθμες γυναῖκες του.

Δὲν εἶνε εὔκολο νὰ ὁρίση κανεὶς πόσες γυναῖκες εἶχε ὁ θρυλικὸς αὐτὸς μονάρχης. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἦσαν περισσότερες ἀπὸ χίλιες...

Καθεμιὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες του αὐτὲς εἶχε πλῆθος κοσμήματα καὶ διάφορα ἄλλα πολύτιμα πράγματα, καθὼς καὶ πολλὲς σκλάβες γιὰ νὰ τὴν ὑπηρετοῦν καὶ νὰ τὴ διασκεδάζουν.

Αὐτὸ φαίνεται καὶ ἀπὸ τοὺς τάφους, τοὺς ὁποίους ἄνοιξαν ἐδῶ καὶ λίγον καιρὸ οἱ ἀρχαιολόγοι: Ὅλοι τους εἶνε γεμάτοι ἀπὸ κοσμήματα καὶ χρυσοστόλιστα πράγματα τῆς «τουαλέττας» τους, λεπτοδουλεμένα μ' ἀριστουργηματικὸ τρόπο. Ὅσο γιὰ τὴν ἀξία τους, εἶνε ἀνυπολόγιστη.

Ἐπίσης ἀπὸ τὰ εὑρήματα τῶν τάφων αὐτῶν φαίνεται ὅτι ἡ «τουαλέττα» μιᾶς ὡραίας γυναίκας, ἡ ὁποία ἔζουσε ἐδῶ καὶ 25 αἰῶνες στὴ Βαβυλῶνα, δὲν διέφερε καθόλου ἀπὸ τὴν «τουαλέττα» μιᾶς κομψῆς καὶ φιλάρεσκης γυναίκας τῆς ἐποχῆς μας.

Σὲ κάθε τάφο, γύρω ἀπὸ τὴν τέφρα πειὰ τῶν γυναικῶν τοῦ Ναβουχοδονόσορος βρέθηκαν καλλυντικά, ἀπ' αὐτὰ ποὺ μεταχειρίζεται καὶ σήμερα ἀκόμα μιὰ ὤμορφη γυναῖκα: Κόκκινες βαφὲς γιὰ τὰ χείλη, μαῦρα χρώματα γιὰ τὶς βλεφαρίδες, διάφορες ποῦδρες, ἀπὸ τὴν ἄσπρη καὶ τὴν ἐλαφρὰ ρὸζ γιὰ τὶς ξανθές, ὡς τὴ σκούρα «ὤχρα» γιὰ τὶς μελαχροινές, ἀλοιφὲς καλλυντικὲς γιὰ τὸ πρόσωπο καὶ γιὰ τὰ χέρια, σπάνια μυρωδικὰ γιὰ τὸ σῶμα, κι' «ἔλαια» γιὰ νὰ ζωηρεύουν τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν καὶ νὰ τὰ κάνουν νὰ γυαλίζουν, ὅπως γίνεται καὶ σήμερα μὲ τὴν «μπριγιαντίνη»...

Ὅλα αὐτὰ τὰ κοσμητικὰ ἦσαν φυλαγμένα σὲ περίτεχνα βάζα ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, ἀπὸ ἄργυρο ἢ κι' ἀπὸ χρυσάφι.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ἦσαν καὶ τὰ κοσμήματα τῶν γυναικῶν τοῦ Ναβουχοδονόσορος, μεγάλα περιδέραια, διαδήματα, βραχιόλια, χρυσὲς ἁλυσσίδες, πόρπες γιὰ τοὺς χιτῶνες τους καὶ λεπτοδουλεμένες ζῶνες, καταστόλιστες ἀπὸ πολυτίμους λίθους καὶ διάφορες ἀναπαραστάσεις, ἀπερίγραπτης τέχνης, ὠμορφιᾶς καὶ πολυτελείας.

Βρέθηκαν ἀκόμη καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα συντρόφευαν μέσα στοὺς τάφους των τὶς ὤμορφες γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ τοῦ Ναβουχοδονόσορος, ὅπως ἀριστουργηματικὰ χτένια ἀπὸ ἐλεφαντόδοντο, μεγάλες χρυσὲς καρφίτσες, μικρὰ ἀγάλματα θεοτήτων καὶ συνήθως τῆς Ἀστάρτης ἢ Ἀφροδίτης, καθὼς καὶ ἕνα πλῆθος φιαλίδια καὶ βάζα ἀπὸ πολύτιμο μέταλλο, μὲ ἀναγλυφικὲς παραστάσεις.

Ὅσο γιὰ τὴ γυναικεία μόδα ἐκείνης τῆς μακρυνῆς ἐποχῆς, μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι μιὰ κομψὴ ἀριστοκράτισσα τῆς Βαβυλῶνος καὶ μιὰ σημερινὴ «κοκέττα» δὲν διαφέρουν καὶ πολὺ στὴν τουαλέττα τους.

Ἡ γυναῖκες τῆς Βαβυλῶνος ἔκοβαν τὰ μαλλιά τους ὅπως ἦταν ἡ μόδα ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, ἀλὰ «μπεμπέ»....

Ὅταν ἔβλεπε λοιπὸν κανεὶς τότε τὰ μαλλιὰ νὰ φτάνουν ὡς τὸν μεσαῖο λοβὸ τοῦ αὐτιοῦ, μποροῦσε νὰ πῆ ὅτι ἕνα τέτοιο κεφάλι ἦταν γυναικεῖο, γιατὶ οἱ ἄντρες ἄφιναν τὰ μαλλιά τους μακρυὰ ὡς τοὺς ὤμους.

Οἱ γυναικεῖοι χιτῶνες ἦσαν μακρεῖς ὡς τὸ ἔδαφος. Τὸ «ντεκολτέ» τους ὅμως ἦταν ὑπερβολικὰ ἀνοιχτὸ καὶ ἡ ἐπίσημες τουαλέττες τους ἦσαν «ἔξωμες», ὅπως λέμε σήμερα. Μ' αὐτὲς τὶς τουαλέττες παρουσιαζόντουσαν ἡ γυναῖκες τοῦ χαρεμιοῦ στὶς δεξιώσεις τῆς Αὐλῆς.

Οἱ μακρεῖς χιτῶνες ὡστόσο, δὲν ἦσαν διόλου σεμνότυφοι. Ἡ κομψὲς Βαβυλωνέζες ἀγαποῦσαν τὰ λεπτὰ καὶ διαφανῆ ὑφάσματα καὶ περισσότερο ἀπ' ὅλα, τὰ πέπλα.

Φοροῦσαν λοιπὸν δυὸ-τρία ἀπὸ αὐτὰ τὰ μακρυὰ πέπλα, διαφορετικοῦ χρώματος τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, τὰ ὁποῖα ἔπαιρναν ὤμορφες ἀποχρώσεις σὲ κάθε κίνησι τοῦ σώματός των, κι' ἦσαν τόσο διαφανῆ, ὥστε ἀπεκάλυπταν ὅλα τὰ θέλγητρά του.

Αὐτὰ ὅμως δὲν ἦσαν τὰ μόνα στολίσματά τους. Στὰ μαλλιά τους φοροῦσαν πλατειὰ ἢ ἀκτινωτὰ διαδήματα, μεγάλα καὶ μακρυὰ σκουλαρίκια, ὤμορφα περιδέραια στὸ λαιμό, χρυσὲς ζῶνες στὴ μέση, καὶ στὰ χέρια ἕνα πλῆθος λεπτοδουλεμένα βραχιόλια καὶ δαχτυλίδια...

Ἀνάμεσα στοὺς πολυτίμους λίθους ποὺ βρέθηκαν στοὺς τάφους, παρατηρήθηκε ὅτι ἡ γυναῖκες αὐτὲς ἔδειχναν μιὰ περίεργη προτίμησι γιὰ τοὺς ἀμεθύστους. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ φαίνεται, κατὰ τὴν ὁποία βασίλευαν ἡ προλήψεις καὶ ἡ μαγεῖες, ὁ ἀμέθυστος ἐθεωρεῖτο δίχως ἄλλο ὅτι εἶχε μυστηριώδεις καὶ μαγικὲς ἰδιότητες. Γι' αὐτὸ ὅλα τὰ χρυσαφικὰ καὶ τὰ περιδέραιά τους ἦσαν στολισμένα μ' αὐτὸν τὸν πολύτιμο λίθο.

Τὸ πιὸ παράξενο ὅμως ἀπὸ τὰ φυλαχτὰ τῶν γυναικῶν τοῦ χαρεμιοῦ, ποὺ βρέθηκε στὸν πλουσιώτερο τάφο, εἶνε ἕνα φυλαχτὸ ἀπὸ τερρακόττα, μὲ τὸ ἀποτύπωμα τοῦ πέλματος ἑνὸς χαριτωμένου γυναικείου ποδιοῦ!...

Ποιὰ γυναῖκα ἄραγε εἶχε ἕνα τόσο λεπτὸ καὶ τόσο ὤμορφο πόδι, τὸ ἀποτύπωμα τοῦ ὁποίου βρέθηκε, ὕστερ' ἀπὸ δυόμιση χιλιάδες χρόνια;

Θὰ ἦταν δίχως ἄλλο κάποια μεγάλη πριγκήπισσα, ἡ ὁποία ἔζησε τόσο εὐτυχισμένη κι' ἀγαπήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὸν θρυλικὸ μονάρχη, ὥστε τὸ ἴχνος τοῦ ποδιοῦ της θεωρήθηκε ἀπὸ τὶς ἄλλες γυναῖκες ὡς ἕνα πολύτιμο φυλαχτό.

Οἱ ἀρχαιολόγοι, πράγματι, ἀνεκάλυψαν ἀπὸ μιὰ ἐπιγραφή, ὅτι τὸ ἀποτύπωμα αὐτὸ τοῦ ποδιοῦ ἀνῆκε στὴν ἰδιότροπη ἐκείνη πριγκήπισσα, γιὰ τὴν ὁποίαν ἔγιναν κατὰ διαταγὴν τοῦ Ναβουχοδονόσορος οἱ «κρεμαστοὶ κῆποι» τῆς Βαβυλῶνος.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΑΥΠΑΣΣΑΝΤ

ΕΝΑ ΤΡΟΜΕΡΟ ΔΡΑΜΑ

Παίρνετε, γιατρέ, λίγο κονιάκ;

—Πολὺ εὐχαρίστως.

Καὶ ὁ γέρο-γιατρὸς τοῦ ναυτικοῦ ἅπλωσε τὸ ἄδειο ποτηράκι του. Σὰν ἐγέμισε, τὸ κύτταξε στὸ φῶς τῆς λάμπας, ρούφηξε μερικὲς στάλες καὶ εἶπε:

—Ὤ! τὶ ὤμορφο φαρμάκι ποὺ εἶνε!... Τὶ πλάνος φονιᾶς καὶ γλυκὺς ἐξολοθρευτὴς τοῦ κόσμου!... Δὲν τὸ ξέρετε σεῖς, δὲν εἴδατε σὰν κι' ἐμένα τὸ οἰνόπνευμα νὰ ἐξολοθρεύη μιὰ ὁλόκληρη φυλὴ μαύρων, ἕνα ὁλόκληρο μικρὸ βασίλειο! Δὲν εἴδατε ἀνθρώπους ν' ἀποκτηνώνωνται ἀπ' αὐτὸ καὶ νὰ πεθαίνουν σὰν ζῶα...

Ἐγὼ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου ἕνα τέτοιο δρᾶμα ἀνατριχιαστικὸ καὶ παράξενο ἐδῶ κοντὰ στὴ Βρεττάνη, σ' ἕνα χωριουδάκι στὸ Πὸντ-ἐλ-Ἀμπέ. Εἶχα πάρει ἄδεια ἑνὸς χρόνου καὶ κατοικοῦσα ἐκεῖ στὸ ἐξοχικὸ πατρικό μου σπιτάκι.

Ἡ θάλασσα ἐκεῖ κάτω εἶνε πάντα ταραγμένη καὶ ἀφρισμένη, ἡ παραλία γεμάτη βράχους, οἱ ἄνθρωποι μὲ μικρὲς βάρκες τὴν ἀρμενίζουν μέρα καὶ νύχτα μὲ θάρρος, μὰ καὶ πάντα σχεδὸν μεθυσμένοι. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς πνίγονται. Σὰν εἶνε τὸ γαλόνι γεμᾶτο οἰνόπνευμα βλέπει κανεὶς τοὺς βράχους, μὰ σὰν ἀδειάσει, δὲν βλέπει τίποτε!...

Σὰν μπῆτε στὶς καλύβες τους, δὲν θὰ βρῆτε ποτὲ ἐκεῖ τὸν πατέρα ἢ τὸ μεγαλείτερο γυιὸ καὶ σὰν ρωτήσετε τὴ γυναῖκα του ποὖναι ὁ ἄντρας της, σᾶς δείχνει μὲ τὸ χέρι της τὴ θάλασσα ποὺ μουγκρίζει: «Θἄχε πιεῖ, σοῦ λέει, κάτι παραπάνω καὶ θὰ χάθηκε στὴ νύχτα μὲ τὴ φουρτούνα».

Στὸ σπίτι μου ἤμουν μονάχος μὲ τὸν ὑπηρέτη μου, ἕνα γέρο ναυτικὸ ποὖχε δυὸ ἀδελφὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἡ μιὰ ἦταν παντρεμμένη μὲ τὸν κηπουρό μου.

Τὰ Χριστούγεννα τὸ ἀντρόγυνο ἀπόκτησε ἕνα ἀγοράκι. Μὲ παρακάλεσε ὁ πατέρας του νὰ τὸ βαφτίσω καὶ δὲν μπόρεσα νὰ τὸ ἀρνηθῶ. Τοῦ δάνεισα καὶ δέκα φράγκα γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἐκκλησίας. Τὸ βάφτισμα θὰ γινότανε στὶς δυὸ τοῦ Γενάρη. Ὁλόκληρη τὴ βδομάδα χιόνιζε κι' ἡ θάλασσα ἦταν πάντα φουρτουνιασμένη.

Στὶς ἐννηὰ τὸ πρωΐ ὁ κηπουρὸς μὲ τὴ γυναικαδέλφη του καὶ τὴ μαμὴ ποὺ κρατοῦσε τὸ παιδὶ τυλιγμένο μέσα σὲ μιὰ κουβέρτα, ἤρθανε γιὰ νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία. Ἔκανε κρύο τρομερό, ἀπὸ κεῖνο ποὺ ξεσχίζει τὸ δέρμα! Ἐγὼ σκεπτόμουνα τὸ παιδὶ κι' ἔλεγα: Εἶν' ἀλήθεια, φαίνεται, πὼς οἱ κάτοικοι τῆς Βρεττάνης κατάγονται ἀπὸ τὴ φυλὴ τῶν Σκανδιναυῶν γιὰ νὰ μπορῆ αὐτὸ τὸ παιδὶ νὰ βαστάη σὲ τόσο κρύο...

Τραβήξαμε γιὰ τὴν ἐκκλησία, μὰ ἡ πόρτα ἦταν κλεισμένη γιατὶ ὁ παπᾶς δὲν εἶχεν ἔρθει ἀκόμα. Εἶδα τότε τὴ μαμὴ νὰ κάθεται στὸ σκαλοπάτι καὶ νὰ ξεγυμνώνη τὸ παιδί. Νόμισα πὼς ἤθελε νὰ τοῦ ἀλλάξη τὰ σπάργανα μὰ σὰν εἶδα πὼς τὸ ἄφησε ὁλόγυμνο στὸν παγωμένο ἀέρα, ἔτρεξα κοντά της θυμωμένος.

—Μὰ τρελλάθηκες; τῆς εἶπα, θέλεις νὰ τὸ πεθάνης;

Ἡ μαμή μου ἀπάντησε μὲ ἀταραξία:

—Ὄχι, κύριε, πρέπει νὰ περιμένη τὸν παπᾶ ὁλόγυμνο. Εἶνε τέτοια ἡ συνήθεια κι' ἂν δὲν κάνουμε ἔτσι, θἄρθη δυστυχία στὸ παιδί!...

Ἐθύμωσα, ἔβρισα τὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ, φοβέρισα πὼς θὰ φύγω ἂν δὲν μ' ἄφιναν νὰ τὸ τυλίξω μέσα στὴν κουβέρτα, μὰ ἐστάθηκε ἀδύνατο. Ἡ μαμὴ ἔτρεμε μέσα στὰ χιόνια καὶ τὸ κορμὶ τοῦ φτωχοῦ βρέφους μελάνιασε ἀπ' τὸ κρύο!

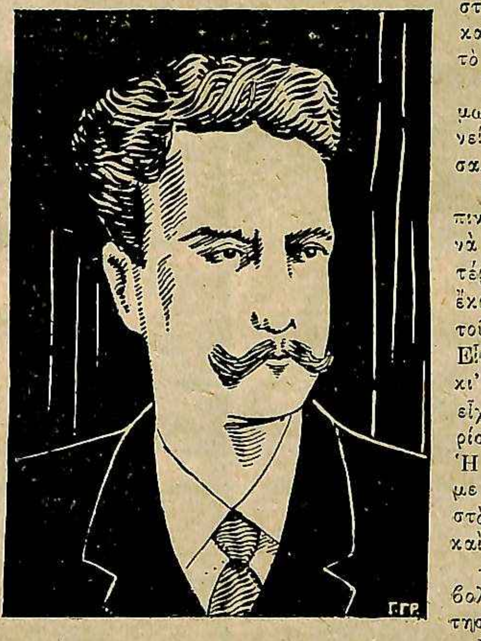

Ὁ Γκὺ ντὲ Μωπασσὰν

Εἶδα ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸν παπᾶ ποὺ ἐρχόταν μὲ τὸ παιδί του. Ἔτρεξα καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ μεταλαβήση γιὰ νὰ τυλιχτῆ τὸ παιδί, νὰ μὴν πεθάνη. Δὲν παραξενεύτηκε διόλου καὶ μοῦ ἀπάντησε ἡσυχώτατα:

—Εἶνε συνήθεια, κύριε. Ἔτσι κάνουν ὅλοι... Δὲν μποροῦμε νὰ τοὺς ἐμποδίσουμε.

—Τουλάχιστον κάνετε λιγάκι γρήγορα, σᾶς παρακαλῶ.

—Δὲν μπορῶ νὰ περπατήσω γρηγορώτερα.

Τέλος μπήκαμε στὴν ἐκκλησία, μὰ τὸ παιδὶ ἔπρεπε νὰ μείνη γυμνὸ ὅλο τὸ διάστημα τῆς ἱεροτελεστίας. Ὡστόσο τελείωσε κι' αὐτὸ καὶ μπῆκα στὸ ἱερὸ μὲ τὸν παπᾶ γιὰ νὰ ὑπογράψω στὸ βιβλίο.

—Γυρίστε γρήγορα στὸ σπίτι, εἶπα στὸν πατέρα τοῦ παιδιοῦ, καὶ ζεστανέ το ἀμέσως!

Τοῦ ἔδωκα ἀκόμα σχετικὲς ὁδηγίες γιὰ ν' ἀποφύγουνε καμμιὰ περιπνευμονία.

Φύγανε κι' οἱ τρεῖς μὲ τὸ παιδί, ἐγὼ δὲ περίμενα γιὰ νὰ ὑπογράψω. Ὁ παπᾶς μοῦ ζήτησε πέντε φράγκα. Ἐγὼ ἐδίστασα γιατὶ εἶχα δώσει γι' αὐτὴν τὴ δουλειὰ στὸν κηπουρό, δέκα φράγκα ἀπὸ τὸ πρωΐ.

Τέλος, ἀφοῦ θύμωσα καὶ φιλονείκησα, ἐπλήρωσα.

Ἔτρεξα κατόπιν στὸ σπίτι γιὰ νὰ ἰδῶ ἂν ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ ἔκανε ἐκεῖνο ποὺ τοῦ παράγγειλα. Εἶδα ὅμως πὼς κι' οἱ τρεῖς δὲν εἶχαν ἀκόμα γυρίσει στὸ σπίτι. Ἡ λεχώνα ἔτρεμε ἀπὸ τὸ κρύο στὸ κρεββάτι της καὶ πεινοῦσε!

—Μὰ τὶ διάβολο ἔγιναν; ρώτησα.

Μοῦ ἀποκρίθηκε χωρὶς ν' ἀπορήση οὔτε νὰ θυμώση:

—Θὰ πῆγαν νὰ πιοῦν γιὰ τὰ βαφτίσια;... Εἶνε ἡ συνήθεια!...

Τότε σκέφτηκα πὼς τὸ δεκάφραγκο, ποὺ εἶχα δανείσει στὸν κηπουρὸ θὰ πῆγε στὸ οἰνόπνευμα...

Ἔστειλα ζουμὶ στὴ λεχώνα καὶ διέταξα ν' ἀνάψουν φωτιὰ στὸ τζάκι της. Ἤμουν ἔξω φρενῶν γιὰ τὴ διαγωγὴ τοῦ πατέρα, τῆς γυναικαδέλφης του καὶ τῆς μαμῆς, καὶ συγχρόνως ἀνήσυχος γιὰ τὸ κακόμοιρο τὸ παιδί.

Στὰς ἔξη τὸ βράδυ δὲν εἶχαν γυρίσει ἀκόμα. Διέταξα τότε τὸν ὑπηρέτη μου νὰ τοὺς περιμένη κι' ἐγὼ πλάγιασα νὰ κοιμηθῶ.

Ξύπνησα πολὺ πρωΐ, κατὰ τὴ συνήθειά μου κι' ἀμέσως ρώτησα τὸν ὑπηρέτη μου ἂν γύρισαν.

Ὁ ὑπηρέτης στενοχωρημένος, μοῦ εἶπε:

—Ὤ! γυρίσανε τὰ μεσάνυχτα, μὰ μεθυσμένοι τόσο ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ περπατήσουν κι' οἱ τρεῖς. Μοῦ φαίνεται, πὼς κοιμηθήκανε σὲ κανένα λάκκο ἔξω, γιατὶ τὸ παιδὶ πέθανε.

Τινάχτηκα μ' ἕνα πήδημα, φωνάζοντας:

—Τὸ παιδὶ πέθανε;

—Ναί, κύριε. Τὸ φέρανε παγωμένο, νεκρὸ στὴ μάνα του. Ἡ δύστυχη σὰν τὸ εἶδε, ἄρχισε νὰ κλαίη. Τῆς δώκανε τότε νὰ πιῆ κι' αὐτὴ γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσουν.

—Καὶ τὶ τῆς δώκανε νὰ πιῆ;

—Ἐπειδὴ ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ δὲν εἶχε πειὰ κανένα ποτό, οὔτε λεφτὰ γιὰ ν' ἀγοράση, πῆρε τὸ σκέτο οἰνόπνευμα τῆς λάμπας καὶ τὸ ἤπιανε ὅλοι οἱ τέσσαρές τους. Ἡ λεχώνα εἶνε πειὰ πολὺ ἄρρωστη...

Ντύθηκα γρήγορα καὶ πῆρα τὸ μπαστοῦνι μου, μὲ ἀπόφασι νὰ τσακίσω στὸ ξύλο αὐτὰ τὰ ἀνθρώπινα κτήνη κι' ἔτρεξα στὴν κάμαρά τους.

Ἡ λεχώνα βρισκόταν σὲ ἀγωνία καὶ τὸ μεσημέρι πέθανε ἀπ' τὸ οἰνόπνευμα τῆς λάμπας ποὖχε πιεῖ, ὁ ἄντρας της μὲ τὴ γυναικαδέλφη του καὶ τὴ μαμή, ροχαλίζανε κατάχαμα!...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ τῆς ἀφηγήσεως, ὁ γερο-γιατρὸς σώπασε. Ξαναπῆρε τὴν μποτίλια μὲ τὸ κονιάκ, γέμισε ἀκόμα τὸ ποτῆρι του, τὸ κύτταξε στὴ λάμπα καὶ τὸ ρούφηξε μὲ συγκίνησι, ἐνῶ τὰ χέρια του τρέμανε...

ΤΑ ΑΠΙΣΤΕΥΤΑ

ΕΝΑΣ ΥΠΕΡΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ὁ γιατρὸς Ρού, διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Παστὲρ στὸ Παρίσι καὶ ἀντάξιος διάδοχος τοῦ μεγάλου Παστέρ, εἶνε τόσο ἀφιλοκερδής, ὥστε ὄχι μόνο δὲν δέχεται ποτὲ καμμιὰ πληρωμὴ ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς του, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ἐλάχιστο μισθό, τὸν ὁποῖον παίρνει ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο, τὸν διαθέτει ὅλον κάθε χρόνο γιὰ τὴν ἀγορὰ ἐπιστημονικῶν ἐργαλείων.

Δὲν θέλει δὲ οὔτε κὰν ν' ἀκούση νὰ τοῦ μιλᾶνε γιὰ χρήματα.

Διηγοῦνται μάλιστα πὼς τελευταῖα κάποιος ἀπὸ τοὺς βοηθούς του, τοῦ ἀνήγγειλε ἕνα πρωΐ πὼς ἀποφάσισε νὰ φύγη γιὰ τὴν Ἀμερική.

—Μπᾶ! Πῶς αὐτό; ρώτησε ὁ σοφὸς καθηγητής. Τὶ θὰ πᾶτε νὰ κάμετε ἐκεῖ;

Ὁ βοηθός του ἄρχισε τότε νὰ τοῦ κάνη λόγο περὶ καλυτέρας ζωῆς, ἀνέσεως, περιουσίας κλπ. Ὁ γιατρὸς Ροὺ ἔγινε κατακόκκινος ἀπὸ τὸ θυμό του.

—Τί; Πῶς; Γιὰ χρήματα;... Ὥστε φεύγετε ἀπ' ἐδῶ γιὰ νὰ κερδίσετε χρήματα;... Αἶσχος!...

—Μὰ γιατί, μαῖτρ; ἐτόλμησε νὰ τὸν ἐρωτήση ὁ βοηθός του. Δὲν πρέπει νὰ φροντίζουμε κι' ἐμεῖς περὶ τῆς καλυτερεύσεως τῆς ζωῆς μας;...

—Ὄχι!... Ποτέ!... ἀπάντησε ὁ σοφὸς ἐπιστήμων. Τὸ χρῆμα καὶ ἡ ἄνεσις εἶνε ἐχθροὶ τῆς ἐπιστήμης!...

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΑΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Ναί, εἶπε ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν, ἐσκότωσα τὸν σὲρ Τζάκ, τὸν χαμπούρη, μὰ τὸν ἐσκότωσα τίμια, σὲ μονομαχία...

—Ὤ, ὅσο γι' αὐτὸ δὲν χωράει καμμιὰ ἀμφιβολία, τοῦ ἀπάντησε ὁ δόκτωρ Βόλτον. Μὰ ποῦ τὸν σκοτώσατε;

—Μά... μέσα στὴ βάρκα, διάβολε!

—Καὶ τότε γιατί ὁ πλοίαρχος ἀνάγγειλε στὸν ἀδελφό του πὼς εἶχε πεθάνει στὸ πλοῖο του;

—Γιατί, ἁπλούστατα, ὁ πλοίαρχος αὐτὸς ἦταν ξάδελφός μου, ἄνθρωπος δηλαδὴ τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης μου...

—Ὥστε, ἔκανε ὁ δόκτωρ Βόλτον, ἐκτὸς ἀπὸ σᾶς, ἀπὸ μένα κι' ἀπ' αὐτόν, κανένας στὸν κόσμο...

—...Κανένας στὸν κόσμο δὲν ξέρει ὅτι σκότωσα τὸν σὲρ Τζάκ, τὸν συμπλήρωσε ὁ Βάλντεν.

—Ἄ, συγγνώμην! εἶπε ὁ Βόλτον. Δὲν θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς ὁρκιστῶ ὅτι ὁ γυιός του δὲν ἔχει ὑποψίες...

—Ἀπὸ τὶς ὑποψίες μέχρι τῆς ἀποδείξεώς τους ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις. Ἐξ ἄλλου, ἐπρόσθεσε ὁ σὲρ Βάλντεν — πρόκειται νὰ συναντηθῶ αὔριο μὲ τὸ γυιό τοῦ σὲρ Τζάκ.

—Πῶς αὐτό;

—Βλέπετε ἀπὸ δῶ πέρα τοὺς πυργίσκους τοῦ Παληοῦ Ἄμπουρτον;

—Ναί.

—Ἐκεῖ εἶνε ἡ κατοικία τοῦ σὲρ Τζέϊμς Ἄσμπουρτον, τοῦ γυιοῦ τοῦ σὲρ Τζάκ.

—Ἔ, λοιπόν;

—Λοιπόν, αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ νεαρὸς μαρκήσιος Ρογῆρος ἔχει πάει νὰ τὸν προσκαλέση στὸ κυνῆγι τῆς ἀλεποῦς ποὺ θὰ γίνη αὔριο. Ἔτσι ὁ σὲρ Τζέϊμς κι' ἐγὼ θὰ βρεθοῦμε ἀντιμέτωποι...

—Ὤ, μείνετε ἥσυχος.. εἶπε ὁ δόκτωρ Βόλτον. Γνώρισα τὸ σὲρ Τζέϊμς στὶς Ἰνδίες, ὅπου ὑπηρετοῦσε ὡς λοχαγός. Σᾶς βεβαιώνω λοιπὸν ὅτι εἶνε ἄνανδρος ὅσο κι' ὁ πατέρας του κι' οὔτε θὰ τολμήση ποτὲ νὰ σᾶς προκαλέση... Ὡστόσο, ἀγαπητέ μου βαρωνέττε, ἔχω νὰ σᾶς ἀπευθύνω μιὰ ἐρώτησι ἀκόμα...

—Λέγετε...

—Τί κάνατε αὐτὴ τὴ μικρὴ ἀτσιγγανοπούλα ποὺ σᾶς πούλησε ὁ πατέρας της;

—Μὰ τὴν πίστι μου, ἀπάντησε ὁ σὲρ Ροβέρτος χλωμιάζοντας, τὴν ξέχασα μέσα στὴν ταβέρνα τῆς Καλκούτας καὶ δὲν ξέρω τί ἀπόγινε.

—Ἀλήθεια; ἔκανε ὁ δόκτωρ μὲ δυσπιστία.

—Μὰ γιατί διάβολο μοῦ κάνετε αὐτὴ τὴν ἐρώτησι;

—Γιατί μοῦ εἶπαν στὸ Λονδῖνο πὼς ἔχετε μιὰ κόρη.

Ὁ σὲρ Ροβέρτος ἄρχισε νὰ γελάη κι' ἀπάντησε:

—Μὰ αὐτὴ εἶνε ἡ ἀνεψιά μου, ἡ κόρη τῆς ἀδελφῆς μου ποὺ πέθανε... Θὰ τὴν δῆτε τὴν Ἔλλεν μου... Εἶνε ἕνα θαῦμα ὀμορφιᾶς... Μὰ νά την... Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς κατεβαίνει τὴν εἴσοδο τοῦ πύργου...

Ὁ δόκτωρ γύρισε ἀμέσως πρὸς τὸν πῦργο καὶ εἶδε ἐκείνην ποὺ ὁ βαρωνέττος ἀποκαλοῦσε μὶς Ἔλλεν. Ἦταν ἕνα θελκτικώτατο πλᾶσμα, εἴκοσι μόλις ἐτῶν, μὲ κορμὶ λυγερό, μὲ μαῦρα μαλλιά, μ' ἐπιδερμίδα σὰν φίλντισι καὶ μὲ χείλη κατακόκκινα. Βλέποντας κανεὶς τὴν νέα αὐτή, θὰ τὴν ἔπαιρνε γιὰ κόρη κάποιας μεσημβρινῆς Ἀνταλουζιάνας, προπάντων ὅταν ἐβάδιζε, ἀφίνοντας τὸ κορμί της νὰ κυματίζη σὰν κρίνος.

Ἡ μὶς Ἔλλεν, ἕνα χρόνο τώρα, ἀπὸ τότε δηλαδὴ ποὺ εἶχε τελειώσει τὶς σπουδές της, εἶχε γίνει ἡ λέκαινα

Οἱ δύο ἀντίπαλοι διεσταύρωσαν τὰ ξίφη τους...

τοῦ Λονδίνου. Ἡ χάρι της, ἡ ὀμορφιά της, τὸ δηκτικὸ πνεῦμα της, τὸ τσαχπίνικο χαμόγελό της, εἶχαν ξετρελλάνει ὅλους τοὺς ὡραίους καὶ νεαροὺς ἄρχοντας τῆς Αὐλῆς.

—Ἡ ὀμορφιά της μὲ... ἀπελπίζει, εἶπε σιγανὰ ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν στὸ Βόλτον, ἐνῶ ἡ μὶς Ἔλλεν ἐβάδιζε πρὸς αὐτούς.

—Γιατί, ἀγαπητέ μου. Ἀπεναντίας, θὰ ἔπρεπε νὰ σὲ ἐνθουσιάζη.

—Γιατὶ ὅλος ὁ κόσμος μοῦ τὴ ζητάει σὲ γάμο.

—Ἔ, τότε δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τὴ δώσετε στὸν πιὸ πλούσιο, στὸν πιὸ ὡραῖο καὶ στὸν πιὸ εὐγενῆ ἀπ' τοὺς ὑποψηφίους μνηστῆρας της.

—Δὲν μπορῶ νὰ τὸ κάνω αὐτό, γιατὶ ἔχω τὰ σχέδιά μου.

—Ἄ!...

—Δυστυχῶς δὲ τὰ σχέδιά μου αὐτὰ δὲν ἔχουν ὡριμάσει ἀκόμα καὶ ἡ μὶς Ἔλλεν εἶνε κοκέττα.

—Αὐτὸ εἶνε πολὺ φυσικό, ἀφοῦ εἶνε τόσο ὡραία.

—Ἔπειτα, ἐπρόσθεσε ὁ σὲρ Βάλντεν, φοβοῦμαι πολὺ ὅτι κι' ὁ νεαρὸς μαρκήσιος Ρογῆρος...

—Τί;... Μήπως εἶνε κι' αὐτὸς ἐρωτευμένος μαζύ της;

—Ἀλλοίμονο!... Τὸ φοβοῦμαι πολύ...

—Μά, τὸν διέκοψε ὁ Βόλτον, φαντάζομαι ὅτι δὲν θὰ μποροῦσες νὰ ὀνειρευτῆς καλύτερο γαμπρὸ γιὰ τὴν ἀνεψιά σου. Ὁ μαρκήσιος εἶν' ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους εὐγενεῖς τῆς Ἀγγλίας, ἔχει ἀπέραντη περιουσία καί, ἐπὶ πλέον ὁ βασιλεὺς τὸν ἔκανε συνταγματάρχη.

—Ναί, εἶπε, ἀναστενάζοντας ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν. Ὅλ' αὐτὰ εἶνε ὑπέροχα, μά...

—Ἂς ἀκούσουμε αὐτὸ τὸ μά...

Ὁ σὲρ Βάλντεν στάθηκε μερικὲς στιγμὲς διστακτικὸς κι' ἔπειτα εἶπε:

—Ξέρω κάπου ἕναν ὡραῖο καὶ γοητευτικὸ νέο ποὺ τὸν ἀγαπῶ σὰν παιδί μου καὶ ποὺ κι' αὐτὸς ἐπίσης ἀγαπάει τὴν ἀνεψιά μου.

—Ὤ!... Ὤ!...

—Ὁ νέος αὐτός, ἐξακολούθησε ὁ σὲρ Βάλντεν, δὲν εἶνε οὔτε μαρκήσιος, **οὔτε πλούσιος μ' ἑκατομμύρια**, μὰ ἔχει εὐγενικὴ καρδιὰ καὶ τὸν θεωρῶ ἀπολύτως ἄξιο τῆς ἀγάπης τῆς Ἔλλεν. Τὸ πιὸ ὡραῖο ἀπὸ τὰ ὄνειρά μου θὰ ἦταν νὰ ἑνώσω τὰ δυὸ αὐτὰ παιδιὰ καὶ νὰ τοὺς ἀφήσω ὅλη μου τὴν περιουσία.

Ὁ Βόλτον ἐκύτταζε πάντα τὴ μὶς Ἔλλεν, ἡ ὁποία ἐξακολουθοῦσε νὰ προχωρῆ ἀργά, σταματῶντας κάθε τόσο γιὰ νὰ κόψη λουλούδια, μὲ τὰ ὁποῖα ἔφτιαχνε μιὰ ἀνθοδέσμη.

—Καὶ... ἐ κ ε ί ν η; ρώτησε. Ἀγαπάει τὸν προστατευόμενό σας.

—Δὲν ξέρω... Ὤ! ἀναστέναξε ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν. Ἡ καρδιὰ τῶν γυναικῶν εἶνε ἀνεξερεύνητη. Ἡ μὶς Ἔλλεν ἀγαπάει τάχα τὸ Λιονέλ;... Γιατὶ αὐτὸ εἶνε τὸ ὄνομα τοῦ προστατευομένου μου. Τὸ ἀγνοῶ ἀπολύτως.

—Ἢ μήπως προτιμᾶ τὸ μαρκήσιο Ρογῆρο τοῦ Ἄσμπουρτον;

—Οὔτε κι' αὐτὸ τὸ ξέρω.

—Τότε, εἶπε ὁ χειροῦργος, δὲν θ' ἀγαπάη κανένα.

—Καὶ ὅμως, τοῦ ἀπάντησε ὁ σὲρ Ροβέρτος, συχνὰ φαίνεται πολὺ λυπημένη καὶ σκυθρωπή.

—Ἐρωτικὰ συμπτώματα! εἶπε ὁ δόκτωρ.

—Κυριεύεται ὧρες-ὧρες ἀπὸ τὴν πιὸ βαθειὰ μελαγχολία, ἐξακολούθησε ὁ βαρωνέττος. Αὐτὸ τῆς συμβαίνει ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνες.

—Καὶ δὲν τὴ ρωτήσατε ποτὲ σχετικῶς.

—Ποτέ...

Καθὼς ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν, ἐπρόφερε τὴν τελευταία αὐτὴ λέξι, ἡ Ἔλλεν ἔφτασε κοντά τους. Ἔδωσε τὸ χέρι της στὸ θεῖο της καὶ χαιρέτησε τὸν δόκτορα Βόλτον ἀρκετὰ περιφρονητικά. Ὁ τελευταῖος τὴν κύτταξε μὲ μιὰ διαπεραστικὴ προσοχή, ἐνῶ ὁ βαρωνέττος τῆς ἔλεγε:

—Παιδί μου, σοῦ παρουσιάζω ἕναν παληὸ φίλο μου ἕνα φίλο ποὺ τὸν γνώρισα στὶς Ἰνδίες, τὸν δόκτορα Βόλτον.

Ἡ μὶς Ἔλλεν ἔκανε ἕνα μικρὸ μορφασμό, ἐξ ἴσου περιφρονητικὸ μὲ τὸ χαιρετισμό της κι' ἔπειτα εἶπε:

—Θεῖε μου, δῶστε μου τὸ μπράτσο σας κι' ἐλᾶτε νὰ κάνουμε ἕνα μικρὸ περίπατο...

—Ποῦ θέλεις νὰ πᾶς;

—Ὡς τὴν ἄκρη τοῦ πάρκου... γιὰ νὰ προϋπαντήσουμε τὸ μαρκήσιο.

—Ἐλᾶτε, Βόλτον, εἶπε ὁ σὲρ Ροβέρτος. Ἐλᾶτε μαζύ μας. Θὰ διάζεστε ἀσφαλῶς νὰ ξαναδῆτε τὸ μαρκήσιο ἔπειτ' ἀπὸ τόσα χρόνια.

Ὁ Βόλτον ἄρχισε νὰ βαδίζη σιωπηλὸς στὸ πλευρὸ τοῦ τζέντλεμαν καὶ τῆς ἀνεψιᾶς του.

—Διάβολε! ἔλεγε μέσα του. Θὰ στοιχημάτιζα τὸ κεφάλι μου ὅτι ἡ μὶς Ἔλλεν κι' ἡ μικρούλα Ἀτσιγγάνα ποὺ πούλησε στὸ Βάλντεν ὁ Ναθαναήλ, ὁ Ἀτσίγγανος μὲ τὴ νυφίτσα, εἶν' ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο.

Ἡ μὶς Ἔλλεν κουβέντιαζε ἐντωμεταξὺ μὲ τὸ βαρωνέττο, ὁ ὁποῖος τῆς ἔλεγε:

—Ἔ!... Ἔ!... Δυστυχισμένη μου ὡραία, μοῦ φαίνεται ὅτι σὲ στενοχωρεῖ πολὺ ἡ ἀπουσία τοῦ ὡραίου μαρκησίου Ρογήρου.

—Ἐμένα; ἔκανε ἡ Ἔλλεν, σκάζοντας στὰ γέλια. Ἄ! θεῖε μου.

—Δές!... φώναξε ἔξαφνα ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν στὴν ἀνεψιά του, ἀντὶ νὰ τῆς ἀπαντήση. Μὰ ποῦ πάει λοιπὸν ὁ δόκτωρ;

Καὶ μὲ τὸ χέρι της ἔδειξε τὸ χειροῦργο Βόλτον, ὁ ὁποῖος, ἀφίνοντάς τους ξαφνικά, εἶχε ὁρμήσει μέσα σ' ἕ-

να μονοπάτι. Ἔτρεχε μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις κι' εἶχε τὰ μάτια του καρφωμένα στὰ ψηλὰ χόρτα μέσ' ἀπ' τὰ ὁποῖα περνοῦσε τὸ μονοπάτι.

Ἔξαφνα, ἕνα πρᾶγμα ἄσπρο καὶ πυρρὸ πρόβαλε μέσ' ἀπ' αὐτά. Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ μαστίγιο τοῦ Βόλτον σφύριξε κι' ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν κι' ἡ ἀνεψιά του ἄκουσαν μιὰ διαπεραστικὴ κραυγή. Ἕνα μικρὸ ζῶο, χτυπημένο στὸ μουσοῦδι του, εἶχε σωριαστεῖ κάτω στὸ ἔδαφος ἄψυχο.

—Τί εἶνε λοιπὸν αὐτό; ρώτησε ὁ Βάλντεν, ὁ ὁποῖος ἔτρεχε λαχανιασμένος καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ τὴν ἀνεψιά του.

—Εἶνε μιὰ νυφίτσα ποὺ τὴ σκότωσα μὲ τὸ μαστίγιό μου, ἀπάντησε ἥσυχα ὁ Βόλτον.

Ἡ μὶς Ἔλλεν ἔβγαλε τότε μιὰ κραυγὴ τρόμου καὶ χλώμιασε ξαφνικά.

—Ἄ! τί φριχτὸ ζῶο! ψιθύρισε, ἐνῶ ὁ σὲρ Βάλντεν τὴν ὑποστήριζε μέσα στὴν ἀγκαλιά του.

Συγχρόνως ὁ Βόλτον εἶχε καρφώσει τὸ βλέμμα του ἐπάνω της. Εἶδε τὴ χλωμάδα της καὶ ἀντελήφθη πὼς ἕνα νευρικὸ τρεμούλιασμα τὴ συγκλόνιζε ὁλόκληρη.

—Ὡραῖα! εἶπε μέσα του. Τώρα δὲν ἔχω καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ μὶς Ἔλλεν εἶνε ἡ μικρὴ Ἀτσιγγανοπούλα Τόφυ...

Καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴ νέα, ἐπρόσθεσε:

—Συγχωρῆστε με. Τὸ πάθος μου πρὸς τὸ κυνῆγι μὲ παρέσυρε νὰ σκοτώσω αὐτὴ τὴ νυφίτσα.

Ἡ μὶς Ἔλλεν συνῆλθε γρήγορα ἀπὸ τὴν ταραχή της κι' ἐξακολούθησαν κι' οἱ τρεῖς τὸν περίπατό τους.

Ἔφτασαν ἔτσι στὴν ἄκρη τοῦ πάρκου. Εἶχαν κάπου μισὴ ὥρα ποὺ περίμεναν ἐκεῖ τὴν ἄφιξι τοῦ μαρκησίου, ὅταν ἔξαφνα ἡ Ἔλλεν εἶπε:

—Μοῦ φαίνεται πὼς ἀκούω καλπασμὸ ἀλόγου.

—Κι' ἐγώ, εἶπε ὁ Βόλτον.

—Θὰ εἶνε, χωρὶς ἄλλο, ὁ μαρκήσιος, ἐπρόσθεσε ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν.

—Ὄχι, ἀπάντησε ἡ μὶς Ἔλλεν, γιατὶ ὁ καλπασμὸς ἀκούγεται ἀπὸ τὴ διεύθυνσι τοῦ χωριοῦ Λοβελάϊ.

Καθὼς ἀποτελείωνε τὴ φράσι της, εἶδαν κι' οἱ τρεῖς τους μακρυὰ ἕναν καβαλλάρη, ὁ ὁποῖος ἔφτανε καλπάζοντας.

—Κυττᾶχτε! φώναξε ὁ Βόλτον. Φοράει ἄσπρα σὰν τοὺς Ἰνδοὺς μεγιστᾶνες!...

—Περίεργο!... Τέτοια ροῦχα στὴ Σκωτία! παρατήρησε ὁ σὲρ Βάλντεν. Ἄ... μὰ δὲν εἶνε ροῦχα... εἶνε μιὰ γούνα.

—Ἀκριβῶς!

—Καὶ στοιχηματίζω ὅτι ξέρω ποιὸς εἶνε ὁ καβαλλάρης αὐτός.

—Ποιὸς εἶνε λοιπόν, θεῖε μου; ρώτησε ἡ μὶς Ἔλλεν, ἡ ὁποία εἶχε βάλει τὰ χέρια της πάνω ἀπ' τὰ μάτια της γιὰ νὰ κυττάξη καλύτερα.

—Εἶνε ὁ καινούργιος γείτονάς μας. Ὁ κληρονόμος τοῦ λόρδου Μὰκ-Γκρεγκόρ.

—Ἄ! ἔκανε ἡ μὶς Ἔλλεν. Εἶνε λοιπὸν ὁ Ναμπὰμπ ποὺ ἔφτασε πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἀπ' τὸ Τσαντερναγκὸρ τῶν Ἰνδιῶν.

—Μάλιστα.

—Θὰ ἔχης ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ τὸν ἄνθρωπο αὐτό, Βόλτον; ρώτησε ὁ σὲρ Ροβέρτος. Εἶνε ἕνας Ἀγγλο-ἰνδὸς ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὶς Ἰνδίες μὲ τεραστία περιουσία.

—Πῶς ὀνομάζεται;

—Ναμπὰμπ Ὄσμανυ.

—Δὲν τὸν ξέρω, ἀπάντησε ὁ Βόλτον.

—Ἕνας γέρος καὶ ἐκκεντρικὸς λόρδος, ὁ Μὰκ Γκρέγκορ, ἐξακολούθησε ὁ Βάλντεν, μαθαίνοντας ὅτι ὁ Ὄσμανυ αὐτὸς εἶνε πάμπλουτος, ἔσπευσε νὰ πεθάνη καὶ τοῦ ἄφησε κληρονομία τὸν πύργο του.

—Ἄλλου εἴδους τρέλλα κι' αὐτή.

—Δὲν εἶνε καθόλου τρέλλα. Ὁ λόρδος Μὰκ Γκρέγκορ ἦταν πάμπτωχος κι' ὁ προγονικός του πύργος κατέρρεε σιγὰ-σιγὰ σὲ ἐρείπια. Διαλέγοντας λοιπὸν τὸν Ὄσμανυ γιὰ κληρονόμο του, τὸ ἔκανε αὐτὸ γιατὶ ἤξερε πὼς ὁ Ἰνδὸς Κροῖσος θὰ ξαναδώση στὴν κατοικία του ὅλη τὴν παληά της λάμψι καὶ μεγαλοπρέπεια.

Ὁ καβαλλάρης ἐντωμεταξὺ εἶχε φτάσει καλπάζοντας. Ἦταν πράγματι ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὸν ὁποῖο μιλοῦσε ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν καὶ τὸν ὁποῖο, ὅπως εἴδαμε, εἶχε συναντήσει πρὸ μιᾶς ὥρας στὸ δρόμο του κι' ὁ νεαρὸς μαρκήσιος Ρογῆρος.

Ὅταν πέρασε μπρὸς ἀπ' τοὺς δυὸ τζέντλεμαν καὶ τὴν μὶς Ἔλλεν χαιρέτησε.

Βλέποντάς τον, ἡ νέα γυναῖκα δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση μιὰ κραυγὴ κι' ἔγινε ἀκόμα πιὸ χλωμὴ ἀπ' ὅ,τι εἶχε γίνει προηγουμένως.

Ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν, καθὼς εἶχε συγκεντρωμένη τὴν προσοχή του στὸν Ἰνδὸ εὐγενῆ, δὲν ἄκουσε τὴν κραυγή της, μὰ ὁ Βόλτον τὴν ἄκουσε. Κύτταξε τότε τὴ νέα κόρη καὶ εἶδε τὴ χλωμάδα της.

—Ὡραῖα! εἶπε μέσα του ὁ ἀδυσώπητος χειροῦργος. Ξέρω δυὸ μυστικά της τώρα. Ὁ Ἰνδὸς αὐτὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾶ.

—Θεῖε μου, εἶπε ἡ μὶς Ἔλλεν μὲ φωνὴ συγκινημένη, τί λέτε;... Δὲν γυρίζουμε πίσω;

—Πῶς; ἔκανε ὁ βαρωνέττος, ἐσὺ τὸ λὲς αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔφερες ἐδῶ γιὰ νὰ προϋπαντήσουμε τὸ μαρκήσιο;

—Ναί, μὰ τὸ κρύο ἄρχισε νὰ μ' ἐνοχλεῖ. Ἡ βραδειὲς εἶνε πολὺ ψυχρὲς ἐδῶ. Ἂς γυρίσουμε, θεῖε μου, σᾶς παρακαλῶ.

—Ὅπως θέλετε, ἀπάντησε ὁ τζέντλεμαν συνηθισμένος νὰ ὑπακούη καὶ στὰ ἐλάχιστα καπρίτσια τῆς νεας. Θάρθῆτε, Βόλτον;

—Βέβαια, ἀπάντησε ὁ χειροῦργος. Διψάω μάλιστα διαβολεμένα.

—Καθὼς βλέπω, παρατήρησε γελῶντας ὁ Βόλτον, δὲν ξέχασες τὶς παληὲς συνήθειες. Πίνεις πάντα;

—Ὤ! Θεέ μου... ἀπάντησε μὲ συντριμμένο ὕφος ὁ χειροῦργος. Δὲν ξέχασα καθόλου τὴν προσφιλῆ μου αὐτὴ συνήθεια. Ἕξις δευτέρα φύσις.

Καί, γελῶντας, πῆραν κι' οἱ τρεῖς τὸ δρόμο τοῦ πύργου.

V

Στὶς ὀχτὼ τὸ βράδυ, οἱ συνδαιτημόνες τοῦ νεαροῦ μαρκησίου Ρογήρου τοῦ Ἄσμπουρτον καθόντουσαν σ' ἕνα τραπέζι πλούσια σερβιρισμένο.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ξένους τοῦ μαρκησίου ἦσαν νέοι, ἐκτὸς ἀπὸ δύο-τρεῖς πυργοδεσπότες, οἱ ὁποῖοι βρισκόντουσαν ἐκεῖ μὲ τὶς γυναῖκες τους, κι' ἀπὸ πέντ'-ἔξη μεγαλοκοπέλλες, ἡ ὁποῖες ἀπὸ καιρὸ περίμεναν τοὺς γαμπροὺς ποὺ δὲν ἐρχόντουσαν.

Ἀνάμεσά τους, ἡ μὶς Ἔλλεν ἔλαμπε σὰν φωτεινὸ μετέωρο σὲ σκοτεινὸ οὐρανό.

Καμμιὰ δωδεκαριὰ νέοι, σύντροφοι τῶν κυνηγιῶν τοῦ μαρκησίου Ρογήρου, τοῦ κάκου προσπαθοῦσαν νὰ τραβήξουν τὰ βλέμματά της καὶ τὰ χαμόγελά της. Ἡ μὶς Ἔλλεν, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, δὲν χαμογελοῦσε σὲ κανένα. Ἡ μὶς Ἔλλεν ἦταν θλιμμένη, δύσθυμη καὶ ὁ νεαρὸς μαρκήσιος, ὁ ὁποῖος εἶχε καρφωμένο τὸ βλέμμα του σ' αὐτή, νόμισε σὲ μιὰ στιγμὴ πὼς εἶδε ἕνα δάκρυ νὰ κυλάη ἀπὸ τὰ μάτια της.

Στὸ τέλος τοῦ γεύματος, ὅταν ἦρθε ἡ σειρὰ τῶν προπόσεων, ὁ μαρκήσιος Ρογῆρος σηκώθηκε ἀπ' τὴ θέσι του καί, ὑψώνοντας τὸ ποτῆρι του, ποὺ ἦταν γεμᾶτο ἀφρισμένη σαμπάνια, εἶπε:

—Μιλόρδοι καὶ κύριοι, πίνω εἰς ὑγείαν τῆς ὡραίας μὶς Ἔλλεν.

Ἡ ὡραία νέα τὸν εὐχαρίστησε μ' ἕνα χαμόγελο. Ἔπειτα ὕψωσε κι' αὐτὴ τὸ ποτῆρι της καὶ εἶπε:

—Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ συνταγματάρχου τοῦ βασιλέως Ρογήρου, μαρκησίου τοῦ Ἄσμπουρτον.

—Μὶς Ἔλλεν, τῆς ἀπάντησε ὁ ἐρωτευμένος νέος, καταθέτω τὸ σύνταγμά μου στὰ πόδια σας.

—Ὤ! ἔκανε ἐκείνη μ' ἕνα περιπαιχτικὸ χαμόγελο καὶ ἀφίνοντας γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ δυσθυμία της. Ὄχι μαζὺ μὲ τοὺς ἀξιωματικούς του, ὑποθέτω...

—Τὸ σύνταγμα καὶ τὸ συνταγματάρχη του... ἐπανέλαβε ὁ Ρογῆρος.

—Ἄ! προσέχετε, εἶπε ἡ νέα γυναῖκα. Ἂν διαθέτω ἔστω καὶ γιὰ πέντε λεπτὰ τὸ συνταγματάρχη, θὰ τοῦ ζητήσω μιὰ μεγάλη εὔνοια.

—Μιλῆστε, μὶς Ἔλλεν, καὶ ὅ,τι θέλετε θὰ γίνη...

—Θὰ κάνετε πραγματικὰ ὅ,τι ἐπιθυμῶ;

—Σᾶς δίνω τὸ λόγο μου.

—Ἔ, λοιπόν, εἶπε τότε ἡ μὶς Ἔλλεν, σᾶς ζητάω μιὰ θέσι ὑπολοχαγοῦ στὸ σύνταγμά σας.

—Γιὰ τὸν ἑαυτό σας; ρώτησε ὁ Ρογῆρος, γελῶντας.

—Ὄχι γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἀπάντησε σοβαρὰ ἡ Ἔλλεν, ἀλλὰ γιὰ ἕνα γενναῖο νέο, ὁ ὁποῖος εἶνε προστατευόμενος τοῦ θείου μου καὶ τὸν ὁποῖο ἀγαπάω σὰν ἀδελφό.

Ὁ σὲρ Ροβέρτος Βάλντεν, κυριευμένος ἀπὸ μιὰ ξαφνικὴ συγκίνησι, κύτταξε τὴ νέα στὰ μάτια.

—Γιὰ ποιὸν λοιπὸν θέλετε τὴ θέσι αὐτή; ρώτησε ὁ μαρκήσιος.

—Γιὰ τὸ φίλο μου Λιονὲλ Βάρνεο, τὸν γυιὸ μιᾶς φτωχῆς χήρας, εἶπε ἡ μὶς Ἔλλεν, κυττάζοντας τὸ σὲρ Βάλντεν στὰ μάτια.

—Λιονέλ! ἐπανέλαβε ὁ Ρογῆρος σκύβοντας τὸ κεφάλι του μὲ συγκίνησι. Αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνομα τοῦ φτωχοῦ μου ἀδελφοῦ ποὺ πέθανε μωρὸ ἀκόμη...

Καὶ ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμὴ ἐπρόσθεσε:

—Σύμφωνοι!... Θὰ πάρω τὸ νέο αὐτὸ στὸ σύνταγμά μου καὶ ἂν μοῦ ἀρέση, πρᾶγμα ποὺ εἶνε βέβαιο, ἀφοῦ σεῖς, μὶς Ἔλλεν, ἐνδιαφέρεσθε γι' αὐτόν, θὰ τὸν κάνω φίλο μου...

—Μιλόρδοι, εἶπε τότε ἡ Ἔλλεν ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν ὁμήγυρι, δὲν εἶσθε σύμφωνοι μαζύ μου ὅτι ὁ μαρκήσιος Ρογῆρος τοῦ Ἄσμπουρτον εἶνε ὁ πιὸ τέλειος τζέντλεμαν τῶν τριῶν ἑνωμένων βασιλείων τῆς Σκωτίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας...

—Ναί!... Ναί!... φώναξαν ὅλοι οἱ συνδαιτημόνες. Ζήτω ὁ μαρκήσιος Ρογῆρος!

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΜΛΕΤ

Ἔχω ἕναν Ἄμλετ μέσα μου, ποὺ πάντα θέλει κάτι χωρὶς νὰ ξέρη τί,
Καὶ κυνηγᾶ φαντάσματα κι' ὀνείρων κόσμους πλάττει
Κι' ἀνύπαρκτα ζητεῖ.
Ἔχω ἕναν Ἄμλετ μέσα μου, ποὺ πάντα, νύχτα-μέρα
Τὸν τρώει ἡ συλλογή...
Κι' ἡ σκέψι του κατάντησε παντοτεινὴ φοβέρα
Κι' ἀγιάτρευτη πληγή.
Ἔχω ἕναν Ἄμλετ μέσα μου, ποὺ πάντα ἀμφιβάλλει
Σ' ὅ,τι σωστὸ θωρεῖ
Κι' ἂν πάρει μιὰν ἀπόφασι, τὸ μετανοιώνει πάλι
Καὶ δὲν ἐπιχειρεῖ.
Ἔχω ἕναν Ἄμλετ μέσα μου ποὺ τὸ θαρρεῖ γιὰ κρῖμα
Νὰ ζῆ καὶ νὰ μὴ ζῆ,
Καὶ σέρνοντας τὰ πόδια του πρὸς τὸ στερνὸ τὸ μνῆμα,
Σέρνει κι' ἐμὲ μαζύ

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ὁ Μαθουσάλας τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἕνας πληρεξούσιος 120 χρόνων. Ἡ δρᾶσις του ὡς βουλευτοῦ. Ἡ ἱστορικὲς ἀγορεύσεις του. Ἕνα μεγάλο ρεκόρ. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κρατοῦσε τὴν ἀναπνοή του μιὰ ὥρα καὶ πλέον. Ἕνα πρωτοφανὲς πείραμα. Ἕνα περίεργο χτίριο στὴ Νεάπολι. Ὁ πύργος τοῦ αὐγοῦ. Πῶς τὸν ἔχτισε ὁ Βιργίλιος. Μιὰ προφητεία τοῦ Μαντείου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

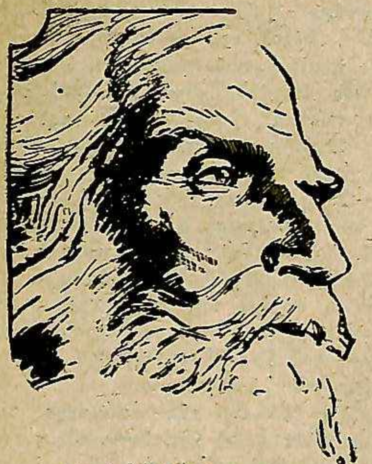

Ζακὸμπ ὁ Πατριάρχης

Ὁ γηραιότερος πολιτευόμενος τῶν αἰώνων ἦταν ὁ περίφημος Ζακὸμπ, πληρεξούσιος στὴν Γαλλικὴ Ἐθνοσυνέλευσι κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐπαναστάσεως.

Εἶχε περάσει πειὰ τότε τὰ ἑκατὸ χρόνια καὶ ὅλοι τὸν ἀποκαλοῦσαν Ζακὸμπ ὁ Πατριάρχης.

Ἔτσι μάλιστα τὸν ἀνέφεραν ἡ ἐφημερίδες καὶ οἱ κατάλογοι τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, τὸ δὲ πραγματικὸ οἰκογενειακό του ὄνομα εἶχε ξεχαστεῖ τόσο, ὥστε οὔτε οἱ πιὸ στενοί του φίλοι δὲν τὸ θυμόντουσαν.

Ὁ Ζακὸμπ γεννήθηκε τὸ 1670 στὴν Ἀλσατία καὶ σὲ ἡλικία σαράντα ἐτῶν, εἶχε γίνει δημοφιλέστατος στὴν ἐπαρχία του. Σ' ὅλη του τὴ ζωὴ δὲν γνώρισε τί θὰ πῆ ἀρρώστεια, ἦταν πάντα ἐξαιρετικὰ εὔρωστος κ' ἔττι ἔφτασε σὲ βαθύτατο γῆρας. Τὸ 1789, ὅταν συγκροτήθηκε ἡ Γαλλικὴ Ἐθνοσυνέλευσις, ὁ Ζακόμπ, μολονότι ἦταν τότε ἑκατὸν δεκαεννηὰ (119) ἐτῶν, ἐξελέγη πληρεξούσιος τῆς ἐπαρχίας του.

Κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Ζακόμπ, παρ' ὅλη τὴν ἡλικία του, ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε ἀκμαῖος, σὰν παλληκάρι εἴκοσι χρόνων. Ἔβλεπε καὶ ἄκουγε θαυμάσια, εἶχε ὅλα του τὰ δόντια καὶ περπατοῦσε μ' εὐκινησία ζηλευτή. Ἔκανε σχεδὸν κάθε μέρα πεζοπορίες μακρυνὲς καὶ συχνότατα ἀνέβαινε στὰ βουνὰ σκαρφαλώνοντας στοὺς ἀνηφόρους τῶν βουνοπλαγιῶν, εὐκολώτερα καὶ γρηγορώτερα ἀπὸ ἄνδρες ἡλικίας σαράντα καὶ τριάντα ἐτῶν.

Τὸ σπουδαιότερο ἦταν ὅτι πρωτοστατοῦσε στὶς διαδηλώσεις, κηρύσσοντας παντοῦ ἀκούραστα τὶς φιλελεύθερες καὶ ἐπαναστατικὲς ἰδέες. Δὲν γινότανε πολιτικὴ συγκέντρωσις στὴν ὁποία ὁ Ζακὸμπ νὰ μὴν ἦταν πρῶτος καὶ καλύτερος κ' ἡ ἀγορεύσεις του ἦσαν κυριολεκτικῶς «πύρινες». Γι' αὐτὸ ἄλλωστε κι' οἱ συμπατριῶτες του τὸν εἶχαν ἐκλέξει πληρεξούσιο.

Μέσα στὴν Ἐθνοσυνέλευσι, ὁ Ζακόμπ, συνέχισε τὴν ἴδια ὁρμητικὴ δρᾶσί του. Κάθε φορὰ ποὺ συνεζητεῖτο κάνα σπουδαῖο ζήτημα, ὁ μαθουσάλας αὐτὸς τῆς ἐπαναστάσεως λάβαινε τὸν λόγο καὶ τὶς περισσότερες φορές, κατώρθωνε, μὲ τὴν εὐγλωττία του καὶ τὶς ὁρμητικὲς ἀγορεύσεις του, νὰ παρασύρη τὴν πλειοψηφία ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων ποὺ ὑποστήριζε. Ἐθεωρεῖτο μάλιστα ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς δέκα μεγαλειτέρους ρήτορες τῆς Ἐπαναστάσεως.

Δυὸ ὁλόκληρα χρόνια συνέχισε τὴ δρᾶσί του ὁ Ζακόμπ, ὥς ὅτου, ἕνα βράδυ, καθὼς βγῆκε ἀπ' τὴν Ἐθνοσυνέλευσι ξαναμμένος καὶ καταϊδρωμένος, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ φλογερὴ καὶ μεγάλη ἀγόρευσί του, ποὺ κράτησε τρεῖς ὧρες, κρυολόγησε, ἀρρώστησε βαρειά, καὶ ἔπειτα ἀπὸ δέκα μέρες, τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1791, πέθανε σὲ ἡλικία 121 ἐτῶν.

* * *

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος γιὰ ἐξαιρετικοὺς ὀργανισμούς, δὲν θὰ ἦταν ἄσκοπο ν' ἀναφέρουμε καὶ τὸν περίφημο καλόγηρο Παρνελλά, ὁ ὁποῖος ἦταν σύγχρονος τοῦ Ζακόμπ, μολονότι, δὲν ἔζησε τὰ χρόνια του. Ὁ Παρνελλά, ὁ ὁποῖος ἦταν ἕνας καλόγηρος τοῦ Τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν, εἶχε τὴν καταπληκτικὴν ἱκανότητα νὰ μπορῆ νὰ συγκρατῆ τὴν ἀναπνοή του, ὁσηδήποτε ὥρα ἤθελε. Ἐκεῖ, λόγου χάριν ποὺ κουβέντιαζε, χωρὶς κἂν νὰ πάρη βαθειὰ εἰσπνοή, σταματοῦσε τὴν ἀναπνοή του κι' ἔμενε ἐπὶ δέκα ἢ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας, καὶ συχνὰ καὶ

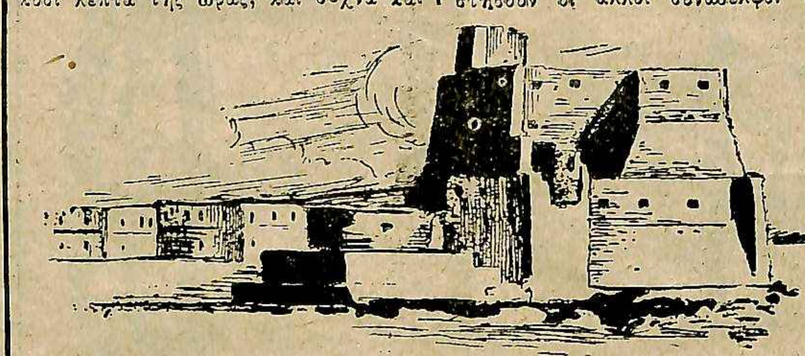

Ὁ «πύργος τοῦ αὐγοῦ»

πάνω ἀπὸ μισὴ ὥρα, χωρὶς ν' ἀνασάνη καθόλου. Δὲν ἐπρόκειτο δὲ περὶ ἀπάτης, ἀλλὰ περὶ φαινομένου πραγματικοῦ, ποὺ τὸ εἶχαν διαπιστώσει πολλοὶ γιατροί.

Στὸ τέλος, τὸ 1740, τὸν ἐκάλεσαν μιὰ μέρα στὴ συνεδρίασι τῆς Ἰατρικῆς Ἀκαδημίας κι' ἐκεῖ τὸν ἔβαλαν νὰ κρατήση τὴν ἀναπνοή του. Ὁ Παρνελλὰ ἐκράτησε πράγματι τὴν ἀναπνοή του ἑφτὰ φορές, ἄλλοτε ἀπὸ ἕνα τέταρτο κι' ἄλλοτε ἀπὸ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας, ἐνῷ συγχρόνως τὸν ἀκροαζόντουσαν μὲ στηθοσκόπιο. Ἔπειτα κάποιος ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας ἐπρότεινε νὰ δοκιμάσουν πόσο ἦταν τὸ ἀνώτατο χρονικὸ διάστημα ποὺ μποροῦσε ν' ἀνθέξη χωρὶς νὰ πάρη ἀναπνοή.

Τὸ πείραμα ἐπαναλήφθη τότε γιὰ ὀγδόη φορά. Ὁ καλόγηρος φυσικώτατα κράτησε τὴν ἀναπνοή του, ἐνῷ δυὸ γιατροὶ γυμνώσανε τὸ στῆθος του κι' ἀκουμπήσανε τὰ στηθοσκόπιά τους ἐπάνω ἀπ' τοὺς πνεύμονάς του. Συγχρόνως, ὁ γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας ἐσημείωσε στὰ πρακτικὰ τὴν ὥρα ποὺ εἶχε ἀρχίσει τὸ τελευταῖο πείραμα. Ἦταν 5.45 μ. μ.

Πέρασε ἕνα τέταρτο, ἔπειτα μισὴ ὥρα, ἔπειτα τρία τέταρτα, χωρὶς ὁ Παρνελλὰ ν' ἀναπνεύση καθόλου. Οἱ γιατροὶ ποὺ τὸν ἀκροαζόντουσαν εἶχαν κουραστεῖ πειὰ καὶ ἄφθονος ἱδρῶτας ἔτρεχε ἀπ' τὰ πρόσωπά τους. Δὲν εἶχαν προβλέψει ὅτι τὸ πείραμα θὰ κρατοῦσε τόση πολλὴ ὥρα. Κύτταζαν αὐτοὶ τώρα μὲ μεγάλη ἀνυπομονησία τοὺς δείκτας τοῦ μεγάλου ρολογιοῦ τῆς αἰθούσης, ἐνῷ ὁ καλόγηρος φυσικώτατα καὶ μὲ ἀπαθεστάτη φυσιογνωμία, ἔμενε ἀκίνητος κρατῶντας πάντα τὴν ἀναπνοή του. Ἔφτασε ἡ ὥρα 6.45', ἔπειτα 6.50', ἔπειτα 6.55'.

Ὁ Παρνελλὰ φαινότανε σὰν νὰ μὴν εἶχε διάθεσι νὰ ξαναπάρη ποτὲ ἀνάσσα ... Εἶχε περάσει μιὰ ὥρα καὶ δέκα λεπτὰ ἀφότου ἄρχισε. Ὥς ποῦ θὰ τραβοῦσε αὐτὴ ἡ ἱστορία; Ἔξω εἶχε νυχτώσει, κι' οἱ κλητῆρες εἶχαν ἀνάψει τὰ καντηλέρια.

Οἱ δυὸ γιατροί, κάθιδροι, μὲ μεγάλη δυσκολία κρατιόντουσαν. Δὲν ἦταν δὲ δυνατὸν νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν οἱ ἄλλοι συνάδελφοί τους, χωρὶς νὰ διακοπῆ τὸ πείραμα.

Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἀκαδημίας εἶχαν ἀρχίσει νὰ δυσανασχετοῦν. Ἐπὶ μιὰ ὥρα καὶ δέκα λεπτὰ δὲν εἶχαν προφέρει οὔτε λέξι κανένας τους. Εἶχαν γυρίσει ὅλοι τὰ βλέμματά τους πρὸς τὸν πρόεδρο, ἄφωνοι, ἀλλὰ μὲ τέτοια ἔκφρασι, ποὺ ἦταν ὁλοφάνερο ὅτι τὸν παρακαλοῦσανε νὰ διακόψη τὴν συνεδρίασι. Τέλος ὁ πρόεδρος, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς βρισκότανε κι' αὐτὸς στὴν ἴδια ψυχολογικὴ κατάστασι μὲ τοὺς ἄλλους, μόλις ὁ λεπτοδείκτης ἔφτασε στὶς 7 ἀκριβῶς, σήκωσε τὸ χέρι του καὶ φώναξε:

— Τὸ πείραμα διακόπτεται. Κύριε γραμματέα, γράψετε ὅτι ἐκράτησε μιὰ ὥρα κι' ἕνα τέταρτο ἀκριβῶς.

Ἔτσι καθιερώθηκε ρεκὸρ τοῦ Παρνελλὰ 1.15', ὄχι γιατὶ δὲν μποροῦσε, ἴσως, ν' ἀνθέξη περισσότερο, ἀλλὰ γιατὶ τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας δὲν εἶχαν κουράγιο νὰ ἐπαναλάβουν καὶ δεύτερη φορὰ τὸ πείραμα καὶ νὰ ἰδοῦν ὥς ποῦ ἀκριβῶς ἔφτανε ἡ ἀντοχὴ τοῦ καλογήρου.

Ἂς σημειωθεῖ ὅτι, ὅπως ἐναφέρεται στὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως ἐκείνης τῆς Ἀκαδημίας, ὁ Παρνελλὰ ἦταν ἄνθρωπος κοντόσωμος καὶ ἐξαιρετικὰ ἀδύνατος, κοκκαλιάρης, τόσο, ποὺ νόμιζε κανεὶς ὅτι βρισκόταν στὰ πρόθυμα τοῦ θανάτου.

* * *

Ἕν' ἀπὸ τὰ περιεργότερα κτίρια τῆς ὑφηλίου εἶνε τὸ περίφημο «Κάστρο τοῦ Αὐγοῦ» (Καστὲλλ' ντὲλ' Ὄβο) ποὺ βρίσκεται μέσα στὸ λιμάνι τῆς Νεαπόλεως τῆς Ἰταλίας. Εἶνε ἕνας πύργος ἐντελῶς ρωμαϊκοῦ ρυθμοῦ, ἀπὸ τοὺς πρώτους πύργους ποὺ χτιστήκανε στὴν Εὐρώπη κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

Τὸ περίεργο σ' αὐτὸν τὸν πύργο εἶνε ὅτι μόλις τὸν ἀντικρύζει κανείς, εἴτε ἀπὸ μακρυά, εἴτε ἀπὸ κοντά, νομίζει ὅτι ἔχει χτιστεῖ ἐπάνω στὸ νερό, ἢ ὅτι εἶνε πλωτός. Γιατὶ δὲν φαίνονται ἀπὸ πουθενὰ οὔτε οἱ βράχοι ἐπάνω στοὺς ὁποίους εἶνε χτισμένος, οὔτε τὰ θεμέλιά του.

Οἱ ἀναγνῶσται μας θὰ ρωτήσουν ἴσως γιατὶ ὠνομάστηκε Πύργος τοῦ Αὐγοῦ. Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴν παράδοσι, ὁ μέγας Ρωμαῖος ποιητὴς Βιργίλιος εἶχε ρίξει στὸ σημεῖο ἐκεῖνο τοῦ λιμανιοῦ τῆς Νεαπόλεως ἕνα ἐνάλο αὐγὸ καὶ γιὰ νὰ μὴ μετακινεῖται τὸ ἔδεσε μὲ ἁλυσσίδες, στύλοι τῶν ὁποίων ἦσαν ἄγκυρες. Ἐπάνω λοιπὸν στὸ αὐγὸ αὐτό, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσι πάντοτε, ἔχτισε τὸν πύργο, ὁ ὁποῖος, παραδόξως, δὲν ἔχει γκρεμιστεῖ ἐπὶ τόσους αἰῶνες τώρα. Ὅταν χτίστηκε ὁ πύργος, ὁ Βιργίλιος εἶχε ρωτήσει τὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν πόσα χρόνια θὰ μείνη ὀρθός. Καὶ τὸ Μαντεῖο τοῦ ἀπάντησε ὅτι ὅσο τὸ αὐγὸ βρίσκεται στὴ θέσι του, ὁ πύργος θὰ διατηρεῖται ἀνέπαφος. Μόνον, ἂν τυχὸν καμμιὰ φορὰ φύγει τὸ αὐγὸ ἀπὸ κεῖ, θὰ γκρεμιστῆ ὁ πύργος!...

Ὁ μοναχὸς Παρνελλά.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Η ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΤΡΕΛΛΑ ΕΝΟΣ ΗΘΟΠΟΙΟΥ

Ἡ τραγωδία τοῦ Πρεβίλ. Πῶς μέσα στὴν εὐτυχία καὶ τὴν γαλήνη τῶν γηρατειῶν του, τὸν χτύπησαν ἡ συμφορές. Ἡ φριχτὲς σκηνὲς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως. Πῶς ἔμειναν ζωντανὲς στὴ φαντασία τοῦ Πρεβίλ. Ὅπου ὁ γέρο ἠθοποιὸς ἀνεβαίνει καὶ πάλι στὴ σκηνή. Ἡ τραγικὴ βραδειὰ τῆς παραφροσύνης. Δραματικὰ ἐπεισόδια, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΣΤΗΝ ἱστορία τῆς φρενολογίας ἔχει μείνει ὀνομαστὴ ἡ τρέλλα ἑνὸς διασήμου γάλλου ἠθοποιοῦ, τοῦ Πρεβίλ, καὶ προπάντων ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον θεραπεύθηκε.

Τὸ 1786, ὁ Πρεβίλ ἀποσύρθηκε ἀπὸ τὴ γαλλικὴ Κωμωδία, στὴν ὁποίαν ἐπὶ τριάντα χρόνια εἶχε καταγάγει τοὺς μεγαλειτέρους θριάμβους. Εἶχε γεράσει ἄλλωστε καὶ παρ' ὅλη του τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ θέατρο, ἔπαιζε μὲ δυσκολία. Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι του τοῦ εἶχαν συστήσει νὰ ξεκουραστῆ, καὶ ὁ Πρεβίλ, νοιώθοντας ὅτι πράγματι εἶχε ἀνάγκη ἀναπαύσεως, ἀκολούθησε τὶς συμβουλές τους.

Ζοῦσε, λοιπόν, ἥσυχος μὲ τὴν οἰκογένειά του, ὅταν ἔξαφνα ξέσπασε ἡ μεγάλη Ἐπανάσταση. Τότε ἡ εὐτυχία καὶ ἡ γαλήνη τοῦ Πρεβὶλ κατεστράφησαν μονομιᾶς καὶ ἡ πιὸ μαύρη δυστυχία ἁπλώθηκε γύρω του. Μέσα σὲ λίγα χρόνια ἔχασε ἕνα μέρος τῆς περιουσίας του, ἀπὸ τὰ τρία παιδιά του, τοῦ πέθαναν τὰ δύο, ὁ γαμπρός του κατακρεουργήθηκε στὶς μεγάλες σφαγὲς τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1792, πολλοὶ φίλοι του ἀγαπητοὶ καὶ συνάδελφοι, ὡδηγήθηκαν στὶς φυλακές, ὡς ὕποπτοι στὸ νέο καθεστώς, καί, σὰν νὰ μὴ ἔφταναν ὅλ' αὐτά, τὸν Μάϊο τοῦ 1794, ἡ πολυαγαπημένη γυναίκα του ξεψύχησε στὴν ἀγκαλιά του!

Τὰ τρομερὰ αὐτὰ ἀλλεπάλληλα χτυπήματα τῆς Μοίρας εἶχαν, ὅπως ἦταν φυσικό, ὀλέθριο ἀντίχτυπο στὸν ἑβδομηντάρη πειὰ ἠθοποιό. Ἡ ὅρασή καὶ ἡ μνήμη του ἀδυνάτησαν, καὶ ἡ διανοητική του κατάστασις ἄρχισε νὰ παρουσιάζη συμπτώματα ἀνησυχαστικά.

Ὡστόσο, ὅταν μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ροβεσπιέρου, οἱ συνάδελφοί του ἀποφυλακίστηκαν, καὶ γιὰ νὰ πανηγυρίσουν τὴν ἀπελευθέρωσή τους, παρακάλεσαν τὸν Πρεβὶλ ν' ἀρχίση πάλι νὰ παίζη μαζύ τους στὴ «Γαλλικὴ Κωμωδία».

Ἦταν τόση ἡ ἀγάπη ποὺ ἔννοιωθε πρὸς τὸ θέατρο ὁ γέρος ἠθοποιός, ὥστε παρ' ὅλη τὴν ἡλικία του καὶ τὶς δυστυχίες του δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς ἀρνηθῆ. Ἔπαιξε λοιπὸν ἐπὶ ἀρκετοὺς μῆνες στὴν Γαλλικὴ Κωμωδία, μὰ τὸ παίξιμό του τώρα δὲν εἶχε πειὰ καμμιὰ σχέσι μὲ τὴν ὑπέροχη τέχνη μὲ τὴν ὁποίαν ἔπαιζε ἄλλοτε. Δὲν ἦταν πειὰ παρὰ ὁ ἴσκιος τοῦ ἑαυτοῦ του. Κι' ἔξαφνα μιὰ βραδειά, ξέσπασε ἡ φοβερὴ ἀρρώστεια, ἡ τρέλλα, ποὺ ὑπέβοσκε μέσα του ἀπὸ καιρό.

Ὁ Πρεβὶλ ἔπαιζε ἐκεῖνο τὸ βράδυ τὸ συνηθισμένο του ρόλο σ' ἕνα περίφημο ἔργο τῆς ἐποχῆς, στὸν «Ἐρωτευμένο Ἑρμῆ» στὸ ὁποῖο εἶχε θριαμβεύσει ἄπειρες φορές, καὶ τὸ κοινό, συγκινημένο, τὸν χειροκροτοῦσε, ὅταν ἔξαφνα ὁ γέρος ἠθοποιὸς ἅρπαξε τὸ χέρι τοῦ ἀνεψιοῦ του Σαμβίλ, ἠθοποιοῦ ἐπίσης, ὁ ὁποῖος ἔπαιζε μαζύ του στὴ σκηνὴ ἐκείνη καὶ τοῦ φώναξε ἔντρομος, δείχνοντάς του τὶς σκηνογραφίες ποὺ παρίστουσαν ἕνα δάσος:

—«Γλήγορα, φίλε μου, ἡ νύχτα πέφτει καὶ βρισκόμαστε μέσ' στὸ δάσος! Ἂν δὲν βιαστοῦμε, δὲ θὰ φτάσουμε ποτὲ στὸ Παρίσι.

Τὰ λόγια αὐτὰ δὲν εἶχαν καμμιὰ σχέσι μὲ τὸ κείμενο τοῦ ρόλου τοῦ Πρεβίλ.

Ἀνήσυχος ὁ ἀνεψιός του, καταλαβαίνοντας ὅτι ὁ θεῖος του ἦταν θῦμα κάποιας παρακρούσεως, τοῦ ἀπάντησε: «Ἀγαπητέ μου θεῖε, αὐτὸ ποὺ βλέπεις εἶνε ἁπλῆ σκηνογραφία. Ἔχανες τὸν ρόλο τοῦ Λὰ Ρισὸλ στὸν «Ἐρωτευμένο Ἑρμῆ» καὶ τώρα μπαίνομε στὰ παρασκήνια».

Αὐτὸ καθησύχασε κάπως τὸν Πρεβίλ. Ὄχι γιὰ πολὺ ὅμως. Σιγὰ - σιγὰ ἄρχισε νὰ παρουσιάζη ὅλα τὰ συμπτώματα τοῦ εἴδους ἐκείνου τῆς τρέλλας ποὺ ὀνομάζεται μανία καταδιώξεως. Στὸν Πρεβὶλ εἶχε κάνει τρομερὴ ἐντύπωσι ἡ δολοφονία μερικῶν ἀριστοκρατῶν ποὺ τοὺς ἐγνώριζε καὶ τοῦ ἦσαν προσφιλεῖς ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ φυλάκισι τῶν φίλων του. Ἡ σκηνὲς τῆς τρομοκρατίας, εἶχαν ἀποτυπωθεῖ στὴν ἀρρωστημένη φαντασία του, μὲ ὅλη τὴν ἀνατριχιαστική τους φρικαλεότητα.

Ἔτσι, ὁ δυστυχισμένος κατάντησε νὰ πιστεύη πὼς τὸν κατεδίκασαν κι' ἐκεῖνον, πὼς τὸν συνελάμβαναν, τὸν ἔκλειναν στὴ φυλακή, καὶ τὸν ὡδηγοῦσαν στὴ λαιμητόμο! Αὐτὴ ἦταν ἡ τρέλλα του...

* * *

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, στὴν ἀρρωστημένη φαντασία τοῦ Πρεβὶλ ἡ κάμαρά του πειὰ ἦτανε φυλακή, καὶ ὅσοι τὸν περιποιοῦντο ἢ πήγαιναν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν, ἦσαν δεσμοφύλακες! Καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν κόρη του μὲ κόπο τὴν ἀναγνώριζε καὶ μὲ δυσκολία ἔστεργε νὰ δεχθῆ τὶς περιποιήσεις της. Κάθε τόσο, κυριευόταν ἀπὸ φοβερὰς ψευδαισθήσεις κ' ἔβλεπε νὰ περνοῦνε μπροστά του θύματα φανταστικά, ἄκουγε τὴ φωνὴ τοῦ δημίου, τὰ βογγητὰ τῶν καταδικασμένων, καὶ τοῦ φαινόταν ὅτι παρευρισκόταν σὲ ἀληθινὲς καρατομήσεις. Τότε, ἡ φλέβες του φούσκωναν, τὰ μάγουλά του γινόντουσαν κατακόκκινα καὶ ἕνας χείμαρρος ἀκατανόητων λόγων ξεχυνόταν ἀπὸ τὰ χείλη του, ὥς ὅτου ἐξαντλημένος ἀπ' τὴν φοβερὴ αὐτὴ κρίσι ἔπεφτε σ' ἕνα ὕπνο ληθαργικὸ ποὺ βαστοῦσε κάποτε δεκαοχτὼ ὁλόκληρες ὧρες!

Κατάδικοι μεταφερόμενοι στὸ ἰκρίωμα, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Τρομοκρατίας.

Μιὰ μέρα, ὅπως διηγεῖται στ' Ἀπομνημονεύματά του ὁ ἠθοποιὸς Φλερί, ὁ Πρεβίλ, καταληφθεὶς ἀπὸ πανικό, τρέμοντας ὁλόκληρος καὶ ἁπλώνοντας τὰ χέρια του μπροστὰ σὰν τοὺς τυφλοὺς ποὺ προχωροῦν μέσ' στὸ σκοτάδι, βγῆκε ἀπ' τὴν κάμαρά του στὸν κῆπο, φωνάζοντας ἀπελπισμένα:

— Βοήθεια, ἔρχονται, θὰ μὲ πιάσουν οἱ ἄθλιοι!

— Θεέ μου, τί ἔχεις, πατέρα, τὸν ρώτησε ἡ κόρη του, τρέχοντας κοντά του.

— Νά, νά, ἐδῶ εἶνε, τοὺς βλέπεις, μικροῦλα; Κρύψε με, σὲ παρακαλῶ!

Καὶ νοιώθοντας ὁ τρελλὸς πὼς ἡ κόρη του βρισκότανε στὸ πλευρό του, μαζεύτηκε κοντά της γιὰ νὰ προφυλαχτῆ σὰν ἕνα παιδὶ ποὺ φοβᾶται.

— Πατέρα μου, καλέ μου πατέρα, τοῦ ἔλεγε ἐκείνη. Ἡσύχασε! Κανένας κίνδυνος δὲν σὲ ἀπειλεῖ. Βρισκόμαστε στὸν κῆπο μας καὶ κανένας ἄλλος δὲν εἶνε ἐδῶ ἐκτὸς ἀπὸ μᾶς.

Ἔτσι ὁ Πρεβὶλ ἡσύχαζε γιὰ λίγο. Μὰ πολὺ γλήγορα τὸν ξανάπιανε ἡ μανία του, καὶ ξανάρχιζε τὰ τρελλὰ λόγια του:

— Δὲ μπορεῖ, ἔλεγε, μᾶς κυνηγοῦν, μὰ ἴσως νἄχασαν τὰ ἴχνη μας... Ἀλλὰ θὰ ξανάρθουν, ὅπου νἄναι θὰ ξανάρθουν! Μὴ μ' ἀφήσεις!...

— Ναί, τοῦ ἀπαντοῦσε ἡ κόρη του. Δὲν θὰ σ' ἀφήσω, ἀλλὰ πές μου γιατί τρέμεις ἔτσι...

— Ἀφοῦ θέλεις νὰ σοῦ τὸ πῶ, ἄκουσέ με, κόρη μου.... Σήμερα τὸ πρωΐ, μπῆκαν στὴν φυλακή μου... Θεέ μου, τί ἀπαίσιοι ἄνθρωποι! Μὲ ἅρπαξαν, μὲ ἔδεσαν καὶ μ' ἔρριξαν ἀπάνω στὴν καρρότσα (1). Ἂν ἤξερες τὴν ἀγωνία μου! Σὲ κάθε γύρισμα τῶν τροχῶν, πλησιάζαμε τὴ λαιμητόμο. Ἔξαφνα σταματήσαμε. Εἴχαμε φτάσει. Οἱ κατάδικοι προχωροῦσαν ὁ ἕνας ὕστερα ἀπ' τὸν ἄλλον, στὴ λαιμητόμο, καὶ τὸ ἀστραφτερὸ λεπίδι της ἔπεφτε ἐπάνω των μ' ἕναν ἀπαίσιο κρότο... Ὡστόσο, ἡ πλατεῖα ἦταν ἔρημη. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μὲ ἅρπαξαν καὶ ἔννοιωσα μιὰ δύναμι ἀκατανίκητη νὰ μὲ σπρώχνη πρὸς τὴ λαιμητόμο...

Καὶ ὁ Πρεβὶλ συνεχίζοντας ἔκανε τὴν φρικιαστική του διήγησι, συνοδεύοντάς την μὲ ὅλη τὴ μιμικὴ ἑνὸς ἠθοποιοῦ, ἀλλάζοντας τὶς κινήσεις του ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ὑψώνοντας τὴ φωνή του ὅταν ἐμιμεῖτο τὸν δήμιο καὶ χαμηλώνοντάς την ὅταν μιλοῦσε τάχα ὁ ἴδιος, στὴ φανταστικὴ σκηνὴ τῆς καρατομήσεως, ποὺ ἔβλεπε μπροστά του μὲ τὸν ἀρρωστημένο του νοῦ. Τὸ παραλήρημα αὐτό, ἦταν καθὼς θὰ ἰδοῦμε, ἐκτάκτως δραματικό. Ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρον ὅμως εἶνε καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐθεραπεύτηκε ὁ Πρεβίλ.

Ἀλλὰ γι' αὐτά, θὰ μιλήσουμε στὸ ἑπόμενο φύλλο.

(1) Τὰ περίφημα κάρρα μὲ τὰ ὁποῖα ὡδηγοῦντο, κατὰ τὴν Γαλλικὴ Ἐπανάσταση, οἱ κατάδικοι στὴ λαιμητόμο.

ΠΩΣ ΝΑ ΚΑΘΑΡΙΖΕΤΕ ΤΑ ΧΡΥΣΑΦΙΚΑ ΚΑΙ Τ' ΑΣΗΜΙΚΑ

Γιὰ νὰ καθαρίσετε εὐκολώτατα τὰ χρυσᾶ ἢ ἀσημένια ἀντικείμενά σας, νὰ μεταχειρίζεσθε τὸν ἑξῆς ἁπλούστατον τρόπο:

Ψῆστε στὴ φωτιὰ ἕνα κομμάτι ψωμὶ ὥς ὅτου νὰ καρβουνιάση ἐντελῶς καὶ κατόπιν τρίψετέ το, κάμετέ το σκόνη. Μὲ τὴ σκόνη λοιπὸν αὐτὴ τρίβετε τ' ἀσημένια καὶ χρυσᾶ ἀντικείμενα ἀφοῦ πρῶτα τὰ πλύνετε μὲ σαπουνάδα καὶ τὰ σφουγγίσετε καλά.

ΠΩΣ ΕΟΡΤΑΖΕΤΑΙ Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΑ ΕΘΙΜΑ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ἡ τρέλλες τῶν Σκωτσέζων τὴ νύχτα τοῦ Ἁγίου Συλβέστρου. Ἡ «νύχτα τοῦ περάσματος» στὴ Βιέννη. Τὸ ἔθιμο τοῦ πρωτοχρονιάτικου φιλήματος. Ἡ Παρισινὲς θεατρίνες κι' οἱ πυροσβέστες. Τὰ φιλιὰ ποὺ φέρνουν «γοῦρι». Πῶς γιορτάζεται ἡ Πρωτοχρονιὰ στὴν Περσία. Ἰαπωνικὰ ἔθιμα. Τὰ εἴκοσι εὐχητήρια τῶν Γιαπωνέζων. Οἱ Ἰνδοὶ καὶ ἡ καθαριότης τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Τὸ ριζόγαλο τοῦ Νέου Ἔτους. Πρωτοχρονιάτικα συμπόσια στὴν Αἰθιοπία. Οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ τὸ Πρωτοχρονιάτικο «Τίκλερ» τους. Εἴμαστε στὸ 1933 ἢ στὸ 1936; κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τὰ φιλήματα τῆς Πρωτοχρονιᾶς στὴ Βιέννη

Σ' ὅλο τὸν κόσμο, ὁ καινούργιος χρόνος γιορτάζεται πάντα μ' ἕνα τυφλὸ ξέσπασμα χαρᾶς. Παντοῦ τὸν ὑποδέχονται μ' εὔθυμες φωνὲς καὶ γέλια, ἀκόμη καὶ στὶς πιὸ σοβαρὲς καὶ φλεγματικὲς χῶρες. Καὶ γιὰ παράδειγμα, θὰ ἀναφέρουμε τὸν πιὸ ἀγέλαστο καὶ τὸν πιὸ ψυχρὸ λαὸ τῆς βρεττανικῆς οἰκογένειας: Τοὺς Σκωτσέζους. Ἔ, λοιπόν, τὴν Πρωτοχρονιὰ οἱ Σκωτσέζοι γίνονται ἀγνώριστοι!... Νομίζετε ὅτι τοὺς ἔπιασε ξαφνικὰ ὁμαδικὴ τρέλλα. Ἡ εὐθυμία τους, τὰ γέλια τους, ἡ φωνές τους εἶνε κάτι τὸ ἀπερίγραπτο! Ἔχετε τὴν ἐντύπωση ὅτι βρίσκεστε σὲ μιὰ χώρα ὅπου οἱ ἄνθρωποι τὴν τελευταία νύχτα τοῦ χρόνου ἔχασαν ὅλοι τὰ λογικά τους...

Οἱ δρόμοι καὶ ἡ πλατεῖες τῶν πόλεων τῆς Σκωτίας, μόλις χτυπήσουν μεσάνυχτα, πλημμυρίζουν ἀπ' ἄπειρα πλήθη κόσμου ποὺ ξεσπάει σὲ ζητωκραυγὲς γιὰ τὸ νέο χρόνο κι' ἀρχίζει κατόπιν τὰ πιὸ τρελλὰ γλέντια. Ὅλοι οἱ ἄνδρες φεύγουν ἀπὸ τὰ σπίτια τους καὶ τρέχουν μὲ γέλια καὶ φωνὲς στὰ κατάφωτα κέντρα.. γιὰ νὰ μεθύσουν ἀπὸ οὐΐσκυ. Ἡ γυναῖκες ὅμως δὲν συμμετέχουν σ' αὐτὴ τὴν εὐθυμία τῶν δρόμων. Ὑπάρχει ἡ πρόληψι ὅτι καμμιὰ γυναῖκα δὲν πρέπει νὰ βρίσκεται ἔξω ἀπ' τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ της, ὅταν σημαίνουν ἡ καμπάνες τῆς Πρωτοχρονιᾶς... Ἡ νύχτα τῆς Πρωτοχρονιᾶς λοιπὸν εἶνε γιὰ τοὺς Σκωτσέζους ἡ πιὸ χαρούμενη κι' ἡ πιὸ θορυβώδης νύχτα τοῦ χρόνου...

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὴ Βιέννη. Ἐκεῖ ὅμως δὲν λείπουν ἡ γυναῖκες ἀπὸ τὶς τρελλὲς διασκεδάσεις τῶν ἀνδρῶν. Στὴ Βιέννη, τὴ «νύχτα τοῦ περάσματος», ὅπως λένε τὴ νύχτα τῆς Πρωτοχρονιᾶς, τὰ θέατρα τὰ πάρκ, οἱ δρόμοι καὶ ὅλα τὰ κέντρα πλημμυρίζουν ἀπὸ εὔθυμα πλήθη κόσμου ποὺ πίνει, φωνάζει καὶ χορεύει καθὼς παίζουν παντοῦ ἀναρίθμητες τσιγγάνικες ὀρχῆστρες. Τὰ μεσάνυχτα μάλιστα ἀκριβῶς μιὰ παληὰ συνήθεια ἐπιτρέπει νὰ φιλάῃ κανεὶς ὅποια ὤμορφη γυναῖκα συναντήσει μπροστά του...

Αὐτὴ ἡ συνήθεια ὑπῆρχε ἄλλοτε καὶ στὸ Παρίσι. Ὅλος ὁ κόσμος ἀγκαλιαζόταν καὶ φιλιόταν μέσα στοὺς δρόμους, μόλις ἐπερνοῦσε τὸ ἐξηκοστὸ λεπτὸ τῆς τελευταίας ὥρας τοῦ παληοῦ χρόνου.

Σήμερα, ὅμως, μόνο ἡ θεατρίνες φιλοῦν στὰ παρασκήνια τοὺς πυροσβέστες. Κι' ὄχι ὅλες.... Μονάχα ἐκεῖνες ποὺ θέλουν νὰ τοὺς φέρῃ ὁ καινούργιος χρόνος μεγάλους θεατρικοὺς θριάμβους!...

* * *

Τὴν Πρωτοχρονιά, στὴν Περσία, ἀρχίζουν παντοῦ ὕμνοι καὶ τραγούδια γιὰ τὴ χαρά, γιὰ τὴν ὠμορφιὰ καὶ γιὰ τὰ νειᾶτα, ποὺ διαρκοῦν ἐπὶ 13 ὁλόκληρες ἡμέρες!

Ἕνας παληὸς ποιητὴς μάλιστα, σ' ἕνα ὤμορφο τραγοῦδι του, ἀναφέρει ὅλες τὶς χαρούμενες συνήθειες τῆς Πρωτοχρονιᾶς στὴν Περσία:

«Ἦρθε ἡ Πρωτοχρονιά! Ὦ, κεραστή, γέμισέ μου τὸ ποτήρι!... Μὴ σὲ νοιάζει γιὰ τὴ ρόδα ποὺ γυρίζει καὶ γιὰ τὴν ἀναστάτωσι τῶν οὐρανῶν! Ὅλος ὁ κόσμος τώρα μιλάει γιὰ καινούργια ροῦχα. Ἐγὼ ὅμως ἀδειάζω δίχως καμμιὰ φροντίδα ἕνα ποτῆρι κρασί, γεμᾶτο ὥς τὰ χείλη. Ὁ καθένας ἀραδιάζει διάφορα γλυκὰ ἀπάνω στὸ τραπέζι καὶ λέει προσευχὲς μὲ σιγανὴ φωνή. Ἐγὼ ὅμως ἀναστενάζω βαρειὰ γιὰ τὰ γλυκά σου χείλη!... Ὁ καθένας κρατάει στὰ χέρια του λεπτὰ καὶ στάρι. Ἐγὼ ὅμως προτιμῶ τὴ μαύρη ἐληὰ ποὺ ἔχεις στὸ κάτασπρο πρόσωπό του. Τὰ φυστίκια καὶ τ' ἀμύγδαλα εἶνε ἡ χαρὰ τῶν ἄλλων στὴ γιορτή. Ἐγὼ ὅμως, ἀντὶ γιὰ φυστίκια καὶ γιὰ ἀμύγδαλα, ἔχω τὰ χείλη σου καὶ τὰ ἀμυγδαλωτά σου μάτια. Ὅλοι, τὴν ἡμέρα τῆς Πρωτοχρονιᾶς, καῖνε ἀρωματικὰ ξύλα. Ἐγὼ ὅμως μεθῶ μὲ τ' ἄρωμά σου. Ὅλοι φιλιοῦνται, κι' ἐμένα μοῦ ξεσχίζεται ἡ καρδιά, γιατὶ ἄλλοι θὰ φιλήσουνε τὰ χείλη σου. Ὅλοι βάζουν ξείδι ἀπάνω στὸ τραπέζι κι' ἡ πολυαγαπημένη μου ἀπὸ τὸ θυμό της ξυνίζει τὸ πρόσωπό της σὰν τὸ ξεῖδι!...»

Ἀκόμη καὶ στὴν Ἰαπωνία, ἡ Πρωτοχρονιὰ εἶνε ἡ πιὸ εὔθυμη ἡμέρα τοῦ χρόνου. Καὶ δὲν ὑπάρχει πιὸ γραφικὸ θέαμα. ἀπὸ τοὺς στολισμένους γιαπωνέζικους δρόμους τὴν ἡμέρα αὐτή.

Ὅσο γιὰ τοὺς Γιαπωνέζους, εἶνε τόσοι... κωμικοὶ τὴν Πρωτοχρονιά! Μόλις συναντήσει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. σταματοῦν ἀμέσως, κάνουν μιὰ μικρὴ ὑπόκλισι, ἀκουμποῦν τὰ χέρια τους στὰ γόνατά τους κι' ἀνταλλάσσουν τὴν συνηθισμένη εὐχή: «Καλὴ χρονιά!» Ἔπειτα, τραβοῦν ὁ καθένας τὸ δρόμο του καὶ ἅμα συναντήσουν ἕναν ἄλλο, ξανακάνουν τὴν κλασσικὴ ὑπόκλισί τους καὶ λένε τὴν ἴδια πάλι εὐχή...

Ἐμεῖς ἔχουμε τὴ συνήθεια νὰ στέλνουμε ταχυδρομικῶς τὰ εὐχητήρια τοῦ Νέου Ἔτους. Ἕνας Γιαπωνέζος ὅμως τὰ πηγαίνει ὁ ἴδιος. Στὴν Ἰαπωνία δὲν εἶνε πολὺ περίεργα αὐτὰ τὰ εὐχητήρια. Ἕνας ἄνθρωπος τοῦ κόσμου πρέπει νὰ ἔχῃ εἴκοσι εἰδῶν ἐπισκεπτήρια, διαφορετικοῦ σχήματος. Τὸ καθένα λοιπὸν ἀπ' αὐτὰ δίνεται σ' ἕνα πρόσωπο ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς του θέσεως καὶ τῆς ἐπισημότητός του. Πολὺ περίεργοι ἐπίσης εἶνε οἱ φάκελλοί τους. Εἶνε φύλλα μεταξωτοῦ χαρτιοῦ, διπλωμένα μ' ἕναν χαριτωμένο τρόπο, στολισμένα μὲ χρυσᾶ γράμματα, μυρωμένα, καὶ δεμένα μὲ πολύχρωμες κορδέλλες. Αὐτὰ τὰ εὐχητήρια, ὅταν ἀπευθύνονται σὲ ὑψηλὰ πρόσωπα, τοποθετοῦνται μέσα σὲ ὤμορφα κουτιά, ποὺ μοιάζουν σὰν τὰ δικά μας κουτιὰ γιὰ τὰ γάντια...

Τὸ «τίκλερ» τῶν Ἀμερικανῶν

* * *

«Καινούργιος χρόνος, καινούργια ζωή!» λέμε ἐμεῖς κάθε φορά. Στὰς Ἰνδίας ὅμως ἀρχίζουν ἀμέσως νὰ πραγματοποιοῦν αὐτὴ τὴν ἐπιθυμία. Τὴν Πρωτοχρονιά, ὅλος ὁ κόσμος πετάει ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του ὅλα τὰ παληὰ πράγματα: ροῦχα, ἔπιπλα, καθρέφτες, βάζα, χτένια, ἀκόμη καὶ τὰ μαγειρικὰ σκεύη! Ὅλα τὰ σπίτια λάμπουν ἀπὸ τὴν καθαριότητα. Δὲν μένει πουθενὰ οὔτε ἕνα μόσιο σκόνης. Γιατὶ ἀλλοίμονο ἂν ἔμενε! Θὰ ἔφερνε γρουσουζιὰ καὶ δυστυχία ὅλο τὸ χρόνο... Ἔπειτα, ἀνάβουν μεγάλες φωτιὲς μπροστὰ στὰ σπίτια καὶ κρεμοῦν στὶς φλόγες ἕνα λεβέτι μὲ γάλα καὶ ρύζι. Τριγύρω του, ὅλη ἡ οἰκογένεια τότε κάθεται καὶ περιμένει μ' ἀγωνία... Ἔξαφνα, κάποιος φωνάζει: «Χαρῆτε! Τὸ γάλα ἀρχίζει νὰ βράζῃ!» Καὶ σὲ λίγο ὁ καθένας τρέχει ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι γιὰ νὰ προσφέρῃ στοὺς φίλους του, ἀπάνω σὲ φύλλα συκιᾶς, λιγάκι ἀπὸ αὐτὸ τὸ θαυματουργὸ ρύζι... Δίνουν μάλιστα, ἀκόμη καὶ στὶς... ἀγελάδες τους! Τὶς συγκεντρώνουν στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ κι' ἀφοῦ τοὺς δώσουν νὰ φᾶνε δυὸ τρεῖς φορὲς ἀπὸ τὸ ριζόγαλο τῆς Πρωτοχρονιᾶς, τοὺς περνοῦν στὸ λαιμὸ ὤμορφες γιρλάντες ἀπὸ ἄνθη. Κι' ἐπειδὴ οἱ Ἰνδοὶ πιστεύουν ὅτι ἡ ἀγελάδες εἶνε προικισμένες μὲ παράξενες καὶ μυστηριώδεις δυνάμεις, τὶς προσκυνοῦν κάθε φορὰ ποὺ θὰ τοὺς φορέσουν ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ λουλουδένια στεφάνια...

Στὴν Αἰθιοπία, ἡ Πρωτοχρονιὰ γιορτάζεται μὲ πλουσιοπάροχα δεῖπνα ποὺ κρατοῦν ἡμέρες ὁλόκληρες. Τὸ μεγαλείτερο ἀπὸ αὐτὰ εἶνε τὸ «Συμπόσιο τῆς Πρωτοχρονιᾶς», στὸ ὁποῖον λαμβάνουν μέρος 4 ἢ 5 χιλιάδες πολεμισταί! Κάθονται γύρω ἀπὸ μικρὰ στρογγυλὰ τραπέζια, σκεπασμένα μὲ ζωηρόχρωμα ὑφάσματα καὶ στολισμένα μὲ μεγάλες ἀνθοδέσμες. Τὸ πιὸ ὑψηλὸ καὶ τὸ πιὸ μεγάλο ἀπ' ὅλα εἶνε τὸ τραπέζι τοῦ

Πρωτοχρονιάτικα γλέντια στὴ Σκωτία

Βασιλέως καὶ τῆς Αὐλῆς του. Τὸ σύνθημα τοῦ γλεντιοῦ ποὺ θὰ κρατήσῃ πολλὲς ὧρες δίνεται μὲ ἠχηρὰ σαλπίσματα καὶ μὲ ὁμοβροντίες...

* * *

Καθὼς βλέπετε λοιπόν, ἡ Πρωτοχρονιὰ εἶνε ἡμέρα χαρᾶς καὶ γλεντιοῦ σ' ὅλο τὸν κόσμο. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, γιὰ 24 ὧρες, ἀφίνουν κατὰ μέρος τὶς στενοχώριες τους καὶ τὶς πίκρες τους καὶ διασκεδάζουν δίχως καμμιὰ φροντίδα. Ξέρετε ὅμως ποιοὶ ἀπ' ὅλους ἔχουν τὸ πιὸ περίεργο ἔθιμο τῆς Πρωτοχρονιᾶς; Οἱ Ἀμερικανοί! Τὴν Πρωτοχρονιά, στὴ Νέα Ὑόρκη, ὅλοι οἱ «γιάγκηδες» κρατοῦν στὸ χέρι τους τὸ «Τίκλερ». Εἶνε ἕνα λεπτὸ καὶ μακρὺ ξύλο ποὺ ἔχει στὴν ἄκρη του μιὰ φοῦντα ἀπὸ φτερά. Μ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ «Τίκλερ» γαργαλᾶνε τὶς μύτες τῶν φίλων τους καὶ τῶν γνωστῶν τους!... Κι' ὅταν τοὺς κάνουν νὰ φτερνιστοῦν, αὐτὸ εἶνε μιὰ ἔνδειξις ὅτι θὰ ἔχουν «γοῦρι» ὅλο τὸ χρόνο... Νὰ ξέρατε πόσες μύτες γαργαλιῶνται τὴν Πρωτοχρονιὰ στὴ Νέα Ὑόρκη!...

Ὅλος ὁ κόσμος λοιπὸν γιορτάζει μὲ τὸν δικό του τρόπο τὸ νέο χρόνο. Ὡστόσο ὑπάρχει μιὰ πολὺ περίεργη ἀμφιβολία. Ποιὸς χρόνος ἄραγε εἶνε ὁ καινούργιος; Εἶνε τὸ 1933 ἢ τὸ 1936; Σᾶς φαίνεται παράξενο; Κι' ὅμως δὲν εἶνε λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ πιστεύουν ὅτι ἔχει γίνει λάθος στὰ χρόνια κι' ὅτι τὸ νέον ἔτος εἶνε τὸ 1936! Καὶ ἰδοὺ γιατί:

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης γράφει στὸ Εὐαγγέλιό του ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπέθανε στὶς 14 τοῦ μηνὸς «Νιζάμ». Μόνο ὅμως στὸ ἔτος 30 μ. Χ. ἡ 14η ἡμέρα τοῦ μηνὸς «Νιζάμ» πέφτει ἡμέρα Παρασκευή. Ἂν λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυρώθη σὲ ἡλικία 33 ἐτῶν καὶ ἐπέθανε ἡμέρα Παρασκευή, πρέπει νὰ συμπεράνουμε ὅτι ἐγεννήθηκε 3 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴ δική μας χρονολογία. Τὸ ἔτος δηλαδὴ 1 μ. Χρ., εἶνε 3 μ. Χ. Ἐπομένως τὸ 1933 ἔχει περάσει ἐδῶ καὶ τρία χρόνια καὶ σήμερα ἔχομε 1936!

Μήπως ὅμως αὐτὸ ἔχει κατὰ βάθος καμμιὰ σημασία; Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει εἶνε ὁ καινούργιος χρόνος νὰ εἶνε γιὰ μᾶς εὐτυχισμένος. Μὰ θὰ εἶνε ἄραγε; Ἂς τὸ εὐχηθοῦμε μ' ὅλη μας τὴν καρδιά!....

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

—Μέσα στὴν ψυχὴ ὑπάρχει πάντα ὁ ἔρως πρὸς τοὺς μουσικοὺς τόνους.

Φένιμορ Κοῦπερ

—Τὸ πνεῦμα τῆς μουσικῆς ὑπάρχει σκορπισμένο στὸ σύμπαν ὅπως ὁ αἰθέρας. Χρειάζεται μόνον ὁ καλλιτέχνης ποὺ θὰ τὸ συλλάβῃ καὶ θὰ τὸ κάνῃ νὰ ἐκδηλωθῇ.

Ρότζερς

—Μὲ τὴ μουσικὴ τὰ ἔξοχα πνεύματα τῶν καλλιτεχνῶν, ἀνακαλοῦν τὸ παρελθὸν ἀπ' τοὺς τάφους, βαυκαλίζουν τὸ μέλλον στὸ λίκνο του καὶ γεμίζουν τὸ παρὸν μὲ σκέψεις καὶ χαρὲς ποὺ δὲν πεθαίνουν.

Σέλλεϋ

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Πῶς ὁ πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν γνωρίστηκε μὲ τὴ μέλλουσα σύζυγό του. Οἱ ἀμερικανικώτατοι ἀρραβῶνες των. Ἡ τρυφερότης τῆς συζύγου τοῦ Ντισραέλι. Τί ἔκανε γιὰ νὰ μὴν ταράξῃ τὸ σύζυγό της. Τὸ γοῦστο τῶν Γάλλων καὶ τὸ γοῦστο τῶν Ρώσσων. Οἱ δυὸ ὑποψήφιοι μνηστῆρες τῆς Ρωσσίδος ἀριστοκράτιδος, κτλ. κτλ.

Ὁ ἄλλοτε πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Μὰκ Κίνλεϋ ὁ ὁποῖος δολοφονήθηκε πρὸ εἰκοσαετίας ἀπὸ κάποιον ἀναρχικό, ἦταν ἀξιωματικὸς τοῦ πεζικοῦ καὶ εἶχε πολεμήσει μάλιστα κατὰ τὸν πόλεμο τῶν Βορείων καὶ Νοτίων μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ ταγματάρχου. Κατὰ τὴν ἐποχὴ λοιπὸν ἐκείνη, γνωρίστηκε μὲ τὴν ὡραιοτάτη Ἴδα Σάξτον τὴν ὁποία καὶ παντρεύτηκε, ὑπὸ τὶς ἑξῆς περιστάσεις.

Ὁ Μὰκ Κίνλεϋ ὁ ὁποῖος ἐκτὸς τῶν στρατιωτικῶν, εἶχε καὶ θεολογικὲς γνώσεις, προσεκλήθη μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου νὰ διδάσκῃ στὸ κυριακάτικο σχολεῖο τῶν Μεθοδιστῶν στὸ ὁποῖο ἐδίδασκε καὶ ἡ μὶς Σάξτον.

Οἱ δυὸ διδάσκαλοι μετὰ τὰ μαθήματά τους χωριζόντουσαν, τραβῶντας καθένας γιὰ τὸ σπίτι του, ἀφοῦ προηγουμένως ἄλλαζαν ἕναν ἐντελῶς τυπικὸ χαιρετισμό.

Μιὰ μέρα ὅμως ὁ μέλλων πρόεδρος ὁ ὁποῖος εἶχε αἰσθανθεῖ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς σφοδρὸν ἔρωτα γιὰ τὴν ὡραία «θεολόγο» δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ καὶ τῆς εἶπε:

—Ἀκοῦστε, δεσποινίς... Βαρέθηκα πειὰ αὐτοὺς τοὺς τυπικοὺς χαιρετισμούς.

—Δὲν σᾶς καταλαβαίνω, κύριε, ἀπάντησε ἐκείνη.

—Δὲ θέλω νὰ μὲ ξαναχαιρετίσετε μ' αὐτὸν τὸν τρόπο!... Κι' αὐτὸ θὰ γίνῃ μοναχὰ ὅταν, φεύγοντας ἀπ' ἐδῶ ἀκολουθᾶμε μαζὺ τὸν ἴδιο δρόμο. Δὲν τὸ νομίζετε αὐτὸ προτιμότερο;

—Αὐτὸ βέβαια μοῦ φαίνεται καὶ μένα σωστότερο, ἀπάντησε ἡ ὡραία Σάξτον καὶ μὲ χαριτωμένη ἁπλότητα τὸν πλησίασε καὶ τὸν ἐπῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο.

Τὴν ἴδια μέρα κιόλας ἔγιναν οἱ ἀρραβῶνες τους.

* * *

Ἡ λαίδη Βίνκουσφιλδ, ἡ σύζυγος τοῦ περιφήμου Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ Ντισραέλι, συνώδευε μιὰ μέρα στὸ ἀμάξι τὸ σύζυγό της, ὁ ὁποῖος πήγαινε στὸ Κοινοβούλιο. Ἔξαφνα σὲ κάποια στιγμή, καθὼς ἡ λαίδη θέλησε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα τοῦ ἀμαξιοῦ, τὰ δάχτυλά της πιάστηκαν στὸ κλείσιμο καὶ πληγώθηκαν τρομερά.

Ὡς τόσο ἡ Ἀγγλὶς εὐγενὴς κατώρθωσε νὰ συγκρατήσῃ τὸν πόνο της κι' ἀπέκρυψε ἀπ' τὸ σύζυγό της τὸ ἀτύχημά της. Τὸ ἔκανε αὐτὸ γιατὶ φοβόταν μήπως ταράξει τὸ σύζυγό της, ὁ ὁποῖος ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἐπρόκειτο νὰ μιλήσῃ στὸ Κοινοβούλιο ἐπὶ ἑνὸς σπουδαιοτάτου ζητήματος.

Ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ἔμαθε τὸ πάθημά της ὁ Ντισραέλι, τῆς εἶπε κατασυγκινημένος:

—Πρὸ δέκα ἐτῶν, ἀγαπητή μου, σὲ παντρεύτηκα, ἴσως ἀπὸ ὑπολογισμό. Ἂν ὅμως ἐπρόκειτο νὰ σὲ παντρευτῶ πάλι σήμερα, θὰ σ' ἔπαιρνα ἀπὸ... κεραυνοβόλο ἔρωτα!...

* * *

Γιὰ τὴν τελευταία Τσαρίνα τῆς Ρωσσίας διηγοῦνται τὸ ἑξῆς χαριτωμένο ἀνέκδοτο.

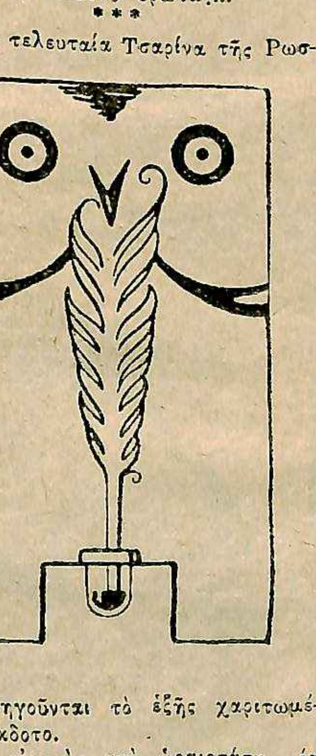

Μιὰ εὐγενὴς καὶ ὡραιοτάτη νέα Ρωσσίς, προστατευομένη τῆς Τσαρίνας, ἔλαβε κάποτε πρότασι γάμου ἐκ μέρους ἑνὸς Ρώσσου μεγιστᾶνος.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ νέα εἶχε δοσμένη τὴν καρδιά της σ' ἕνα Γάλλο εὐπατρίδη, πῆγε στὴν προστάτριά της τὴν Αὐτοκράτειρα καὶ τῆς ἐζήτησε τὴ συμβουλή της.

—Νὰ πῆς, ἀγαπητή μου, στοὺς ὑποψηφίους μνηστῆρας σου, τῆς ἀπάντησε ἡ Τσαρίνα, ὅτι αὐτὸς ποὺ θὰ σοῦ προσφέρῃ τὴν ὡραιότερη ἀνθοδέσμη, αὐτὸς θὰ κερδίσῃ καὶ τὴν καρδιά σου.

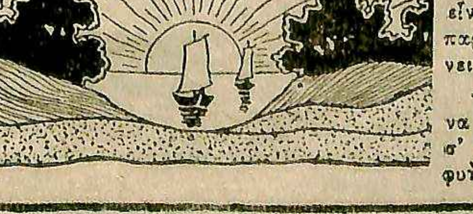

Πράγματι, ἡ νέα συμμορφώθηκε μὲ τὴν συμβουλὴ τῆς Τσαρίνας κ' ἔθεσε στοὺς ὑποψηφίους μνηστῆρας της προθεσμία δεκαπέντε ἡμερῶν γιὰ νὰ τῆς προσφέρῃ ὁ καθένας τὴν ἀνθοδέσμη του.

Τὴν τελευταία ἡμέρα τῆς προθεσμίας, ὁ Ρῶσσος μεγιστὰν προσέφερε στὴν ὡραία συμπατριώτιδά του μιὰ πελώρια ἀνθοδέσμη ἀπὸ τὰ σπανιώτερα καὶ ἀκριβώτερα λουλούδια, καμωμένη ὅμως ὄχι καὶ μὲ πολὺ γοῦστο.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸν παρουσίασε κι' ὁ Γάλλος εὐπατρίδης τὸ δικό του δῶρο. Ἦταν μιὰ καλλιτεχνικωτάτη λουλουδένια σύνθεσις ἀφθάστου ὡραιότητος. Μέσα σ' ἕνα κάνιστρο ὑπῆρχε ἕνα ἡμισφαίριο, καμωμένο μὲ λευκὰ τριαντάφυλλα ποὺ παρίστανε τὸ βόρειο ἡμισφαίριο τῆς γῆς. Στὴν κορυφὴ τοῦ ἡμισφαιρίου αὐτοῦ ὑψωνόταν ἕνας χαριτωμένος λουλουδένιος ἐρωτιδεύς, ὁ ὁποῖος στὸ ἕνα του χέρι κρατοῦσε μιὰ καρδιὰ καμωμένη ἀπὸ παπαροῦνες. Ἡ ὅλη σύνθεσις ἦταν κάτι ἀφθάστως καλλιτεχνικὸ καὶ ἔγινε ὑπὸ τὴν αὐστηρὴ ἐπίβλεψι τοῦ ἰδίου τοῦ Γάλλου, ὁ ὁποῖος τελικῶς ἐκέρδισε τὴν καρδιὰ τῆς ὡραίας Ρωσσίδος.

Ὅταν ἡ Τσαρίνα ἀντίκρυσε τὰ δυὸ δῶρα λέγεται ὅτι εἶπε:

—Τὸ φοβόμουν πὼς οἱ Γάλλοι ἔχουν λεπτότερο γοῦστο ἀπὸ τοὺς Ρώσσους!...

* * *

Ἕνας γνωστὸς ζωγράφος στὸ Παρίσι κάποτε, ἐξέθεσε μαζὺ μὲ ἄλλα του ἔργα κι' ἕναν πίνακα, στὸν ὁποῖο ἀπεικονίζετο μιὰ ὑπερβολικὰ ἀδύνατη κυρία τῆς ἀριστοκρατίας μαζὺ μὲ τὸ σκυλί της.

Μπροστὰ στὸν πίνακα αὐτὸν στάθηκε κάποια στιγμὴ ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς υἱός, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἔκθεσι.

Μιὰ γνωστή του κυρία τότε τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν ρώτησε.

—Φαντάζομαι ὅτι ὁ πίναξ αὐτὸς εἶνε συμβολικός. Ἐξηγεῖστε μου, σᾶς παρακαλῶ, κύριε Δουμᾶ, τί παριστάνει;

—Δὲ βλέπετε; Ἁπλούστατα: Ἕνα σκυλὶ ποὺ ἔχει σταθεῖ μπροστὰ σ' ἕνα... κόκκαλο! ἀπάντησε ὁ εὐφυὴς συγγραφεύς.

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΝΗΣ ΛΕΚΟΥΒΡΕΡ

ΕΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΡΑΓΩΔΟΥ

Ἕνας νυχτερινὸς ἐνταφιασμὸς στὸ προάστειο τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ. Τὰ παιδικὰ χρόνια τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβρέρ. Ἡ θριαμβευτικὴ παραστάσεις ἑνὸς ἐρασιτεχνικοῦ θιάσου. Ἡ εἴσοδος τῆς Ἀδριανῆς στὴ «Γαλλικὴ Κωμῳδία». Μεγάλοι καὶ ἄτυχοι ἔρωτες. Τὸ παθητικὸ ρωμάντζο της μὲ τὸν κόμητα Μαυρίκιο τῆς Σαξωνίας. Μιὰ παράξενη ἀπὸ πειρα δολοφονίας. Ἡ συνωμοσία δυὸ προσωπιδοφόρων καὶ τῆς δουκίσσης τοῦ Μπουγιόν. Ἡ τελευταῖες στιγμὲς τῆς μεγάλης τραγῳδοῦ, κτλ.

Ἰα ἀνοιξιάτικη νύχτα τοῦ 1730, ἀργά, τὴν ὥρα ποὺ τὰ παληὰ ρολόγια χτυποῦσαν μεσάνυχτα, μιὰ κλειστὴ καὶ πένθιμη ἁμαξα περνοῦσε ἀπὸ τοὺς στενοὺς κι' ἔρημους δρόμους τοῦ Παρισιοῦ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, τραβῶντας γιὰ τὸ προάστειο τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ.

Μέσα στὴ μυστηριώδη αὐτὴ ἁμαξα βρισκόταν ἕνα φέρετρο, ἀνάμεσα σὲ δυὸ σιωπηλοὺς ὑπηρέτες. Ἀπέναντι στὸ φέρετρο καθόταν ἕνα ἄτομο μὲ σοβαρὸ καὶ συλλογισμένο ὕφος, ποὺ φαινόταν ὅτι ἦταν ὁ ἀρχηγὸς τῆς νυχτερινῆς αὐτῆς ἀποστολῆς.

Ὅταν ἔφταναν στὸ προάστειο,—ἔρημο σχεδὸν ἐκεῖνο τὸν καιρὸ—ὁ ἁμαξᾶς κράτησε τ' ἄλογό του στὴ γωνία τῆς ὁδοῦ Γκρενὲλ καὶ τῆς ὁδοῦ Βουργουνδίας. Κι' ἀμέσως οἱ ὑπηρέτες κατέβασαν τὸ φέρετρο βιαστικὰ σ' ἕναν τάφο ποὺ ἦταν ἀπὸ πρὶν ἀνοιγμένος ἐκεῖ πέρα, τὸ σκέπασαν ὅλο μὲ ἀσβέστη κι' ἔπειτα ἔρριξαν ἀπὸ ἐπάνω μερικὲς φτυαριὲς χῶμα...

Ποιὸ πρόσωπο ἄραγε εἶχαν θάψει μ' αὐτὸν τὸν ὕποπτο τρόπο οἱ τρεῖς ἐκεῖνοι ἄνθρωποι; Κανέναν ἐγκληματία ἢ μήπως τὸ θῦμα καμμιᾶς φρικτῆς δολοφονίας κι' ἤθελαν ἔτσι νὰ ἐξαφανίσουν κάθε ἴχνος της;

Τίποτ' ἀπ' ὅλα αὐτά. Ὁ νεκρὸς ποὺ ἐτάφη ἔτσι πρόχειρα ἀνῆκε σὲ ἔνδοξη γυναίκα ποὺ εἶχε ἀγαπήσει πολὺ κι' εἶχε ὑποφέρει ἄλλο τόσο καὶ ποὺ μὲ τὴ δύναμι τῆς δραματικῆς τέχνης της συγκινοῦσε, δεκατρία ὁλόκληρα χρόνια, τὸ ἐκλεκτὸ κοινὸ τῆς «Γαλλικῆς Κωμῳδίας». Ἦταν τὸ λείψανο τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβρέρ.

* * *

Ἡ Λεκουβρέρ, ἡ πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὶς Γαλλίδες τραγῳδοὺς τῆς ἐποχῆς της, εἶχε γεννηθεῖ στὰ 1692 ἀπ' φτωχοὺς καὶ ταπεινοὺς γονεῖς. Ὁ πατέρας της ἦταν καπελλᾶς στὸ Ντιεμερού, μιὰ ἥσυχη πολίχνη τῆς Καμπανίας κι' ἡ μητέρα της δούλευε ὡς πλύστρα στὴ γειτονιά τους. Σ' ἐκείνη τὴν δυστυχισμένη οἰκογένειο ἡ μικρούλα Ἀδριανὴ ἦταν μιὰ νότα χαρᾶς καὶ εὐτυχίας. Ἤξερε ν' ἀπαγγέλη στίχους, μὲ τόση ἀθῶα χάρη ποὺ ὅλοι οἱ γείτονες ἔπρεχαν κάθε τόσο γιὰ νὰ τὴν ἀκούσουν.

Ὅταν οἱ Λεκουβρὲρ πῆγαν ἀργότερα κι' ἐγκαταστάθηκαν στὸ Παρίσι, ἡ Ἀδριανὴ μπόρεσε νὰ δείξη καλύτερα τὸ ταλέντο της προσληφθεῖσα σ' ἕνα δραματικὸ θίασο ποὺ ἔκαν ἱδρύσει μερικοὶ νεαροὶ ἐρασιτέχναι. Ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρό, μιὰ μέρα ποὺ ὁ θίασος αὐτὸς ἔπαιζε στὸ φιλόξενο μέγαρο μιᾶς μεγάλης ἀριστοκράτισσος, χρειάστηκε νὰ ἐπέμβουν ὀχτὼ γειροδύναμοι Ἑλβετοὶ στρατιῶτες γιὰ νὰ βάλουν σὲ κάποια τάξι τὸ πλῆθος ποὺ ἔκανε οὐρὰ μπροστὰ στὴν εἴσοδο τοῦ μεγάρου καὶ χαλοῦσε τὸν κόσμο γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴ μικρὴ καλλιτέχνιδα.

Ἕνα χρόνο ἀργότερα, ἡ Λεκουβρὲρ ἦταν πειὰ περιζήτητη κι' ἐγνώρισε μεγάλους θριάμβους στὰ θέατρα τῆς Λίλλης, τοῦ Στρασβούργου καὶ ἄλλων γαλλικῶν πόλεων.

Ὅταν γύρισε στὸ Παρίσι, ὕστερ' ἀπὸ τόσες ἐπιτυχίες στὰ ἐπαρχιακὰ θέατρα, ἡ Ἀδριανὴ εἶδε ν' ἀνοίγεται μπροστά της ἡ περίφημη «Κωμῳδία». Ἀπὸ τὴν ἔνδοξη σκηνή της ἡ νέα ἠθοποιὸς ξετρέλλανε ὅλους τοὺς Παρισινούς, ἐγνώρισε τοὺς μεγαλείτερους θριάμβους κι' ἔγινε φίλη κάθε μεγάλης προσωπικότητος.

Τὸ πρόσωπο τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβρὲρ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πῆ κανεὶς ὅτι ἦταν ὠμορφο. Εἶχε ὅμως μιὰ μεγάλη εὐγένεια καὶ γλυκύτητα στὰ χαρακτηριστικά του καὶ φωτίζονταν ἀπὸ δυὸ ὑπέροχα κι' ἐκφραστικὰ μάτια ποὺ ἐσαγήνευαν μὲ τὶς μαγνητικὲς ματιές τους. Πιὸ πολὺ ὡστόσο ἀπ' ὅλα ἄρεσε ἡ θεία τέχνη της, τὸ στὶλ τοῦ τραγικοῦ της τόνου...

Κατώρθωσε νὰ δίνη τόση ἔνταση στὴν ἰδανικὴ καὶ ἡρωϊκὴ ἀτμόσφαιρα τῆς τραγῳδίας, ὥστε ἡ Φαίδρα, ἡ Ἠλέκτρα καὶ ἡ Ἰφιγένεια δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ βροῦν πιὸ καλύτερη ἑρμηνεύτρια τῶν δραματικῶν παθῶν τους.

Ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ ὅμως, πόσες ἀπογοητεύσεις καὶ πόσα μαρτύρια δὲν ἐπέρασε στὴ ζωὴ της ἡ μεγάλη Λεκουβρέρ! Γιατὶ δὲν εἶχε γεννηθεῖ μόνο γιὰ τὸ θέατρο, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν ἔρωτα. Ὅταν ἐθριάμβευε στὶς ἐπαρχίες, ἕνας νέος καὶ ὡμορφος ἀξιωματικός, ἔπειτα ἕνας εὐπατρίδης στὴν ὑπηρεσίο τοῦ δουκὸς τῆς Λωρραίνης, ἕνας ἠθοποιὸς καὶ τέλος ὁ γυιὸς τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ τοῦ Στρασβούργου, ἀγαπήθηκαν μὲ τρυφερὸ καὶ πεφταπῆ ἔρωτα ἀπὸ τὴν Ἀδριανή. Ἡ καλὴ κι' ἀθῶα καρδιά της ἐπίστευε στὴν ἀγάπη τῶν ἀνδρῶν. Κι' ὅμως,—τί πικρὴ ἀπογοήτευσι!—ὅλοι αὐτοὶ οἱ φίλοι της, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πρῶτο ποὺ ἐπέθανε ξαφνικά, τὴν ἐγκατέλειψαν μὲ τὸν πιὸ σκληρὸ τρόπο.

Στὸ Παρίσι, οἰκείος της ἦταν ὁ μεγάλος Βολταίρος καὶ ὁ κόμης τοῦ Ἀζανταὶλ, ὁ καλύτερος φίλος της.

Ἡ Ἀδριανὴ ὅμως, ἀπογοητευμένη ἀπὸ τοὺς ἄτυχους ἐρωτές της, δὲν ζητοῦσε πειὰ καινούργιες περιπέτειες καὶ ἀφοσιώθηκε στὴν ἀνατροφὴ τῆς μικρούλας κόρης της.

Μὰ δὲν ἄργησε πάλι νὰ συγκινηθῇ ἡ καρδιά της γιὰ τὸν κόμητα Μαυρίκιο τῆς Σαξωνίας ποὺ ἦταν στὸν πόλεμο ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν ἐχθρῶν καὶ γιὰ τὶς ὠμορφες γυναίκες ἕνα ἀκαπανέκητος κυπαχτηρίς.

Ἡ Ἀδριανὴ τὸν ἀγάπησε μ' ἕναν τρελλὸ καὶ παράφορο ἔρωτα. Ἀπὸ τότε δὲν ζοῦσε πειὰ παρὰ μονάχα γι' αὐτόν. Τὸν βοηθοῦσε ἀκόμα καὶ χρηματικῶς (κάνοντας πολλὲς φορὲς ἀφάνταστες θυσίες) καὶ τοῦ ἔγραφε ἐρωτικὰ γράμματα γεμάτα περιπάθεια κι' ἐμπιστοσύνη, ὅταν ἐκεῖνος ἔτρεχε ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὴν Εὐρώπη, κυνηγώντας τὶς ἀφάντες χίμαιρές του. Κι' ὅμως ὁ Μαυρίκιος τῆς Σαξωνίας, ἂν κι' ἀγαποῦσε εἰλικρινὰ τὴν Ἀδριανή, ἦταν ἄστατος, κι' ἐνῶ ἐκείνη ὑπέφερε κι' ἐθυσίαζε τὰ πάντα πρὸς χάριν του, ὁ πολυαγαπημένος της τὴν ἀπατοῦσε διασκεδάζοντας μ' ἄλλες γυναίκες. Ἡ πιὸ ἐπικίνδυνη μάλιστα ἀντίπαλος τῆς Ἀδριανῆς ἦταν ἡ δούκισσα τοῦ Μπουγιόν, μιὰ κακὴ κι' ἐχθρικὴ γυναίκα τῆς ἐποχῆς.

* * *

Κι' ἔξαφνα, ὅπως στὰ παληὰ παραμύθια, ἐλέπουμε νὰ παρουσιάζεται μπροστὰ στὴν Ἀδριανή, ἕνας ἀποκοσμοκρατικὸς καὶ ὕποπτος καμπούρης. Λυτὸς ὁ παράξενος ἄνθρωπος ἦταν ἕνας ἄσημος νεαρὸς ἀββᾶς, ποὺ πῆγε στὸ Παρίσι ἀπὸ τὰ βάθη κάποιας ἐπαρχίας. Ὁ ἀββᾶς λοιπὸν αὐτὸς στέλνει ἕνα γράμμα στὴν Λεκουβρὲρ καὶ τῆς ὁρίζει μιὰ συνάντησι σ' ἕνα ἔρημο μέρος, γιὰ νὰ τῆς γνωστοποιήση μερικὰ σπουδαῖα γεγονότα ποὺ τὴν ἐνδιαφέρουν... Καὶ προσθέτει ὅτι γιὰ νὰ τὸν ἀναγνωρίση θὰ χτυπήση τρεῖς φορὲς συνθηματικὰ τὸ καπέλλο του...

Ἡ Ἀδριανή, ἀφοῦ πρῶτα ἐζήτησε τὴ συμβουλὴ τῶν φίλων της, ἐπῆγε μὲ τὴν συντροφιὰ ἐμπίστων προσώπων της στὸ μέσος τῆς συναντήσεως καὶ βρῆκε τὸν ἀλλόκοτο ἐκεῖνο ἀββᾶ.

Ὁ καμπούρης τότε ἄρχισε νὰ τῆς διηγεῖται μιὰ ἀλλόκοτη ἱστορία γιὰ κάποια συνωμοσία, στὴν ὁποία ἦταν ἀνακατεμένοι δυὸ προσωπιδοφόροι καὶ μιὰ μεγάλη κυρία τῆς ἀριστοκρατίας. Ὁ σκοπός τους ἦταν νὰ δηλητηριάσουν μ' ἕνα ἐπικίνδυνο ἐρωτικὸ φίλτρο καὶ μὲ διάφορα ἄλλα φάρμακα κάποιο πρόσωπο ποὺ συνδεόταν στενὰ μὲ τὸν κόμητα Μαυρίκιο τῆς Σαξωνίας. Ὁ ἀββᾶς μάλιστα ἐπρόσθεσε ὅτι μιὰ νύχτα εἶχε δεχτεῖ τὴν ἐπίσκεψι τῶν δυὸ προσωπιδοφόρων, οἱ ὁποῖοι τοῦ ὑποσχέθηκαν μεγάλες τιμὲς κι' ἕνα γενναῖο χρηματικὸ ποσὸ ἂν κατώρθωνε νὰ δώσῃ στὸ πρόσωπο ποὺ ἤθελαν νὰ ἐξαφανίσουν μερικὲς δηλητηριώδεις παστίλιες. Ἐκεῖνος δέχτηκε στὴν ἀρχή, ἔπειτα ὅμως ἄρνησε νὰ βασανίζεται ἀπὸ τὴ συνείδησί του καὶ τέλος ἀποφάσισε ν' ἀποκαλύψῃ τὰ ἐγκληματικὰ σχέδια τῶν προσωπιδοφόρων καὶ τῆς κυρίας τῆς ἀριστοκρατίας στὴν Ἀδριανή, γιατὶ αὐτὴ ἦταν τὸ πρόσωπο ποὺ ἤθελαν νὰ δηλητηριάσουν. Τὴ συμβούλευσε μάλιστα νὰ προσέχῃ, γιατὶ ἐκινδύνευε ἡ ζωή της... Ἔπειτα ὁ παράξενος αὐτὸς ἀββᾶς χάθηκε μέσα στὴ νύχτα καὶ ἡ μεγάλη ἠθοποιὸς δὲν ἄκουσε πειὰ νὰ γίνεται λόγος γι' αὐτό..

Ἡ ἀποκαλύψεις αὐτὲς ἐτρομοκράτησαν τὴ Λεκουβρέρ. Καπόλαβε ἀμέσως ὅτι ἡ ἀντίζηλός της, ἡ δούκισσα τοῦ Μουγιὸν εἶχε σχεδιάσει ὅλη αὐτὴ τὴν δολοφονικὴ ἀπόπειρα ποὺ εὐτυχῶς ἀπέτυχε τόσο ἀνέλπιστα. Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὡστόσο ἡ Ἀδριανὴ ἔγινε μελαγχολικὴ κι' ἀπόφευγε νὰ παρουσιάζεται στὸν κόσμο...

* * *

Ἦταν καὶ κάποια ἄλλη αἰτία ποὺ τὴν ἀνάγκαζε τώρα νὰ κάνη αὐτὴ τὴ ζωή. Ἡ Λεκουβρὲρ ἔπασχε ἀπὸ μιὰ ἀγιάτρευτη στηθικὴ ἀρρώστεια Ὁ πυρετὸς καὶ ἡ ἐξάντλησι δὲν τὴν ἐπέτρεπαν πειὰ νὰ παίζη κάθε βράδυ στὸ θέατρο. Ἔτσι σιγὰ-σιγὰ ἄρχισ' ν' ἀποτραβιέται ἀπὸ τὴ σκηνή. Τ' τελευταῖά της παράσταση στὴ «Γαλλικὴ Κωμῳδία» ἔγινε στὶς 15 Μαρτίου τοῦ 1730. Ὕστερ' ἀπὸ πέντε ἡμέρες ἡ ἀρρώστεια της χειροτέρεψε... Πολλοὶ ὅμως ὑποφιάζόντουσαν ὅτι ἡ ἐπιδεινώσεις αὐτὴ ἦταν ἀποτέλεσμα κάποιου δηλητηρίου ποὺ τὸ εἶχαν δώσει κρυφὰ στὴ μεγάλη τραγῳδό.

Λίγο πρὶν πεθάνει ἡ Ἀδριανὴ βρῆκε τὴ δύναμι νὰ πῇ σ' ἕνα ἀββᾶ ποὺ παραστεκόταν ὡτὶς τελευταίες στιγμές της:

—Ξέρω γιὰ ποιὸ λόγο ἤρθατε ἐδῶ πέρα, κύριε ἀββᾶ. Μὴ μείνατε ἥσυχος. Δὲν ἐξέχασα τοὺς φτωχούς σας στὴ διαθήκη μου...

Κι' ὅμως πρ' ὅλη τὴν εὐγενικὴ αὐτὴ πρᾶξι τῆς Ἀδριανῆς Λεκουβρέρ, ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἀρνήθηκε νὰ δώσῃ τὴν ἄδεια νὰ θάψουν τὴν μεγάλη ἠθοποιὸ σ' ἕνα χριστιανικὸ τάφο. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἠθοποιοῦ ἐθεωρεῖτο ἀνήθικο καὶ καταδικαζόταν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία Κι' ἔτσι τὴν ἔθαψαν, ὅπως εἴδαμε στὴν ἀρχή, χωρὶς θρησκευτικὲς τιμές, στὸν ἀπόκρυφο ἐκεῖνο τάφο, σὲ μιὰ ἐρημικὴ γωνιὰ τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ.

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ

ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ

Ζητῶ νὰ βρῶ τὴν εὐτυχία
μέσ' στὴ χαρά, μέσα στὴ λύπη,
μέσ' στῆς καρδιᾶς τὴν ἡσυχία
καὶ στ' ἀπαλό της καρδιοχτύπι.

Ζητῶ νὰ βρῶ τὴν εὐτυχία
μέσα στὰ ρόδα καὶ στὰ κρίνα
σὲ κάποια θεία ὀπτασία
ἢ καὶ στ' ἀστέρια ἀκόμα ἐκεῖνα.

Ζητῶ νὰ βρῶ τὴν εὐτυχία
μέσ' στὸ χειμῶνα, μέσα στὰ χιόνια,
στῆς θάλασσας τὴν τρικυμία,
στὰ περασμένα μου τὰ χρόνια.

Τοῦ κάκου ὅμως, γιατ' ἐκείνη
εἶνε στὰ μαῦρα σου τὰ μάτια,
στὰ κοραλλένια σου τὰ χείλη
καὶ στὰ δικά σου τὰ... γενάτια.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ Ἀδριανὴ Δεκουβρέρ.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΚΑΕΦΤΗΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦσαν δυὸ φτωχὰ ἀδέρφια δίχως μάνα καὶ πατέρα.

Κοντὰ στὸ σπίτι τους κατοικοῦσε ἕνας πλούσιος, ποὺ εἶχε διάφορα λαχανικὰ στὸν κῆπο του κι' ἕναν καλοθρεμμένον τράγο στὸ μαντρί του. Τὰ δυὸ ἀδέρφια ἀποφάσισαν νὰ κλέψουν τὸ γείτονά τους. Μόλις νύχτωσε λοιπὸν βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπίτι τους μ' ἕνα τακκοῦλι στὴν ὦμο καὶ πῆγαν ὁ ἕνας στὸ μαντρὶ ν' ἁρπάξη τὸν τράγο κι' ὁ ἄλλος στὸν κῆπο νὰ κόψη τὰ λαχανικά. Ὁ πλούσιος γείτονας ὅμως ἄκουσε ἕναν θόρυβο κι' εἶπε στὸ παιδί του:

—Κάτι ἄκουσα κάτω στὴν αὐλή. Σύρε νὰ ἰδῇς ποιὸς εἶνε καὶ φώναξε τὸ σκυλὶ γιατί μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶν' ἐδῶ ἀπόψε.

Τὸ παιδὶ βγῆκε κι' ἄρχισε νὰ φωνάζῃ τὸ σκυλὶ μὲ τ' ὄνομά του. Αὐτοῦ εἶσαι; (αὐτὸ ἦταν τ' ὄνομα τοῦ σκυλιοῦ).

Τότε ὁ κλέφτης ποὺ ἄνοιγε κείνη τὴ στιγμὴ τὸ μαντρί, νόμισε πὼς τὸν ρωτοῦσε ὁ ἀδελφός του ἂν εἶνε ἐκεῖ καὶ ἀποκρίθηκε:

—Ναί, ἐδῶ εἶμαι...

Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ παιδί, πιστεύοντας πὼς ἄκουσε τὸ σκυλί του νὰ μιλάῃ, γύρισε στὸ σπίτι καταπρωμαγμένο.

—Πατέρα, πατέρα!...

—Τί θέλεις; Τί τρέχει;...

—Α! πατέρα! Τὸ σκυλὶ μιλάει!

—Τὶ λές, παιδί μου; Τὸ σκυλὶ μιλάει! Τρελλάθηκες;

—Ναί, ἀλήθεια εἶμαι βέβαιος, τ' ἄκουσα μὲ τ' αὐτιά μου. Δὲν μὲ πιστεύεις; Ἔλα μόνος σου νὰ ἰδῇς...

Ὁ πατέρας ἔτρεξε πίσω ἀπὸ τὸ παιδί του, βγῆκαν ἔξω καὶ φώναξε τὸ σκυλὶ μὲ τ' ὄνομά του. Ὁ κλέφτης νομίζοντας πάλι πὼς ἦταν ὁ ἀδελφός του ποὺ ἐτοιμαζόταν νὰ φύγῃ κι' ἤθελε νὰ τὸν βοηθήσῃ γιὰ νὰ φορτωθῇ, τοῦ ἀπάντησε:

—Μιὰ στιγμή, τελείωσα κι' ἔρχομαι.

Ὁ πατέρας κατατρόμαξε κι' ἔστειλε τὸ γυιό του νὰ φωνάξῃ τὸν παπᾶ τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ ξορκίση τὰ δαιμόνια.

Ὁ παπᾶς ἦρθε καὶ πέρασε μέσ' ἀπ' τὸν κῆπο κοντὰ στὸ μέρος ποὺ ὁ κλέφτης ἔκοβε λαχανικά. Ἐκεῖνος ἀκούοντας κάποιον νὰ προχωρῇ καὶ νομίζοντας πὼς ἐρχόταν ὁ ἀδελφός του μὲ τὸν κλεμμένο τράγο γιὰ νὰ φύγουν, φώναξε:

—Τὸν βρῆκες;

—Ναί, ἀπάντησε τὸ παιδί, προχωρῶντας μπροστὰ ἀπὸ τὸν παπᾶ καὶ νομίζοντας πὼς μιλάει μὲ τὸν πατέρα του.

—Ἐ, λοιπόν, φέρ' τον ἀπὸ δῶ, ξαναπέ ὁ κλέφτης. Ἔχω ἕνα μαχαίρι μαζύ μου. Θὰ τὸν σφάξουμε ἀμέσως γιατὶ φοβᾶμαι μὴ βελάξει καὶ μᾶς καταλάβουν.

* * *

ΠΩΣ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΜΑΘΑΝ ΤΟ ΘΑΥΤΙΜΟ.

Ὅταν ὁ Κάϊν καὶ ὁ Ἄβελ ἦρθαν σὲ νόμιμο ἡλικία, βγῆκαν ἕνα πρωὶ ἀπὸ τὸ πατρικό τους σπίτι καὶ σὰν

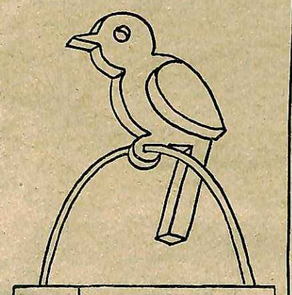

καλὰ ἀδέλφια, πῆγαν καὶ μοίρασαν σ' ἀγαθὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου.

Ὁ Κάϊν κράτησε τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα κι' ὁ Ἄβελ ὅλα ὅσα ἦταν φυτρωμένα ἐπάνω στὴ γῆ μὲ τὴ συμφωνία ὅμως νὰ παίρνῃ ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον ὅτι τοῦ χρειάζεται.

Ὕστερα ὅμως ἀπὸ κάμποσον καιρὸ γεννήθηκε μεταξύ τους ἡ κακοψυχία, ἡ ζήλεια καὶ ἡ κακοβουλία.

—Τὸ ἔδαφος ποὺ πατᾶς εἶνε δικό μου, εἶπε μιὰ μέρα μὲ ὀργὴ ὁ Κάϊν στὸν Ἄβελ. Πήγαινε ἀλλοῦ νὰ σταθῇς, πέταξε στὸν ἀέρα, ὅπου θέλεις.

—Ἀλλὰ καὶ τὸ φαϊ ποὺ τρῶς ἀγήκει σὲ μένα, ἀπάντησε ἤρεμος ὁ Ἄβελ.

Ἡ φιλονεικίες ἀπὸ τότε γίναμε ζωηρότερες καὶ κατέληξαν στὴ γνωστὴ τραγικὴ ἀδελφοκτονία.

Ὁ Κάϊν δηλαδὴ ἅρπαξε μιὰ μέρα ἕνα κοντρὸ ξύλο καὶ χτύπησε μ' αὐτὸ τόσο δυνατὰ τὸν ἀδελφό του, ὥστε ὁ δύστυχης Ἄβελ ἔπεσε κάτω νεκρός.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα δὲν ἤξεραν τίποτε ἀκόμα ἀπ' αὐτὴν τὴν ἱστορία κι' ἀποροῦσαν τὸ βράδυ γιατὶ ἀργοῦσε ὁ Ἄβελ νὰ γυρίσῃ. Ἄρχισαν λοιπὸν ν' ἀναζητοῦν τὸ ἀγαπημένο παιδί τους, ὥσπου τέλος βρῆκαν τὸ πτῶμα του.

Ἡ ψυχή τους σπαράχτηκε τότε ἀπὸ φριχτὴ λύπη. Δάκρυα πικρὰ κυλοῦσαν ἀπὸ τὰ μάτια τους κι' ἐκεῖνο ποὺ μεγάλωνε τὴ λύπη τους ἦταν ποὺ δὲν ἤξεραν τί νὰ κάμουν αὐτὸ τὸ σῶμα, ποὺ ἡ ψυχὴ τὸ εἶχε ἐγκαταλείψει. Νὰ τὸ παρατήσουν καὶ νὰ φύγουν; Ἡ στοργή τους δὲν τοὺς τὸ ἐπέτρεπε. Δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ τους ἡ σκέψις νὰ τὸ ἐμπιστευθοῦν στὴ γῆ. Τὸ θάψιμο, ἄλλωστε δὲν τὸ ἤξεραν, γιατὶ πρώτη φορὰ βρισκόντουσαν μπροστὰ σὲ περίπτωσι θανάτου.

Ἐνῶ λοιπὸν καϋόντουσαν ἀπελπισμένοι κι' ἀκίνητοι, εἶδαν ἔξαφνα ἕνα κοράκι ποὺ κατεβαίνοντας στὴ γῆ ἔσκαψε μὲ τὸ ράμφος του καὶ μὲ τὰ πόδια του τὸ χῶμα καὶ μέσα στὸ λάκκο ποὺ ἄνοιξε, ἔχωσε ἕνα ἀπὸ τὰ μικρά του, ποὺ τοῦ εἶχε ψοφήσει.

Τὸ ἴδιο ἔκαμαν τότε κι' αὐτοί. Ἔσκαψαν ἕνα λάκκο κι' ἔθαψαν ἐκεῖ τὸν Ἄβελ.

Ἔτσι οἱ ἄνθρωποι διδάχτηκαν τὸ θάψιμο ἀπὸ τὰ κοράκια, τὰ θλιβερὰ καὶ μαῦρα αὐτὰ πουλιὰ ποὺ συμβολίζουν τὸ θάνατο.

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

—Ὁ Βερολινέζος δόκτωρ καὶ στατιστικολόγος Φράνς Βέρτερ σὲ μιὰ ἐπιστημονική του διάλεξι ποὺ ἔκαμε πρὸ ἡμερῶν στὴν Ἀκαδημία τῆς Φυσιολογίας, ἀνέφερε ὅτι, ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἔφτασε σὲ ἡλικία 70 χρόνων, ἔχει φάει ἄνω τῶν εἴκοσι βαγονιῶν τροφῆς!

—Ὑπολογίζοντας δὲ ὅτι κάθε βαγόνι περιέχει τέσσερες τόννους, κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι, ὁ ἄνθρωπος τρώει καθημερινῶς τρία κιλὰ καὶ διακόσια γραμμάρια τροφῆς.

—Ἐννοεῖται ὅτι, ἡ καθημερινὴ αὐτὴ κατανάλωσις ποικίλει ἀναλόγως τῆς ἡλικίας: Τὰ παιδιὰ κι' οἱ γέροι τρῶνε δυόμισυ κιλὰ τὴν ἡμέρα, οἱ δὲ νέοι τριάμισυ κιλά.

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΟΥΤΕ

ΜΙΑ ΠΕΡΙΦΗΜΗ ΜΑΣΚΟΤ

Η στιγμὴ ποὺ ἔσκυβα γιὰ νὰ φιλήσω τὸ γυμνὸ ὦμο τῆς Φλωρέτ, καθὼς εἶχε ἀφήσει τὴ γούνα της νὰ πέσῃ πρὸς τὰ πίσω, ἔννοιωσα ἔξαφνα ἕνα λεπτὸ χεράκι στὴν πλάτη μου!...

Γύρισα ξαφνιασμένος καὶ βρέθηκα μπροστὰ στὴ γυναῖκα μου! Αὐτὸ πειὰ δὲν τὸ περίμενα!... Ἔχασα ἀμέσως τὸ χρῶμα μου καὶ τὸ πρόσωπό μου πῆρε τὴν παὶ ἠλίθια ἔκφραση τοῦ κόσμου. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἡ Φλωρὲτ οὔτε καταδεχόταν πειὰ νὰ μὲ κυττάξῃ, σὰν μιὰ βασίλισσα ὑπερέττας ποὺ τῆς ἔβιαζαν τὴν ἀξιοπρέπεια... Αὐτὴ ἡ ψυχραιμία τῶν γυναικῶν εἶνε κάτι τὸ ἀφάνταστο. Τί δειλοὶ ποὺ εἶμαστε ἐμεῖς οἱ ἄνδρες!...

—Ὦ! ἀγαπητή μου! ἔκανα στὴ γυναῖκα μου, μ' ἕνα στενόχωρο χαμόγελο. Τί ἔκπληξι!...

—Τὸ φαντάζομαι!...

Ἔπρεπε ἀπωδήποτε νὰ σώσω τὴν κατάσταση. Δὲν μποροῦσα παρὰ νὰ πῶ ψέμματα. Ζήτησα λοιπὸν ἀπὸ μέσα μου τὴ βοήθεια τοῦ 'Αγίου ποὺ προστατεύει τοὺς ἀπίστους συζύγους καὶ συνέστησα τὴ φίλη μου στὴ γυναῖκα μου.

—Ἡ κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου! 'Η γυναῖκα μου!... Ἔρχεσαι ἀπάνω στὴν ὥρα, ἀγαπητή μου!

Μιλούσαμε, δηλαδὴ διαφωνούσαμε, μὲ τὴν κόμησσα γιὰ τὴν ποιότητα αὐτῆς τῆς γούνας. Ἐπειδή, καθὼς ξέρεις, εἶμαι μύωψ, εἶχα σκύψει καὶ τὴν κύτταζα ἀπὸ πολὺ κοντά! Ἡ κόμησσα ἰσχυρίζεται ὅτι εἶνε ἕνα σπάνιο εἶδος ετσιντσιλλά. Γιὰ πές μας ὅμως κι' ἐσὺ τὴ γνώμη σου; Δὲν εἶνε «τετιγκρὶ»;

—'Αλεπού! ἀπάντησε ξερὰ ἡ γυναῖκα μου καὶ μοῦ ἔρριξε μιὰ τέτοια τρομερὴ ματιά, ὥστε κατάλαβα ἀμέσως ὅτι μιλοῦσε γιὰ μένα κι' ὄχι γιὰ τὴ γοῦνα.

—Δὲν ἐπιμένω... Μπορεῖ νὰ ἔχῃς δίκηο...

Καὶ μ' ἕνα «ἐπιτρέπετε», ἔσκυψα πάλι ἐπάνω στὸν ὦμο τῆς Φλωρέτ, ὅπως πρῶτα.

Ἐκείνη ὅμως δὲν θέλησε νὰ ἐκτεθῇ περισσότερο καὶ τυλίχτηκε σεμνότυφα μὲ τὴ γοῦνα της.

'Εγὼ τότε, ἐπειδὴ ἡ φίλη μου δὲν μιλοῦσε, ἐξήγησα στὴ γυναῖκα μου ὅτι ἡ Φλωρὲτ—ἡ ὁποία ἦτο ἡ κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου, ὅπως τῆς τὴν εἶχα συστήσει, ἦταν μιὰ πλουσιωτάτη ζωντοχήρα, πελάτισσά μου, ποὺ μόλις εἶχε ἔρθει στὸ Παρίσι γιὰ μιὰ σπουδαία ὑπόθεσι κληρονομιᾶς, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μεγάλο ταξεῖδι στὴν Αἴγυπτο...

Κι' ἔπειτα, μὲ τὴν πρόφασι ὅτι ἤθελα νὰ συναντήσω κάποιον, τὶς ἄφησα μόνες στὸ γραφεῖο μου.

* * *

Τὸ βράδυ γύρισα ἀργὰ στὸ σπίτι μὲ ὄψος ἀνθρώπου ἀπογοητευμένου ἀπὸ τὶς πίκρες τῆς ζωῆς. Ἡ γυναῖκα μου πηγαινοέρχονταν νευρικὰ μπροστά μου καὶ κάθε τόσο σήκωνε ἀπότομα τὸ κεφάλι της καὶ μοῦ ἔριχνε ἐχθρικὲς ματιές.

—Δὲν θὰ τὴ γλυτώσω! σκέφθηκα καὶ σωριάστηκα σὲ μιὰ πολυθρόνα μὲ τραγικὴ ἔκφρασι στὸ πρόσωπο, σὰν νὰ ἤμουν πεθαμένος ἀπὸ τὴν κούρασι!

—Φτωχέ μου φίλε! Πόσο εἶσαι ἐξαντλημένος! εἶπε τότε εἰρωνικὰ ἡ γυναῖκα μου.

'Αποφάσισα νὰ κάνω τὸ θῦμα, κι' ἀναστενάζοντας, τῆς ἀπάντησα:

—Ἄ! Τί ἀγώνας!

—Κέρδισες ἢ ἔχασες;

—'Εκέρδισα!

Αὐτὴ ἡ ἄστοχη ἀπάντησί μου τὴν ἐξαγρίωσε. Μ' ἕνα πήδημα αἰλούρου βρέθηκε μπροστά μου, ἀπειλητική:

—Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ μάθω τί δουλειὰ εἶνε αὐτὴ ποὺ ἔχεις μὲ τὴν κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου; μοῦ φώναξε ταραγμένη κι' ἔτοιμη νὰ κλάψῃ.

—Ὑποθέτω, ἀγαπητή μου, ὅτι σοῦ ἐξήγησα... Λησμόνησα μόνο νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἡ κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου εἶνε μιὰ περίφημη «μασκώτ»... Δὲν μπορεῖς νὰ φαντασθῇς τί «γοῦρι» φέρνει σ' ὅποιον τὴν ἀγγίξει!... 'Επειδὴ λοιπὸν σήμερα ἐπρόκειτο νὰ συζητήσωμε γιὰ τελευταία φορὰ γιὰ τὴν ἵδρυσι τῆς 'Εταιρείας Ζούλαξ, τὸ μεγάλο αὐτὸ δ-νειρο τῆς ζωῆς μου, κ' ἐπειδή, καθὼς ξέρεις, εἶμαι τρομερὰ προληπτικός, μόλις δρῶπα τὴν κατάλληλη εὐκαιρία, θέλησα ν' ἀγγίξω τὴν κόμησσα γιὰ νὰ μοῦ φέρῃ «γοῦρι»... Γι' αὐτὸ μὲ βρῆκες σκυμμένο πάνω ἀπ' τὸν ὦμο της νὰ προσποιοῦμαι ὅτι ἐξετάζω τὴ γοῦνα της... Αὐτὸ εἶνε ὅλο! 'Εσὺ ὅμως, ἀγαπητή μου, φαίνεται ὅτι, ὅπως πάντα δυστυχῶς, παρε ξ ήγησες καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ τὴν τόσο ἀθῶα πρόθεσί μου... Ἀλλὰ ὑπάρχει θέσι καὶ γιὰ τοὺς καλοὺς συζύγους. Σοῦ ἀναγγέλλω λοιπὸν ὅτι ἀπόψε, ὕστερ' ἀπὸ μακρὲς κι' ἐξαντλητικὲς συζητήσεις, ἱδρύθηκε τέλος ἡ περίφημη 'Εταιρεία Ζούλαξ...

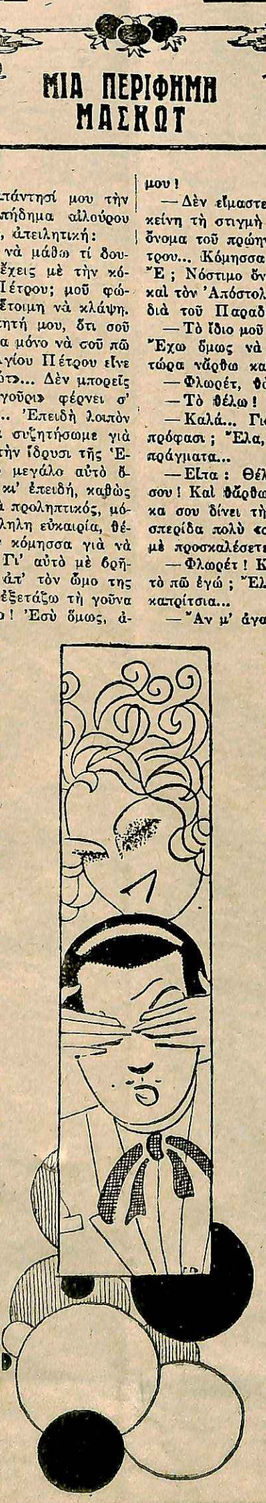

—Γιὰ φαντάσου. σύμπτωσις!...

—Τὸ λὲς σύμπτωσι; Ἔχεις ἄδικο! 'Εγὼ νομίζω ὅτι εἶνε τὸ μοιραῖο ἀποτέλεσμα τῆς συναντήσεώς μου μὲ τὴν περίφημη «μασκώτ»... Ἂς εἶνε!... Γιὰ ἰδὲς ὅμως... Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτὸ τὸ μαργαριταρένιο κολλιέ; Εἶνε ἕνα μικρὸ δῶρο γιὰ σένα.... Βλέπεις πόσο «γοῦρι» φέρνει σὲ σένα αὐτὴ ἡ κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου!...

* * *

—Μὰ τί λόξα πάλι εἶνε αὐτὴ νὰ μὲ παρουσιάσῃς στὴν γυναῖκα σου ὡς κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου; μὲ ρώτησε τὴν ἄλλη ἡμέρα ἡ Φλορέτ.

—Τί ἤθελες νὰ κάνω;

—Νὰ μὲ παρουσιάσῃς μὲ τὸ ὄνομά μου!

—Δὲν εἴμαστε καλά!... Ἔπειτα, ἐκείνη τὴ στιγμὴ μοῦ ἦρθε στὸ νοῦ τὸ ὄνομα τοῦ πρώην φίλου σου, τοῦ Πέτρου... Κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου! Ἔ; Νόστιμο ὄνομα! Θυμίζει μάλιστα καὶ τὸν 'Απόστολο ποὺ κρατάει τὰ κλειδιὰ τοῦ Παραδείσου...

—Τὸ ἴδιο μοῦ κάνει, ξέρεις, ἐμένα... Ἔχω ὅμως νὰ σοῦ πῶ κάτι. Θέλω τώρα νὰ ῥθω καὶ στὸ σπίτι σου...

—Φλορέτ, θὰ μὲ τρελλάνῃς!

—Τὸ θέλω!

—Καλά... Γιὰ στάσου... Μὲ ποιὰ πρόφασι; Ἔλα, ἄ; μὴν ἐξωθοῦμε τὰ πράγματα...

—Εἶπα: Θέλω νὰ ῥθω στὸ σπίτι σου! Καὶ θὰ ῥθω... Σέρω ὅτι ἡ γυναῖκα σου δίνει τὴν Πέμπτη μιὰ χορεοσπερίδα πολὺ «σίκ». Λοιπόν, θέλω νὰ μὲ προσκαλέσετε κι' ἐμένα.

—Φλορέτ! Καὶ πῶς θέλεις νὰ τῆς τὸ πῶ ἐγώ; Ἔλα, σὲ παρακαλῶ! Ὄχι κατ' ἰδίαν...

—Ἂν μ' ἀγαπᾶς, θὰ βρῇς τὸν τρόπο. 'Ο ἔρως κατορθώνει τὰ πάντα!... Ἀλλοιῶς, θὰ πῇ ὅτι δὲν αἰσθάνεσαι γιὰ μένα κανένα εὐγενικὸ αἴσθημα...

Καὶ μὲ τὸ ὕφος πάντα μιᾶς βασίλισσας ὑπερέττας ποὺ τὴν πρόσβαλαν, μοῦ ἔκλεισε κατὰ πρόσωπο τὴν πόρτα τοῦ μπουντουάρ της.

* * *

—Τί ἔχεις, Παῦλο; Μοῦ φαίνεσαι νευρικός; μὲ ρώτησε κάπως ὕποπτα ἡ γυναῖκα μου τὸ βράδυ.

—Εἶμαι κουρασμένος!

—Ξεκουράσου λοιπὸν λιγάκι... Νά, ἐδῶ, κοντά μου... Ἔχουμε νὰ μιλήσουμε γιὰ τόσα πράγματα...

'Εγώ, φυσικά, ἀναπαρίστανα κάθε φορὰ ποὺ ἡ γυναῖκα μου θέλει νὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ τόσα πράγματα».

—Εἶμαι πολὺ ζαλισμένος, ἀγαπητή μου. Θὰ προτιμοῦσα νὰ πάω λίγο στὴ Δέσγη...

—Ἔχεις ῥᾶ... Θὰ ἤθελα πρῶτα νὰ μοῦ δώσῃς κι' ἐσὺ καμμιὰ συμβουλὴ γιὰ τὴν δεξίωσι ποὺ ἔχομε τὴν Πέμπτη.

—Ἄ! 'Αλήθεια, ποιοὺς θὰ καλέσῃς;

'Η γυναῖκα μου ἄρχισε νὰ μοῦ λέῃ τὰ ὀνόματά τους.

—Βλέπω ὅτα... Φιὺρισα σὲ μιὰ στιγμή.

—Ὅτ...

—Ἤθελα νὰ πῶ.

—Νὰ σῆς...

—Δηλαδή...

—Δηλαδή;

'Η γλῶσσα μου δέθηκε κόμπο. Ἐκείνη ὅμως περίμενε μ' ἀγωνία.

—Τί ἔχεις, Παῦλο, ἐπὶ τέλους; Τί μισόλογα εἶνε αὐτά;... Κάτι θέλεις νὰ πῇς καὶ μοῦ τὸ κρύβεις!...

—'Αστεῖο πρᾶγμα! Ἔκανα, τάχα ἀδιάφορος. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὅμως ἀποφάσισα νὰ δώσω τὴν κατακεφαλιά κι' ἐπειδὴ ἡ γυναῖκα μου ἦταν τόσο προληπτική, ὅσο δὲν ἤμουν ἐγώ, τῆς εἶπα μ' ἕνα σκοτεινὸ καὶ μυστηριῶδες ὕφος:

—'Εκάλεσες καὶ τὸ βαρῶνο ντὲ Ρανσί;... Μὰ δὲν ξέρεις λοιπὸν ὅτι δὲν ὑπάρχει πιὸ γρουσούζης ἄνθρωπος ἀπὸ αὐτόν;... Ὅπου πατήσει τὸ πόδι του, χωρίζει ἀνδρόγυνα!...

—Σώπα!...ἔκανε ἡ γυναῖκα μου κι' ἄσπρισαν τὰ χείλη της.

—Περίεργο! Πῶς σοῦ διέφυγε αὐτό; Ὅπου μπεῖ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος φέρνει ἀμέσως τὴ συμφορὰ καὶ τὴν δυστυχία...

—Ὦ, Θεέ μου! Καὶ τώρα ποὺ τὸν ἔχω προσκαλέσει;...

—Μὴ τρομάζεις! Γιὰ στάσου... Πρέπει νὰ ἐξουδετερώσουμε τὴ γουσουζιά του μ' ἕναν ἄλλο προσκαλεσμένο ποὺ φέρνει γοῦρι...

—Ἂν προσκαλούσαμε τὴν κόμησσα;...

—Ποιὰ κόμησσα, ἀγάπη μου;

—Ἐκείνη μὲ τὴν τσιντσιλλά!...

—Ἄ! Τὴν κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου! Καλὴ ἰδέα! Νὰ τῆς στείλουμε αὔριο μιὰ πρόσκλησι.

—Θἄρθῃ ἄραγε;

—Ἂς ἐλπίσωμε...

—Πρέπει νἄρθῃ μὲ κάθε τρόπο.

—Μὴν ἀνησυχῇς, ἀγαπητή μου!...

—Θὰ ἔγῃς, λοιπόν;

—Ὄχι, ἀγάτη μου, θὰ μείνω μαζύ σου!

* * *

Τὴν Πέμπτη τὸ βράδυ ἡ Φλωρὲτ μπῆκε μὲ μιὰ μεγαλοπρέπεια κινηματογραφικοῦ ἀστέρος στὸ σαλόνι μας. Ἦταν ὑπέροχη! Ἡ γυναῖκα μου, μόλις τὴν εἶδε, ἐπῆγε νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴ χαρά της, ἐνῶ κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε κοντά της ὁ βαρῶνος ντὲ Ρανσί, ἔτρεμε ἀπὸ τὸ φόβο της σὰν νὰ ἔβλεπε τὸ Διάβολο! Ἡ Φλωρὲτ ὅμως τὴν ἔκανε νὰ ξαναβρῇ πάλι τὴν γαλήνη της.

—Τώρα θὰ ἰδῇς πῶς θὰ ἐξουδετερώσω τὴ γουσουζιά του! μοῦ ἐψιθύρισε, κ' ἐπῆγε μὲ θάρρος νὰ χορέψῃ μαζύ του!

'Εγὼ τότε παρέσυρα τὴν Φλωρὲτ στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σαλονιοῦ, ἐλάχαρος κι' ὑπερήφανος ποὺ εἶχε μιὰ τόσο ὄμορφη φίλη...

Σὲ λίγο ὅμως εἶδα τὴ γυναῖκα μου νὰ ψιθυρίζῃ κάτι στ' αὐτὶ τοῦ βαρῶνου ντὲ Ρανσί, κι' ἐκεῖνον νὰ κυττάζῃ τὴν Φλωρὲτ μ' ἕνα ὕποπτο χαμόγελο, ἐνὸς Δὸν Ζουὰν ποὺ τὸν προσκαλοῦν νὰ κάνῃ μιὰ κατάκτησι...

Δὲν ἔδωσα ὅμως σημασία. Χόρεψα κι' ἐγὼ μὲ τὴ Φλωρὲτ κι' ἔπειτα γιὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῶ, προσπάθησα νὰ φανῶ ὑποχρεωτικὸς καὶ στὶς ἄλλες κυρίες.

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὅμως ἐπεθύμησα τὴν Φλωρέτ... Τί εἶχε γίνει λοιπόν; Ποῦ ἦταν; Δὲν τὴν ἔβλεπα πουθενά!...

—Εἶδες τὴν κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου, ἀγάπη μου; ρώτησα τὴ γυναῖκα μου.

—Δέχομαι συγχαρητήρια! μοῦ εἶπε ἐκείνη μ' ἕνα βριμβειτικὸ χαμόγελο.

—Δὲν σὲ καταλαβαίνω... Σὲ ρώτησα ἂν εἶδες...

—Ναί, ναί, ἄκουσα... Περίμενε λοιπόν! Ξέρεις τί ἔκανα, Παῦλο; 'Εξουδετέρωσα τὴ γουσουζιὰ μὲ τὸ γοῦρι... 'Ο βαρῶνος ντὲ Ρανσὶ καὶ ἡ κόμησσα τοῦ 'Αγίου Πέτρου ταιριάζουν μιὰ χαρά!...

—Προσβάλλεις τὴν κόμησσα!

—Μὰ δὲν βλέπεις λοιπὸν πόσο εἶσαι γελοῖος!

—Γιατί, παρακαλῶ; 'Η κόμησσα εἶνε μιὰ καθὼς πρέπει κυρία...

—...Ποὺ ἔφυγε ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα μὲ τὸν βαρῶνο ντὲ Ρανσί, γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ γλέντι της στὰ καμπαρὲ τῆς Μονμάρτρης!

Ἦταν ἀπίστευτο! Κι' ὅμως ἦταν ἀλήθεια... Ἔσκυψα λοιπὸν τὸ κεφάλι καὶ παραδέχθηκα ὅτι δὲν ὑπῆρχε πιὸ γελοῖος ἄνθρωπος ἀπὸ ἐμένα!...

ΦΡΕΝΤΕΡΙΚ ΜΠΟΥΤΕ

ΕΙΝΕ ἡ ὥρα ἕξη τὸ ἀπόγευμα.

'Ο κ. Σὰρπ συναντᾶ ἕναν παλιό του φίλο, τὸ λοχαγὸ Ἔτνερ νὰ περπατᾶ μπρὸς στὴ μεγάλη πόρτα ἑνὸς μοδιστράδικου.

—Ποιὸν περιμένεις ἐδῶ; ρωτάει ὁ Σὰρπ τὸ φίλο του, ἀφοῦ χαιρετιστῆκαν.

—Δὲ βλέπεις; Περιμένω νὰ βγοῦν ἡ μοδιστροῦλες.

—Ἔχεις καμμιὰ φιλενάδα;

—Ὄχι πρὸς τὸ παρόν... Μετὰ δυὸ ὧρες ὅμως νομίζω πὼς κάτι θὰ γίνῃ.

—Φλερτάρεις μὲ καμμιά;

—Ὄχι, φίλε μου. Ἔλα μαζύ μου καὶ θὰ καταλάβῃς.

'Ενῶ περπατοῦσαν μαζύ, ὁ Ἔτνερ ἄρχισε νὰ ἐξηγῇ στὸ φίλο του τὸ συνηθισμένο τρόπο ποὺ κατακτᾶ τὰ θήλεα:

—Στέκουμαι, ποὺ λές, στὴν πόρτα ἑνὸς μοδιστράδικου κι' ἐξετάζω μὲ προσοχὴ τὶς μοδιστροῦλες, ποὺ φεύγουν. Ὅταν ἰδῶ καμμιὰ νὰ μοῦ ἀρέσῃ, τὴν ἀκολουθῶ, τὴν πλησιάζω καὶ τὴν κατάλληλη στιγμὴ λέω στὸ χαριτωμένο πλάσμα μὲ ὄψος εὐγενικὸ αὐτὲς τὶς ἁπλὲς λέξεις:

—Τί κάνει ἡ Μαρία;

'Η νέα σταματᾶ ἐκπληκτη καὶ μὲ κυττάζει. Σκέπτεται βέβαια ἡ καϋμένη: «Τί μοῦ λέει αὐτὸς ὁ ὅλάκας;»

'Εγὼ ξαναλέω μὲ περισσότερη εὐγένεια:

—Εἶσθε, μοῦ φαίνεται, τοῦ μεγάλου οἴκου Σνόρερ καὶ Κάτ;

—Μάλιστα, κύριε.

—Συγχωρήσατέ με γιὰ τὸ θάρρος μου. Συνδέομαι μὲ μιὰ ἀπὸ τὰς συναδέλφους σας. Ἤμουνα ταξειδὶ κι' ἐπειδὴ ἐπιστρέφοντας σήμερα δὲ συνάντησα τὴ φίλη μου, εἶμαι στενοχωρημένος πολύ. Ἔλαβα λοιπὸν τὸ θάρρος νὰ σᾶς πλησιάσω καὶ νὰ σᾶς ρωτήσω τί κάνει ἡ δεσποινὶς Μαρία...

'Εδῶ, φίλε μου, πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅτι σὲ κάθε μοδιστράδικο θὰ ὑπάρχῃ ἀσφαλῶς μιὰ Μαρία. Συνήθως ὑπάρχουν καὶ δύο, ὁπότε ἡ ὤμορφη συνομιλήτριά μου μὲ ρωτάει μὲ τὴ σειρά της:

—Ποιὰ Μαρία; 'Η Ρατὲς ἢ ἡ Πικώ;

—Δὲν ξέρω τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας της, λέω ἐγώ. Δὲ μοῦ εἶτε παρὰ μόνο τὸ μικρό της ὄνομα... Τὴν ἐγνώρισα πρὸ ἑνὸς περίπου μηνὸς καὶ τὴ συμπαθῶ πολύ. Θὰ σᾶς τὴν περιγράψω. Εἶνε μιὰ νέα μετρίου ἀναστήματος μὲ καστανὰ μαλλιά, μὲ μάτια γαλανὰ καὶ μὲ τὴ μύτη λίγο πρὸς τ' ἀπάνω.

—Ἄ! Ἄ!... ἀπαντᾶ ἡ νέα. Κατάλαβα... Εἶνε ἡ Μαρία Ρατές. Καὶ τὴν ἀγαπᾶτε;

Αὐτὸ σημαίνει, φίλε μου, πὼς τὸ πουλὶ ἐπιάστηκε στὸ δίχτυ. Ἡ νέα εἶνε πειὰ ὅλο περιέργεια. Ἔχει μπροστά της τὸ φίλο τῆς Μαρίας, αὐτῆς τῆς πονηρῆς, ποὺ δὲν εἶνε τίποτε στὸ ἐργαστήριο. Πρέπει νὰ τὰ μάθῃ ὅλα γιὰ νὰ τὰ διαδώσῃ στὶς φιλενάδες της.

Κι' ἐγὼ ἀρχίζω ἀμέσως ν' ἀπαντῶ στὶς ἐρωτήσεις της. Ἂν τὴν ἀγαπῶ; Βέβαια! μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς καρδιᾶς μου. Τῆς διηγοῦμαι ἕνα ὑπαινιάσιο ἐρωτικὸ ειδύλλιο. Πὼς ἔχω χάσει δῆθεν τὴ λατρευτή μου γυναῖκα καὶ πὼς ἤμουν ἀπαρηγόρητος ὅταν συνάντησα τὴ Μαρία. Τῆς μίλησα καὶ τόσο τὴ συνεκίνησε ἡ μελαγχολική μου ἱστορία, ὥστε μοῦ ἐπέτρεψε νὰ γίνω φίλος της...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ συνομιλήτριά μου ἀφίνει τὸ αὐστηρὸ ὕφος ποὺ εἶχε στὴν ἀρχή. Σκέπτεται ἀσφαλῶς ὅτι ἡ Μαρία εἶνε πολὺ τυχερὴ ν' ἀγαπιέται ἀπὸ ἕναν νέον σὰν καὶ μένα τόσο εὐγενικὸ καὶ... ὄχι καὶ ἄσχημο. Νομίζει μάλιστα ὅτι ἡ Μαρία δὲν εἶνε ἀνταξία μου καὶ μοῦ λέει σκεφτική:

—Τί κρίμα ν' ἀγαπᾶτε τὴ Μαρία! Τί τῆς βρίσκετε; Δὲν πιστεύω νὰ τὴν περνᾶτε γιὰ ὄμορφη;...

—Τί τῆς βρίσκω; Οὔτε ἐγὼ δὲν ξέρω. Ὤμορφη; Ἀσφαλῶς ὄχι. Εἶνε ὅμως χαριτωμένη.

—Ἔτσι ἔ; Δὲν εἴσαστε καὶ δύσκολος βλέπω. Καὶ ὅμως εἶνε κοντή, χοντρή, μικροπρόσωπη. Τὴν ξέρω δὰ καλύτερα ἀπὸ σᾶς. Εἶνε ἡ πιὸ στενή μου φίλη. Κι' ἔπειτα, ξέρετε; Καὶ ἡ διαγωγή της δὲν εἶνε ἄμεμπτος. Λέγε πολλὰ γι' αὐτήν... Ἡ ἴδια μοῦχει διηγηθεῖ τοῦ κόσμου τὶς ἐρωτικὲς περιπέτειες...

—Εἰσθε, λοιπόν, στενὴ τῆς φίλη; Μὰ πῶς ὀνομάζεσθε;

Μοῦ λέει τ' ὄνομά της: Ἰουλία Λαμπρὴ ἢ Σαρλότα Ζυβέρς. Ἐγὼ ὅγάζω τότε μιὰ φωνή:

—Ἰουλία;!... Μὰ σεῖς, λοιπόν, εἰσθε ἡ Ἰουλία;... ἡ Λίτσα;

—Ναί. Σᾶς μίλησε γιὰ μένα;

—Πολλὲς φορές... Φαίνεται ὅμως πὼς δὲ σᾶς ἀγαπάει! Μοῦ εἶτε γιὰ σᾶς πράγματα, ποὺ ντρέπομαι νὰ σᾶς τὰ πῶ.

'Η νέα μένει σκεπτική... Σκέπτεται: «Ἄ! μὲ κατηγορᾶς, παληοθρωμίτσα, στοὺς φίλους σου! Τώρα θὰ ἰδῇς!...» Κι' ἀρχίζει νὰ μοῦ λέῃ γιὰ τὴ Μαρίτσα, τὴ στενή της φίλη, ὅτι κακὸ κατεβάσει τὸ μικρό της κεφαλάκι. Τέλος προσθέτει:

—Ἴσως δὲν ἔκανα καλὰ νὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλα αὐτὰ ἀφοῦ τὴν ἀγαπᾶτε. Ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ... Εἶνε κρίμα ἕνα παληκόριτσο νὰ γελᾶῃ ἕναν νέο σὰν καὶ σᾶς...

—Μὰ μὴ νομίζετε δὰ ὅτι τὴν ἀγαπῶ στὰ σοβαρά. Σᾶς εἶπα ὅτι ἤμουνα λυπημένος, ζητοῦσα νὰ παρηγορηθῶ κι' ἔτσι συνδέθηκα μαζύ της... Νὰ σᾶς πῶ μάλιστα τὴν ἀλήθεια, ποτὲ δὲ μοῦ ἄρεσε πραγματικῶς. Τὸ ὄνειρό μου ἦταν πάντοτε νὰ γνωρίσω μιὰ νέα ἔξυπνη, ὤμορφη, εὐχάριστη, μιὰ τέτοια τέλος πάντων τοῦ εἴδους σας...

—Ὦ, σωπᾶστε!...

—Νὰ σωπάσω;... Κι' ὅμως ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ βρίσκομαι κοντά σας, κατάλαβα ὅτι εἴμαστε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον.

—Θὰ τὸ πῶ τῆς Μαρίας!...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ PIERRE VEBER

ΤΟ ΚΟΛΠΟ ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ

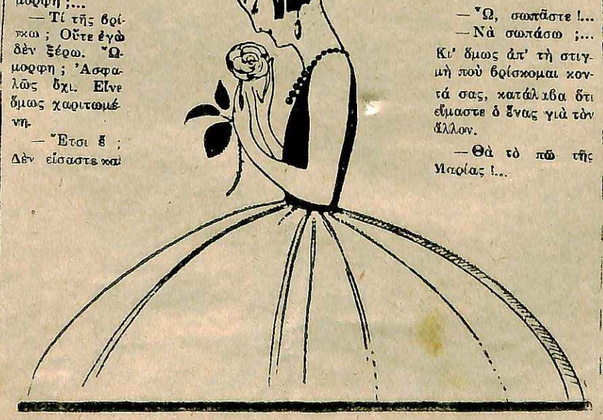

—Πέστε το. Πέστε της ἐπίσης ὅτι σᾶς βρίσκω θαυμασία, γοητευτική, γλυκυτάτη!...

Αὐτὸ ποὺ λές, φίλε μου, φτάνει. Τὸ πουλὶ πιάστηκε. Ἔπειτα ἀπὸ δέκα λεπτὰ πηγαίνουμε καὶ τρῶμε μαζύ, κατόπιν πᾶμε σὲ κανένα θέατρο κι' ἔπειτα, ἐπὶ τέλους, ἡ μικροῦλα χάνεται ἀπὸ ἀγάτη γιὰ μένα...

* * *

—'Αλήθεια, ρωτάει τώρα ὁ κ. Σάρπ, τὸ κόλπο σου πετυχαίνει πάντοτε;

—'Εννηὰ φορὲς στὶς δέκα. 'Αλλά, νά, θὰ κρίνῃς καὶ μόνος σου. Βλέπεις αὐτὴν τὴν ὤμορφη κοπέλλα ἐκεῖ κάτω; Θὰ τὴν πλησιάσω...

Πράγματι ὁ λοχαγὸς τὴν πλησίασε. 'Απεκαλύφθη καὶ πρόφερε τὶς θαυματουργὲς λέξεις:

—Τί κάνει ἡ Μαρία;

Σ' αὐτὴν τὴν ἐρώτησι ἡ νέα στάθηκε. Τὸν κύτταξε καλὰ-καλὰ καὶ τοῦ ἀπάντησε μὲ φωνὴ ποὺ ἀκούστηκε στὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιο:

—Ἄ! σεῖς εἶσαστε, λοιπόν; Σήμερα δὲν ἤρθε, μοῦ παράγγειλε ὅμως νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἂν δὲν τῆς δώσετε τὰ λεπτά, ποὺ τῆς χρωστᾶτε, δὲν εἶσαστε παρὰ ἕνας παληάνθρωπος!

'Ο λοχαγὸς ἔκανε... μεταβολὴ κι' ἔφυγε μὲ ταχὺ βῆμα ντροπιασμένος...

Αὐτὴν τὴ φορά, κατὰ διαβολικὴ σύμπτωσι, τὸ κόλπο του ἀπέτυχε οἰκτρῶς...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΜΙΑ ΕΣΤΕΜΜΕΝΗ ΚΟΛΥΜΒΗΤΡΙΑ

'Η ἀντιβασίλισσα τῆς 'Ισπανίας Χριστίνα ἦταν τολμηρὴ κολυμβήτρια. Κάποτε πούμενε στὴν παρὰ τὰ γαλλικὰ σύνορα πολίχνη "Αγιος Σεβαστιανός, σκέφτηκε νὰ διαπλεύσῃ κολυμβῶσα ὁλόκληρο τὸ λιμάνι καὶ νὰ φτάσῃ μέχρι τοῦ μέρους ὅπου ἦταν ἀγκυροβολημένη ἡ κανονιοφόρος «Φερρολάνος». 'Η βασίλισσα ἐξεκίνησε τράγματι κολυμβῶσα, τὴν ἀκολουθοῦσαν δὲ 4 ναυτικοὶ καὶ μιὰ κυρία τῆς ἀκολουθίας της κολυμβῶσα ἐπίσης. Σὲ λίγο ὅμως ἡ κυρία ἀπέκαμε καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ ἐπιβῇ ἀτμακάτου ἡ ὁποία ἀκολουθοῦσε μαζύ μὲ ὅυὸ βάρκες τῆς κανονιοφόρου τὴν ὑψηλὴν κολυμβήτριαν. 'Η βασίλισσα ὅμως δὲν κουράστηκε, δὲν ἀπέκαμε. Διέπλευσε σὲ διάστημα 45' λεπτῶν, ἀπόστασι μισοῦ μιλίου κι' ἔφθασε στὴν κανονιοφόρο δροσερὴ κι' εὐχαριστημένη.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΖΑΚΥΝΘΙΝΑ ΕΡΩΤΙΚΑ ΔΙΣΤΙΧΑ

Στὴν πόρτα σου θὰνὰ σπαρῶ τράσινο
(χορταράκι,
γιὰ νὰ περνάῃ νὰ μὲ πατῇ τ' ὄμορφο
(σου ποδαράκι.

Ψηλὲ σγουρὲ βασιλικέ, ποιὰ βρύση σὲ
(ποτίζει,
καὶ στέκεις πάντα δροσερὸς κι' ἀνθεῖς
(καὶ λουλουδίζεις;

Ὦ πιτσουνάκι μου ἄχολο καὶ δροσερό
(μου ἀτίδι,
τοὶ νύχτας σφιχταγκάλιασμα καὶ τῆς
(αὐγῆς παιγνίδι.

Τσαπασμανάκι μου ὄμορφο, νὰ μὴ μὲ
(λησμονήσῃς,
στὸ θάνατό μου νὰ σὲ ἰδῶ τὰ μάτια
(νὰ μοῦ κλείσῃς.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Πῶς οἱ ἀρχαῖοι λαοὶ ἐδίκαζαν κάτω ἀπ' τὰ δέντρα. Ἡ λατρεία τῶν δέντρων στὴν ἀρχαιότητα. Ἡ λειτουργίες τῶν πρώτων χριστιανῶν. Ἡ ἀρχαιότερη φιλλύρα τῆς Γερμανίας κι' ἡ ἱστορία της. Ἡ φτελιὰ κάτω ἀπ' τὴν ὁποία ἀναπαύτηκε ὁ Λούθηρος. Ἡ «φιλλύρα τῶν ἀναφορῶν» τοῦ Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου. Ὁ σεβασμὸς τῶν Γερμανῶν πρὸς τὸ ἱστορικὸ δέντρο. Ὁ τάξος τῆς Σιλεσίας, τὸ ἀρχαιότερο δέντρο τῆς Εὐρώπης. Τὰ ἱστορικὰ δέντρα τῆς Ἑλλάδος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μὲ τὰ σημαντικὰ γεγονότα τῆς ἱστορίας συνδέονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ κτίρια. Σὲ ὁποιαδήποτε πόλι κι' ἂν πάει κανείς, θὰ τοῦ δείξουν τὴν ἐκκλησία ποὺ ἔχτισε ὁ τάδε βασιληᾶς, τὸ κάστρο ποὺ κυρίευσε ὁ δεῖνα κατακτητής, τὸ σπίτι, τέλος, ποὺ γεννήθηκε ἢ καὶ ποὺ κατοίκησε ἁπλῶς ὁ ἄλφα ἢ ὁ βῆτα μεγάλος ποιητὴς ἢ συγγραφεύς. Ἔτσι, τὰ περισσότερα παληὰ κτίρια ἔχουν τὴν ἱστορία τους καὶ πολλὲς φορὲς συμβαίνει ἡ ἱστορική τους ἀξία νὰ εἶνε πολὺ μεγαλείτερη ἀπὸ τὴν καλλιτεχνική.

Καὶ ὅμως, ὑπάρχουν καὶ δέντρα, ποὺ ἔχουν καὶ αὐτὰ τὴν ἱστορία τους. Ἡ ἱστορικὴ σημασία μάλιστα ἑνὸς δέντρου μᾶς συγκινεῖ πολὺ περισσότερο ἀπὸ ἑνὸς κτιρίου, γιατὶ τὸ δέντρο εἶνε κάτι ζωντανό, ποὺ, ὅπως τὸ ζωντανό, μεγαλώνει, φτάνει σὲ μιὰ ὡρισμένη ἀνάπτυξι κι' ὕστερα φθίνει καὶ πεθαίνει. Ἐξ ἄλλου τὰ δέντρα δὲν ζοῦν συνήθως πολλὰ χρόνια κι' ἕνα δέντρο ποὺ ἔχει περάσει τὸν αἰῶνα, ἀποτελεῖ φαινόμενο περίεργο καὶ ἀξιοπαρατήρητο. Φυσικὰ δέ, πρέπει νὰ θεωροῦνται ἀξιοθαύμαστα τὰ δέντρα ποὺ ἔχουν ἡλικία πεντακοσίων καὶ χιλίων ἐτῶν;

Κατὰ τὴν εἰδωλολατρικὴ ἐποχή, πολλοὶ λαοὶ θεοποιοῦσαν καὶ λάτρευαν τὰ δέντρα. Ὄχι μόνον οἱ Δρυΐδαι, οἱ γνωστοὶ Κέλται ἱερεῖς, λάτρευαν τὶς δρῦς σὰν θεούς, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τιμοῦσαν τὰ δέντρα καὶ πίστευαν ὅτι μέσα σ' αὐτὰ κατοικοῦσαν νύμφες καὶ ἄλλες φανταστικὲς θεότητες. Ἡ λατρεία αὐτὴ μεταβιβάστηκε ἐν μέρει καὶ στοὺς Χριστιανούς. Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ συχνότατα ἐτελοῦσαν τὶς λειτουργίες τους στὸ ὕπαιθρον, κάτω ἀπὸ μεγάλα δέντρα καὶ κρεμοῦσαν στὰ κλαδιά τους εἰκονίσματα. Ἀργότερα ποὺ ἄρχισαν νὰ χτίζουν ἐρημοκλήσια, ἐφρόντιζαν πάντα νὰ τὰ χτίζουν κοντὰ σὲ παλαιὰ καὶ μεγάλα δέντρα. Ἐπίσης καὶ τὰ δικαστήρια πολλῶν ἀρχαίων λαῶν συνεδρίαζαν κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα. Ὁ καλίφης Ἀροὺν-Ἀλ-Ρασὶδ τῆς Βαγδάτης, ἔκρινε τοὺς ὑπηκόους του στὴν σκιὰ ἑνὸς μεγάλου δέντρου. Στὴν Γαλλία δέ, σώζεται ἀκόμα ἡ αἰωνοβία δρῦς, κάτω ἀπ' τὴν ὁποία καθόταν καὶ δίκαζε πρὸ χιλίων ἐτῶν ὁ βασιλεὺς Ἅγιος Λουδοβῖκος.

Στὴν Γερμανία τὰ ὑπαίθρια αὐτὰ δικαστήρια συνήρχοντο κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο τῶν φιλλυρῶν. Στὴν Βυρτεμβέργη ὑπάρχει ἕνα μικρὸ καὶ ἄγνωστο χωριουδάκι στὸ ὁποῖο βρίσκεται ἡ ἀρχαιότερη καὶ μεγαλείτερη φιλλύρα τῆς Γερμανίας. Τὸ γιγάντιο αὐτὸ δέντρο θὰ ἔχη ἀσφαλῶς ἡλικία ἄνω τῶν χιλίων ἐτῶν. Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴν τοπικὴ παράδοσι, τὸ χωριὸ χτίστηκε γύρω ἀπ' αὐτὴν τὴν φιλλύρα, ἡ ὁποία ἦταν ἀπὸ τότε μεγάλη καὶ σκιερή. Κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο της συνεδρίαζε, σύμφωνα μὲ τὰ παλαιὰ γερμανικὰ ἔθιμα, τὸ δικαστήριο τῆς ἐπαρχίας, γιατὶ οἱ δικασταὶ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ κρίνουν «κάτω ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ Θεοῦ».

Ὁ κορμὸς τοῦ δέντρου ἔχει περιφέρεια πάνω ἀπὸ δεκατρία μέτρα, τὰ δὲ χαμηλότερα κλαδιά του, τὰ ὁποῖα εἶνε χοντρὰ ὅσο ὁ κορμὸς ἑνὸς συνηθισμένου δέντρου, τὰ ἔχουν στερεώσει μὲ 98 πέτρινες μικρὲς στῆλες, ἔτσι ποὺ ἀπὸ ἕνα καὶ μόνο δέντρο δημιουργήθηκε ἕνα πραγματικὸ ἄλσος μὲ περιφέρεια ἀρκετῶν δεκάδων μέτρων. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἡ στῆλες αὐτὲς εἶνε παμπάλαιες. Ἑξῆντα ἀπ' αὐτὲς χρονολογοῦνται ἀπ' τὸ 1392 καὶ ἐπάνω σὲ πολλὲς εἶνε χαραγμένες ἐπιγραφὲς ἀνυπολογίστου ἱστορικῆς ἀξίας. Ὁ κορμὸς τοῦ δέντρου ἔχει ἀνοίξει ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια καὶ τὸν συγκρατοῦν μ' ἕνα δυνατὸ σιδερένιο δακτύλιο ποὺ τὸν σφίγγει γύρω-γύρω. Παρ' ὅλη ὅμως τὴν σεβαστὴ ἡλικία του, τὸ πανάρχαιο αὐτὸ δέντρο ἐξακολουθεῖ ἀκόμα νὰ βλαστάνη καὶ νὰ ἀναπτύσσεται σὲ ὕψος. Πόσα ἱστορικὰ γεγονότα δὲν ἔχει δεῖ τὸ δέντρο αὐτό! Τί δὲν θὰ εἶχε νὰ μᾶς πῆ ἂν μποροῦσε νὰ μιλήση! Πόσα μυστήρια τῆς ἱστορίας θὰ μᾶς φώτιζε.

* * *

Σ' ἕν' ἄλλο χωριουδάκι πάλι, κοντὰ στὴν γερμανικὴ πόλι Βὰρμς, στὴν περιοχὴ τοῦ Παλατινάτου, βρίσκεται μιὰ πελώρια φτελιά, ἡ ὁποία θεωρεῖται ἐπίσης ὡς πανάρχαια. Ἐδῶ κι' ἑβδομῆντα χρόνια μιὰ καταστρεπτικὴ θύελλα ἄνοιξε τὸν κορμό της σὲ πολλὰ μέρη καὶ τὸ δέντρο θὰ σωριαζόταν κάτω, ἂν οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ δὲν φρόντιζαν νὰ τὸ στερεώσουν μὲ τσιμέντο.

Στὸ δέντρο αὐτὸ βρίσκεται χαραγμένη μιὰ πλάκα, ἀπ' τὴν ὁποία μαθαίνουμε ὅτι, κατὰ τὸ 1521, ὁ μέγας θρησκευτικὸς μεταρρυθμιστὴς Μαρτῖνος Λούθηρος, προτοῦ νὰ παρουσιαστῆ στὴν Ἐθνοσυνέλευσι τοῦ Βάρμς, κάθησε κι' ἀναπαύτηκε κάτω ἀπ' τὴ σκιά του κι' ἔκοψε μάλιστα ἕνα κλαδάκι του μὲ τὸ ὁποῖο στόλισε τὸ καπέλλο του.

Ἕνα ἄλλο ἱστορικὸ δέντρο ὑπάρχει στὸ Πότσδαμ, ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα, στὰ ὁποῖα κατοικοῦσε ὁ Φρειδερῖκος ὁ Μέγας. Τὸ δέντρο αὐτὸ ὀνομάζεται «ἡ φιλλύρα τῶν ἀναφορῶν» γιατὶ κάθε μέρα περίμεναν κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο του ἑκατοντάδες πολιτῶν μὲ τὸν σκοπὸ νὰ δώσουν ἰδιοχείρως στὸν βασιλέα Φρειδερῖκο τὶς ἀναφορές τους τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ του γιὰ νὰ κάνη τὸν καθημερινό του περίπατο.

Σήμερα τὸ ἱστορικὸ αὐτὸ δέντρο ἀποτελεῖ τεράστιο ἐμπόδιο στὴν κυκλοφορία τῶν αὐτοκινήτων, ἡ ὁποία στὸ κεντρικὸ ἐκεῖνο μέρος εἶνε μεγάλη. Καὶ ὅμως οὔτε πέρασε κἂν ἀπ' τὸ μυαλὸ τῶν Γερμανῶν ἡ ἰδέα νὰ τὸ κόψουν. Ἕνα τέτοιο πρᾶγμα θὰ μποροῦσε νὰ γίνη μονάχα στὴν Ἑλλάδα, ὅπου, ὡς γνωστόν, εἶχε ἀποφασιστεῖ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν νὰ κατεδαφιστῆ ἡ ἱστορικὴ Καπνικαρέα γιὰ νά... ἐλευθερωθῆ ἡ ὁδὸς Ἑρμοῦ. Στὴν Εὐρώπη, καὶ τὸ ἐλάχιστο κειμήλιο εἶνε σεβαστὸ καὶ τέτοιες βαρβαρότητες δὲν γίνονται ποτέ. Ἁπλούστατα, θὰ ξερριζώσουν τὸ αἰωνόβιο δέντρο—πρᾶγμα δύσκολο βέβαια, ἀλλ' ὄχι καὶ ἀδύνατο—καὶ θὰ τὸ μεταφέρουν μερικὰ μέτρα παρακάτω κι' ἔτσι οὔτε ἀπὸ τὴν ἱστορική του θέσι θ' ἀπομακρυνθῆ, οὔτε καὶ τὴν κυκλοφορία θὰ ἐμποδίζη.

Τὰ ἱστορικὰ αὐτὰ δέντρα, ποὺ ἀναφέρομε παραπάνω, δὲν εἶνε τὰ παλαιότερα τῆς Εὐρώπης. Ὑπάρχουν δρῦς ἡλικίας ἄνω τῶν χιλίων ἐτῶν καὶ ἐληὲς ἀκόμα ἀρχαιότερες. Ὡς τὸ ἀρχαιότερο ὅμως δέντρο τῆς Εὐρώπης πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὁ γιγάντιος «τάξος» τοῦ Χέννεσντορφ τῆς Σιλεσίας. Τὸ δέντρο αὐτὸ εἶνε ἕνα εἶδος πεύκου μὲ πολὺ σκοῦρο πράσινο φύλλωμα καὶ κάνει καρποὺς κόκκινους, οἱ ὁποῖοι εἶνε δηλητηριώδεις καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ γιὰ τὰ ζῶα. Ἐπειδὴ δὲ ἀναπτύσσεται ἐξαιρετικὰ ἀργά, γι' αὐτὸ ζῆ καὶ πάρα πολλὰ χρόνια.

Ἔτσι, ὑπάρχουν τάξοι, ποὺ ἡ ἡλικία τους ὑπολογίζεται σὲ χίλια διακόσια μὲ χίλια πεντακόσια χρόνια. Ὁ τάξος τοῦ Χέννεσντορφ λοιπὸν ἔχει ἡλικίαν χιλίων ὀκτακοσίων ἐτῶν, ὕψος δεκατριῶν μέτρων καὶ περιφέρεια ὀκτώ. Ἡ νεότης τοῦ δέντρου αὐτοῦ συμπίπτει μὲ τὸν πρῶτο χριστιανικὸ αἰῶνα. Ἔτσι εἶδε νὰ περνοῦν μπροστά του οἱ Βησιγότθοι ἐπιδρομεῖς στὴν Ἰταλία τὸ 410 μ. Χ., ἐπέζησε τῆς καταστροφῆς τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας καὶ εἶχε ἀρκετοὺς αἰῶνες στὴν ράχη του ὅταν βασίλευε ὁ Καρολομάγνος. Ἀργότερα, ὅταν ξέσπασε ὁ Τριακονταετὴς πόλεμος καὶ δὲν ἄφησε λίθον ἐπὶ λίθου στὴ θέσι του, τὸ δέντρο αὐτὸ ἔμεινε ἄσειστο. Ἦρθε τέλος ὁ αἰὼν τῆς μηχανῆς καὶ τῶν ἐφευρέσεων καὶ ὁ τάξος ἀκόμα πρασινίζει. Καὶ πόσα ἄραγε θὰ ἰδοῦν ἀκόμα τὰ μάτια του;

Στὴν Ἑλλάδα τὰ ἱστορικὰ δέντρα εἶνε πολὺ λίγα. Τὰ γνωστότερα εἶνε ὁ περίφημος πλάτανος τῶν Ἰωαννίνων, στὸν ὁποῖο ὁ Ἀλῆ-πασᾶς κρεμοῦσε τοὺς ἐχθρούς του. Ἱστορικὴ ἐπίσης εἶνε καὶ ἡ περίφημη «Ἐληὰ τοῦ Πλάτωνος» στὸν ἐλαιῶνα τῆς Ἀττικῆς. Ἡ ἐληὰ αὐτή, ἂν εἶχαν ἐξακριβωθεῖ ἱστορικῶς τὰ χρόνια της, θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρεῖται ὡς τὸ ἀρχαιότερο δέντρο τῆς Εὐρώπης, γιατὶ θὰ εἶχε ἡλικία δυόμισυ περίπου χιλιετηρίδων. Δυστυχῶς εἶνε πολὺ ἀμφίβολο ἂν ὁ θεῖος Πλάτων κάθησε ποτὲ κάτω ἀπὸ τὴν σκιὰ αὐτοῦ τοῦ δέντρου, τὸ ὁποῖο, ὁπωσδήποτε εἶνε ἕνα δέντρο πολὺ παληό.

Στὴν προϊστορικὴ ἢ μᾶλλον στὴν μυθικὴ ἐποχὴ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνήκη ἡ ἐληὰ τοῦ Ἐρεχθείου, τὴν ὁποία θρυλεῖται πῶς ἔχει φυτέψει μὲ τὰ ἴδια της τὰ χέρια ἡ Ἀθηνᾶ. Τὸ θετικὸ ὅμως εἶνε ὅτι ἡ ἐληὰ ποὺ σώζεται σήμερα στὴν Ἀκρόπολι δὲν εἶν' ἐκείνη ποὺ εἶχε φυτέψει ἡ Ἀθηνᾶ, ἀλλὰ κάποια ἄλλη ποὺ τὴν φύτεψε πρὸ ἑκατὸ πενῆντα περίπου ἐτῶν κάποιος Τοῦρκος φύλαξ τοῦ Ἱεροῦ Βράχου.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Ὀκτάβιος Φεγιέ.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
Νικολ. Β. Δαμιανοῦ, Λεωφόρος Ἀλεξάνδρας 209. Ἀναλαμβάνονται παντὸς εἴδους ἀστικαὶ ὑποθέσεις παρ' ἅπασι τοῖς ἐν Ἀθήναις Δικαστηρίοις. Εἰδικότης: Φορολογικαί, Διοικητικαὶ καὶ ἐν γένει Οἰκονομικαὶ ὑποθέσεις. Ὧραι γραφείου 8—9 π.μ. καὶ 4—8 μ.μ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΟΙ

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Βίσμαρκ στοὺς γονεῖς τῆς ἐκλεκτῆς του. Ἕνα ἀναιδέστατο φίλημα. Πῶς τὸν ἐδίωξαν κακὴν κακῶς. Ὁ ἤρεμος ἔρως τοῦ Γλάδστωνος. Πῶς παντρεύτηκε μὲ τὴν μὶς Γκλήν. Ὁ ἔρως τοῦ Σέρινταν. Πῶς μεταμφιεζόταν σὲ ἁμαξᾶ, κ.τ.λ.

Ἀσφαλῶς ἡ πιὸ ὡραῖες σελίδες τῆς ζωῆς τῶν μεγάλων ἀνδρῶν εἶνε αὐτὲς στὶς ὁποῖες περιγράφονται οἱ ἐρωτές των. Σ' αὐτὲς βλέπει κανεὶς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι κατέπληξαν τὸν κόσμο ὁλόκληρο μὲ τὸ πνεῦμα τους, νὰ γίνωνται σκλάβοι στὰ θέλγητρα μιᾶς γυναικός.

Ποιὸς μπορεῖ π. χ. νὰ φαντασθῆ ἕνα Βίσμαρκ πρὸ τοῦ ὁποίου ἔτρεμε ὁλόκληρη ἡ Εὐρώπη νὰ πολιορκῆ μιὰ γυναικεία καρδιὰ καὶ νὰ χάνη τὸν καιρό του σὲ ρωμαντικὲς ὀνειροπολήσεις καὶ δάκρυα; Ὁ Βίσμαρκ ὅμως, ὅπως σὲ ὅλα του, ἔτσι καὶ στὸν ἔρωτα νόμιζε πῶς θὰ ἔχη πέρασι ὁ σατραπισμός—μὰ τὴν ἔπαθε οἰκτρὰ ὁ «σιδηροῦς ἀρχικαγκελλάριος» ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς ἐκλεκτῆς του.

Ὅταν ἦταν ἀκόμα νέος, ἔτυχε νὰ γνωρίση σ' ἕνα γάμο τὴ Φρουϋλάϊν Πουτκάμμερ, ἡ ὁποία τοῦ ἄρεσε ὑπερβολικά. Ἀμέσως τότε ὁ Βίσμαρκ σκέφτηκε νὰ τὴν κάνη δική του ὁπωσδήποτε καί, γυρίζοντας μετὰ τὸ γάμο στὸ σπίτι του, χωρὶς νὰ χάνη καιρὸ κάθησε στὸ γραφεῖο του, πῆρε τὴν πέννα στὸ χέρι κι' ἔγραψε ἕνα γράμμα στοὺς γονεῖς τῆς νέας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ζητοῦσε—οὔτε πολὺ οὔτε λίγο—τὸ χέρι τῆς κόρης τους.

Ὅταν ὁ κύριος Πουτκάμμερ ἔλαβε αὐτὸ τὸ γράμμα τοῦ Βίσμαρκ, ὁ ὁποῖος ἦταν ὅλως διόλου ἄγνωστος τότε, τοῦ ἦρθε ξαφνικό, τοῦ φάνηκε, ὅπως ἔλεγε κι' ὁ ἴδιος, σὰν νὰ τὸν χτύπησαν μ' ἕνα τσεκοῦρι στὸ κεφάλι.

Ἐν τούτοις, ἀπὸ περιέργεια, ἐκάλεσε στὸ σπίτι του τὸν ἀναιδῆ αὐτὸν ἐρωτευμένον γιὰ νὰ τὸν γνωρίση. Ὁ Βίσμαρκ ἀμέσως τὴν ἄλλη μέρα ἔκανε τὴν ἐπίσκεψί του στὸ σπίτι τοῦ μέλλοντος πεθεροῦ του κορδωμένος καὶ γεμᾶτος πόζα.

Ἡ κόρη κι' οἱ γονεῖς της, κρατῶντας τοὺς τύπους, τὸν ὑπεδέχτηκαν καλά, μὰ ἐκεῖνος φαίνεται βιαζόταν πολὺ στὸν ἔρωτά του καὶ μὴ λαμβάνοντας ὑπ' ὄψει τὴν παρουσία τοῦ πατέρα τῆς ἐκλεκτῆς του, μόλις τὴν εἶδε, ὥρμησε πάνω της, τὴν ἀγκάλιασε καὶ τῆς ἔσκασε ἕνα φιλὶ στὸ μάγουλο.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς θρασύτητός του αὐτῆς ἦταν νὰ τὸν πετάξουν μὲ τὶς κλωτσὲς ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι.

* * *

Ὁ ἔρως τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ τῆς Ἀγγλίας Γλάδστωνος ἦταν εὐγενικός, ἥσυχος καὶ χωρὶς... ἀταξίες.

Ἡ μόνη γυναῖκα ποὺ ἀγάπησε ὁ Γλάδστων ἦταν ἡ μὶς Γκλήν, τὴν ὁποία ἐγνώρισε σ' ἕνα γεῦμα.

—Εἴδατε αὐτὸν τὸν νέον; τῆς εἶπε τὴν ἄλλη μέρα ἕνας μεγάλος νομικὸς τῆς ἐποχῆς ὁ ὁποῖος εἶχε παρακαθήσει κι' αὐτὸς στὸ γεῦμα. Θὰ ἔλθη μιὰ μέρα ποὺ θὰ γίνη πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας!

Αὐτὸ ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον τῆς νέας καὶ ὅταν τὸν ἐρχόμενο χειμῶνα συναντήθηκε μὲ τὸ Γλάδστωνα στὴν Ἰταλία, ἀγαπήθηκαν χωρὶς πολλὲς διατυπώσεις καὶ παντρεύτηκαν.

* * *

Δὲν θὰ ὑπάρξη ὅμως πιὸ ρωμαντικὸς ἔρως ἀπὸ τὸν ἔρωτα τοῦ Ριχάρδου Μπρίνσλεϋ Σέρινταν.

Ἡ μόνη σκέψις τοῦ Σέρινταν μόλις εἶδε τὴν μὶς Λίνσλεϋ, ἦταν πῶς νὰ τὴν κάνη γυναῖκα του. Οἱ ἐπίδοξοι ὅμως μνηστῆρες τῆς μὶς Λίνσλεϋ ἦσαν πάμπολλοι. Μ' ὅλα ταῦτα ἡ ρωμαντικὴ ἀφοσίωσις τοῦ Σέρινταν τὴν ἔκαμε νὰ τὸν ἀγαπήση.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἔρωτός του ὁ Σέρινταν μεταμφιεζόταν πολλὲς φορὲς σὲ ἁμαξᾶ μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μεταφέρη μὲ τὸ ἁμάξι του τὴν ἀγαπημένη του. Πρὸς χάριν της μονομάχησε δυὸ φορὲς μὲ κάποιον ἀντεραστή του. Κι' ὅλη γενικῶς ἡ ἐρωτικὴ αὐτὴ ἱστορία ἔμοιαζε πολὺ μὲ τοὺς μεσαιωνικοὺς ἔρωτες. Δυστυχῶς ὅμως γιὰ τὸ Σέρινταν, ἡ ἀγαπημένη του, τὴν ἐποχὴ ἀκριβῶς ποὺ νόμιζε πῶς τὴν εἶχε κάνει δική του, ἀπεσύρθη σ' ἕνα μοναστῆρι κι' ἔγινε καλόγρηα.

Στὸ δεύτερο ἔρωτά του ὁ Σέρινταν ἦταν πιὸ τυχερός. Ἂν καὶ στὴν ἀρχὴ ἡ ἀγαπημένη του δὲν μποροῦσε οὔτε κἂν ν' ἀντικρύση τὸ ἀπαίσιο πλᾶσμα, «τὸ ἠλίθιο σκιάχτρο» ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσε. Ἀλλὰ ἡ ἴδια ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἔδινε τὸ χέρι της καὶ τὴν καρδιά της μαζὺ στὸ «γοητευτικώτερο ἄνθρωπο τῆς Ἀγγλίας» καὶ στὸν «σύζυγο γιὰ τὸν ὁποῖο κάθε κορίτσι πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται».

* * *

Ὁ μέγας Ἄγγλος πολιτικὸς Δισραέλι εἶχε τὴν ἴδια τύχη μὲ τὸ Σωκράτη. Ἡ κυρία Λευή, ἡ γυναῖκα του, ἦταν ἕνα εἶδος... Ξανθίππης, ἡ ὁποία ὅμως τὸν ἀγαποῦσε πότε-πότε κι' ἐθαύμαζε τὸ μεγάλο του πνεῦμα.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ

Ἡ Φύσις μᾶς ἔδωσε δυὸ αὐτιά, δυὸ μάτια κι' ἕνα στόμα γιὰ ν' ἀκοῦμε καὶ νὰ βλέπουμε διπλᾶ ἀπὸ ὅσα λέμε.

Σωκράτης

Τὶς μυστικὲς τῆς φύσεως δυνάμεις τὶς ἀνακαλύπτει ὁ ἄνθρωπος χωρὶς νὰ τὶς ἀναζητάη.

Χὰνς Ἄντερσεν

Ἡ φύσις τίποτε δὲν ἔβαλε τόσο ψηλά, ὥστε νὰ μὴν τὸ φτάν' ἡ ἀρετή.

(Λατινική)

Ἡ φύσις εἶν' ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ.

Σαίξπηρ

Ἡ φύσις μᾶς διδάσκει τοὺς φίλους ν' ἀγαπᾶμε καὶ ἡ θρησκεία τοὺς ἐχθρούς.

(Ἰταλική)

Ἡ φύσις κουράζεται τὸ ἴδιο γιὰ νὰ κάνη ἕναν ἄνθρωπο εἴτε ζητιάνο εἴτε βασιληᾶ.

(Πολωνική)

Ποτὲ ἡ φύσις δὲν προδίνει ἐκεῖνον ποὺ τὴν ἀγαπάει.

(Ἰνδική)

ΠΟΙΟΣ εἶνε ὁ Μόρισον;

Ὁ Μόρισον—καὶ διὰ τὴν ἀκρίβεια ὁ Χάρρυ Στὴλ Μόρισον—εἶνε, ἁπλούστατα, ὁ βασιλῆᾶς ὅλων τῶν ρεπόρτερς τοῦ κόσμου, ἀμερικάνικο μυαλὸ ἀπ' τὰ πιὸ σπάνια ποὺ ὑπάρχουν. Θὰ σᾶς διηγηθοῦμε λοιπὸν σήμερα μὲ λίγα λόγια τὴν περιπετειώδη ἱστορία του.

Ὅταν ὁ Μόρισον ἦταν ἀκόμα 15 χρόνων, ἔννοιωσε ξαφνικὰ ἕνα καλὸ πρωΐ, ὅτι δὲν ξεχώριζε καθόλου ἀπὸ τοὺς ἄλλους συνομήλικούς του, ὅτι δηλαδὴ ἦταν ἕνα παιδὶ ἄσημο, ὅπως καὶ ὅλα τ' ἄλλα. Γραφιᾶς σὲ κάποιο συμβολαιογράφο τοῦ Σικάγου, στριφογύριζε σὰν ἀνυπόμονο ποντίκι ἀνάμεσα στοὺς σωροὺς τῶν ἀντιγράφων του, κι' ἔβλεπε μὲ πίκρα ὅτι μὲ τίποτε τὸ σοβαρὸ δὲν εἶχε καταπιαστεῖ ἀκόμα, ὥστε ν' ἀναδειχθῆ κι' αὐτός. Κι' ἔτσι μαράζωνε διαρκῶς στὴ σκοτεινιὰ καὶ στὴν ἀφάνεια...

Πρὶν κοιμηθεῖ, μουρμούριζε κάθε βράδυ:

—Σὰν τί μπορῶ νὰ κάνω, Θεέ μου, γιὰ νὰ μὲ προσέξη κι' ἐμένα ὁ κοσμάκης;

Κι' ὅταν τὸ πρωΐ ξυπνοῦσε, ξαναμουρμούριζε τρίβοντας τὰ μάτια του:

—Μήπως ξημέρωσε σήμερα ἡ μέρα, ποὺ θὰ κάνω κάτι καὶ θ' ἀκουστῶ;...

Μιὰ μέρα, τοὔπεσε στὰ χέρια μιὰ ἐφημερίδα. Διαβάζοντάς την μὲ ἀνία κατάλαβε ξαφνικὰ τὴν καρδιά του νὰ γοργοχτυπᾶ. Στὴ στήλη τῶν ἐξ Εὐρώπης τηλεγραφημάτων, εἶδε ὅτι ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Βικτωρία θὰ γιόρταζε τὸ Ἰωβιλαῖο της σὲ λίγες μέρες.

Ὁ Μόρισον πέταξε ἀμέσως σὲ μιὰ γωνία τὴν ἐφημερίδα, στραπατσάροντάς την νευρικά, καὶ τινάχτηκε ὀρθός, φωνάζοντας στὸν ἑαυτό του:

—Σοὔφεξε ἐπὶ τέλους, παιδί μου Μόρισον, κι' ἐσένα. Τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω, ξεκίνα γιὰ τὴν Ἀγγλία, λάβε μέρος στὶς ἑορτὲς αὐτές, πάρε συνέντευξι κατόπιν μὲ τὴ Μεγαλειοτάτη, πές της κάμποσες μαλαγανιές, ἀπ' αὐτὲς ποὺ ξέρεις, κι' ἔπειτα ἡ ὄρεξι ἔρχεται τρώγοντας. Πάρε σβάρνα τὶς βασιλικὲς Αὐλὲς τῆς Εὐρώπης, ἀνάγκαζε τοὺς Μεγαλειοτάτους νὰ σὲ δέχωνται, γίνε τους τσιμποῦρι, ὅσο να τοὺς καταφέρης, κι' ἔτσι, σὰν ξαναγυρίσεις μὲ τὸ καλὸ στὴν Ἀμερική, πούλησε τὶς ἐντυπώσεις σου σὲ καμμιὰ ἐφημερίδα καὶ γίνε ἐπὶ τέλους, ἔνδοξος, μεγάλος καὶ τρανός.

Περίφημα!... Τὸ σχέδιο τοῦ ἄρεσε, τοῦ φίλου μας τοῦ Μόρισον, καὶ τὄβαλε ἀμέσως μπροστά: Τί φυσικώτερο γι' αὐτόν, μιὰ κι' ἤθελε νὰ γίνη ὁ βασιλῆᾶς τῶν ρεπόρτερς, ν' ἀρχίση τὴν καριέρα του σὰν ἕνας ρεπόρτερ τῶν βασιλιάδων;...

Τὸ πρῶτο ζήτημα τὸ ὁποῖο ξεφύτρωσε ἀπειλητικὰ στὸ μυαλὸ τοῦ Μόρισον, μόλις ἀποφάσισε νὰ βάλη μπρὸς τὸ σχέδιό του, ἦσαν αὐτὰ τὰ ἀφιλότιμα κι' ἀθεόφοβα ΛΕΠΤΑ!...

Ὅσο νὰ βρῆ τὰ πρῶτα ἔξοδά του, ἔφτυσε αἷμα καὶ χολή. Κατάφερε ὅμως στὰ τελευταῖα—τσιμπολογῶντας ἀπὸ δῶ καὶ μὲ θαλασσοδάνεια ἀπὸ κεῖ—νὰ οἰκονομήση τὸ σεβαστὸ ποσὸ τῶν 125 φράγκων, κι' ἀμέσως τότε μπῆκε στὸ τραῖνο, φεύγοντας ἀπ' τὸ Σικάγο γιὰ τὸ μεγάλο του ταξεῖδι...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΜΟΡΙΣΟΝ, Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΡΕΠΟΡΤΕΡΣ

Ἡ καταπληκτικὴ σταδιοδρομία ἑνὸς νεαροῦ Ἀμερικανοῦ. Τὰ μεγάλα του ὄνειρα. Πῶς ἄρχισε ἡ πραγματοποίησίς τους. Ἡ ἄφιξις στὴ Βασιγκτῶνα. Πῶς κατώρθωσε νὰ τρυπώση στὸ προεδρικὸ μέγαρο. Πῶς ξέμπλεξε μὲ τὴ γραφειοκρατία. Ἡ πρώτη μεγάλη δημοσιογραφικὴ ἐπιτυχία του. Ἡ συνέντευξις μὲ τὸν πρόεδρο Μὰκ Κίνλεϋ. Ὁ θρίαμβος τοῦ Μόρισον.

Καθὼς ὅμως λαγοκοιμόταν στὸ βαγόνι, νανουρισμένος ἀπ' τοὺς ρυθμικοὺς θορύβους τοῦ τραίνου, στὸ μισοναρκωμένο του μυαλὸ σουλατσάριζαν νευρικὰ ἡ παρακάτω σκέψεις. Σκεφτόταν δηλαδή:

—Βρέ, γιὰ στάσου Μόρισον παιδί μου. Μιὰ ποὺ διψάει ἡ αὐλή σου, ἐσὺ τί πᾶς νὰ χύσης τὸ νερὸ στὸ δρόμο; Πρὶν μπεῖς στὸ βαπόρι γιὰ τὴν Ἀγγλία, σκέψου πὼς κι' ἐδῶ στὴν Ἀμερικὴ ὑπάρχει πρόεδρος: Ὁ πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν!...

...Δὲν εἶνε βέβαια ἐπιβλητικὸς σὰν βασιλιᾶς, μὰ τέλος πάντων εἶνε κι' αὐτὸς κάτι, μιὰ ποὺ ἡ σοβαρὴ φυσιογνωμία του εἶνε ζωγραφισμένη σ' ὅλα τὰ γραμματόσημα, ἀπ' τὰ μονόλεπτα ὡς τῶν 10 δολλαρίων. Περνῶντας λοιπὸν ἀπ' τὸ Βάσιγκτων, τράβα κατὰ τὸ μέγαρό του, πάρτου μὲ τὸ καλὸ ἢ μὲ τὸ ζόρι μιὰ μικρὴ συνεντευξούλα—ἔτσι γιὰ τὴν ὄρεξι—κι' ὕστερα τοῦ δίνεις γιὰ τὴν Εὐρώπη, γιὰ τὴ μεγάλη ἰδέα δηλαδή.

Καθόλου δὲν δυσκολεύτηκε ὁ 15ετὴς ὑποψήφιος ρεπόρτερ μας νὰ κατεβῆ ἀπ' τὸ τραῖνο στὸ σταθμὸ τῆς Βάσιγκτων. Κι' ἀπ' τὸ σταθμὸ ἴσαμε νὰ πάη στὸν Λευκὸ Οἶκο, στὸ μέγαρο δηλαδὴ τοῦ τότε προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Μὰκ Κίνλεϋ, ἦταν γιὰ τὸν Μόρισον ὑπόθεσις λίγων λεπτῶν τῆς ὥρας.

Μὰ μόλις ἔφτασε μπρὸς στὴ μεγαλοπρεπέστατη πύλη τοῦ προεδρικοῦ μεγάρου, ξεφύτρωσαν ἔξαφνα μπροστά του τάγματα ἀπὸ θυρωρούς, συντάγματα παραθυρωρῶν καὶ μεραρχίες ἰδιαιτέρων γραμματέων!...

Φρίκη!... Ἀφοῦ ὁ Μόρισον ἔκανε κάμποσες δειλὲς βολτίτσες μπρὸς στὴν ἀπαγορευμένη κι' ἀπροσπέλαστη πύλη, ἀποφάσισε ἐπὶ τέλους νὰ διαβῆ, σὰν τὸν Ρουβίκωνα σὰν τὸν Καίσαρα.

Πῆρε λοιπόν, γιὰ τὴν περίστασι, ὕφος σοβαρό, ἀξιοπρέπεια καὶ πόζο πρεσβευτοῦ κι' ἀναίδεια τοκογλύφου, καὶ διάβηκε τὴν πύλη:

—Ψτ... Ψτ... νεαρέ μου. Γιὰ ποῦ, παρακαλῶ;...

Ἔτσι τὸν προσφώνησε κάποιος χρυσοστόλιστος πορτιέρης, καὶ τρέχοντας βιαστικά, τοὔφραξε τὸ δρόμο. Μὰ ὁ Μόρισον δὲν τάχασε:

—Μὲ περιμένει ὁ κ. Πόρτερ... Ὁ ἰδιαίτερος τοῦ Ἐξοχωτάτου.

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε μὲ τόσο στεγνὴ καὶ σταθερὴ φωνή, καὶ τὸ τουπέ του ἦταν τέτοιο, ὥστε ὁ φανταχτερὸς πορτιέρης τὸν ἄφησε ἀνενόχλητον νὰ περάση.

Μόλις ἔφτασε στὴ Γραμματεία, ὁ Μόρισον, ρωτῶντας τὸν ἕνα καὶ τὸ ἄλλον, ψιθύρισε μὲ σιγαλὴ πειὰ φωνὴ καὶ μὲ ὕφος βρεγμένης γάτας, σὲ κάποιο σπουδαῖο ὑποκείμενο, τὸ ὁποῖον καθόταν δίχως τίποτε νὰ κάνη μπρὸς σ' ἕνα πολυτελέστατο γραφεῖο:

—Μπορῶ, σᾶς παρακαλῶ, νὰ δῶ τὸν κ. Πόρτερ, τὸν ἰδιαίτερο γραμματέα τοῦ Ἐξοχωτάτου; Εἶνε ἐπείγουσα ὑπόθεσις...

Τὸ σπουδαῖο ἐκεῖνο ὑποκείμενο καταδέχτηκε ν' ἀπαντήση:

—Περίμενε, νεαρέ μου... Εἶμαι ὁ ἰδιαίτερος τοῦ κ. Πόρτερ... Μόλις ἔρθει θὰ σὲ ἀναγγείλω... Ὅσο γιὰ νὰ σὲ δεχτῆ, μπορεῖ καὶ ναί, μπορεῖ καὶ ὄχι...

Ὁ Μόρισον ζάρωσε σὲ μιὰ γωνία, κι' ἔφερνε γύρω τὴν ἔξυπνη καὶ τσαχπίνικη ματιά του, κοροϊδεύοντας μέσα του τὴ γραφειοκρατία:

—Δὲν τὄχω σὲ τίποτα νὰ ἰδῶ καὶ τὸν ἰδιαίτερο γραμματέα τοῦ ἰδιαιτέρου γραμματέως τοῦ κ. Πόρτερ, ὁ ὁποῖος κ. Πόρτερ εἶνε ἰδιαίτερος γραμματεὺς τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν!

Μὰ δὲν πρόλαβε νὰ εἰρωνευθῆ περισσότερο—ὁ ἀσεβέστατος Μόρισον—τὰ σεβαστὰ ἐκεῖνα πρόσωπα, γιατὶ ἄνοιξε ἐντωμεταξὺ ἡ πόρτα τοῦ γραφείου καὶ φάνηκε ὁ κ. Πόρτερ, ὁ ὁποῖος μόλις ἄκουσε τὴν ταπεινὴ παράκλησι τοῦ νεαροῦ ρεπόρτερ, χαμογέλασε—εὐτυχῶς!—εὐνοϊκά, καὶ τοὔπε μὲ καλόβολη φωνή:

—Ἔννοια σου, παιδί μου, καὶ θὰ μιλήσω στὴν Ἐξοχότητά του... Περίμενε λιγάκι...

Ὁ Μόρισον, λοιπόν, περίμενε... Περίμενε μάλιστα πολλὴ ὥρα.

Κι' ἐκεῖ ποὺ περίμενε, βλέπει τὴν πόρτα ξαφνικὰ ν' ἀνοίγη, κι' ἕνα πρόσωπο σοβαρὸ μὰ καλόβολο, μὲ κορμὶ γεροδεμένο, μπῆκε στὸ γραφεῖο, ἐνῶ οἱ ἄλλοι γύρω τινάχτηκαν ὀρθοὶ ἀμέσως καὶ στάθηκαν ἐμπρός του ἀσοῦζαν.

Ἦταν ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ Μὰκ Κίνλεϋ κλπ. κλπ.

Πλησίασε χαμογελαστὸς τὸν νεαρὸ ρεπόρτερ, τὸν ἔπιασε μὲ συγκατάβασι ἀπ' τὴν ἄκρη τοῦ ἀριστεροῦ αὐτιοῦ του, καὶ τραβῶντας το ἐλαφρὰ τοῦ εἶπε:

—Ὢλ ράϊτ, μικρέ μου. Μοῦ μίλησε σχετικῶς γιὰ σένα ὁ κ. Πόρτερ, καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν τόλμη σου. Θὰ πετύχης στὴ ζωή. Ἄλλωστε βλέπω ὅτι μοῦ εἶσαι καὶ κοκκινοτρίχης. Καλὸ σημάδι αὐτό.

Κι' ἀφοῦ κάθησαν στὸ γραφεῖο ἔπειτα, ἀρκετὴ ὥρα, κι' ὁ Μόρισον τὰ ξανάπε ἀπ' τὴν ἀρχὴ πάλι, τὰ ὅσα σχεδίαζε νὰ κάνη, ὁ Μὰκ Κίνλεϋ ἀφοῦ τὸν ἄκουσε μὲ εὐμένεια, φώναξε κατόπιν καὶ τὴ γυναῖκα του νάρθη κι' ἐκείνη.

Νέα ἀκόμα καὶ δροσάτη ὡμορφιά, σαγήνευσε τὸν νεαρὸ ρεπόρτερ, καθὼς τὸν ἄκουγε κι' αὐτὴ καλόβολα, στέκοντας ὀρθὴ πλάϊ στὸ σύζυγό της καὶ φορῶντας ἕνα πενιουὰρ μπλέ, πολυτελέστατο κι' εὐρύχωρο...

Στὰ τελευταῖα, ὁ Μόρισον, πλέοντας σὲ πελάγη εὐτυχίας, ἔφυγε ἀπὸ τὸν Λευκὸ Οἶκο μὲ περισσότερο τουπὲ ἀπ' ὅ,τι ἦρθε. Κι' ὅταν κοιμήθηκε στὸ ξενοδοχεῖο του—τετάρτης τάξεως τὸ ἀναθεματισμένο—κατάκοπος καθὼς ἦταν, ὀνειρεύτηκε πὼς πετοῦσε στὰ οὐράνια, κρατῶντας στὸ χέρι του ἕνα πενιουὰρ λουσᾶτο καὶ μπλέ!...

Τὴν ἑπομένη ὁ Μόρισον τράβηξε ἀμέσως γιὰ τὴ Νέα Ὑόρκη. Μόλις ἔφτασε ἐκεῖ, πῆγε στὰ γραφεῖα τοῦ «Κόσμου», τῆς πιὸ μεγάλης δηλαδὴ καὶ τῆς πιὸ ἐπίσημης ἐφημερίδος, παρουσιάστηκε στὸν ἄγνωστό του ἐντελῶς ἀρχισυντάκτη της, τοῦ ἀφηγήθηκε τὴν συνέντευξί του μὲ τὸν πρόεδρο καὶ τὸ ἴδιο ἀπόγευμα ἡ δόξα τὸν στεφάνωσε.

Ὁ «Κόσμος» κυκλοφόρησε σὲ ἑκατομμύρια φύλλων, ἔχοντας στὴν πρώτη του σελίδα τὸ σκίτσο τοῦ Μόρισον, μὲ τὴν ἑξῆς φανταχτερὴ ἐπικεφαλίδα:

«Ὁ Χάρρυ Στὴλ Μόρισον ὁ δεκαπενταετὴς δαιμόνιος ρεπόρτερ».

Ἂν μάλιστα σκεφθῆτε, ὅτι στὴν πλαϊνὴ μὲ τὸ σκίτσο τοῦ Μόρισον στήλη, βρισκόταν καὶ τὸ σκῖτσο τοῦ Γλάδστωνος, τοῦ περιφήμου Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ, τότε θὰ νοιώσετε γιατὶ ὁ νεαρός μας σκουντουφλοῦσε διαρκῶς στὸ δρόμο, ἐπάνω στοὺς διαβάτες.

Ἦταν ἁπλούστατα σὰν μεθυσμένος ἀπ' τὴ χαρά του!...

Ὅλα καλὰ ἴσαμε δῶ. Μὰ ὁ Μόρισον ἀκόμα βρισκόταν στὴ Νέα Ὑόρκη, κι' αὐτὸ ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσε τώρα, ἦταν τὸ πῶς θὰ πάη στὴν Ἀγγλία.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

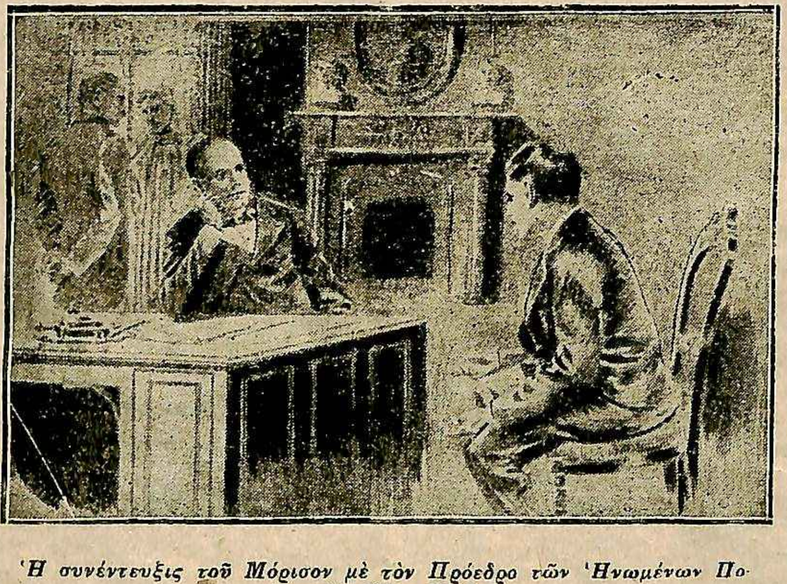

Ἡ συνέντευξις τοῦ Μόρισον μὲ τὸν Πρόεδρο τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Μὰκ Κίνλεϋ.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΒΕΡΤΟΥ ΝΤΕ ΤΕΝΕΡΙΓ

Ο ΣΚΥΛΟΣ

Ἐξ αἰτίας ἑνὸς καυγᾶ μὲ τὸ ἀφεντικό του, ἔφυγε ἀπὸ τὸ κτῆμα ὅπου ἐργαζόταν. Στὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ, καθὼς ἔφευγε, στάθηκε, βλαστήμησε κι' ἔφτυσε. Ἔπειτα τράβηξε μπρός, μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, τὰ χέρια στὶς τσέπες καὶ τὰ μάτια γεμᾶτα μνησικακία.

Εἶχεν ἔρθει στὸ κτῆμα ἕνα πρωΐ, ἄγνωστος στὴ χώρα, ἔχοντας τὰ χαρτιά του ἐν τάξει. Τὸ τελευταῖο αὐτὸ πρασὸν ἦταν ἀρκετὸ στὸν κτηματία γιὰ νὰ τὸν προσλάβη στὴν ὑπηρεσία του. Μ' ὅλα ταῦτα, εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς φάνηκε στραβοκέφαλος, ὕπουλος, φιλόνεικος. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἔλεγε πὼς ἤθελε νὰ ζῆ ἀνεξάρτητα, καὶ ὅμως ἦταν ἀναγκασμένος νὰ ζῆ σὰν σκλάβος. Ὅλοι τὸν φοβόντουσαν γιατὶ ἦταν ἀπότομος καὶ ἄγριος καὶ γι' αὐτὸ οἱ ἄλλοι ἐργάτες δὲν ἤθελαν νὰ κουβεντιάζουν μαζύ του καὶ δὲν τὸν συντρόφευαν ποτὲ στὸ καπηλειό.

Ἐν τούτοις ἦταν καλὸς ἐργάτης, γι' αὐτὸ κι' ὁ κτηματίας δίστασε δυὸ μῆνες ὁλόκληρους προτοῦ τὸν διώξει. Ἀλλ' ἦταν ἀνοικονόμητος, γι' αὐτὸ καὶ τὸν ἐξώφλησε καὶ τὸν ἔδιωξε.

Ὅταν βρέθηκε στὸ δρόμο μ' ἕνα ραβδὶ στὸ χέρι καὶ ὅλα του τὰ ροῦχα δεμένα σ' ἕνα μαντῆλι σκοῦρο, ἀνάπνευσε γερά! Τοῦ φαινόταν ὅτι ἔφευγεν ἀπὸ μιὰ φυλακή. Ἡ ἐλευθερία του, ποὺ τὴν ξαναβρῆκε, ἔστω καὶ ἂν δυστυχοῦσε, τοῦ φάνηκε σὰν κάτι τὸ ὑπέροχο.

Τράβηξε στὴν τύχη, ξοδεύοντας στὸ δρόμο τὰ λίγα λεφτὰ ποὺ εἶχε, πίνοντας, φιλονεικῶντας καὶ μιλῶντας ξαναμμένος. Ὅταν ξώδεψε καὶ τὸ τελευταῖο του λεφτό, σκέφτηκε νὰ ζητήση πάλι ἐργασία. Τώρα ὅμως ἦταν πολὺ γνωστὸς στὸν τόπο.

Κανεὶς δὲν τὸν ἤθελε. Ὅλοι τὸν ἀπέφευγαν. Κοιμόταν τότε μέσα στὶς ἐγκαταλελειμμένες ἀποθῆκες, στοὺς μύλους καὶ κάποτε μέσα στὰ χαντάκια. Τὰ σκυλιὰ τοῦ ριχνόταν, πεινοῦσε, περπατοῦσε τότε μὲ τὰ πόδια ματωμένα, χωρὶς ἀποκοῦμπι καὶ μὲ τὴ θλῖψι τῶν καταφρονεμένων καὶ τῶν ἐπαναστατημένων ἀνθρώπων.

Μὲ τὶς μέρες μάλιστα ἄρχισε νὰ βράζη μέσα του. Ἄρχισε νὰ ἐχθρεύεται τοὺς χωρικοὺς ποὺ ζοῦσαν καλλιεργῶντας τὴ γῆ. Ἡ ἀπειλὲς πλημμυροῦσαν καὶ βγαῖναν διαρκῶς ἀπὸ τὸ στόμα του. Πρὸ παντὸς ὅμως μισοῦσε τὸν κτηματία ποὺ τὸν ἔδιωξε.

Μιὰ μέρα, μετὰ τὸ δειλινό, ἀνήμερα τὴν Πρωτοχρονιά, ἦρθε κοντὰ στὸ κτῆμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο διώχτηκε. Ἦταν τύχη; ἦταν μοιραῖο; Δὲν τὸ ἤξερε κι' ὁ ἴδιος.

Μέσα στὸ μισόφωτο σταμάτησε. Ἀπὸ τὶς τρῦπες ἑνὸς φράχτη, ἔβλεπεν ἀπὸ μακρυὰ τὸ σπίτι ποὺ μπροστά του βρισκόταν μιὰ χορταριασμένη ἀποθήκη. Ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ἦταν ἀνοιχτὴ κι' ἔβλεπε μέσα. Γύρω στὸ τραπέζι δειπνοῦσαν. Στ' αὐτιά του ἔφταναν ἡ φωνὲς καὶ τὰ γέλια.

Ὁ κακομοίρης αὐτὸς ἔσφιξε τὶς γροθιές του. Ἡ εὐτυχισμένη αὐτὴ ἠρεμία τὸν ἐρέθιζε. Πέρασε ἀπὸ τὸ φράχτη, προχώρησε κατὰ τὴν ἀποθήκη καὶ κάθησε ἀκουμπῶντας τὴν πλάτη στὸν τοῖχο της. Μέσα του ἔβραζεν ὁ θυμὸς κατὰ τῶν ἀνθρώπων κι' ἐκόχλαζεν ἡ μανία τῆς ἐκδικήσεως. Ἀπὸ μιὰ τρύπα τοῦ τοίχου τῆς ἀποθήκης ἔβγαιναν μερικὰ στάχυα. Ἡ ἀποθήκη ἦταν γεμάτη ἀπὸ στάχυα κι' ἀπὸ σανό.

Πολλὴν ὥρα ὁ ξένος αὐτὸς ἔμεινε ἐκεῖ κι' ὀνειρευόταν. Στὸ σπίτι εἶχε πάψει κάθε φωνή. Τότε ἀργά, σὰν φάντασμα μέσα στὸ σκοτάδι, ἔβγαλε τὸ τσακμάκι του, τὄχωσε κάτω ἀπὸ τὸ σακκάκι του, ἄναψε τὸ φυτίλι, ἔβαλε φωτιὰ στὰ στάχυα ποὺ κρεμόταν ἔξω ἀπὸ τὸν τοῖχο τῆς ἀποθήκης, εἶδε τὴ φωτιὰ νὰ προχωρῆ καὶ ἱκανοποιημένος, ἀπομακρύνθηκε κατὰ τοὺς ἀγρούς.

Εἶχεν ἐκδικηθεῖ. Ἡ ἀποθῆκες, γεμᾶτες στάχυα, ὁ πλαϊνὸς σταῦλος κι' αὐτὸ τὸ σπίτι θὰ καιγόταν. Ὁ ἐμπρηστὴς στάθηκε κοντὰ σ' ἕνα μικρὸ δάσος καὶ κάθησε μέσα στοὺς θάμνους.

Στὴν ἀρχὴ δὲν εἶδε τίποτε. Ἔπειτα λίγος κοκκινωπὸς καπνὸς βγῆκε ἀπὸ τὴ στέγη. Ἄκουσε τὸ τριζοβόλημα τῆς φωτιᾶς, ποὺ δυνάμωνε καὶ ἡ ψυχή του ἐγέμισεν ἀπὸ ἀγαλλίασι. Ἔξαφνα ὅλα τὰ στάχυα ἄναψαν. Ἡ ἀποθῆκες σὲ μιὰ στιγμὴ περιτσιγυρίστηκαν ἀπὸ φλόγες μέσα σ' ἕνα χείμαρρο σπινθήρων. Ἐν τούτοις, κανεὶς δὲν κουνιόταν μέσα στὸ κτῆμα.

Μὲ τὰ δάχτυλα γαντζωμένα στὶς ρίζες τῶν θάμνων, ὁ ἐγκληματίας γελοῦσε σὰν δαίμονας. Μιὰ καταχθόνια χαρὰ τὸν εἶχε καταλάβει.

Ξαφνου. ἄκουσε ἕνα τρελλὸ ποδοβολητό. Κάποιο πλᾶσμα ξετρελλαμένο ἀπὸ τρόμο, ἔπεσε ἐπάνω του, ἀναπηδῶντας μέσα ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Ἦταν ἕνας σκύλος, ποὺ τὸν τσάκιζε στὸ ξύλο ἄλλοτε καὶ ποὺ τώρα ἦν καὶ τρομαγμένος, τὸν ἀνεγνώρισε. Τὸ σκυλὶ ὅταν βρέθηκε κοντὰ σὲ ἄνθρωπο, συνῆλθε λίγο, σὰν νἄννοιωθε πὼς εἶχε κάποια προστασία.

Ἔτρεμε σπασμωδικὰ καὶ σήκωνε τὰ καθαρὰ μεγάλα καὶ γλυκὰ μάτια ἐπάνω του.

Ὁ ἐμπρηστὴς ἔκαμε ἕνα κίνημα θυμοῦ. Νόμισε πὼς ἀνακαλύφτηκε κι' ἔπιασε σιγὰ τὸ μαχαῖρι του μέσα στὴν τσέπη. Ἀλλὰ δὲν τὸ τράβηξε. Πάνω στὸ ἀκίνητό του χέρι, κάτι τὸ θερμὸ καὶ ὑγρὸ περνοῦσε καὶ ξαναπερνοῦσε. Ἀντελήφθη ὅτι ὁ σκύλος τὸν ἔγλυφε. Ἀνατινάχτηκε καθὼς ἔννοιωσε τὸ χάδι αὐτό. Παρατήρησε καλύτερα τὸ ζῶο ποὺ σὰν νὰ τὸν ἱκέτευε καὶ τὸν τραβοῦσε τώρα οὐρλιάζοντας.

Μακρυὰ ἡ φωτιὰ προχωροῦσε. Σιλουέττες τρομαγμένες, σκοτεινὲς στὸ κόκκινο φόντο διαγραφόντουσαν, ἐνῶ τὰ ζῶα οὔρλιαζαν καὶ τὰ καμμένα δοκάρια κατέρρεαν. Στὸ φωτισμένο χωριό, ἡ καμπάνα χτυποῦσε καὶ καλοῦσε σὲ βοήθεια τοὺς χωρικούς.

Τότε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν συγκρατήθηκε πειά. Συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ σκύλο, ρίχτηκε κατὰ τὸ μέρος τῆς φωτιᾶς. Χωρὶς νὰ βγάλη ἄχνα, προχώρησε κατὰ τὸ σπίτι. Μπῆκε, καὶ γερὸς καθὼς ἦταν, ψύχραιμα, ἄρχισε νὰ βγάζη ἔξω τὰ ἔπιπλα, ἅρπαξε τὰ παιδιὰ ποὺ ἔκλαιγαν καὶ τὰ ἔβγαλε κι' αὐτὰ ἔξω, σὲ μέρος ἀσφαλισμένο.

Τὰ ροῦχα του εἶχαν γίνει κομμάτια, τὰ μαλλιά του εἶχαν μισοκαεῖ. Δὲν ἔννοιωθε τίποτε ὅμως. Ἦταν μεθυσμένος. Ἦταν μεθυσμένος γιὰ θυσία καὶ λυσσοῦσε νὰ σώση ὅσους περισσότερους μποροῦσε.

Μιὰ τελευταία φορὰ ρίχτηκε μέσα στὴ φωτιά. Ὅλα ἔτριζαν. Ἕνας στῦλος τὸν χτύπησε στὸ πρόσωπο. Μόλις πρόφτασε νὰ βγῆ ἔξω στὴν αὐλὴ καὶ σωριάστηκε κάτω ἀναίσθητος.

Ὅταν συνῆλθε, ξημέρωνε πειά. Τὰ ἐρείπια κάπνιζαν ἀκόμα. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ κτήματος ἦσαν σκυμμένοι ἐπάνω του. Ὁ δήμαρχος καὶ ὁ ἐφημέριος ἦσαν κι' αὐτοὶ ἐκεῖ. Ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ ἄκουσε τὸν κτηματία νὰ λέη:

—Μολαταῦτα, παλληκάρι μου, δὲν τὸ περίμενα αὐτὸ ἀπὸ σένα, ὕστερα ἀπὸ κεῖνα ποὺ ἔγιναν. Σοῦ ζητῶ συγγνώμην καὶ σ' εὐχαριστῶ.

Ὁ δυστυχισμένος προσπάθησε νὰ χαμογελάση καὶ δὲν ἀπάντησε. Ξαφνου ὅμως εἶδε τὸ σκύλο κοντά του. Κάποιος ἤθελε νὰ διώξη τὸ σκύλο μὲ τὶς κλωτσιές. Τότε πετάχτηκε ἐπάνω καὶ φώναξε:

—Θέλω νὰ μείνη ὁ σκύλος αὐτοῦ ποὺ εἶνε!...

Τὸν νόμισαν γιὰ τρελλό. Μιὰ ἀπέραντη ἀνακούφισις ἁπλώθηκε στὰ χαρακτηριστικά του. Αἷμα ἔτρεχε ἀπὸ τὸ κεφάλι του, ἀλλὰ ἔννοιωθε τὸν ἑαυτό του καλά.

Καὶ ἀναμφιβόλως κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν κατάλαβε ἴσως, ὅτι, γιὰ νὰ σβυστῆ τὸ μῖσος ποὺ εἶχε συγκεντρωθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους στὴν ψυχή του, ἦταν ἀρκετὸ τὸ χάδι ἑνὸς ζώου...

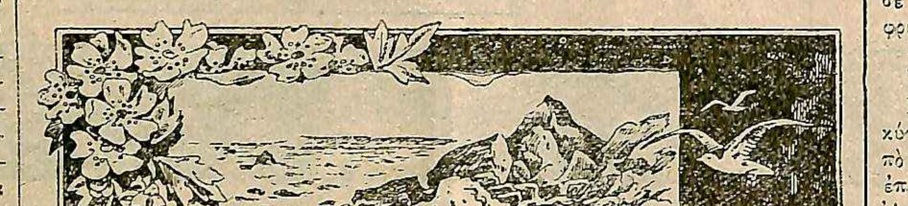

ΓΑΛΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ J.H. ROSNY AINÉ

ΔΥΟ ΣΚΥΛΟΙ ΚΑΙ ΕΝΑΣ ΛΥΚΟΣ

ΠΟΛΛΕΣ φορὲς μοῦ ἔκανε κατάπληξι τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι, μολονότι εἶνε καλοὶ καὶ εὐϋπόληπτοι, αἰσθάνονται παθολογικὴ προτίμησι γιὰ ἕνα ἐπικίνδυνο ἄτομο, ἀδιάφορο ἂν γενικὰ ἀποστρέφονται τοὺς τύπους αὐτοῦ τοῦ εἴδους. Οἱ περίεργοι αὐτοὶ ἄνθρωποι φτάνουν συχνὰ στὸ σημεῖο νὰ προξενοῦν βλάβη σὲ γνωστούς των καὶ στὴν ἴδια τὴν οἰκογένειά τους, γιὰ νὰ φανοῦν ὠφέλιμοι κι' εὐχάριστοι σ' ἕνα ὕποπτο φίλο τους. Τὸ καταλαβαίνουν ἴσως καὶ μόνοι πῶς αὐτὸ ποὺ κάνουν δὲν εἶνε λογικό· μὰ ἡ λογικὴ δὲν μπορεῖ νὰ καταπολεμήσῃ τὴν κλίσι τους...

Καὶ ὁ Λουΐ ντὲ Λυβρέν, ἀφοῦ ἔμεινε λίγο σιωπηλός, ἐξακολούθησε μὲ τὴ βαθειὰ φωνή του:

—Τὸ καταπληκτικὸ εἶνε ὅτι τὰ παράξενα αὐτὰ συναισθήματα δοκιμάζουν συχνὰ καὶ τὰ ζῶα. Θὰ σᾶς ἀφηγηθῶ σχετικὰ μιὰ καταπληκτικὴ καὶ ἀπίστευτη περιπέτεια, ποὺ ἔτυχε νὰ τὴν παρακολουθήσω μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια. Ὅσο παράξενη κι' ἂν σᾶς φανεῖ ἡ ἱστορία αὐτή, σᾶς παρακαλῶ νὰ τὴν πιστέψετε, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψι σας ὅτι συχνὰ ἡ ζωὴ μᾶς παρουσιάζει γεγονότα, ποὺ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὰ συλλάβῃ οὔτε ἡ πιὸ τολμηρὴ φαντασία...

* * *

Καὶ ὁ Λουΐ ξαπλώθηκε καλύτερα στὴν πολυθρόνα του καὶ ἄρχισε νὰ μᾶς ἀφηγεῖται:

—Τὸ 1925 ἤμουν καλεσμένος ἀπὸ τὸ φίλο μου τὸν Κραμένεβ στὸν οἰκογενειακό του πύργο, στὰ Καρπάθια. Φαντασθῆτε μιὰ τοποθεσία ἄγρια, μὲ ἀπότομα βουνά, μὲ τρομακτικὲς χαράδρες καὶ μὲ πυκνά, κατάμαυρα δάση, ποὺ χρησίμευαν γιὰ καταφύγιο σὲ λύκους, σὲ ἀρκοῦδες καὶ σ' ἐλάφια.

Τὶς ἀτέλειωτες χειμωνιάτικες νύχτες, ἐνῶ καθόμαστε μπρὸς σ' ἕνα μεγάλο τζάκι καὶ ὁ Κραμένεβ μοῦ ἐξιστοροῦσε τὰ πολεμικὰ κατορθώματα καὶ τὶς ἐρωτικὲς περιπέτειες τῶν προγόνων του, ἀκούγαμε ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τοὺς πεινασμένους λύκους νὰ τριγυρνοῦν ἔξω ἀπὸ τὸν πύργο, βγάζοντας θρηνητικὰ οὐρλιάσματα. Λησμόνησα νὰ σᾶς πῶ ὅτι ὁ πυργοδεσπότης εἶχε ἕνα ἀπέραντο κοτέτσι μ' ὅλα τὰ πουλερικὰ ποὺ μπορεῖ νὰ βάλῃ ὁ νοῦς σας. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, γιατί οἱ λύκοι περιτριγύριζαν τὸν πύργο κάθε φορὰ ποὺ ἡ πεῖνα τοὺς θέριζε...

Τὸ κοτέτσι αὐτὸ τὸ φύλαγαν δυὸ μονάχα σκυλιά. Ὁ πύργος εἶχε βέβαια πολλὰ ἄλλα σκυλιά, ποὺ προωρίζονταν ὅμως ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸ κυνῆγι. Ἐξ ἄλλου, ἐκεῖ ποὺ τὰ εἶχαν μαντρωμένα, δὲν μποροῦσαν νὰ βγοῦν ἔξω καὶ νὰ κυνηγήσουν τοὺς λύκους...

* * *

Ἀπὸ τὰ δυὸ σκυλιὰ ποὺ σᾶς ἀνέφερα παραπάνω, τὸ ἕνα ἰδίως, ποὺ τὸ ἔλεγαν Ἀττίλα — ἕνα θεόρατο μαντρόσκυλο μὲ κεφάλι ὑαίνης—σκορποῦσε τὸν πανικὸ στὰ πεινασμένα θηρία, κάθε φορὰ ποὺ ζητούσανε νὰ κάνουν ἐπιδρομὴ στὸ κοτέτσι. Ὁ Ἀττίλας εἶχε ἤδη πνίξει μὲ τὰ δόντια του πολλοὺς λύκους—καὶ ἦταν ἱκανὸς νὰ τὰ βάλῃ καὶ μὲ ἀρκοῦδα ἀκόμα...

Ὡστόσο, ὁ Κραμένεβ εἶχε παρατηρήσει ὅτι, παρ' ὅλη τὴν ἄγρυπνη ἐπίβλεψι τῶν δύο σκυλιῶν, συχνὰ ἔλειπαν πουλερικὰ ἀπὸ τὸ κοτέτσι, ἄλλοτε μιὰ ὄρνιθα, ἄλλοτε μιὰ πάπια καὶ ἄλλοτε ἕνας ἰνδιάνος.. Δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὸ γεγονὸς αὐτό. Ἔτσι, σιγὰ-σιγὰ ἄρχιζε νὰ χάνῃ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ εἶχε τοῦ Ἀττίλα.

* * *

Μιὰ νύχτα, μιὰ σεληνόλουστη νύχτα, ἐνῶ καθόμουν μπρὸς στὸ παράθυρο τοῦ δωματίου μου καὶ κύτταζα τὰ παράξενα μαῦρα σχήματα ποὺ σχημάτιζαν στὸν ὁρίζοντα ἡ κορυφὲς τῶν δένδρων, εἶδα ξαφνικὰ μιὰ σκιὰ νὰ βγαίνῃ μέσα ἀπὸ τὸ δάσος.

Δὲν δυσκολεύτηκα ν' ἀναγνωρίσω ἕνα λύκο...

Κρατοῦσε στὰ δόντια του ἕνα μεγάλο κομμάτι κρέας. Τὸ ἄφησε καταγῆς καὶ ὕστερα ἄρχισε νὰ οὐρλιάζῃ σιγὰ-σιγὰ —μὲ φρόνησι, θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πῇ.

Οἱ πεινασμένοι λύκοι τριγυρνοῦσαν ἔξω ἀπ' τὸν πύργο...

Σὲ λίγο, παρουσιάστηκε ὁ Ἀττίλας, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν σύντροφό του, ποὺ τὸν ἔλεγαν Βερτίζ.

Ὁ Ἀττίλας κοντοστάθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ κατόπιν τράβηξε πρὸς τὸ δάσος.

Εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι θὰ ριχνότανε κατὰ τοῦ λύκου καὶ περίμενα νὰ παρακολουθήσω μιὰ ἄγρια πάλη μεταξὺ τῶν δύο ρωμαλέων ζώων. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καὶ οἱ πιὸ πεπολιτισμένοι ἀκόμα, ἔχουν στὴ ψυχή τους κάτι ἀπὸ τὶς διαθέσεις τῶν ἀρχαίων Ρωμαίων ποὺ ἔτρεχαν μὲ λαχτάρα στὸν ἱππόδρομο, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν αἱματηρὲς συμπλοκὲς μεταξὺ ζώων ἢ μεταξὺ ἀνθρώπων καὶ ζώων.

* * *

Ὁ λύκος ἐκεῖνος ἦταν ἐπικίνδυνος ἀντίπαλος γιὰ τὸν Ἀττίλα. Ψηλόσωμος, μὲ τεράστιο μουσοῦδι, μὲ σβέρκο καλοθρεμμένο..

Περίμενε ἥσυχος καὶ ἀπαθής—βέβαιος γιὰ τὴ δύναμί του, καθὼς ὑπέθεσα—τὸν Ἀττίλα, ποὺ φαινότανε ἐξίσου βέβαιος γιὰ τὴ δική του δύναμι.

Βγῆκα ὅμως πολὺ γελασμένος.

Τὰ δύο ζῶα δὲν ἁρπάχτηκαν μὲ λύσσα καὶ μανία, ὅπως περίμενα. Πλησίασαν κοντὰ-κοντά, ἄγγιξε τὸ ἕνα τὸ μουσοῦδι του στὸ μουσοῦδι τοῦ ἄλλου καὶ ὕστερα ἄρχισαν νὰ τρίβουν τὶς πλάτες των...

Δὲν μοῦ ἔμεινε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ὁ Ἀττίλας καὶ ὁ λύκος ἦσαν φίλοι!...

Ὕστερ' ἀπὸ αὐτὰ τὰ προκαταρκτικά, ὁ Ἀττίλας ἄρχισε νὰ τρώῃ τὸ κομμάτι τὸ κρέας, ἐνῶ ὁ λύκος, ποὺ φαινότανε χορτᾶτος, τὸν κύτταζε μὲ στοργή!...

Ὅταν τελείωσε τὸ γεῦμα του, ὁ Ἀττίλας γύρισε στὸν πύργο καὶ ὁ λύκος ἐξαφανίστηκε στὸ δάσος.

Ἡ σκηνὴ τοῦ γυρισμοῦ ἦταν ἐξ ἴσου περίεργη.

Ὁ Βερτίζ, ὁ σύντροφος τοῦ Ἀττίλα, γρύλλιζε καὶ γυρνοῦσε ἀλλοῦ τὸ κεφάλι του τόσον ἐκφραστικά, ὥστε δὲν δυσκολεύτηκα νὰ καταλάβω ὅτι ἀποδοκίμαζε τὴ στάσι τοῦ Ἀττίλα. Μὰ καὶ ἡ στάσι τοῦ Ἀττίλα μαρτυροῦσε ὅτι ὁ θεόρατος ἐκεῖνος μαντρόσκυλος καταλάβαινε καὶ μόνος του πῶς αὐτὸ ποὺ ἔκανε δὲν ἦταν καλό. Περπατοῦσε μὲ ὕφος ταπεινωμένο, μὲ αὐτιὰ πεσμένα καὶ μὲ τὴν οὐρὰ ἀνάμεσα στὰ σκέλη!

Ποτὲ δὲν εἶδα σὲ πρόσωπο ἀνθρώπου πιὸ ζωηρὴ ἔκφρασι συντριβῆς καὶ μεταμελείας!...

* * *

Ἕνας μήνας πέρασε.

Μολονότι, ἀπὸ κείνη τὴ βραδειά, κύτταζα τακτικὰ κάθε νύχτα ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρό μου, δὲν ξαναεῖδα νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἐκείνη ἡ σκηνή. Ἀπεναντίας, ἂν κανένας λύκος ἐμφανιζότανε κοντὰ στὸν πύργο, ὁ Ἀττίλας ὡρμοῦσε πάνω του ἄγριος, μὲ σηκωμένες τὶς τρίχες του, καὶ ἢ τὸν σπάραζε μὲ τὰ δόντια του ἢ τὸν ἀνάγκαζε νὰ τὸ βάλῃ στὰ πόδια...

Μιὰ νύχτα, ὅμως, τοῦ Δεκεμβρίου, μοῦ συνέβη καὶ πάλι νὰ παρακολουθήσω μιὰ σκηνὴ καταπληκτική, ἕνα πραγματικὸ δρᾶμα ποὺ θὰ μοῦ μείνῃ ἀλησμόνητο ὅσα χρόνια κι' ἂν ζήσω.

Τὴ νύχτα ἐκείνη, ἑτοιμαζόμουν νὰ πλαγιάσω, ἀφοῦ ἔγραψα ἕνα γράμμα σὲ κάποιο φίλο μου, ὅταν, ξαφνικὰ ἄκουσα ἕνα θρηνητικὸ οὔρλιασμα—ἕνα οὔρλιασμα πείνας.

Πλησίασα τὸ παράθυρο.

Τὸ φεγγάρι ἔρριχνε παντοῦ τὸ ἀσημένιο φῶς του, ὁ οὐρανὸς ἔμοιαζε σὰν κρυστάλλινος. Μέσα σὲ κείνη τὴ μελιχρὴ φωτοχυσία μποροῦσα νὰ δῶ καθαρώτατα τὶ γινότανε τριγύρω.

Ἕνας μεγαλόσωμος λύκος στεκότανε κοντὰ στὸ δάσος, μὲ τὸ κεφάλι σηκωμένο ψηλά. Σὲ λίγο τὸν πλησίασε ὁ Ἀττίλας. Τὰ δυὸ ζῶα φάνηκαν σὰν νὰ εἶπαν κάτι μεταξύ τους. Ὁ λύκος ἐπανέλαβε τὰ οὐρλιάσματα πιὸ θρηνητικά... Ὁ Ἀττίλας τὸν ἄφησε ξαφνικὰ καὶ ξαναγύρισε πρὸς τὸν πύργο.

Καὶ φανταστῆτε τὴν κατάπληξί μου ὅταν τὸν εἶδα νὰ ἐμφανίζεται καὶ πάλι, κρατῶντας στὰ δόντια του μιὰ ζωντανὴ χήνα, ποὺ χτυποῦσε μ' ἀπελπισία τὰ φτερά της... Δὲν ἄργησα νὰ καταλάβω τὶ εἶχε συμβεῖ. Ὁ Ἀττίλας ἔκλεψε μιὰ χήνα ἀπὸ τὸ κοτέτσι, ποὺ ἔπρεπε νὰ τὸ φυλάῃ ἐναντίον τῶν ἐπιδρομῶν τῶν λύκων, καὶ τὴν πήγαινε στὸ φίλο του τὸ λύκο, ὁ ὁποῖος τὸν εἰδοποίησε μὲ τὰ οὐρλιάσματά του ὅτι πεινοῦσε!...

Ἂν εἶνε ἄβυσσος ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἐξίσου τρομακτικὴ ἄβυσσος εἶνε καὶ ἡ ψυχὴ τῶν ζώων!

* * *

Ξαφνικὰ ὅμως, παρουσιάστηκε κι' ὁ Βερτὶζ καὶ στάθηκε μπρὸς στὸν Ἀττίλα, σὰν νὰ ἤθελε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ κάνῃ τὴν κακὴ ἐκείνη πρᾶξι. Ὁ Ἀττίλας γρύλλισε θυμωμένος, σὰν νὰ διέτασσε τὸ σύντροφό του νὰ τοῦ κάνῃ τόπο... Τὸ γρύλλισμα ἦταν τόσο δυνατὸ καὶ ἀπειλητικό, ὥστε ὁ Βερτὶζ ὑπεχώρησε, φοβισμένος.

Ἀλλ' ὅταν εἶδε τὴ χήνα νὰ μεταβιβάζεται ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ Ἀττίλα στὸ στόμα τοῦ λύκου, δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ καὶ ὥρμησε πάνω στὸ φίλο τοῦ Ἀττίλα γιὰ νὰ τοῦ ἁρπάξῃ τὴ χήνα, γιὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν περιουσία τοῦ κυρίου του...

Καὶ τότε εἶδα τὸν Ἀττίλα νὰ χυμάῃ πάνω στὸ σύντροφό του καὶ νὰ τὸν ἁρπάζῃ μὲ τὰ δόντια ἀπὸ τὸ λαιμό! Ἤθελε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ λύκου, ὁ ὁποῖος τὸ εἶχε βάλει στὸ μεταξὺ στὰ πόδια!... Τὰ δυὸ σκυλιά, ποὺ ἁρπάχτηκαν κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, οὔρλιαζαν φριχτὰ ἀπὸ τοὺς πόνους, μέσα στὴ νύχτα...

* * *

...Τὴν ἄλλη μέρα, βρήκαμε τὸν Βερτὶζ κατασπαραγμένο... Τὸ σῶμα του εἶχε μεταβληθεῖ σ' αἱματωμένες λωρίδες κρέατος... Ὅλοι ὑπέθεσαν πῶς τὸν ἔφαγαν οἱ λύκοι. Κι' ἐγώ, ποὺ ἤξερα τὸ μυστικό, δὲν εἶπα ποιὸς ξέκανε τὸ πιστὸ σκυλί... Δὲν εἶπα τίποτα, γιατὶ ἤξερα πῶς ὁ Κραμένεβ θὰ σκότωνε τὸν Ἀττίλα, ὅταν μάθαινε τὰ κατορθώματά του. Καὶ ὁ Ἀττίλας μου ἦταν τόσο συμπαθητικός, μὲ τὰ μεγάλα πονεμένα μάτια του!

Ἂν ὁ Βερτὶζ εἶχε πέσει θῦμα τοῦ καθήκοντος, καὶ ὁ Ἀττίλας ἦταν θῦμα τῆς τερατώδους φιλίας ποὺ ἔνοιωθε γιὰ τὸν λύκο!...

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΡΙ[illegible] ΝΤΕ ΖΕΝΕ[illegible]

Ο ΚΑΝΤΗΛΑΝΑΦΤΗΣ

Ο Βαπτιστής, ὁ γέρο καντηλανάφτης, στάθηκε κάτω ἀπ' τὴ μεγάλη θολωτὴ πόρτα τῆς ἐκκλησίας τοῦ νεκροταφείου, νὰ πάρῃ τὴν ἀναπνοή του. Αἰσθανόταν, κεῖνο τὸ πρωΐ, μιὰ πρωτοφανῆ ἀγωνία ποὺ τὸν ἐμπόδιζε νὰ κάνῃ τὴν καθημερινή του ἐργασία. Ὡστόσο κατανίκησε τὴν ταραχή του καὶ μπῆκε μέσα. Ἡ δροσιὰ ποὺ τὸν χτύπησε στὸ πρόσωπο, τοῦ ἔκανε καλό. Ἡ ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου σκόρπιζαν πάνω στὶς μαρμαρένιες πλάκες, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ τζάμια, πολύχρωμες κηλῖδες. Μιὰ πεταλούδα πετοῦσε γύρω ἀπὸ τὴν καντήλα τοῦ βωμοῦ καὶ τὸ ἁρμόνιο, ἐκεῖ ψηλά, ἔδειχνε, ἀραδιασμένους στὴ γραμμή, τοὺς γυαλιστεροὺς σωλῆνες του.

Ὁ γέρος κύτταξε τριγύρω του ὅλα τὰ γνωστά του πράγματα μ' ἀπορία, σὰν νὰ τἄβλεπε γιὰ πρώτη φορά. Ταχτοποίησε κάμποσες καρέκλες κι' ὕστερα ἔφερε ἀπ' τὸ σκευοφυλάκιο δυὸ σαμιντάνια ποὺ ἔτρεμαν στὰ χέρια του, καθὼς τ' ἀκουμποῦσε σ' ἕνα τραπεζάκι, στὴν εἴσοδο τοῦ χοροῦ.

Σὲ λίγο μπήκανε μέσα δυὸ ἄντρες. Δὲν τοὺς εἶπε οὔτε λέξι. Μὰ κρεμάστηκαν κι' οἱ τρεῖς μ' ὅλο τὸ βάρος τοῦ σώματός των ἀπ' τὰ μακρυὰ σχοινιὰ ποὺ φαινόντουσαν μέσ' στὴ σκιὰ τοῦ καμπαναριοῦ καὶ ἡ πένθιμη κωδωνοκρουσία ἀντήχησε σ' ὅλο τὸ χωριό.

Θὰ γινόταν ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἡ κηδεία τῆς χήρας Μαρτενσάρ, ποὺ πέθανε ἀπὸ ἐγκεφαλικὸ πυρετό, χωρὶς νὰ προφτάσῃ ν' ἀναχτήσῃ τὴ διαύγεια τῶν... σκέψεών της.

Ἦτανε μιὰ καταδεχτικὴ καὶ πολὺ καθαρὴ γρηούλα. Ὅλοι στὸ χωριὸ ἤξεραν τὸν ἄσπρο σκοῦφο της καὶ τὸ σιγανὸ περπάτημά της.

Τὴν περασμένη βδομάδα, ἐκεῖ ποὺ στεκόταν στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας της, σωριάστηκε ἄξαφνα χάμω. Πέρασε κάμποσες μέρες μὲ παραμιλητὸ κι' ὕστερα πέθανε.

Καὶ τώρα... Ὁ καντηλανάφτης ἔνοιωθε τώρα κάτι ἀόρατα σουβλερὰ νύχια νὰ ξεσκίζουνε τὸ στῆθος του. Τὴν πεθαμένη αὐτή, αὐτὴν τὴν πεθαμένη, ποὺ θὰ τὴν ἔφερναν σὲ λίγο ἐδῶ καὶ ποὺ θὰ τῆς παραστεκότανε, τὴν εἶχε ἀγαπήσει ἐπὶ σαράντα ὁλόκληρα χρόνια μ' ὅλη τὴ θέρμη τῆς ἄδολης καὶ παθητικῆς καρδιᾶς του.

Ξανάβλεπε τὸν ἑαυτό του νέο—ὅπως ἦταν τὴν ἐποχὴ ποὺ πρωτόγινε καντηλανάφτης — τότε δηλαδὴ ποὺ ἄρχισε καὶ ἡ ἐρωτική του περιπέτεια.

Τὸ βράδυ, ἀφοῦ τελείωνε ὁ ἑσπερινός, ἔβγαζε γρήγορα-γρήγορα τὸ μακρὺ μαῦρο χιτῶνα του καὶ τὸ τετραγωνικὸ σκουφάκι του καὶ ὕστερα, ὅταν σκοτείνιαζε γιὰ καλά, πηδοῦσε τὸν ἑτοιμόρροπο τοῖχο τοῦ νεκροταφείου ἀπὸ ἕνα χαλασμένο μέρος...

Γλυστροῦσε μέσ' στὶς αὐλές, κάτω ἀπὸ τὶς μηλιές, περνοῦσε ἀπὸ κήπους. Καρτεροῦσε λίγο νὰ τοῦ κάνῃ ἡ κυρία Μαρτενσὰρ τὸ συμφωνημένο σημεῖο—καὶ σὲ λίγο βρισκότανε κοντά της.

Ὁ ἄντρας της, ὁ τελωνοφύλακας, θ' ἀγρυπνοῦσε κάπου ἐκεῖ κάτω, ἐνῶ τὸ μεθυσμένο ἀπὸ φιλιὰ ζευγάρι, ξεχνιότανε στὸ ἐρωτικὸ παραλήρημά του.

Τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ βάσταξε ὁλόκληρο χρόνο. Ὅλοι στὸ χωριὸ τὸ ἤξεραν. Μονάχα ὁ σύζυγος—ὅπως συμβαίνει πάντα — δὲν ὑποπτευόταν τίποτε.

Ὡστόσο, μιὰ μέρα τὰ ἔμαθε ὅλα. Τρομερὴ σκηνὴ ἐπακολούθησε. Οἱ δυὸ ἄντρες ἁρπάχτηκαν σιωπηλοὶ καὶ ἄγριοι, μπρὸς στὴν τρομαγμένη γυναῖκα ποὺ κυλίστηκε χάμω. Μὰ ὁ Βαπτιστή- ποὺ ἦτανε δυνατώτερος, ἔβαλε τὸ Μαρτενσὰρ ἀπὸ κάτω. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μάλιστα ἔλαμψε στὰ χέρια του ἡ ἀστραφτερὴ λάμα τοῦ μαχαιριοῦ του. Δὲν χρειάστηκε ὅμως νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ φονικὸ τοῦτο ὅπλο. γιατὶ ὁ σύζυγος, τρελλὸς ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν τρομάρα του, μπόρεσε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ φίλου τῆς γυναίκας του, νὰ πεταχτῇ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ νὰ χαθῇ μέσ' στὸ νυχτερινὸ σκοτάδι.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸν βρήκανε νὰ γυρνάῃ ἐδῶ κι' ἐκεῖ τρελλὸς πειά, γιὰ δέσιμο.

Οἱ δυὸ συνένοχοι ἀποσιώπησαν τὴν τραγωδία. ὁ τρελλὸς κλείστηκε στὸ φρενοκομεῖο καὶ ὁ καιρὸς ποὺ πέρασε ἔρριξε στὴ λήθη τὸ σκοτεινὸ αὐτὸ δρᾶμα.

Ὕστερ' ἀπὸ κάμποσον καιρό, ὁ Μαρτενσὰρ πέθανε, χωρὶς νὰ τὸν ξαναδοῦνε στὸ χωριό.

Ἡ χήρα του τὸν ἐπένθησε ὅπως ἔπρεπε.

Ὡστόσο ὁ καντηλανάφτης πήγαινε κάθε βράδυ κι' ἔβλεπε τὴ φίλη του στὸ δωμάτιό της. Κι' ὅταν ἀκόμα τὰ χρόνια ἄσπρισαν τὰ μαλλιὰ στοὺς κροτάφους τῶν δυὸ ἐρωτευμένων, ὁ γέρος—πιστὸς ἀκόμα στὰ ἐρείπια τοῦ παρελθόντος—ξαναπήγαινε κι' ἔβλεπε ἐκείνη ποὺ ποτὲ δὲν τὸν λησμονοῦσε.

Ἡ ἕνωσί τους βαστοῦσε τόσα χρόνια, ποὺ ἔφτασαν τέλος στὸ σημεῖο νὰ πιστέψουν πῶς δὲν θὰ τελείωνε ποτέ.

* * *

Κι' ὅμως!...

Ἡ γρηὰ πέθανε ἄξαφνα καὶ ὁ Βαπτιστὴς περίμενε τώρα νὰ φέρουν τὸ πτῶμα της στὴν ἐκκλησία.

Τὸ ἤξερε καλὰ πῶς ὅλοι θὰ τὸν κύτταζαν στὰ μάτια: Πῶς δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κλάψῃ. Πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ φανερώσῃ τὸν πόνο του, πῶς ἔπρεπε νὰ καταπνίξῃ τ' ἀναφυλλητὰ ποὺ θ' ἀνέβαιναν στὸ λαιμό του.

Τέσσαρες ἄνδρες ἔφεραν σὲ λίγο τὸ ἐλαφρὸ νεκροκρέββατο. Οἱ παπάδες βάδιζαν μπροστά. Τὸ πλῆθος ἔκατσε στοὺς πάγκους. Καὶ τότε ἄρχισε ἡ νεκρώσιμη ἀκολουθία...

Ὁ καντηλανάφτης, μαζωμένος κοντὰ στὸν παπᾶ, ἀντικαθιστοῦσε—ὅπως συχνὰ συνέβαινε—τὸν ψάλτη. Γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ἐκ βαθέων τὸν συνεκίνησε τόσο πολὺ κι' ὅταν ἀντήχησε στὴν ἐκκλησία τὸ Γαῖαν ἔχεις ἐλαφράν, ἔννοιωσε τὰ σουβλερὰ νύχια τῆς τύψεως νὰ μπήγωνται βαθειὰ στὸ στῆθος του. Καὶ ψιθύρισε:

—Ἐγὼ δὲν φταίω ἂν ἕνας καλὸς ἄνθρωπος πέθανε τρελλὸς στὸ φρενοκομεῖο κι' ἂν ἡ γυναῖκα του πέθανε κι' αὐτὴ χωρὶς ὅμως νὰ μπορέσῃ νὰ λυτρώσῃ τὴν ψυχή της μὲ τὴ μετάνοια γιὰ τὸ τρομερὸ αὐτὸ ἔγκλημα.

Ἀναλογίστηκε πόσο ἔπρεπε νὰ βασανιστῇ γιὰ νὰ ἐξιλεωθῇ γιὰ τὸ κακούργημά του. Ἀπὸ τὴν παληὰ τριάδα, ἔμενε τώρα μονάχα αὐτός, μὲ τοὺς ὤμους λυγισμένους κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ τρομεροῦ παρελθόντος καὶ τοῦ τρομερότερου —ἀγνώστου— μέλλοντος.

Κόντευε νὰ τρελλαθῇ...

* * *

Ὅταν τελείωσε ἐπὶ τέλους ἡ νεκρώσιμη ἀκολουθία μπῆκε ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐκφορᾶς. Τραβούσανε κατὰ τὸ νεκροταφεῖο. Ἡ μυρωδιὰ τοῦ φρέσκου χώματος τοῦ ἀνοιγμένου λάκκου, τὸν ἔκανε νὰ ὀπισθοχωρήσῃ τρομαγμένος.

Ὡστόσο συγκρατήθηκε, ἐπειδὴ ὅλοι παραμόνευαν καὶ τὴν παραμικρή του κίνησι.

Οἱ συγγενεῖς κι' οἱ φίλοι τῆς μακαρίτισσας, ἐνῶ ἔρριχναν λουλούδια στὸν ἀνοιχτὸ τάφο, κύτταζαν νὰ ἰδοῦνε τὶ θὰ ἔκανε ὁ παληός της φίλος... Μὰ ἐκεῖνος δὲν ἔβλεπε τίποτε. Στεκόταν ἀκίνητος στὰ χείλη τοῦ λάκκου. Δὲν κατάλαβε πότε ἔφυγε τὸ πλῆθος κι' ὁ παπᾶς.

Κι' ἔξαφνα ὁ Βαπτιστὴς εἶδε πῶς ἦτανε μόνος του. Συνῆρθε ἀπότομα ἀπὸ τὴν ἀγωνιώδη ὀνειροπόλησί του.

Τὸ ξύλο τοῦ νεκροκρέββατου γυάλιζε παράξενα κάτω ἀπὸ τὰ λουλούδια...

Τότε ἔψαξε σιγὰ-σιγὰ στὴν τσέπη του κι' ἔβγαλε ἀπὸ μέσα τὸ μαχαῖρι, μὲ τὸ ὁποῖο λίγο ἔλειψε ἄλλοτε νὰ γίνῃ φονηᾶς.

Τὸ ξεθηκάρωσε, κύτταξε κάμποσο τὴ σκουριασμένη λάμα του, ἔκανε τὸ σταυρό του, ἄνοιξε λίγο τὸ πουκάμισό του καὶ τὄμπηξε μὲ μανία στὸ στῆθος του... Παραπάτησε...

Πλατειὲς κηλῖδες αἵματος πιτσίλισαν τὰ λουλούδια τοῦ τάφου κι' ὁ καντηλανάφτης ἔπεσε κι' ἐκεῖνος νεκρὸς μέσ' στὸν ἀνοιχτὸ λάκκο!...

□ □ □ □ ΞΕΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ □ □ □ □

Η ΑΝΘΙΣΜΕΝΗ ΜΥΓΔΑΛΙΑ

(Εἰκὼν τοῦ Σ. Κάρτερ).

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ — ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΩΡΙΟΛ

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Ο κόσμος ὅλος τότε ἤτανε γιὰ μένα τὰ πέντ'-ἔξη δωμάτια τοῦ σπιτιοῦ μας, τὸ λουλουδιαστὸ χαλὶ τῆς χειμωνιάτικης κάμαράς μας ὅπου ἀράδιαζα τοὺς μολυβένιους στρατιῶτες μου, τὰ φτωχικά μας ἔπιπλα, τὸ καφετὶ μπουφέ, ποὺ ἦταν σὰν ἐνδεὴς καλόγηρος, τὸ κομμό, ἡ ντουλάπα, ἔπιπλα κοινά, ἐπάνω στὰ ὁποῖα σκαρφάλωνα πολλὲς φορὲς μὲ τὴ βοήθεια μιᾶς καρέκλας, πατῶντας στὸ πιάνο καὶ ἔκλεβα γλυκὸ καὶ μαρμελάτες. Πόσες φορὲς κινδύνευα νὰ πέσω καὶ νὰ τσακιστῶ!... Μὰ σὰν ἔστριβα τὸ κλειδὶ σιγὰ-σιγὰ καὶ φοβισμένα καὶ ἀνοιγόντουσαν μπροστά μου, ὡς ἄλλος πίθος τῆς Πανδώρας, οἱ θησαυροὶ τοῦ ντουλαπιοῦ, μὲ τὰ γλυκὰ καὶ τὰ ρασέλια καὶ τὰ πετιμέζια καὶ τὰ φροῦτα μέσα στὰ σιρόπια, ἐνόμιζα πὼς μὲ δεχόταν ὁ Παράδεισος. Καμμιὰ φορὰ ἄγγιζα τὸ πιάνο καὶ ξύπναγα τοὺς ἤχους του, ποὺ ἔφευγαν σὲ κύματα ἁρμονικὰ σιγὰ κι' ἁπλᾶ. Τότε ἄκουγα τὸν πατέρα μου, νὰ μοῦ φωνάζῃ:

—Αἰμίλιε, ποῦ εἶσαι;

Τσακιζόμουν τότε, ἔσπρωχνα τὰ συρτάρια, ἔκλεινα τὸ πιάνο κι' ἄφινα νὰ πέσῃ τὸ βιβλίο μὲ τὶς ζωγραφιές.

Τὸν ἀγαποῦσα τὸν πατέρα μου καὶ τὸν ἐφοβόμουν. Ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἡ παιδαγωγός μου, μοῦ τὸν εἶχε δείξει μὲ τὸ δάχτυλο, μιὰ μέρα, νὰ φορῇ τὴν τήβενο τοῦ δικαστοῦ καὶ ν' ἀνεβαίνῃ τὶς σκάλες τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ μὲ τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους, ποὺ πήγαιναν σὲ μιὰ δοξολογία, ἕνας ἰδιαίτερος φόβος γι' αὐτὸν μεγάλωσε μέσα στὴν ψυχή μου. Ἰδίως ὅταν ἔκανα ζημιές, καὶ μὲ καλοῦσε ν' ἀπολογηθῶ ἐνώπιόν του, δὲν ἦταν πλέον ὁ πατέρας μου, ἦταν ὁ δικαστής. Ἦταν ἡ ἐξουσία!...

Τί κακὴ ἰδέα ποὺ εἶχα γιὰ τοὺς δικαστὰς ἀπὸ μικρός!

Ὁ ἴδιος ὁ πατέρας μου, μοῦ ἔλεγε:

—Δὲν ὑπάρχουν πιὸ φαρμακερὰ καὶ πιὸ κακὰ θηρία στὴν Κοινωνία, ἀπὸ τοὺς δικαστάς!... Πότε θὰ σηκωθῇ ἡ Κοινωνία νὰ τοὺς πατήσῃ τὸ κεφάλι, ὅπως τὶς ὀχιές;!...

* * *

Μιὰ μέρα θυμᾶμαι, ἦταν ἡ παραμονὴ τοῦ Νέου Ἔτους. Ὧρες συγκινήσεως, ὧρες ἀγωνίας, ὧρες ποὺ ἐξάπτεται ἡ φαντασία τῶν παιδιῶν καὶ πυρέσσει ἡ περιέργειά των:

—Ἄραγε τί θὰ μοῦ κάνουν μπουναμᾶ; Τί θὰ μὲ περίμενε, ξαφνικά, ἐπάνω στὸ κρεββάτι μου, ὅταν θὰ ξυπνοῦσα;... Ζήτημα γιὰ μὲ σπουδαῖο.

Εἶχα ἀλλάξει τώρα καὶ γοῦστα!

Πρὸ τινος καιροῦ ὀνειρευόμουνα κι' ἐγὼ νὰ γίνω ἕνα παιδάκι τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ χοροῦ τῆς Μητροπόλεως. Τὸ ἄσπρο φελόνι, τὸ κόκκινο κοντόρασο καὶ ἡ λευκὲς δαντέλλες, σκανδάλιζαν τὶς προτιμήσεις μου.

Μὰ ἀπὸ τότε ποὺ ὁ πατέρας μου ἔγινε συνδρομητὴς τοῦ «Γύρου τοῦ Κόσμου», ἡ παληὲς ἰδέες μου ἀνετράπησαν κι' ὀνειρευόμουνα πλοῖα, ταξίδια, θάλασσες.

Ποθοῦσα νὰ γίνω ναυτικός, νὰ γυρίζω, νὰ βλέπω νέους τόπους, ν' ἀνακαλύπτω νέα πράγματα.

Ἀλλὰ ἡ πρώτη τοῦ χρόνου ἔγγιζε. Ἐνύχτωσεν... Ἡ αὐριανὴ θὰ ἀνατείλῃ! Τί ἀγωνία! Καὶ τὸ δῶρον μου ἦταν ἐκεῖ! Ἤμουν βέβαιος γιὰ τοῦτο!...

Ἀπὸ τὸ πρωΐ, ποὺ εἶχαν φέρει ἀπὸ τὰ ἐμπορικὰ ἕνα κουτί, εἶχα κρυφοκυττάξει καὶ εἶδα τὸν πατέρα μου νὰ τὸ κλειδώνῃ στὸ ντουλάπι τῆς τραπεζαρίας... Ἄχ, νὰ μποροῦσα!... Νὰ τὸ ἔβλεπα μόνον καὶ ἔπειτα θὰ ἐκοιμόμουν ἥσυχος.

Μὲ σιωπὴ καὶ πονηρία, φύλαγα γιὰ τὴν κατάλληλη στιγμή. Καὶ δὲν ἄργησε νάρθῃ. Ἡ ἐπίσκεψις ἑνὸς φίλου, ἀνάγκασε τὸν πατέρα μου νὰ περάσῃ στὸ ἰδιαίτερο γραφεῖο. Ἡ μητέρα ἦτανε στὸ μαγειρεῖο κι' ἐγὼ μόνος ἐκεῖ μέσα.

Χωρὶς νὰ χάσω οὔτε μιὰ στιγμή, χώνουμαι στὴν τραπεζαρία καὶ κατευθύνομαι στὸ ντουλάπι. Τὸ κουτὶ ἦταν ἐκεῖ τυλιγμένο σὲ χαρτιὰ καὶ δεμένο μ' ἕνα σπάγγο. Ἆ! τί ἀνυπομονησία ὥσπου νὰ ξετυλίξω τὸ χαρτί... Ἔπειτα κι' ἄλλο χαρτὶ καὶ τέλος νά το! Ἕνα πλοῖο! Πλοῖο τελειότατο, κομψό, μὲ τὰ σχοινιά, μὲ τὶς ἀντένες του, μὲ τὰ κανόνια του, καμωμένο ἀπὸ γυαλί.

Δὲν χορταίνω νὰ τὸ βλέπω, νὰ τὸ θαυμάζω. Ἔξαφνα ἀκούω βήματα καὶ μιὰ φωνὴ νὰ μοῦ φωνάζῃ:

—Αἰμίλιε, τί κάνεις;

Χωρὶς ν' ἀπαντήσω, ταραγμένος, τρέμοντας, προσπαθῶ νὰ ξανατυλίξω τ' ὄνειρό μου, τὸ θαῦμα αὐτό, τὸ πλοῖο μου. Ἡ καρδιά μου χτυπάει τὸ κεφάλι μου ἀνάβει. Δὲν ξέρω πῶς κάνω καὶ πράφ!... Τὸ θαυμάσιο πλοῖο μοῦ ξεφεύγει καὶ γίνεται κομμάτια!

Μπήγω τὰ κλάμματα!... Τί κλάμματα καὶ τί λυγμούς! Κάτι μὲ πνίγει στὸ λαιμό, θύελλα ὀδύνης, καταιγὶς ἀπελπισίας ἡ ὁποία μὲ κατεκεραύνωσε, μὲ κατεπόντιζε, ναυαγὸν καὶ ἐμένα μὲ τὰ ἐρείπια τοῦ ναυαγίου ἐκείνου.

Ἦταν περιττὸ νὰ μὲ ἐπιπλήξουν! Ἀρκετὰ τιμωρήθηκα. Ὁ πατέρας μου μὲ σήκωσε ἁπαλά, μὲ πῆρε στὰ χέρια του καὶ μὲ ἐκάθησε στὰ γόνατά του. Ὤ! ἐκεῖνα τὰ γόνατα τὰ πατρικά! Πόσες γλυκὲς ὧρες ἐπέρασα ἐκεῖ ἐπάνω, ἄλλοτε μαζεμμένος, ἄλλοτε λικνιζόμενος, ἀπὸ τὸ νανουριστικὸ ρυθμὸ κανενὸς τραγουδιοῦ, ἄλλοτε καθίζοντας καβαλλιστὰ καὶ καλπάζοντας ἀρειμανίως!... Καὶ ἡ παιδικές μου λύπες ἔφευγαν, ἀναρπαζόμενες ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τῆς φανταστικῆς ἱπποδρομίας...

Ἀλλὰ τὴ φορὰ αὐτὴ δὲν μποροῦσα νὰ ἡσυχάσω. Ἔκλαιγα ἀκατάπαυστα, μὲ ὅλες τὶς παρηγοριὲς τοῦ πατέρα μου, ὅτι δὲν ἦταν τίποτε, ὅτι θὰ κολληθοῦν πάλι τὰ τρίμματα καὶ θὰ γίνουν πάλι πλοῖο ὡραῖο καὶ περήφανο.

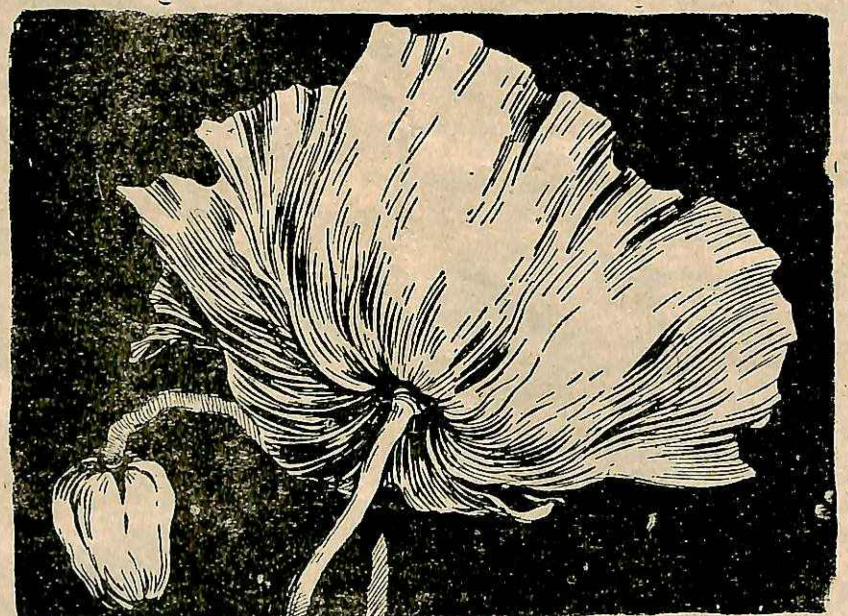

Τί ἔκπληξις τὴν ἐπομένη! Οἱ γονεῖς μου περίμεναν πότε νὰ ξυπνήσω. Καθὼς ἄνοιξα τὰ μάτια μου, βλέπω ἐπάνω στὸ κρεββάτι μου, ἕνα κουτὶ ἴδιο μὲ τὸ χθεσινό. Τὸ ψάχνω, τὸ ἀνοίγω καὶ τὸ γυαλένιο πλοῖο, σῶο καὶ ἄθικτο, ἀκόμα ὡραιότερο παρουσιάζεται ἐμπρός μου. Θαῦμα!

Γελῶ, χτυπῶ τὰ χέρια μου, τρελλὸς ἀπ' τὴ χαρά μου καὶ ρίχνομαι στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα μου.

Ὤ, πατέρα! Θεία πρόνοια τῶν παιδικῶν μου χρόνων! Ἡ προσφιλής μορφή σου δὲν εἶνε πειὰ παρὰ μιὰ ἄϋλος ἀνάμνησις, σκιὰ μεταξὺ τῶν σκιῶν τοῦ παρελθόντος. Τόσες τέφρες ἐσωρεύτηκαν ἐπὶ τῆς ἰδικῆς σου τέφρας! Καὶ ὅμως ἡ συγκίνησίς μου ἀκόμα δὲν ἐπέθανε!... Καὶ ὅπως τὴ βλέπω τώρα, γυμνὴ ἀπὸ τὴν ὑπερφυσικὴ μαγεία τῆς φαντασίας τοῦ παιδιοῦ καὶ περιεσταλμένη στὸ κοινόν, τὸ ἀνθρώπινο, ἡ τρυφερὴ στοργή σου μὲ συγκινεῖ ἀκόμα περισσότερο.

Γιὰ τοῦτο θέλησα τώρα ποὺ ὁ ἥλιος τῆς ζωῆς μου δύει, νὰ ἔρθω στὰ παληά μου χρόνια, μὲ τὴ μνήμη μου καὶ τὴν ἀνάμνησί σου καὶ κάνοντας ὅ,τι ἔκανα παιδάκι, νὰ γονατίσω ἀκόμα μιὰ φορά, μὲ λατρεία, μπροστά σου.

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΤΡΙΒΕΣ

Τὴν παρακάτω ἱστορία, τὴ διηγήθηκε πρὸ καιροῦ στὶς βελγικὲς ἐφημερίδες ὁ ὑπουργὸς τοῦ Βελγίου Βάντερβελντ.

Ὅταν ἔγινε τὸ συνέδριο τῆς Λωζάννης, ὁ Τσιτσερίν, ἀντιπρόσωπος τῆς Δημοκρατίας τῶν Σοβιέτ, ἐζήτησε μιὰ συνέντευξι ἀπὸ τὸ λόρδο Κῶρζον.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ λόρδος Κῶρζον ἔγραφε καὶ ἐξακολούθησε τὴν ἐργασία του, χωρὶς νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του.

Ὁ Ρῶσσος ἔβηξε ἐλαφρά, γιὰ νὰ ἐννοηθῇ ἡ παρουσία του, ἀλλὰ ὁ Κῶρζον οὔτε κινήθηκε καθόλου. Ὁ Τσιτσερὶν ξανάβηξε πιὸ δυνατά. Τότε ὁ Κῶρζον γύρισε τὸ κεφάλι του καὶ τοῦ εἶπε ξερά:

—Τί θέλετε;

—Ἤθελα ἁπλῶς νὰ σᾶς πῶ, ἀπάντησε τότε καταθυμωμένος ὁ Τσιτσερίν, ὅτι ἡ οἰκογένεια τῶν βαρώνων Τσιτσερὶν εἶνε πολὺ πιὸ ἀρχαία ἀπ' τὴν οἰκογένεια τῶν Κῶρζον... Τίποτε ἄλλο. Χαίρετε, κύριε!..

Καὶ ἀξιοπρεπῶς, ὁ σύντροφος — βαρῶνος βγῆκε ἔξω, ἀφίνοντας κατάπληκτο τὸν Ἄγγλο λόρδο.

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

Ο ΧΑΪΝΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ὁ Ἐρρῖκος Χάϊνε, περπατῶντας κάποτε μὲ τὸν ἀδελφό του Μαξιμιλιανό, εἶδε μιὰ μεγάλη ἀράχνη ποὺ εἶχε πιάσει μιὰ μυῖγα στὸ δίχτυ της, κι' ἀφοῦ τῆς ρούφηξε τὸ αἷμα τὴν πέταξε. Ὁ Χάϊνε τὴν ἔδειξε στὸν ἀδελφό του καὶ τοῦ εἶπε:

—Κύτταξε: Ἐδῶ συμβαίνει ὅ,τι καὶ μὲ τοὺς ἀνόητους ἀνθρώπους στὸν κόσμο. Ἡ ἀράχνη εἶνε ἡ κοινωνία, τὸ δίχτυ της εἶνε τὰ γλυκὰ λόγια, ποὺ μᾶς τραβοῦν καὶ μᾶς φέρνουν στὴν παγίδα. Ὁ φρόνιμος ὅμως καὶ ἐκεῖνος ποὺ ἔχει δυνατὸ χαρακτῆρα ξέρει νὰ ξεφεύγῃ... νά, ἔτσι: καὶ συγχρόνως μὲ τὸ μπαστοῦνι του, ἔρριξε κάτω τὸ δίχτυ τῆς ἀράχνης.

Ὁ ἀδελφός του προχώρησε τότε γιὰ νὰ πατήσῃ τὴν ἀράχνη, ἀλλ' ὁ Χάϊνε τὸν ἐμπόδισε, λέγοντάς του:

—Φτάνει μόνο νὰ καταστρέψῃς τὸ ἔργο τοῦ ἐχθροῦ σου. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὸν σκοτώσῃς. Ἄφησέ τον νὰ ζήσῃ...

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ ΡΟΖΕ ΣΑΛΑΡΝΤΕΝ

ΜΙΑ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Ερωτᾶτε γιατί δὲν θέλω νὰ ἐπισκεφθῶ ποτὲ στὴ ζωή μου φρενοκομεῖο; Ἀκοῦστε καὶ θὰ ἐννοήσετε τὸν λόγο.

Πᾶνε πολλὰ χρόνια ἀπὸ τότε... Ἕνα πρωΐ, ὕστερα ἀπὸ ἐπίμονες προσκλήσεις τοῦ φίλου μου γιατροῦ Μπονρεγκάρ, εἶχα πάει νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν φρενολογική του κλινική. Βρισκόταν στὴν ἀκρογιαλιά, στὸ νησὶ ντὲ Ρέ, κοντὰ σ' ἕνα χωριουδάκι, τὸ Λὰ Φλότ. Ὁ φίλος μου ὁ γιατρὸς ἦταν πολὺ ἀπασχολημένος τὴν ὥρα ποὺ ἔφτασα καὶ γι' αὐτὸ μὲ παρακάλεσε νὰ τὸν περιμένω σ' ἕνα μικρὸ σαλόνι τῆς κλινικῆς.

* * *

Εἶχα καθήσει μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι γεμᾶτο μὲ περιοδικὰ καὶ γιὰ νὰ σκοτώσω τὴν ὥρα μου εἶχα βυθιστεῖ στὴν ἀνάγνωσι ἑνὸς ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ. Ἀπ' τὸ διάβασμα μὲ ἀπέσπασε ἡ ξαφνικὴ ἄφιξις ἑνὸς κοντοῦ μελαχροινοῦ ἀνδρός, ὁ ὁποῖος μὲ ρώτησε:

—Ἐπιθυμεῖτε νὰ ἰδῆτε κανέναν, κύριε;

—Ναί, ἀποκρίθηκα, περιμένω τὸν γιατρὸ Μπονρεγκάρ.

—Δὲν πιστεύω νὰ εἶνε ἐλεύθερος ὁ γιατρός, πρὶν ἀπὸ μιὰ ὥρα. Θέλετε μήπως νὰ κάνετε μιὰ βόλτα ἐντωμεταξὺ στὸ φρενοκομεῖο;

Δέχθηκα μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι καὶ ἀμέσως βγήκαμε μαζὺ ἀπὸ τὸ σαλόνι γιὰ νὰ κάνουμε τὴ βόλτα μας.

—Εἶμαι, ἔσπευσε νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ ὁ συνοδός μου, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐσωτερικοὺς γιατροὺς τῆς κλινικῆς, γνωρίζω κατὰ βάθος τὴν θεραπευτικὴ μέθοδο τοῦ γιατροῦ Μπονρεγκὰρ καὶ γι' αὐτὸ μὲ θεωρεῖ ὡς τὸν κυριώτερο συνεργάτη του.

Ὁδηγούμενος ἀπὸ τὸν θαυμάσιο αὐτὸν ὁδηγό, ἐπισκέφθηκα τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα τμήματα τοῦ φρενοκομείου. Οἱ περισσότεροι ἀσθενεῖς εἶχαν ἀρκετὰ μεγάλη ἐλευθερία στὸ νοσοκομεῖο τοῦ Λὰ Φλὸτ καὶ μποροῦσαν νὰ κάνουν ἐλεύθεροι τὸν περίπατό τους στὸ μεγάλο πάρκο τῆς κλινικῆς ποὺ τὸ εἶχε ἐπίσης φτιάσει γι' αὐτοὺς ὁ γιατρὸς Μπονρεγκάρ.

—Κυττάξτε, μοῦ εἶπε ὁ συνοδός μου, δείχνοντάς μου μὲ τὸ δάχτυλο ἕναν ἄνδρα καθισμένον σ' ἕνα μπάγκο, νά ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἐπικίνδυνους τρελλοὺς τοῦ φρενοκομείου.

—Ἀλήθεια; ἔκανα ἐγώ. Δὲ θὰ τὸ φανταζόμουν ποτέ.

—Μὴν ξεχνᾶτε ὅτι τὰ φαινόμενα εἶνε συχνὰ ἀπατηλὰ σὲ πολλοὺς τρελλούς. Νά, ἔξαφνα, εἴχαμε ἐδῶ πέρα μιὰ νεαρὴ γυναῖκα, ἐξαιρετικὰ ἥρεμη καὶ πειθήνια. Δὲν μᾶς εἶχε ἐνοχλήσει ποτέ. Ἔ! λοιπόν, ἡ παραδειγματικὴ αὐτὴ ἄρρωστη κατάφερε μιὰ μέρα καὶ προμηθεύθηκε ἕνα μαχαῖρι, μὲ τὸ ὁποῖον ἔκοψε τὸν λαιμὸ δυὸ ἄλλων τρελλῶν.

—Καὶ δὲν εἶνε, λοιπόν, τότε ἐπικίνδυνο νὰ δίνετε τόση ἐλευθερία σὲ τρελλούς;

—Αὐτὴ εἶνε ἡ μέθοδος ποὺ ἀκολουθοῦμε. Μεταχειριζόμαστε ὅσο περισσότερο μποροῦμε τοὺς τρελλούς, σὰν νὰ ἦσαν γνωστικοί. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ πολλοὶ καταρθώνουν καὶ ξεχνᾶνε τὴν τρέλλα τους καὶ ξαναβρίσκουν ἀρκετὰ συχνὰ τὸ λογικό τους. Φυσικά, συνέβη πολλὲς φορὲς νὰ καταχρασθοῦν τῆς ἐλευθερίας των, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ διαγωγή τους εἶνε πολὺ καλή.

* * *

Ἔτσι κουβεντιάζοντας, εἴχαμε φτάσει ἐντελῶς στὴν ἄκρη τοῦ πάρκου. Λιγάκι κουρασμένος, σταμάτησα καὶ κυττάζοντας τὸ ρολόϊ μου, εἶπα:

—Εἶνε ἴσως καιρὸς νὰ ἐπιστρέψουμε, γιατί ὁ γιατρὸς σίγουρα θὰ τελείωσε τὶς ἐπισκέψεις του καὶ θὰ μὲ περιμένῃ.

—Ἆ! ὄχι, δὲν πιστεύω νὰ εἶνε ἀκόμη ἐλεύθερος... Ἔχουμε μὲ τὸ παραπάνω τὸν καιρὸ ν' ἀνεβοῦμε στὴν ταράτσα, ἀπ' ὅπου ἀπολαμβάνει κανεὶς μιὰ θαυμάσια θέα.

Ἐμπήκαμε σ' ἕνα τριώροφο περίπτερο, στὴ στέγη τοῦ ὁποίου βρισκότανε μιὰ πλατειὰ ταράτσα. Ἀνεβήκαμε μαζὺ μὲ τὸ συνοδό μου τὴν ἑλικοειδῆ σκάλα, καὶ ἀφοῦ κλείσαμε τὴν πόρτα πίσω μας, προχωρήσαμε πρὸς τὴν ἄκρη τῆς ταράτσας. Μπροστά μας, ὅσο ἔφτανε τὸ βλέμμα, ἁπλωνόταν ὁ Ἀτλαντικὸς σ' ὅλο τὸ μεγαλεῖο του.

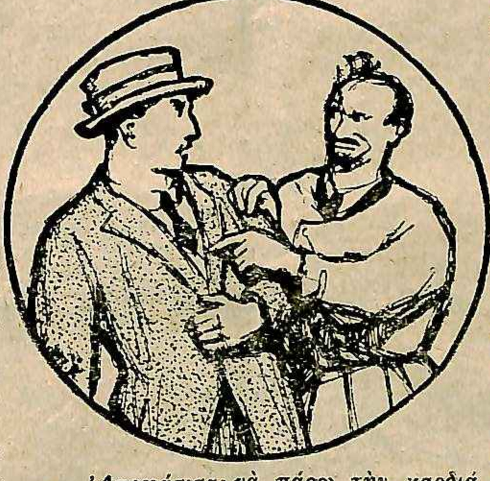

—Ἀποφάσισα νὰ πάρω τὴν καρδιά σας! εἶπε ὁ τρελλός.

—Ὄμορφη θέα, εἶπα στὸν συνοδό μου.

—Ναί, ἀλλὰ εἶνε ἀκόμα ὀμορφότερη ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

Διευθυνθήκαμε πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τῆς ταράτσας. Ἔξαφνα, ἐνῷ βρισκόμαστε στὴ μέση τῆς στέγης, ὁ γιατρός, σταματῶντας ἀπότομα, μὲ ρώτησε:

—Μήπως εἶστε παντρεμμένος;

Τὸν κύτταξα ξαφνιασμένος καὶ ὕστερα ἀποκρίθηκα γελῶντας:

—Ναί, ἐδῶ κι' ἕνα χρόνο, μὰ γιατί αὐτὴ ἡ ἐρώτησις;

—Μὴ γελᾶτε, μιλῶ σοβαρά. Ἀγαπᾶτε τὴν γυναῖκα σας;

—Τί ἰδέα! ἀπάντησα, νομίζοντας πὼς ἐπρόκειτο γιὰ ἀστεῖο, θέλει καὶ ρώτημα;

—Ἆ! τὴν ἀγαπᾶτε! Τότε, λοιπόν, ἔχετε καρδιά;

—Φυσικά, ἀποκρίθηκα, σκάζοντας στὰ γέλια.

—Σᾶς παρακαλῶ μὴ γελᾶτε, ἐπανέλαβε ὁ συνομιλητής μου. Εὐαρεστηθῆτε νὰ μοῦ πῆτε, ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, τί διαστάσεις ἔχει ἡ καρδιά σας;

Μὲ κύτταξε κατὰ πρόσωπον, καὶ τὰ μαῦρα του μάτια, καρφωμένα πάνω στὰ δικά μου, ἔλαμπαν παράξενα. Μονομιᾶς κατάλαβα τὴν φοβερὴ πραγματικότητα: *Ὁ ἄνθρωπος ποὺ βρισκόταν μπροστά μου ἦταν τρελλός!*

Ἡ ἰδέα αὐτὴ πάγωσε τὸ αἷμα στὶς φλέβες μου καὶ μ' ἔκανε, γιὰ μιὰ στιγμή, ἀνίκανο γιὰ κάθε σκέψι. Ὡστόσο τὰ κατάφερα νὰ ξαναβρῶ τὴν ψυχραιμία μου. Δίχως ἀμφιβολία, ὁ τρελλὸς μὲ εἶχε παρασύρει ἀπάνω στὴν ταράτσα μὲ τὸ σκοπὸ νὰ μὲ γκρεμίσῃ ἀπὸ ἐκεῖ πάνω στὸ κενό.

Ὅπως σᾶς εἶπα ἤδη, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν κοντός, καί, κατάλαβα πὼς ἤμουν δυνατότερός του. Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκα νὰ ὁρμήσω ἀπάνω του καὶ νὰ τὸν σκοτώσω. Μὰ ἂν ἦταν ὡπλισμένος; Προτιμότερο νὰ σοφιζόμουν κάποια πονηρία, νὰ εὕρισκα ἕνα ὁποιοδήποτε τέχνασμα.

—Ἀγαπητέ μου φίλε, ἄρχισα νὰ τοῦ λέω, κανεὶς ποτὲ δὲν εἶδε τὴν καρδιά μου καὶ δὲν ξέρει τί διαστάσεις ἀκριβῶς ἔχει. Νομίζω, ὡστόσο, ὅτι εἶνε πολὺ μικρὴ καὶ δὲν θὰ σᾶς χρησίμευε καθόλου. Νομίζω ὅμως πὼς καλὰ θὰ κάναμε νὰ κατεβαίναμε, γιατί ὁ γιατρὸς Μπονρεγκὰρ θ' ἀνυπομονῇ...

—Εἶμαι σίγουρος, ἀπ' ἐναντίας, ὅτι θὰ κάνω θαυμάσια μὲ σᾶς αὐτὸ ποὺ ζητῶ. Ἀκοῦστε. Δὲν ἀγάπησα ποτὲ κανένα. Αὐτὸ θὰ πῇ, πὼς δὲν ἔχω καρδιά, καὶ ξέρετε πὼς εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖο νάχῃ κανεὶς μιὰ καρδιὰ γιὰ νὰ ζήσῃ. Ἐγὼ δὲν ἔχω. Εἶνε λοιπὸν φανερὸ πὼς εἶμαι νεκρός. Εἶνε λογικὸ αὐτὸ ποὺ λέγω, δὲν εἶνε ἔτσι; Καὶ θὰ καταλάβετε χωρὶς δυσκολία, κύριε, ὅτι δὲν ἔχω καμμιὰ διάθεσι νὰ μείνω αἰώνια νεκρός. Γι' αὐτὸ ἀποφάσισα νὰ πάρω τὴν καρδιά σας.

Ὁ τρελλὸς ἔπαψε νὰ μιλᾷ καὶ ἔξαφνα ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα στιλέτο. Τώρα πειὰ ἔννοιωσα πὼς ἤμουν χαμένος καὶ ἔρριξα μιὰ ματιὰ ἀπογνώσεως γύρω μου.

—Εἶστε ὁ ἄνθρωπος ποὺ μοῦ χρειάζεται, ξαναεῖπε ὁ τρελλός.

—Νομίζω, ἀποκρίθηκα, προσπαθῶντας νὰ μιλῶ μὲ ἤρεμη φωνή, νομίζω πὼς κάνετε λάθος. Ἡ ἰδέα σας, ὁμολογῶ, εἶνε θαυμάσια, φρονῶ ὅμως ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ βρῆτε ἕναν ἄνθρωπο πιὸ δυνατό, γεμᾶτον ὑγεία, γιατί ξέχασα νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, ὑποφέρω ἀπὸ μιὰ ἀνίατη ἀρρώστεια τῆς καρδιᾶς.

—Λίγο μὲ μέλλει! φώναξε ὁ τρελλός. Μοῦ χρειάζεται ἡ καρδιά σας καὶ θὰ τὴν πάρω. Σᾶς ἔφερα ἐδῶ πάνω στὴν ταράτσα, γιὰ νὰ μὴ μᾶς ἐνοχλήσῃ κανείς. Ἐμπρός, θὰ μοῦ κάνετε τὴ χάρι νὰ ξαπλωθῆτε καταγῆς.

Δὲν ἔχασα τὴν ψυχραιμία μου καὶ ὑπελόγισα ἀτάραχα τὴν κατάστασι. Βρισκόμουν μόνος ἀντιμέτωπος μ' ἕνα τρελλὸ ὡπλισμένο μ' ἕνα στιλέτο καὶ ποὺ ἦταν ἀποφασισμένος νὰ μὲ σκοτώσῃ. Τοῦ κάκου θὰ ζητοῦσα βοήθεια! Κανεὶς δὲν θὰ μ' ἄκουγε. Ἀδύνατον καὶ νὰ φύγω. Ἤμουν χαμένος.

Ἔξαφνα θυμήθηκα ὅτι στὴν τσέπη τοῦ σακακιοῦ μου εἶχα ἕνα μπουκαλάκι μὲ χλωροφόρμιο ποὺ τὸ εἶχα ἀγοράσει τὴν προηγουμένη γιὰ κάποιο φίλο μου ὀδοντογιατρό, ἐγκατεστημένον στὸ Σαὶν—Μαρτὲν λὲ Ρέ, μιὰ μικρὴ πόλι, κοντὰ στὸ νησὶ Λὲ Ρέ, καὶ τὸν ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκεφθῶ.

Πρὶν ὑποβληθῶ στὴν ἐγχείρησι, εἶπα στὸν τρελλό, ἔχω νὰ σᾶς ζητήσω μιὰ χάρι: «Θὰ ἤθελα νὰ γράψω ἕνα σύντομο γράμμα τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ στείλετε».

—Καλά, μοῦ εἶπε, ἀλλὰ κάνετε γλήγορα!

Γονάτισα ἀμέσως, γυρίζοντάς του τὴ ράχι, καὶ χωρὶς νὰ εἶνε δυνατὸν νὰ μὲ ἀντιληφθῇ, ἄνοιξα τὸ μπουκαλάκι μὲ τὸ χλωροφόρμιο καὶ ἔβρεξα τὸ μαντῆλι μου. Ὕστερα χάραξα μερικὲς λέξεις σ' ἕνα φάκελλο καὶ σηκώθηκα, λέγοντάς του:

—Θὰ μοῦ κάνετε τὴν τιμὴ νὰ διαβάσετε αὐτὸ ποὺ ἔγραψα.

Ὁ τρελλὸς προχώρησε πρὸς ἐμένα, καὶ καθὼς ἔσκυβε γιὰ νὰ διαβάσῃ αὐτὰ ποὺ εἶχα γράψει, ἅρπαξα ξαφνικὰ τὸ χέρι του μὲ τὸ ὁποῖον κρατοῦσε τὸ στιλέτο καὶ συγχρόνως τοῦ κόλλησα τὸ μαντῆλι μου στὸ πρόσωπό του. Ἀντιστάθηκε λίγες στιγμὲς καὶ ὕστερα ξαπλώθηκε καταγῆς, βαθειὰ κοιμισμένος. Εἶχα σωθεῖ...

Τώρα καταλαβαίνετε γιατί ποτὲ ἔκτοτε δὲν θέλησα νὰ ἐπισκεφθῶ φρενοκομεῖο.

ΡΟΖΕ ΣΑΛΑΡΝΤΕΝ

Ξαπλώθηκε καταγῆς, βαθειὰ κοιμισμένος...

ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ

Μεταξὺ φίλων:

—Ὥστε βγῆκες πάλι μὲ τὴ φιλενάδιτσά σου χθὲς τὸ βράδυ;

—Ναί.

—Θὰ σοῦ κόστισε βέβαια κάμποσα!

—Μόνον πενῆντα πέντε δραχμές.

—Τόσο λίγα;...

—Ναί. Δὲν εἶχε ἄλλα... μαζύ της!

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΟΥ EDMOND THERRY

ΕΝΑΣ ΗΡΩΣ

Α΄.

ΣΤΙΣ 15 τοῦ Δεκέμβρη τοῦ 1870, μιὰ ψυχρὴ μέρα τοῦ ὀλεθρίου ἐκείνου χειμῶνα, ἔπεφτε ψιλὴ καὶ παγωμένη βροχή. Οἱ δυστυχισμένοι Γάλλοι στρατιῶτες παγώνανε κάτω ἀπ' τὶς μανδύες τους, ἂν καὶ εἶχαν ἀνάψει φωτιὲς σ' ὅλα τὰ σταυροδρόμια τῆς πόλεως Σαὶντ-Ἀμάντ, τὴν ὁποία κατεῖχε ἡ δευτέρα ταξιαρχία τοῦ 6ου σώματος. Κανένας ὅμως δὲν παραπονιότανε. «Οἱ Πρῶσσοι εἶνε πολὺ κοντά!» λέγανε κι' αὐτὸ ἔφτανε γιὰ νὰ στυλώση ἡ γενναία γαλλικὴ καρδιά, ποὺ τριῶν μηνῶν ἀτυχήματα δὲν εἶχαν ἀκόμα καταβάλει.

Μιὰ μοῖρα ἀπὸ τέσσαρα κανόνια ἦταν ὅλο τὸ πυροβολικὸ τῆς ταξιαρχίας. Τὰ κιβώτια ἦσαν ἄδεια σχεδόν, καὶ τ' ἄλογα ἀδυνατισμένα, μασοῦσαν τὸ λίγο χόρτο ποὺ ξέχασαν οἱ χωρικοὶ φεύγοντας.

Ἕνας λεβέντης λοχίας τοῦ πυροβολικοῦ καθόταν ἐπάνω σ' ἕνα σπασμένο ὑποστάτη κανονιοῦ μὲ τοὺς ἀγκῶνες του στὰ γόνατα κι' ἐρέμβαζε βαθειά. Συλλογιζόταν τὶς συμφορὲς ποὺ πέσανε στὸν τόπο του, τὴ μάνα του ἢ τὴν ἀρραβωνιαστικιά του, πιθανὸν καὶ τὶς δυό, γιατὶ τὰ χείλη του ἦσαν σουφρωμένα κι' ἔκλαιγε.

Ἔξαφνα ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ λοχαγοῦ.

—Λοχία Μενμπερζέρ, καβαλλίκεψε ἀμέσως καὶ πήγαινε στὸ Δημαρχεῖο.

—Πολὺ καλά, λοχαγέ μου, εἶπε ὁ νέος.

—Θὰ πᾶς νὰ πάρης ὁδηγίες ἀπ' τὸν ἀρχηγὸ τοῦ Ἐπιτελείου, μὰ κάμε γρήγορα γιατ' εἶνε ἀνάγκη.

—Λοχαγέ μου, πηγαίνω ἀμέσως.

Ὁ Μενμπερζὲρ καβαλλίκεψε ἀμέσως, ἔτρεξε στὸ Δημαρχεῖο καὶ παρουσιάστηκε στὸν ἀρχηγὸ τοῦ ἐπιτελείου, ὑπασπιστὴν τοῦ Στρατηγοῦ τῆς Μεραρχίας.

—Εἶσθε ὁ λοχίας, ποὺ ζητήσαμε; τὸν ρώτησαν.

—Μάλιστα, κύριε ὑπασπιστά.

—Τὸ ἄλογό σας εἶνε γερό;

—Ἐγγυῶμαι ὅπως καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου.

—Πήρατε μαζύ σας τροφές;

—Προγευμάτισα, κύριε ὑπασπιστά.

—Πολὺ καλά, καθῆστε καὶ περιμένετε μιὰ στιγμή.

Σὲ λιγάκι τοῦ φώναξε:

—Νά, περὶ τίνος πρόκειται: Εἰδοποίησαν τὸ Στρατηγὸ πὼς ἕνα ἰσχυρὸ ἀπόσπασμα Πρώσσων, φάνηκε ἀπροσδοκήτως στὴν κωμόπολι Βιλλετιόν, ὅπου στάθμευε ἕνας Γάλλος λοχαγὸς μὲ τὸ λόχο του, τοῦ 30οῦ συντάγματος πεζικοῦ, πὼς σκότωσαν τὸ λοχαγό, πὼς ὁ λόχος αἰχμαλωτίστηκε καὶ πὼς ὁ ἐχθρὸς τραβήχτηκε πρὸς τὸ Σαὶντ-Ἀμὰντ μαζὺ μὲ τοὺς αἰχμαλώτους Γάλλους, ἀφίνοντας νεκροὺς καὶ πληγωμένους στὸ πεδίο τῆς μάχης. Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ στείλουμε ἐκεῖ ἁμάξια τοῦ νοσοκομείου μ' ἕνα λόχο πεζικοῦ, μὰ δὲν ἔχουμε ἐδῶ κανέναν ἀξιωματικὸ τοῦ ἐπιτελείου οὔτε ἱππικὸ γιὰ νὰ βεβαιωθοῦμε ἂν ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀλήθεια ἢ τεχνάσματα γιὰ νὰ τραβήξουν τὸ στρατό μας σὲ καμμιὰ ἐνέδρα, ὁπότε ὁ λόχος μας ἢ θὰ σφαγῆ, ἢ θὰ αἰχμαλωτισθῆ... Ἔχετε κουράγιο νὰ πᾶτε σ' αὐτὴν τὴν ἀποστολή;

—Δέχομαι, ἀπάντησε χωρὶς δισταγμὸ ὁ Μενμπερζέρ.

—Πολὺ καλά, παιδί μου, εἶπεν ὁ ὑπασπιστής. Ὁ λοχαγός σου μοῦ ἔδωκε λαμπρὲς πληροφορίες γιὰ σένα. Προσπάθησε νὰ ἐπιτύχης καὶ δὲν θὰ σὲ λησμονήσουν. Ξέρεις νὰ διαβάζης τὸ χάρτη τοῦ ἐπιτελείου;

—Μάλιστα, κύριε ὑπασπιστά.

—Μελέτησέ τον. Τὸ Βιλλετιὸν πέφτει 12 χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπ' ἐδῶ. Προσπάθησε νὰ γυρίσης σὲ δυὸ ὧρες.

—Πολὺ καλά! εἶπεν ὁ Μενμπερζέρ.

—Μιὰ τελευταία ὁδηγία ἀκόμα, εἶπεν ὁ ὑπασπιστής... Ἂν προτοῦ φθάσεις στὸν προορισμό σου παρατηρήσεις τὸν ἐχθρό, νὰ μὴν προχωρήσης. Νὰ προσπαθήσης μόνον νὰ μαντεψης τὰ σχέδιά του, τὸ δρόμο ποὺ παίρνει καὶ τὴ θέσι ποὺ κατέχει. Πρὸ πάντων μὴν κουράσεις πολὺ τὸ ἄλογό σου στὸν πηγαιμό, γιατὶ ἂν ἡ ἔκθεσις ποὺ ἐλάβαμε εἶνε ψεύτικη, ἔχεις τὴν ἀνάγκη του γιὰ νὰ γλυτώσης ἀπὸ τὸν κίνδυνο.

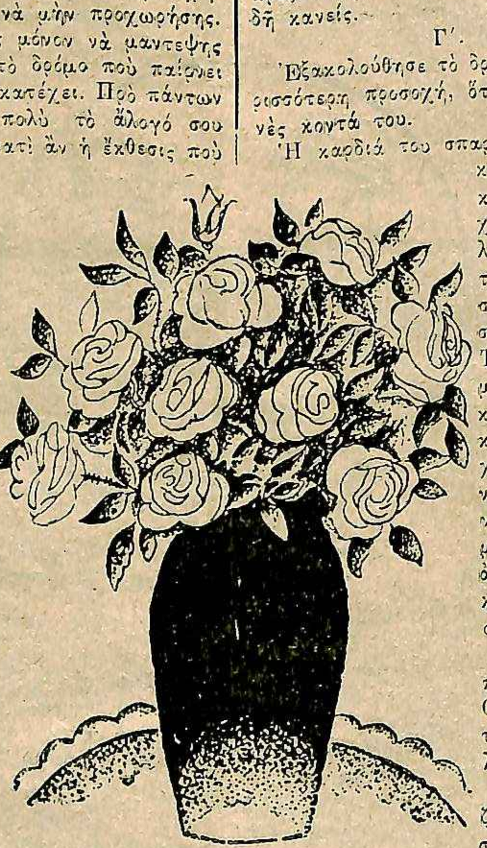

Ὁ Μενμπερζέρ, ἀφοῦ δοκίμασε τὸ περίστροφο καὶ τὸ σπαθί του, καβάλλησε κα χύθηκε σὰν ἀστραπὴ στὸ δρόμο, ποὺ τραβοῦσε ἀπ' τὸ Σαὶντ-Ἀμὰντ στὸ Βιλλετιόν.

Β΄.

Ὁ παγωμένος ἀέρας τοῦ ἔδερνε τὸ πρόσωπο, στὰ μουστάκια του κρεμόντουσαν κρύσταλλα, τὰ μάτια του δάκρυζαν ἀπ' τὴν ταχύτητα, μὰ ὁ Μενμπερζὲρ δὲν κρύωνε. Συλλογιζόταν πὼς ἐκεῖ κάτω κοίτονται στὴ γῆ πληγωμένοι καὶ μερικοὶ στρατιῶτες του ποὔπρεπε νὰ τοὺς σηκώσουν προτοῦ ξαναγυρίσουν οἱ Πρῶσσοι. Δὲν ξεχνοῦσε ἐν τούτοις καὶ τὴν ὑπόσχεσι τοῦ ἀξιωματικοῦ: Δὲν θὰ σὲ λησμονήσουν!...

Κύτταξε τὸ χάρτη καὶ τράβηξε μπρός. Πέρασε ἀπὸ ἕνα χωριὸ καμμένο καὶ χαλασμένο ἀπ' τὶς ὀβίδες τῶν Πρώσσων καὶ προχώρησε μέσ' στὸ σκοτάδι.

Τρέχοντας συλλογιζόταν πὼς ἂν ἐπρόκειτο περὶ τεχνάσματος τοῦ ἐχθροῦ, ὁ κίνδυνος ἦταν κοντά. Μπῆκε σ' ἕνα δάσος ποὺ ἦταν στὸ πλάϊ τοῦ δρόμου, ὅταν ἔξαφνα τ' ἄλογό του τέντωσε τ' αὐτιά του καὶ χλιμίντρισε.

—Λοιπόν, εἶπεν ὁ Μενμπερζέρ, φτάσαμε σὲ τόπο κατοικημένο!

Κι' ἀμέσως τράβηξε τὰ χαλινάρια τοῦ ἀλόγου γιὰ νὰ ἐμποδίση καινούργιο χλιμίντρισμα.

Ἔξαφνα ὁ θόρυβος ἱππικοῦ ἔφτασε ὡς ἐκεῖ. Ἀφογκράστηκε καλὰ κι' ἄκουσε κρότον σπαθιῶν.

—Λοιπόν, μουρμούρισε, νὰ ἡ περίπολος τῶν Πρώσσων, ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸ Βιλλετιόν. Ὥστε θὰ τὸ κατέχη ὁ στρατός τους καὶ ἡ ἔκθεσι ποὺ στείλανε ἦταν ψεύτικη.

Μιὰ στιγμὴ σκέφτηκε νὰ γυρίση πίσω. Μὰ ἡ συνείδησί του τοὔλεγε πὼς τίποτε βέβαιο δὲν εἶνε ἀκόμα καὶ πὼς πρέπει νὰ ἰδῆ τουλάχιστον μιὰ πρωσσικὴ περικεφαλαία!

Ἡ περίπολος πέρασε ξαφνικὰ ἐμπρός του μὲ ταχύτητα, χωρὶς νὰ τὸν δῆ κανείς.

Γ΄.

Ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του μὲ περισσότερη προσοχή, ὅταν ἄκουσε φωνὲς κοντά του.

Ἡ καρδιά του σπαρτάρησε δυνατὰ κι' ἀναγκάστηκε ν' ἀφήση τὰ χαλινάρια τοῦ ἀλόγου, γιὰ νὰ τοῦ περάση ἡ συγκίνησις. Μὰ συμφορά του!... Τὸ ἄλογό του, μόλις μυρίστηκε ἄλλα ἄλογα κοντά, ἄρχισε νὰ χλιμιντρίζη δυνατά. Συγχρόνως πενήντα μέτρα μακρυά, ἄκουσε γερμανικὰ ἕνα τρομερὸ «Τίς εἶ;»

Δὲν ὑπῆρχε πειὰ ἀμφιβολία. Οἱ Πρῶσσοι κατεῖχαν τὸ Βιλλετιόν.

Ὁ Μενμπερζὲρ ἔστρεψε πίσω τ' ἄλογό του καὶ κεντῶντας δυνατὰ τὰ πλευρά του, ἄρχισε νὰ καλπάζη σὰν ἀστραπὴ πρὸς τὸ Σαὶντ-Ἀμάντ.

Δυστυχῶς οἱ Πρῶσσοι, ποὺ περιμένανε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πανούργου τεχνάσματός των, ἐνέδρευαν ἐκεῖ κοντά. Εἴκοσι ἱππεῖς ὥρμησαν ἀμέσως πρὸς καταδίωξί του, ἀντιληφθέντες πὼς ἦταν κατάσκοπος. Ὁ λοχίας ἔτρεχε ὅσο γρηγορώτερα μποροῦσε. Οἱ Γερμανοί, ἀφοῦ ἀδειάσανε πάνω του τὶς καραμπίνες τους χωρὶς ἀποτέλεσμα, ξεσπαθώσανε καὶ τὸν κυνηγοῦσαν. Αὐτός, γυρμένος ἐπάνω στὴ σέλλα γιὰ ν' ἀποφύγη τὶς σφαῖρες, ἔτρεχε δαιμονισμένα, χωρὶς νὰ πυροβολήση.

Ἂν καὶ τὸ ἄλογό του ἔφευγε σὰν ἀστραπή, οἱ Πρῶσσοι πλησιάσανε περισσότερο καὶ ὁ Μενμπερζὲρ ἔννοιωθε τὴ θορυβώδη ἀνάσα τῶν ἀλόγων των.

Τέλος ἀποφάσισε νὰ πυροβολήση καὶ χωρὶς νὰ σταματήση, μισογύρισε πάνω στὴ σέλλα κι' ἔρριξε δυὸ σφαῖρες μὲ τὸ περίστροφό του ἐπάνω σ' ἐκεῖνον ποὔταν πιὸ σιμά του. Ἕνας Πρῶσσος κυλίστηκε μαζὺ μὲ τ' ἄλογό του. Πέφτοντας γκρέμισε καὶ τὸν ἱππέα ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ πίσω του. Τρεῖς ὅμως ἀκόμα ἱππεῖς κυνηγοῦσαν τὸ λοχία. Δυὸ ἀκόμα πυροβολισμοὶ τοῦ Μενμπερζὲρ ρίξανε κάτω κι' ἄλλον Πρῶσσο! Οἱ ἄλλοι δυὸ σταμάτησαν γιὰ ν' ἀνταμώσουν τοὺς συντρόφους των ποὺ ἐρχόντουσαν σιγὰ-σιγά, ἅμα εἴδανε πὼς ὁ Γάλλος ἱππεὺς ἦταν πολὺ μακρυά.

Ὁ Μενμπερζὲρ νομίζοντας πὼς γλύτωσε, φώναξε μέσα του: «Νίκη!... Νίκη!...» ὅταν εἶδε μπροστά του ἕνα τρομερὸ πρόχωμα, ποὺ τοῦ ἔκλεινε τὸ δρόμο. Ἦταν μιὰ ἄλλη γερμανικὴ περίπολος!... Ὁ Μενμπερζὲρ ἐφρύαξε!... Εἶχε μπρὸς καὶ πίσω Γερμανούς. Δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τὸ ἔδαφος ἦταν πλημμυρισμένο ἀπ' τὶς βροχές. Ἕνα μόνο μέσο σωτηρίας εἶχε μείνει, ποὺ ὁ λοχίας τὸ ἐφήρμοσε χωρὶς δισταγμό.

Ἐπειδὴ ἡ περίπολος ποὺ ἦταν μπροστά του δὲν μποροῦσε νὰ τὸν πυροβολήση γιὰ νὰ μὴ σκοτώση τοὺς συντρόφους ποὺ ἤρχοντο κατόπιν του, ὁ Μενμπερζὲρ φρόντισε νὰ ἐπωφεληθῆ τῆς εὐκαιρίας αὐτῆς. Κρατῶντας τὸ σπαθὶ μὲ τὰ δόντια του, ἔφτασε τριάντα μέτρα μακρυὰ ἀπ' τὴν περίπολο, ἔρριξε δυὸ σφαῖρες, τὶς τελευταῖες τοῦ περιστρόφου του ἐπάνω της καὶ τρέχοντας σὰν ἀστραπή, πέρασε ἀνάμεσα ἀπ' τοὺς Γερμανούς, δυὸ ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶχε σκοτώσει!

Ἔτσι τὸ ἐμπόδιο ὑπερπηδήθηκε, μὰ ὁ κίνδυνος ὑπῆρχε ἀκόμα. Ἡ περίπολος γύρισε κι' ἔρριξε πάνω του μιὰ δωδεκάδα σφαιρῶν.

Τὸν εἶδαν νὰ κλονίζεται πάνω στὸν ἀναβολέα, μὰ δὲν ἔπεσε. Σκαρφαλωμένος στὴ σέλλα, ἐξακολουθοῦσε τὸ ἰλιγγιῶδες τρέξιμό του γιὰ τὸ Σαὶντ-Ἀμάντ.

Δ΄.

Ὁ Στρατηγὸς ἀνήσυχος, βλέποντας ν' ἀργῆ νὰ γυρίση ὁ Μενμπερζέρ, τράβηξε μὲ μερικοὺς ἀξιωματικοὺς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, ἀνησυχῶντας νὰ μάθη τί συνέβη καὶ νὰ ἐνεργήση καταλλήλως. Περίμενε ἕνα τέταρτο, ὅταν ὁ ὑπασπιστής του διέκρινε μὲ τὸ τηλεσκόπιό του ἕναν ἱππέα, ποὺ ἔφτανε καλπάζοντας.

Ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτά, τὸ ἄλογο τοῦ Μενμπερζὲρ σωριάστηκε στὰ πόδια τοῦ Στρατηγοῦ. Τρέξανε νὰ σηκώσουν τὸ δυστυχῆ Μενμπερζέρ, μὰ εἶδαν πὼς ἦταν μουσκίδι στὸ αἷμα. Ἔφερε 3—4 πληγές, ἦταν χλωμός, ψυχομαχοῦσε!...

Μόλις κατώρθωσε ν' ἀρθρώση τρεῖς λέξεις:

—«Χωρίον... κατέχουν... Πρῶσσοι!...» καὶ ξεψύχησε!...

Ὁ Στρατηγός, ἔβγαλε τότε τὸ σταυρὸ τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς ἀπ' τὸ στῆθος του καὶ τὸν κάρφωσε στὸ στῆθος τοῦ ἥρωος.

—Εἶσαι ἄξιος γι' αὐτὸ τὸ παράσημο περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, μουρμούρισε, σκουπίζοντας τὰ δάκρυά του. Τουλάχιστον θὰ τὸ φορέσης μέσα στὸν τάφο σου!...

ΟΤΑΝ ΣΒΥΝΕΙ ΚΑΙ Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΠΙΘΑ ΤΟΥ ΛΟΓΙΚΟΥ...

ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΩΝ ΖΩΝΤΑΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

(Ἡ φρικιαστικὲς ἐντυπώσεις ἑνὸς Γάλλου δημοσιογράφου)

(Ὁ Γάλλος δημοσιογράφος κ. Ζὼρζ Σουαρὲζ ἐπεσκέφθη πρὸ ἡμερῶν ἕνα νέο φρενοκομεῖο γυναικῶν ποὺ ἱδρύθηκε τελευταῖα στὸ Παρίσι. Τὶς ἐντυπώσεις του λοιπὸν ἀπὸ τὴν περιοδεία στὸ «κοιμητήριο τῶν ζωντανῶν γυναικῶν» — ὅπως ἐπονομάζει τὸ ἄσυλο — δημοσίευσε σὲ μιὰ μεγάλη παρισινὴ ἐφημερίδα. Ἀπ' αὐτὲς μεταφράζουμε χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας τὸ παρακάτω κεφάλαιο — μερικὰ σύντομα ἀποσπάσματα ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ συγκριθοῦν στὴ φρίκη μὲ τὰ ὁράματα ποὺ ἀντίκρυσε ὁ Δάντης στὴν «Κόλασι» του).

«...Μόλις διάβηκα τὸ κατῶφλι τοῦ ἀσύλου — γράφει ὁ Γάλλος δημοσιογράφος—ἔφτασε στ' αὐτιά μου ἕνας δαιμονιακὸς θόρυβος ἀπὸ ξεφωνητά, οὐρλιάσματα, βραχνὲς κραυγές, ἀπελπισμένες φωνὲς ποὺ ζητούσανε βοήθεια, βρισιὲς καὶ βλαστήμιες...

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀσύλου, στὸν ὁποῖο ἐξήγησα τὸ σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς μου, προθυμοποιήθηκε νὰ γίνη Βιργίλιός μου—μολονότι ἐγὼ δὲν εἶμαι Δάντης—καὶ νὰ μοῦ δείξη ὅλους τοὺς κύκλους τῆς Κολάσεως... ποὺ διευθύνει μὲ ἀκοίμητη στοργὴ καὶ μὲ θερμὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους της...

Καὶ ἀρχίσαμε μαζὺ τὴν περιοδεία στὸ θλιβερὸ αὐτὸ ἄσυλο...

Περάσαμε ἀπὸ θαλάμους γεμάτους γυναῖκες—νέες καὶ ἄσχημες, γρηὲς καὶ ὤμορφες—ποὺ δὲν εἶχαν ὅμως ἐπάνω τους τίποτα τὸ γυναικεῖο, τίποτα τὸ ἀνθρώπινο. Φαινόντουσαν σὰν ἀποξενωμένες ἀπὸ τὸν κόσμο, σὰν κάτοικοι ἑνὸς ἄλλου πλανήτου... Εἶχα τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἔπαψα νὰ ζῶ τὴν πραγματικὴ ζωὴ καὶ ὅτι εἶχα μεταφερθεῖ στὸ περιβάλλον ἑνὸς ἐφιαλτικοῦ διηγήματος τοῦ Ἔδγαρ Πόε...

Ὅλες αὐτὲς ἡ γυναῖκες ἔχουν ὄψι ξωτικῶν, μοιάζουν μᾶλλον μὲ φαντάσματα, μὲ μάγισσες τοῦ μεσαίωνος, παρὰ μὲ γυναῖκες. Μὲ τὰ συσπασμένα χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου τους, μὲ τὰ ἀνακατωμένα μαλλιά τους, μὲ τὰ ὀρθάνοιχτα μάτια τους, μοιάζουν μᾶλλον μὲ πλάσματα τῆς ταραγμένης φαντασίας ἑνὸς παράφρονος ζωγράφου παρὰ μὲ πραγματικὲς ὑπάρξεις.

Μερικὲς ἀπὸ αὐτὲς εἶνε παληοὶ τρόφιμοι τοῦ φρενοκομείου. Ἄλλες μπήκανε πρὸ ὀλίγου χρόνου. Μὰ ἡ γκρίζα ὁμοιόμορφη στολὴ τὶς κάνει νὰ μὴ μπορῆς νὰ ξεχωρίσης τὴ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Καὶ ὅταν, κάπου-κάπου, ἀποκτοῦν καὶ πάλιν, γιὰ μιὰ στιγμή, τὴν πνευματική τους διαύγεια, φτάνει νὰ τὶς κυττάξης γιὰ νὰ καταλάβης ὅτι μονάχα ἕνας πόθος, μονάχα μιὰ ἐπιθυμία τὶς κατέχει: πῶς νὰ φύγουν ἀπὸ κεῖ μέσα...

Ναί, αὐτὴν τὴν παράκλησι διατυπώνουν διαρκῶς. Ὁ διευθυντὴς τὶς καθησυχάζει μὲ μιὰ παρήγορη ἀπάντησι. Ποτὲ δὲν τὶς ἀπελπίζει. Οἱ τρελλοὶ εἶνε σὰν τὰ μικρὰ παιδιά. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ τοὺς ἀντιμιλᾶς.

—Γίνονται συχνὰ ἀπόπειρες ἀποδράσεως; ρωτῶ τὸ διευθυντὴ τοῦ ἀσύλου.

—Σπανιώτατα, μοῦ ἀπαντᾶ. Δὲν ὑπάρχει, βέβαια, καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι πρέπει νὰ ἐπιβλέπουμε διαρκῶς τοὺς ἀσθενεῖς μας. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμα κατώρθωναν νὰ βγοῦν ἀπὸ δῶ μέσα, ποῦ θὰ πήγαιναν; Ὁ κόσμος θὰ καταλάβη ἀπὸ τὴ στολή τους ποιὲς εἶνε καὶ θὰ τὶς ξαναφέρη ἐδῶ...

* * *

Συνεχίζοντας τὴν περιοδεία, φτάσαμε στὸ θάλαμο τῶν μανιακῶν, τῶν γυναικῶν ἐκείνων ποὺ κατέχονται διαρκῶς σχεδὸν ἀπὸ κρίσεις.

—Μονάχα μὲ δυὸ τρόπους—μοῦ ἐξήγησε ὁ διευθυντής—μποροῦμε νὰ κατευνάσουμε τὰ νεῦρα τους: μὲ τὸ

δέσιμο στὸ κρεββάτι καὶ μὲ τὰ ζεστὰ μπάνια.

Μόλις μπήκαμε στὸ θάλαμο, μιὰ γυναῖκα πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι της, ἀκούμπησε μὲ τὶς πλάτες στὸν τοῖχο κι' ἄρχισε νὰ μᾶς βρίζη:

—Ἄτιμοι! παληάνθρωποι!

Καὶ συνέχισε στὸν ἴδιο τόνο. Φοβήθηκα μήπως ὁρμήσει ἐπάνω μας. Τὰ μάτια της πετοῦσαν ἀστραπὲς ὀργῆς καὶ μίσους.

—Μὴ φοβάστε! μὲ καθησύχασε ὁ διευθυντής. Φαίνεται τρομερὴ καὶ ἐπικίνδυνη, μὰ δὲν ἐπιτίθεται ποτέ.

Ἐνῶ ἡ τρελλὴ αὐτὴ ἐξακολουθοῦσε νὰ μᾶς βρίζη, μιὰ ἄλλη ἄρχισε νὰ κραυγάζη:

—Νὰ οἱ κλέφτες ποὺ θέλουν νὰ πάρουν τὴν κληρονομία!... Νὰ οἱ κλέφτες.

Μιὰ νοσοκόμα προσπάθησε νὰ τὴν πείση ὅτι πήγαμε ὄχι γιὰ νὰ τὴ ληστεύσουμε, ἀλλὰ γιὰ νὰ πιάσουμε τοὺς κλέφτες. Μὰ οἱ κόποι της πήγανε χαμένοι.

Δυὸ ψυχοπαθεῖς, ὄρθιες στὸ κρεββάτι τους, ἔβριζαν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Γιατὶ μαλώνανε; Δὲν ἤξεραν οὔτε ἡ ἴδιες. Συχνὰ ἀναπτύσσεται μεγάλο μῖσος μεταξὺ δυὸ τρελλῶν, χωρὶς νὰ τὸ ὑπαγορεύη καμμιὰ ἀφορμή. Καὶ συχνὰ οἱ δυὸ τρελλοὶ ἀρπάζονται. Καὶ τὰ σπασμένα τὰ πληρώνουν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἡ νοσοκόμες ποὺ τρέχουν νὰ τὶς χωρίσουν... Ἡ θυελλώδεις αὐτὲς σκηνὲς δικαιολογοῦν τ' ἀπομονωτήρια καὶ τὸ ζουρλομανδύα ἢ τὴν «πυτζάμα», ὅπως τὸ λένε εἰρωνικὰ οἱ γιατροί.

* * *

Μιὰ γυναῖκα, νέα ἀκόμα καὶ ὡραιοτάτη, μὲ κατάμαυρα μαλλιὰ καὶ μὲ κανονικὰ χαρακτηριστικά, μὲ πλησιάζει καὶ μοῦ λέει σ' ἐμπιστευτικὸ τόνο:

—Πάρτε με μαζύ σας!... Πρέπει νὰ φύγω ἀπὸ δῶ... Ἡ στιγμὲς εἶνε κρίσιμες. Πρόκειται γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος. Ἔχω νὰ ἐκπληρώσω μιὰ μεγάλη, μιὰ ἱερὴ ἀποστολή.

—Ἔχει παραισθήσεις,—μοῦ λέει ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀσύλου.

—Πάρτε με μαζύ σας!—συνεχίζει ἡ ὡραία τρελλή, μὲ παθητικώτερη φωνή. Ἂν δὲν φύγω σὲ λίγο μαζύ σας, ὁ κόσμος θὰ καταστραφῆ. Ἐγὼ μονάχα μπορῶ νὰ τὸν σώσω. Μὰ ὅλοι ζητοῦν νὰ μ' ἐμποδίσουν...

Προσπαθῶ νὰ ἀπαλλαγῶ μὲ τρόπο ἀπὸ τὸ ἀγκάλιασμά της.

Ἀντίκρυ, μιὰ χοντρὴ γυναῖκα, ποὺ φορᾶ ἕνα κίτρινο σκοῦφο στὸ κεφάλι, βάζει τὶς φωνὲς μόλις ἀντικρύζει τὸ διευθυντή:

—Καλῶς τὸν Πουανκαρέ! Τί καλὸς ποὺ εἶσαι ποὺ ἦρθες νὰ μὲ δῆς... Ἄ! πλήττω τρομερὰ ἐδῶ μέσα, μὲ τὴ συντροφιὰ αὐτῶν τῶν τρελλῶν ποὺ δὲν κάνουν ἄλλη δουλειὰ ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ, παρὰ νὰ ξελαρυγγίζωνται!...

Μιὰ γειτόνισσά της, θέλοντας χωρὶς ἀμφιβολία νὰ τὴν δικαιολογήση, ἄρχισε κείνη τὴ στιγμὴ νὰ οὐρλιάζη:

—Σκοτῶστε την! Σκοτῶστε την, τὴν ἔχιδνα! Μὴ τὴν ἀφήσετε νὰ ζήση.

Καὶ συνώδευε αὐτὲς τὶς ἐπικλήσεις της μὲ χυδαῖα λόγια, ποὺ πρόδιδανε τὴ θλιβερὴ κοινωνικὴ τάξι στὴν ὁποία ἀνῆκε...

Σὲ μιὰ γωνία, μιὰ γρηὰ μᾶς λέει, ἐνῶ περνοῦμε ἀπὸ μπροστά της:

—Κυττᾶτε πῶς μὲ κατάντησαν!... Μοῦ βγάλανε ὅλα τὰ δόντια μου... Καὶ τὰ ἔβαλαν σ' ἕνα κουτί, μαζὺ μὲ κάτι καρφίτσες!... Ναί, αὐτὰ μοῦ ἔκαναν ἡ νοσοκόμες... Ἔρχονται κάθε νύχτα καὶ μὲ βασανίζουν... Εἶμαι ἡ μεγαλειτέρα μάρτυς τοῦ αἰῶνος. Τὸ σῶμα μου ἔγινε νερό, ποὺ στάζει σταγόνα-σταγόνα... Ἔχω ἕνα μῆνα νὰ βάλω μπουκιὰ στὸ στόμα μου.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἀσύλου μοῦ δείχνει τὸ τραπεζάκι, δίπλα στὸ κρεββάτι της, γεμᾶτο τρόφιμα καὶ μοῦ ἐξηγεῖ χαμηλοφώνως ὅτι ἡ γυναῖκα αὐτὴ τρώει σὰν πέντε ἐργάτες.

* * *

Κοντὰ στὸ θάλαμο ἦταν ἡ αἴθουσα τῶν λουτρῶν. Εἶδα πέντε μπάνια σκεπασμένα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πρόβαλαν μονάχα πέντε κεφάλια. πέντε κεφάλια μὲ φρικαλέα ἔκφρασι ἀγωνίας. Σύμφωνα μὲ τὰς νεωτέρας μεθόδους, τὰ ζεστὰ μπάνια συντελοῦν περισσότερο στὸν κατευνασμὸ τῶν νεύρων, παρὰ ἡ ψυχρολουσίες.

Μπαίνουμε σ' ἕνα ἄλλο θάλαμο. Ἐδῶ βασιλεύει νεκρικὴ γαλήνη.

Εἶνε ὁ θάλαμος τῶν ἀνιάτων, τῶν γυναικῶν ἐκείνων γιὰ τὶς ὁποῖες ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει πειὰ καμμιὰ ἐλπίδα θεραπείας. Ἄλλες εἶνε γρηὲς κι' ἄλλες ἀμίλητες. Κάθονται σιωπηλὲς καὶ ἀκίνητες. Ποτὲ δὲν κυριεύονται ἀπὸ κρίσεις. Ὅλες ἡ μηχανὲς τοῦ ὀργανισμοῦ των ἔχουν σταματήσει. Καὶ μόνον τὸ ζωῶδες ἔνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως τὶς κάνει, σὲ ὡρισμένες ὧρες, νὰ ζητοῦν φαγητό...

Ἡ περισσότερες ἀπὸ αὐτὲς δὲν κινοῦνται πειὰ διόλου ἀπὸ τὸ κρεββάτι τους. Μοιάζουν μὲ νεκρὰ ἀγάλματα ἀπὸ ζεστὴ σάρκα.

—Ὡστόσο, τὶς ἔχουμε πάντοτε καθαρές...—μοῦ λέει ὁ διευθυντής. Εἶνε γυναῖκες καταδικασμένες σὲ θάνατο... Ἡ λύτρωσί τους εἶνε ζήτημα χρόνου... Τρεῖς μῆνες, ἕξη μῆνες, ἕνα ἔτος... Μᾶς τὶς φέρνουν ἐδῶ νεκρὲς ζωντανές... Ὁ θάλαμος αὐτὸς δὲν διαφέρει διόλου ἀπὸ ἕνα κοιμητήριο... Σὲ κάτι τέτοιες περιπτώσεις, ἡ ἐπιστήμη δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρη καμμιὰ βοήθεια.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ MICHEL MORPHY

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΗΣ ΜΙΝΙΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Ἡσύχασε, εἶπε ἡ Ντομίνικα στὴ Σάβα. Ἂν ὁ γυιός του δὲν ἦταν ζωντανός, ὁ δεσμοφυλακάς του θἄρχόταν νὰ σὲ εἰδοποιήσῃ γιὰ τὸ θάνατό του γιὰ νὰ τοῦ δώσῃς χρήματα καὶ νὰ πάρῃς τὸ πτῶμα του... Λοιπόν, πές μου, ποιὸ δῶρο θὰ μοῦ κάνῃς, ἂν σὲ βοηθήσω ν' ἀπελευθερώσῃς τὸν Κόκκινο Τζίλ ;...

— Δῶρο ; ἔκανε ἡ Σάβα μὲ τὴ στριγγή της φωνή. Ὥρισέ μού το μόνη σου !

— Ἂν ἐγὼ ἤμουν μητέρα, ἀπάντησε ἡ Ντομίνικα, θὰ ἔδινα ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς Βενετίας γιὰ νὰ δῶ ἐλεύθερο τὸ γυιό μου...

— Τότε, εἶπε ἡ Σάβα, πλησιάζοντάς την, ἂν ὁ γυιός μου βγῇ ἀπὸ τὴ φυλακή, θὰ πάρῃς τὸ τρίτο ἀπ' ὅσα θὰ πάρουν οἱ δεσμοφύλακές του. Ἐγὼ δὲν θὰ κρατήσω τίποτε ἀπ' τὰ χρήματα ποὺ θὰ διαθέσῃ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἡ κυρία σου...

— Ἔστω, εἶπε ἡ Ντομίνικα. Δέχομαι τὸ δῶρο ποὺ μοῦ προσφέρεις ἐκ τῶν προτέρων... γιατί μ' ἐσένα μόνο ἔχω νὰ κάνω, ἀκοῦς ; Καὶ τώρα ἂς μιλήσουμε γιὰ τὸ γυιό σου...

. . . .

Δυὸ μέρες μετὰ τὴ συνομιλία αὐτή, ὁ Κόκκινος Τζὶλ κατώρθωνε νὰ δραπετεύσῃ ἀπὸ τὴ φυλακή του. Οἱ ἴδιοι οἱ δεσμοφύλακές του, πληρωμένοι ἀπὸ τὸ χρυσάφι τῆς Μαλφιέρα, τοῦ εἶχαν ἀνοίξει τὶς πόρτες τοῦ κελλιοῦ του...

X

ΠΑΛΗΕΣ ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ

Ὁ ταχυδρόμος ποὺ εἶχε στείλει ἡ Μαλφιέρα στὴν Βενετία, εἶχε ἐπιστρέψει στὴ Ζυρίχη, φέρνοντάς της μιὰ ἐπιστολὴ τῆς Ντομίνικας, διὰ τῆς ὁποίας τὴν πληροφοροῦσε ὅτι ὁ Κόκκινος Τζὶλ εἶχε ἀπελευθερωθεῖ κι' ὅτι γιὰ τὸ σκοπὸ εἶχε διαθέσει πολλὰ χρήματα.

Ἡ Μαλφιέρα ἔκανε ἕνα μορφασμὸ βλέποντας τὸ λογαριασμό της. Πλήρωνε πολὺ ἀκριβὰ τὴν εὐχαρίστησι ποὺ θὰ εἶχε σὲ λίγο νὰ δῇ τὴν ἀποκρουστικὴ ὄψι τοῦ παλιοῦ της συνενόχου. Μὰ ἡ Μινιὸν θὰ τὰ πλήρωνε ὅλα.

Τὴν ἴδια μέρα τῆς ἦρθαν εὐχάριστες εἰδήσεις καὶ ἐκ μέρους τοῦ συζύγου της, κόμητος ντὲ Φόρφελντ. Ὁ ἀπόγονος τῶν ἰσχυρῶν βαρώνων τοῦ Γκόλγουωρθ, εἶχε φύγει ἀπὸ τὴν Τεργέστη καὶ βρισκόταν τώρα στὸν Πειραιᾶ, ὅπου ναυτολογοῦσε Ἕλληνας θαλασσινούς, τοὺς βασιλεῖς αὐτοὺς τῶν θαλασσῶν, καθὼς καὶ Μουσουλμάνους πειρατάς.

Ἐπίσης κ' ἡ ἀποστολὴ τοῦ Μαρφόριο στὴ Νεάπολι, πήγαινε περίφημα. Ἡ ὥρα τοῦ κανονισμοῦ τῶν λογαριασμῶν εἶχε φτάσει. Μετὰ τὴ δηλητηρίασι τῆς Μαρίας Βιζέντι, ἡ αἰχμαλωσία, ὁ θάνατος, ἡ ἐξορία περίμενε τοὺς ὀπαδούς της, κ' ἐπὶ πλέον ἡ κατάσχεσις τῶν περιουσιῶν τους.

Ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, ἕνα βράδυ, ἡ νεαρὰ ὑπηρέτρια ποὺ εἶχε προσλάβει στὴν ὑπηρεσία της, χτύπησε τὴν πόρτα της καὶ μπῆκε μέσα.

— Σενιορίτα, τῆς εἶπε, δυὸ ἄγνωστοι ἐπιμένουν νὰ γίνουν δεκτοὶ ἀπὸ τὴν ἐξοχότητά σας. Φαίνονται σὰν Ἀτσίγγανοι... Εἶν' ἕνας ἄντρας εὔρωστος καὶ μιὰ γρηὰ ξεδοντιάρα.

Ἡ Μαλφιέρα πετάχτηκε ἀμέσως ἐπάνω καὶ ψιθύρισε: «Αὐτὸς εἶνε !»

Ἔπειτ' ἀπευθυνομένη πρὸς τὴν ὑπηρέτρια, ἐπρόσθεσε :

—Πήγαινε! Ὡδήγησε ἐδῶ αὐτοὺς τοὺς ξένους.

Ἔπειτ' ἀπὸ ἕνα λεπτό, οἱ δυὸ ἐπισκέπται ἔμπαιναν μέσα στὸ δωμάτιο. Χωρὶς νὰ πῇ λέξι ἡ Μαλφιέρα, πῆγε καὶ κλείδωσε τὴν πόρτα. Ἔπειτα στάθηκε μπρὸς στοὺς ἐπισκέπτας της καὶ εἶπε :

— Σὲ ξαναβλέπω λοιπόν, Κόκκινε Τζίλ... Κ' ἐσένα, Σάβα...

—Ναί, Ὑψηλοτάτη, εἶμ' ἐγώ! ἀπάντησε ὁ Ἀτσίγγανος. Ἐγὼ ποὺ ξαναγυρίζω σχεδὸν ἀπ' τὸν τάφο...

— Τὸ ξέρω, Τζίλ, γιατί ἡ «ἀνάστασί» σου μοῦ στοίχισε πολὺ ἀκριβά, ἀπάντησε ἡ Μαλφιέρα.

— Τὸ πιστεύω, εἶπε ὁ Ἀτσίγγανος, γιατί αὐτοὶ οἱ βρυκόλακες, οἱ δεσμοφύλακες, εἶν' ἀχόρταγοι... Μὰ ξεχνᾶτε, Ὑψηλοτάτη, ὅτι γιὰ σᾶς μὲ συνέλαβαν καὶ μὲ φυλάκισαν.

— Οἱ βασιλεῖς δὲν δίνουν σύνταξι στοὺς στρατιῶτες ποὺ τραυματίζονται, ὅταν δὲν κάνουν τὴν ὑπηρεσία τους... Θέλησες νὰ κάνῃς πράγματα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἐγὼ δὲν σὲ διέταξα καὶ λίγο ἔλειψε νὰ μοῦ καταστρέψῃς ὅλα μου τὰ σχέδια... Ὡστόσο πλήρωσες τὸ σφάλμα σου..... Ἂς μὴ μιλήσουμε λοιπὸν πειὰ γι' αὐτό... Κόκκινε Τζίλ, εἶ'σ' εὐχαριστημένος νὰ ξαναρχίσῃς τὴν παληά σου ζωή, τὴ ζωὴ ποὺ ἔκανες ὅταν ἦσουν ὁ πρῶτος κι' ὁ καλύτερα πληρωνόμενος πράκτωρ μου...

—Εἶμαι ἕτοιμος, Ὑψηλοτάτη, νὰ κάνω ὅ,τι θὰ μὲ διατάξετε. Ἡ ἄφιξίς μου ἄλλωστε ἐδῶ σᾶς τὸ δείχνει αὐτό... Τί πρέπει νὰ κάνω;

Ἡ Μαλφιέρα χαμήλωσε τότε τὴ φωνή της κι' ἀπάντησε:

—Θυμᾶσαι, Σάβα, κι' ἐσύ, Τζίλ, τὸ κόλπο τοῦ Μαύρου Διαβόλου, ὅταν ἅρπαξε, πρὸ ἐτῶν, τὴ Μινιὸν ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο Κυπριάνι;

Τὰ μάτια τῆς γρηᾶς ἔλαμψαν. Ὁ Μαῦρος Διάβολος, ὁ τρομερὸς Ἀτσίγγανος, γιὰ τὸν ὁποῖο ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῆς φυλῆς μιλοῦσαν ἀκόμα μὲ θαυμασμό, ἂν καὶ εἶχε πεθάνει πρὸ χρόνων, ἦταν ὁ ἀρχηγός της, ὁ σύντροφός της στὴν ἀλήτικη κι' ἐγκληματικὴ ζωή της.

— Θὰ σᾶς ἀρνηθῶ αὐτὴ τὴ χάρι, εἶπε ἡ βασίλισσα

—Ναί, θυμᾶμαι... Ἦταν ἕνα κόλπο πρώτης τάξεως, ἀπάντησε ἡ Σάβα...

—Τὸ θυμᾶσαι αὐτὸ τὸ παλάτι; ρώτησε ἡ Μαλφιέρα.

—Τὸ θυμᾶμαι σὰν νὰ διαδραματίστηκαν μόλις χτὲς τὰ γεγονότα ποὺ μοῦ θυμίζεις. Μά, ἀλλοίμονο, ὁ Μαῦρος Διάβολος δὲν ὑπάρχει πειά...

—Ναί, δὲν ὑπάρχει πειὰ καὶ εἶνε κρίμα, γιατὶ αὐτὸς ἦταν ἄντρας.

Ὁ Κόκκινος Τζὶλ ἔννοιωσε τὸν ἐγωϊσμό του θιγόμενο καὶ εἶπε:

—Καὶ νομίζετε, Ὑψηλοτάτη, πὼς ἐγὼ εἶμαι βρεγμένη κόττα;... Μοῦ φαίνεται ὅτι πολλὲς φορὲς ὣς τώρα σᾶς ἔδειξα τὴν ἀξία μου...

—Ναί, μερικὲς φορές...

—Μερικὲς φορές, λέτε;... Ἔ, δοκιμάστε με πάλι καὶ θὰ δῆτε!...

—Ἔ, τότε, τοῦ ἀπάντησε ἡ Μαλφιέρα, θὰ ξανακάνῃς αὐτὸ ποὺ ἔκανε ἄλλοτε ὁ Μαῦρος Διάβολος...

—Ποῦ;... Ἐκεῖ κάτω;... Ἡ Μινιὸν ξαναγύρισε στὸ ἀνάκτορο Κυπριάνι: Τί πρέπει νὰ κάνω;... Νὰ τὴν κλέψω πάλι;... Θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο αὐτό, γιατὶ ἡ Μινιὸν μᾶς ξέρει καλά... Καὶ θὰ φυλάγεται...

—Διστάζεις κιόλας;...

—Ὑψηλοτάτη, σᾶς ἀπόδειξα συχνὰ τὸ ἀντίθετο... Εἶπα αὐτὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ πῶ, μὰ θὰ κάνω αὐτὸ ποὺ θέλετε... Ἐξ αἰτίας ἄλλωστε τῆς Μινιὸν ὑπόφερα ὅσα ὑπόφερα... Θὰ εἶνε γιὰ μένα μιὰ μεγάλη ἐκδίκησις, ἂν κατορθώσω νὰ τὴν ξαναπάρω στὰ χέρια μου...

—Δὲν πρόκειται πειὰ γιὰ τὴ Μινιόν, τὸν διέκοψε ἡ Μαλφιέρα. Ἄκου, Τζίλ... Ἡ Μινιὸν ἔγινε μητέρα. Θέλω λοιπὸν νὰ τῆς κλέψῃς τὸ παιδί της...

Ὁ Ἀτσίγγανος δὲν τῆς ἀπάντησε ἀμέσως. Τὸ βλέμμα του, βυθισμένο μακρυά, φαινόταν σὰν ν' ἀναμετράῃ τὶς δυσκολίες τοῦ ἔργου ποὺ θ' ἀναλάμβανε.

Μὰ ἡ Σάβα, ἀνοίγοντας τὰ δάχτυλά της, εἶπε, πρὶν μιλήσει ὁ γυιός της:

—Ναί, σοῦ τὸ ὑποσχόμεθα... Ἀλλὰ μὲ τὸν ὅρο ὅτι θὰ παραδώσῃς σὲ μᾶς τὸ παιδὶ αὐτό...

Ἡ Μαλφιέρα δὲν ἀπάντησε. Ἔφερε τὸ δάχτυλό της στὰ λεπτά της χείλη κι' ἔκανε νόημα στοὺς δυὸ Ἀτσίγγανους ν' ἀποσυρθοῦν... Ἔφυγαν πράγματι εὐχαριστημένοι, γιατὶ ἡ «δουλειὰ» θὰ ξανάρχιζε...

Ἡ Μαλφιέρα ἦταν εὐχαριστημένη κι' αὐτή. Δὲν περίμενε παρὰ μιὰ ἐπιστολὴ τοῦ Μαρφόριο ποὺ νὰ τῆς ἀναγγέλῃ ὅτι ἡ Μινιὸν βρισκόταν πάντα στὴ Νεάπολι γιὰ νὰ ἐξαπολύσῃ τὸν Κόκκινο Τζὶλ καὶ τὴ Σάβα ἐναντίον της.

XI

Ο ΕΚΔΙΚΗΤΗΣ

Ἡ Μαύρη Δούκισσα εἶχε ἀρκετὴ τροφὴ γιὰ τὸ πνεῦμα της γιὰ νὰ μὴ λυπᾶται πειὰ γιὰ τὴν ἀπουσία τοῦ Λεόνιο ντὲ Μοντεφιόρε. Ἡ καταχθόνιες ραδιουργίες τοῦ Μαρφόριο γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴ δηλητηρίασι τῆς βασιλίσσης, ἡ προσεχὴς αἰχμαλωσία τῆς Γουλιελμίνας τοῦ παρήγορου ἀγγέλου τῆς φτωχῆς Μινιὸν κι' ἡ ἐνέργειες τοῦ κόμητος ντὲ Φόρφελντ, ὅλ' αὐτὰ ἦσαν ἀρκετὰ γιὰ νὰ τὴν ἱκανοποιήσουν καὶ νὰ τὴν κάνουν νὰ ξεχάσῃ τὸ Λεόνιο.

Μὰ ἂν αὐτὴ ξεχνοῦσε τὸ Λεόνιο, αὐτὸς δὲν τὴν εἶχε ξεχάσει. Κλεισμένος μέσα στὴ φυλακή του, δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὴ συλλογίζεται. Ἀλλοίμονο!... μὲ ποιὸ σπαραγμὸ τὴ συλλογιζόταν τὴ γυναῖκα αὐτὴ ποὺ τὸν εἶχε κάνει νὰ ποδοπατήσῃ τὰ καθήκοντά του καὶ νὰ γίνῃ ἐγκληματίας. Συλλογιζόταν ἐπίσης τὸν πρίγκηπα ντὲ Μαρσιγιάν, τὸν εὐγενικό του ἀντίπαλο... Συλλογιζόταν τὴν Γκρατσιόζα, τὴ γλυκειὰ καὶ χαριτωμένη πριγκήπισσα. Συλλογιζόταν προπάντων τὴ Μινιόν, τὸ πένθιμο αὐτὸ ἄνθος τῆς ποιήσεως...

Καὶ τότε, μπρὸς σ' αὐτὲς τὶς ἀναμνήσεις, ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς ἔσφιγγε τὸ μέτωπό του μὲ ὅλη του τὴ δύναμι...

—Τί ἀδυσώπητη!... Τί τρομερή!... ἔλεγε γιὰ τὴ Μαλφιέρα. Τὴν ἀγαπῶ καὶ τὴ μισῶ!... Μ' ἔκανε ἐγκληματία... Τὴν ἀγαπῶ;... Τί εἶπα: Ὄχι! Ὄχι!... Τὴ μισῶ!... Τὴ μισῶ!...

Καὶ στριφογύριζε μέσα στὸ κελλὶ ποὺ ἦταν κλεισμένος σὰν νὰ ἤθελε ν' ἀνακαλύψῃ μιὰ ἔξοδο καὶ νὰ φύγῃ. Ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ζωή, δὲν τὸν ἐνδιέφεραν πειά... Μὰ ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἤθελε, ποὺ θὰ ἤθελε τρομερά, θὰ ἦταν νὰ ξαναγυρίσῃ κοντὰ στὴ Μαλφιέρα, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ ὥρα...

Ὅταν μετὰ τὴν μονομαχία του μὲ τὸν πρίγκηπα Ροβέρτο ντὲ Μαρσιγιάν, ἔφυγε ἀπ' τὸ μέρος ὅπου κοίτοταν ἀναίσθητος ὁ εὐγενής του ἀντίπαλος, ἕνα μονάχα σκοπὸ εἶχε: νὰ ξαναπαρουσιαστῇ μπροστὰ στὴ γυναῖκα ποὺ ὥπλισε τὸ χέρι του καὶ νὰ τὴ ρωτήσῃ... Κι' ὁ νεαρὸς καὶ δυστυχισμένος ἀξιωματικὸς ἔλεγε μέσα του ὅτι θὰ εὕρισκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὴ δύναμι νὰ τῆς πετάξῃ κατάμουτρα τὴν περιφρόνησί του.

Μὰ τίποτε ἀπ' ὅσα εἶχε ἀποφασίσει δὲν ἔγιναν, ἀφοῦ, φυλακισμένος τώρα μέσα σ' αὐτὸ τὸ φρούριο, δὲν λογαριαζόταν πειὰ γιὰ ζωντανὸς ἄνθρωπος καὶ κανεὶς δὲν τὸν συλλογιζόταν.

Μὰ ὁ Λεόνιο εἶχε γελαστεῖ, γιατὶ ἂν ἡ γυναῖκα ποὺ τὴν εἶχε σφίξει στὴν ἀγκαλιά του, δὲν τὸν συλλογιζόταν, κάποιος ἄλλος τὸν θυμόταν.

Καὶ αὐτὸς ἦταν ὁ πρίγκηψ Ροβέρτος ντὲ Μαρσιγιάν.

Κατὰ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς φυλακίσεώς του, ὁ Λεόνιο εἶχε ἀρνηθεῖ ἀπολύτως νὰ φανερώσῃ τὴν ταυτότητά του. Ὑπέφερε τόσο γιὰ τὴν ἀτίμωσί του, ὥστε δὲν ἤθελε νὰ τὴν κάνῃ δημοσία, λέγοντας ποιὸς εἶνε.

Τέλος, μιὰ μέρα, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήσῃ πειὰ τὴν πίκρα του, ζήτησε νὰ μιλήσῃ στὸ διοικητὴ τοῦ φρουρίου καὶ τοῦ τὰ φανέρωσε ὅλα. Ἦταν κουρασμένος πειὰ ἀπ' τὴ ζωὴ κι' ἔλπιζε ὅτι σὲ λίγο ὁ πέλεκυς τοῦ δημίου θὰ τὸν ἀπήλλασσε ἀπ' τὸ βάρος της. Μὰ ἡ ἐλπίδες του αὐτὲς διαψεύστηκαν, χάρις στὴν ἐπέμβασι τοῦ Ροβέρτου ντὲ Μαρσιγιάν.

Μόλις ὁ εὐγενικὸς πρίγκηψ ἔμαθε ὅτι τὸν κατηγοροῦσαν πὼς εἶχε ἀποπειραθεῖ νὰ τὸν δολοφονήσῃ, ἔσπευσε νὰ διαμαρτυρηθῇ.

—Ἡ μονομαχία ἦταν νόμιμη—εἶπε—καὶ ζητάω τὴν ἀπελευθέρωσι αὐτοῦ τοῦ εὐγενοῦς.

Μὰ δὲν ἦταν αὐτὸ μονάχα τὸ ἔγκλημα τοῦ νεαροῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ. Στὴν ἐξομολόγησί του στὸ διοικητὴ τοῦ φρουρίου, εἶχε ὁμολογήσει ὅτι αὐτὸς εἶχε φυγαδεύσει τὴν ἐξόριστη Μαλφιέρα ἀπὸ τὰ νησιὰ τοῦ Θανάτου κι' ὅτι εἶχε λιποτακτήσει κι' ὁ ἴδιος γιὰ νὰ φύγῃ μαζύ της.

Ὁ Λεόνιο ντὲ Μοντεφιόρε.

Μὰ παρ' ὅλ' αὐτά, ὁ Ροβέρτος ἐξακολούθησε νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ τοῦ ἀντιπάλου του. Παρουσιάστηκε στὴν ἴδια τὴ βασίλισσα καὶ τῆς μίλησε σχετικῶς. Τότε τὸ μελαγχολικὸ βλέμμα τῆς γλυκειᾶς ἡγεμονίδος ζωήρεψε καὶ πιάνοντας τρυφερὰ τὰ χέρια τοῦ Ροβέρτου, τοῦ εἶπε:

—Μὴν ξεχνᾶς, ἀγαπημένε μου Ροβέρτε, ὅτι ἡ ἐγκληματίας τῆς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶνε ὄργανο, θέλησε ἄλλοτε νὰ δολοφονήσῃ καὶ τὴν Γκρατσιόζα.

—Ὤ! δὲν τὸ λησμόνησα!... εἶπε ὁ πρίγκηψ μὲ ἀγωνία, καθὼς θυμήθηκε τὴν τρομερὴ αὐτὴ ἐποχή.

Μὰ ἀμέσως συλλογίστηκε ὅτι ὁ Λεόνιο μονάχα τὴ δική του ζωὴ εἶχε ἀπειλήσει. Μποροῦσε λοιπὸν νὰ δειχτῇ γενναιόψυχος ἀπέναντί του.

—Πρέπει νὰ τὸν συχωρέσουμε, Μεγαλειοτάτη, εἶπε, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ κατηγορήσουν τὴ βασίλισσα τῆς Νεαπόλεως ὅτι ἐκδικεῖται τὸ γαμπρό της...

Ἡ πριγκήπισσα Γκρατσιόζα ἐπενέβη τότε καὶ εἶπε:

—Μητέρα, πρέπει νὰ τὸν συγχωρήσῃς... Ἐγὼ τὸν συγχώρησα κιόλας... Συχώρα τον!...

—Νὰ ξεχάσω;... Νὰ συχωρέσω;... ἔκανε ἡ Μαρία Βιζέντι. Μὰ ξεχνᾶτε ὅτι εἶμαι βασίλισσα... Λοιπόν, θὰ σᾶς ἀρνηθῶ αὐτὴ τὴ χάρι...

Ὁ πρίγκηψ ντὲ Μαρσιγιὰν ὑποκλίθηκε μπροστὰ στὴ θέλησι τῆς βασιλίσσης. Μά, φεύγοντας ἀπ' τ' ἀνάκτορα, πῆγε καὶ βρῆκε τοὺς ὑπουργοὺς καὶ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς καὶ συνηγόρησε σ' αὐτοὺς γιὰ τὸ Λεόνιο...

Τοὺς μίλησε γιὰ τὴ νεότητα, γιὰ τὸν ἔρωτά του ποὺ τὸν εἶχε τυφλώσει καὶ γιὰ τὴν τιμωρία ποὺ ἡ μοῖρα τοῦ εἶχε ἐπιβάλλει κιόλας. Κι' ἔτσι ἐπέτυχε ὡς μόνη τιμωρία τὴν ἔκπτωσι ἀπὸ τὸ βαθμό του κι' ἀπὸ τὸν τίτλο του.

Ὁ πρίγκηψ ντὲ Μαρσιγιὰν μάλιστα θέλησε ν' ἀναγγείλῃ πρῶτος στὸ φυλακισμένο ἀξιωματικὸ τὴ χάρι του.

. . . .

Ὁ Λεόνιο ντὲ Μοντεφιόρε ἦταν καθισμένος, μελαγχολικός, μὰ γεμᾶτος ἐγκαρτέρησι, στὸ κελλί του, ὅταν θόρυβος ὅπλων ἀντήχησε ἀπ' ἔξω κι' ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή, ὁ διοικητὴς τοῦ φρουρίου μπῆκε μέσα. Ἕνας ἄλλος εὐγενὴς τὸν συνώδευε.

Ὁ τελευταῖος φοροῦσε τὴ συνηθισμένη στολὴ τῶν εὐγενῶν ποὺ ὑπηρετοῦσαν στὴν Αὐλή, μὰ τὰ σκονισμένα καὶ κάπως τσαλακωμένα ροῦχα του φανέρωναν πὼς ἔφτανε ἀπὸ μεγάλο ταξεῖδι. Ὁ αὐλικὸς αὐτός, μόλις μπῆκε στὸ κελλί, γύρισε πρὸς τὸ διοικητὴ τοῦ φρουρίου καὶ τοῦ εἶπε, δείχνοντάς τον στὸ Λεόνιο:

—Βρίσκομαι λοιπὸν μπροστὰ στὸ Λεόνιο ντὲ Μοντεφιόρε, ἄλλοτε ἀξιωματικὸ τοῦ ναυτικοῦ, τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς βασιλίσσης;

Τὴ λέξι ἄ λ λ ο τ ε τὴν ἐτόνισε ἰδιαιτέρως. Ὁ Λεόνιο τὸ ἀντελήφθη καί, διαδοχικά, κοκκίνισε καὶ χλώμιασε.

—Μάλιστα, κύριε... ἀπάντησε μὲ φωνὴ ἀλλοιωμένη. Εἶμαι ἐκεῖνος γιὰ τὸν ὁποῖο μιλᾶτε.

Τότε ὁ αὐλικὸς πλησιάζοντάς τον, τοῦ ἔδωσε ἕνα σφραγισμένο φάκελλο καὶ τοῦ εἶπε:

—Ἔχω ἐντολὴ νὰ σᾶς ἐγχειρήσω αὐτὸ ἐδῶ...

Ὁ Λεόνιο δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ. Πῆρε, ἅρπαξε μᾶλλον, τὸ φάκελλο ποὺ τοῦ ἔδινε ὁ αὐλικὸς καὶ τὸν ἄνοιξε γεμᾶτος ἀγωνία. Τότε, στὸ λιγοστὸ φῶς ποὺ ἔπεφτε ἀπὸ τὸ μοναδικὸ φεγγίτη τοῦ κελλιοῦ του, ἄρχισε νὰ διαβάζῃ τὴν ἐπιστολὴ ποὺ ἦταν μέσα στὸ φάκελλο.

Ἔξαφνα, τὰ χέρια του ἄρχισαν νὰ τρέμουν καὶ μιὰ λάμψις ἄγρια φώτισε τὸ πρόσωπό του.

—Ἐλεύθερος!... τραύλισε. Εἶμαι ἐλεύθερος!... Καὶ μοῦ τὸ ἀναγγέλλει αὐτὸ ὁ πρίγκηψ ντὲ Μαρσιγιάν!... Ὁ ἄνθρωπος ποὺ τοῦ τρύπησα τὴν καρδιὰ μὲ τὸ σπαθί μου καὶ ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ τὸν σκοτώσω!...

Καί, μιλῶντας, ἔφερε τὶς σφιγμένες γροθιές του ἐπάνω στὸ στῆθος του, σὰν νἄθελε νὰ συγκρατήσῃ τοὺς ἄταχτους καὶ δυνατοὺς χτύπους τῆς καρδιᾶς του. Ἔπειτα, ἀπευθυνόμενος στὸ διοικητὴ τοῦ φρουρίου, τὸν ρώτησε:

—Εἶνε ἀλήθεια, λοιπόν, κύριε;... Μήπως εἶμαι θῦμα μιᾶς σκληρᾶς εἰρωνίας; Εἶμαι πραγματικὰ ἐλεύθερος;

—Εἶσθε ἐλεύθερος! τοῦ ἀπάντησε σοβαρά, μὰ ψυχρά, ὁ ἀξιωματικός. Ἡ πόρτα τῆς φυλακῆς σας εἶνε ἀνοιχτὴ καὶ μπορεῖτε νὰ φύγετε...

Μὲ στῆθος φουσκωμένο ἀπὸ τὴ συγκίνησι, ὁ Λεόνιο ξαναδιάβασε τότε τὴν ἐπιστολὴ τοῦ πρίγκηπος ντὲ Μαρσιγιάν. Ὁ Ροβέρτος, κινούμενος ἀπὸ ἕνα αἴσθημα ὑπερτάτης λεπτότητος, ἀποσιωποῦσε τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους εἶχε πετύχει τὴ χάρι τοῦ παλαιοῦ του ἀντιπάλου.

—Μὰ—ἔκανε ὁ τελευταῖος, διστάζοντας πάντα—ἡ ἐλευθερία μου μοῦ ἀποδίδεται χωρὶς καμμιὰ ἠθικὴ τιμωρία.

Τότε, ὁ διοικητὴς τοῦ φρουρίου, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ ἀπ' εὐθείας στὴν ἐρώτησί του, ἔβγαλε μιὰ διαταγή, τὴν ξεδίπλωσε καὶ μὲ φωνὴ καθαρὴ διάβασε ὅτι: «ὁ εἰρημένος Λεόνιο ντὲ Μοντεφιόρε ἐκπίπτει ὁριστικὰ τοῦ βαθμοῦ του καὶ τῶν τίτλων του».

Ὁ πρώην ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ χλώμιασε θανάσιμα μόλις τὸ ἄκουσε αὐτό.

Τοῦ χάριζαν τὴ ζωή του, τοῦ ἀπέδιδαν τὴν ἐλευθερία, μὰ τὸν καθαιροῦσαν ἀπὸ ἀξιωματικὸ καὶ εὐγενῆ.

Ὅταν ὁ διοικητὴς τοῦ φρουρίου τελείωσε τὴν ἀνάγνωσί του, ὁ Λεόνιο ψιθύρισε μὲ φωνὴ τσακισμένη:

—Ἆ! θὰ προτιμοῦσα τὸ τσεκοῦρι τοῦ δημίου!...

Μά, ἀνορθώνοντας ξαφνικὰ τὸ κεφάλι του, πρόσθεσε:

—Ὄχι... Ὁ θάνατος θὰ ἦταν τὸ τέλος τῶν πάντων, μὰ ἡ ζωὴ μπορεῖ νὰ εἶνε ἡ ἐξαγορὰ κι' ἡ ἀποκατάστασις... Κύριοι, σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι θὰ γίνω πάλι ἄξιος τῆς ἐκτιμήσεώς σας.

('Ακολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

ΤΖΩΡΤΖ ΚΡΑΦΤ, Ο ΝΕΟΣ ΒΑΛΕΝΤΙΝΟ

(Ἡ ζωὴ καὶ ἡ καταπληκτικὴ σταδιοδρομία ἑνὸς καινούργιου «ἀστέρος» πρώτου μεγέθους)

Ο νέος Βαλεντίνο! Ἔτσι ἀποκαλοῦν ὅλοι σήμερα στὸ Χόλλυγουντ ἕνα καινούργιο ἀστέρα πρώτου μεγέθους, τὸν Τζῶρτζ Κράφτ. Καὶ δὲν ἔχουν ἄδικο. Ὁ Κράφτ ἔχει ὅλα τὰ χαρίσματα ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ κατακτήση ὅλες τὶς γυναῖκες καὶ τῶν δυὸ ἡμισφαιρίων ποὺ συχνάζουν στὸν κινηματογράφο. Τὰ μάτια του εἶνε σκοτεινὰ καὶ λαμπρά, τὰ μαλλιά του κατάμαυρα καὶ γυαλιστερὰ καὶ τὸ κορμί του ψηλό, καλοφτιαγμένο καὶ λυγερὸ σὰν φειδιοῦ. Ἡ ταινίες στὶς ὁποῖες ἔχει παίξει ὥς τώρα ὁ Κράφτ, δὲν ἔχουν προβληθεῖ ἀκόμα στὴν Εὐρώπη, μὰ προβλέπεται ὅτι, μόλις θὰ προβληθοῦν, ὁ πρωταγωνιστής τους θὰ ὑποσκελίση ὅλους τοὺς ἄλλους συναδέλφους του, ποὺ διεκδικοῦν σήμερα τὸν τίτλο τοῦ γόητος τῶν γυναικῶν, ὅπως ὁ Νοβάρρο, ὁ Μπάρρυμορ, ὁ Μανζοῦ, κλπ.

Ὅταν ὁ Κράφτ πρωτοβγῆκε στὸν κινηματογράφο, τὸν ἐπῆραν γιὰ νὰ παίξη ρόλο ἀμερικανοῦ γκάγκστερ σὲ μιὰ-δυὸ ταινίες μὲ ἐγκληματικὲς ὑποθέσεις.

—Δὲν πρόκειται νὰ μείνη πολὺ στὸν κινηματογράφο, προεῖπαν οἱ δημοσιογράφοι καὶ οἱ εἰδικοὶ ποὺ ἔτυχε νὰ παρευρεθοῦν στὸ στούντιο, κατὰ τὸ γύρισμα τῶν σκηνῶν στὶς ὁποῖες πρωταγωνιστοῦσε. Θὰ παίξη σὲ μιὰ-δυὸ ταινίες τὸ πολὺ κι' **ἔπειτα θὰ πάρη** δρόμο, γιατὶ ἡ ληστρικὲς ταινίες δὲν ἀρέσουν πειὰ στὸ κοινόν. Μὰ ἡ προβλέψεις αὐτὲς διαψεύστηκαν μὲ τὸν πιὸ κατηγορηματικὸ τρόπο.

Ὅταν πρὸ ὀλίγου καιροῦ προεβλήθη στὸ Χόλλυγουντ, ἡ πρώτη ταινία στὴν ὁποία πρωταγωνιστοῦσε ὁ Κράφτ—μιὰ ταινία μὲ κοινοτάτη ὑπόθεσι γιὰ τὴν ὁποία λογάριαζαν ὅτι δὲν θὰ κρατοῦσε τὸ πρόγραμμα πάνω ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα—ὅλοι οἱ κινηματογράφοι ποὺ τὴν ἔπαιξαν εἶχαν τεράστιες εἰσπράξεις. Κι' ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλά, ἀντὶ γιὰ μιὰ ἑβδομάδα, ἡ ταινία κράτησε τὸ πρόγραμμα σ' ὅλους τοὺς κινηματογράφους τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ ἕνα μῆνα καὶ σὲ πολλοὺς ἀπὸ δυὸ μῆνες καὶ τρεῖς.

Οἱ διευθυνταὶ τῶν κινηματοθεάτρων παραξενεύτηκαν γιὰ τὴν καταπληκτικὴ αὐτὴ ἐπιτυχία καὶ σὰν ἔξυπνοι ἐπιχειρηματίαι ποὺ εἶνε, προσπάθησαν νὰ τὴν ἐξηγήσουν. Πρόσεξαν λοιπὸν τότε ὅτι σ' ὅλες τὶς παραστάσεις, τὸ ἀκροατήριο **ἀπετελεῖτο**, κατὰ ἑβδομῆντα τοῖς ἑκατό, ἀπὸ γυναῖκες κι' ὅτι ἡ περισσότερες ἀπ' αὐτές, ὅταν φεύγανε, μιλοῦσαν μ' ἐξαιρετικὸ θαυμασμὸ γιὰ «τὸν ὡραῖο πρωταγωνιστὴ ποὺ ἔπαιζε τὸ ρόλο τοῦ γκάγκστερ».

Ὅπως ἦταν ἑπόμενο, κι' ὅπως εἴχανε καθῆκον, οἱ διευθυνταὶ τῶν κινηματοθεάτρων ἀναφέρανε τὶς παρατηρήσεις τους αὐτὲς στὴν ἑταιρία, ἡ ὁποία εἶχε «γυρίσει» τὴν ταινία— στὴν Παραμάουντ.

Ὡστόσο, κανεὶς ἀπὸ τοὺς διευθυντάς της δὲν ἔδωσε ἐξαιρετικὴ σημασία στὸν πρωταγωνιστή.

Ἀλλά, ὅταν παίχτηκε κι' ἡ δευτέρα ταινία τὸ «Σκαρφάς», στὴν ὁποία ἐπίσης πρωταγωνιστοῦσε ὁ Τζῶρτζ Κράφτ, τότε πειὰ σημειώθηκε ἀκόμα μεγαλείτερη κοσμοσυρροὴ τῶν γυναικῶν στὰ κινηματοθέατρα τῆς Ἀμερικῆς.

—Εἶνε σὰν τὸν Βαλεντίνο! ἔλεγαν ἡ περισσότερες γυναῖκες.

Τότε πειὰ ἡ Παραμάουντ κατάλαβε ὅτι εἶχε βρεῖ τὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ τὴν πλημμύριζε χρήματα κι' ἀποφάσισε νὰ τον ἐκμεταλλευθῆ ὅσο μποροῦσε καλύτερα.

Γρήγορα-γρήγορα, λοιπόν, γιὰ νὰ μὴ προλάβουν ἡ ἄλλες ἑταιρίες, ἐπρότειναν στὸν Κράφτ ν' ἀνανεώση τὸ συμβόλαιό του μαζύ τους, δίνοντάς του μισθὸ πενταπλάσιον ἀπ' αὐτὸν ποὺ τοῦ ἔδιναν πρίν. Ὁ Κράφτ ξαφνιάστηκε βέβαια ἀπ' τὴν ἀπροσδόκητη αὐτὴ πρότασι καὶ ἔσπευσε νὰ τὴ δεχτῆ.

Ἔτσι ἐφέτος θὰ τὸν ἰδοῦμε νὰ πρωταγωνιστῆ σὲ ἀρκετὲς καινούργιες κινηματογραφικὲς ταινίες.

* * *

Παραδόξως, ἡ ζωή, ἡ σταδιοδρομία κι' ἡ ἀνάδειξις τοῦ Τζῶρτζ Κράφτ, μοιάζει σὲ πολλὰ σημεῖα καταπληκτικὰ μὲ τὸν θρυλικὸ Βαλεντίνο.

Ὁ Κράφτ γεννήθηκε στὴ Νέα Ὑόρκη, ἀπὸ πατέρα Γερμανὸ κι' ἀπὸ μητέρα Ἰταλίδα, ἀνατράφηκε δὲ μικρὸς στὴν τεραστία αὐτὴ ἀμερικανικὴ μεγαλούπολι. Εἶνε μανιώδης σπόρτσμαν καὶ πυγμάχος ἀπ' τοὺς πολὺ καλούς. Ἔχει λάβει μέρος σὲ πολλὰ μεγάλα μὰτς πυγμαχίας, κι' ἂν δὲν γινόταν κινηματογραφικὸς ἀστήρ, ἴσως θὰ γινόταν ἕνας ἀπ' τοὺς πρωταθλητὰς τοῦ μπόξ.

Ὁ Τζῶρτζ Κράφτ.

Τὸ περιεργότερο ἀπ' **ὅλα εἶνε ὅτι**, ὅπως κι' ὁ μακαρίτης Βαλεντίνο, ἔτσι κι' ὁ Τζῶρτζ Κράφτ, προτοῦ βγεῖ στὸν κινηματογράφο ἐξασκοῦσε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χορευτοῦ. Ἐπίσης, ὅπως ὁ Βαλεντίνο, ἔτσι κι' αὐτὸς εἶχε ἀμέτρητες ἐρωτικὲς κατακτήσεις, πρὶν ἀκόμα ἀναδειχτεῖ ἀστὴρ τῆς ὀθόνης.

Ἀπ' τὰ μικρά του χρόνια, ἦταν **ἕνα παιδὶ φοβερὸ καὶ τρομερὸ**—ὅπως ἀκριβῶς κι' ὁ Βαλεντίνο—καὶ δὲν ἄφινε ποτὲ στὸ δρόμο του δυὸ πέτρες, τὴ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη. Πειραχτήριο, καυγατζῆς, ἀνυπάκουος, κρατοῦσε πάντα τοὺς φτωχοὺς γονεῖς του σὲ διαρκῆ ἀνησυχία.

Σὰν γνήσιο ἀμερικανόπουλο, δὲν εἶχε μεγάλη κλίσι στὰ γράμματα, ἐνῶ ἀντιθέτως τὸν τραβούσανε τὰ σπόρ. Τὸ χαρτζηλίκι ποὺ τοὔδινε ὁ πατέρας του τὸ ἀποταμίευε γιὰ νὰ βγάζη εἰσιτήρια καὶ νὰ πηγαίνη στὰ διάφορα μὰτς, ποδοσφαιρικά, πυγμαχίες κ.λ.π. Ὅλες δὲ τὶς διαθέσιμες ὧρες του τὶς περνοῦσε στὰ γυμναστήρια. Εἶχε μανία στὸ μπὸξ καὶ ἀπὸ πολὺ μικρὸς ἀφοσιώθηκε σ' αὐτὸ μ' ὅλη τὴ φλόγα τῆς ὁρμητικῆς του **ψυχῆς**. Πολὺ γρήγορα σημείωσε καλὲς ἐπιδόσεις κι' ὅλοι τοῦ προλέγανε ὅτι μιὰ μέρα θὰ γινότανε πρωταθλητής.

Μὰ ὥς **ὅτου** νὰ γίνη πρωταθλητής, ἔπρεπε νὰ ζήση. Καὶ οἱ γονεῖς του, ὅπως συνηθίζουν τὰ ἐνενῆντα ἑκατοστὰ τῶν ἀμερικανῶν, εἶχαν τὴν ἀξίωσι ἀπ' αὐτόν, μόλις ἔφτασε σ' ἡλικία δεκαεφτὰ ἐτῶν, νὰ κερδίζη τὸ ψωμί του. Μὰ πῶς;

Εὐτυχῶς ὁ Κράφτ ἀπὸ μικρός, τὶς βραδυνές του ὧρες, ὅταν τὸ γυμναστήριο ἦτανε κλειστό, τὶς περνοῦσε στὰ χοροδιδασκαλεῖα κ' εἶχε μάθει νὰ χορεύη περίφημα. Ἔτσι καθὼς εἶχε λυγερὸ σῶμα καὶ φυσικὴ εὐκινησία, τὴν ὁποία εἶχε δοκιμάσει ἀκόμη πιὸ πολὺ μὲ τὸ σπόρ, γρήγορα ἀναδείχτηκε χορευτὴς τῆς πρώτης τάξεως.

Ὅταν, λοιπόν, τὸν ἐπίεσε ἡ ἀνάγκη, ἀποφάσισε νὰ ἐκμεταλλευθῆ τὴν χορευτική του δεινότητα. Στὴν ἀρχὴ κατώρθωσε νὰ προσληφθῆ σ' ἕνα ἀπ' τὰ κοσμικὰ ντάνσιγκ, ποὺ χρησιμοποιοῦσε χορευτὲς κομψευομένους γιὰ νὰ χορεύουν τὶς ντάμες ποὺ δὲν ἔχουν καβαλλιέρους. Ἔπειτα, μια **μέρα, τὸν εἶδε ἕνας διευθυντὴς μοῦζικ**—χὼλλ καὶ τοῦ πρότεινε νὰ τὸν πάρη στὸ κατάστημά του γιὰ νὰ κάνη διάφορα χορευτικὰ νούμερα. Ὁ νέος—ἦταν δεκαοχτὼ χρονῶν τότε —δέχτηκε πρόθυμα.

Δὲν ἔμεινε, ὅμως, ἐκεῖ πολὺν καιρό. Σὲ λίγους μῆνες τὸν πήρανε σ' ἕνα ἄλλο μεγαλείτερο μοῦζικ—χὼλλ, κι' ἔπειτα σ' ἄλλο ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστοκρατικώτερα τοῦ Χόλλυγουντ.

Κάποιο μεσημέρι, ὁ Τζῶρτζ Κράφτ ἔτρωγε σὲ κάποιο καφὲ-ρεστωράν, στὸ ὁποῖο συχνάζουν ἠθοποιοὶ τοῦ κινηματογράφου. Ἦταν ἀπορροφημένος σὲ σκέψεις κ' ἔσπαζε τὸ κεφάλι του νὰ βρῆ καινούργιες φιγοῦρες καὶ καινούργιους βηματισμούς, γιὰ τὰ χορευτικά του νούμερα.

Ξαφνικά, σὲ κάποια στιγμή, ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα φουριόζος ὁ διάσημος σκηνοθέτης τῆς «Παραμάουντ» ὁ Ρόουλαν Μπράουν, ὁ ὁποῖος ἀπευθυνόμενος πρὸς ὅλους τοὺς παρισταμένους, εἶπε:

— Χρειάζομαι ἕναν ἠθοποιὸ ποὺ νἄχη φυσιογνωμία ἄγρια, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ μὲ σὲξ-ἀπήλ.

Εἴπαμε ὅτι ἡ πελατεία τοῦ ρεστωρὰν ἐκείνου ἀποτελεῖται ἀπὸ ἠθοποιούς. Καὶ οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι πιστεύανε ὅτι εἶχαν σὲξ—ἀπήλ, σηκωθήκαμε μὲ μιᾶς καὶ περικυκλώσανε τὸν Μπράουν.

Μόνο ὁ Κράφτ, ὁ ὁποῖος ποτέ του δὲν εἶχε σκεφθεῖ νὰ βγῆ στὸν κινηματογράφο καὶ ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶνε ἀπορροφημένος ἀπὸ τὶς σκέψεις του, δὲν ἐσήκωσε καθόλου τὸ κεφάλι του.

Ὁ Ρόουλαν Μπράουν περιεργάστηκε ὅλους τοὺς ἠθοποιούς, οἱ ὁποῖοι εἶχανε παραταχθεῖ μπροστά του, ἀλλὰ κανενὸς ἡ φυσιογνωμία δὲν φάνηκε νὰ τὸν ἱκανοποιῆ. Ἔξαφνα τότε τὰ βλέμματά του ἔπεσαν στὸν Κράφτ, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ κάθεται ἥσυχος καὶ σκεπτικὸς στὴ θέσι του. Καθὼς τὸν κύτταξε, εἶδε ὅτι τὸ πρόσωπο τοῦ νέου εἶχε καὶ ἄγρια ἔκφρασι καὶ σὲξ—ἀπὴλ συγχρόνως. Ὅσο τὸν περιεργαζόταν, τόσο πιὸ πολὺ ἔμενε ἐνθουσιασμένος ἀπ' τὴ φυσιογνωμία του. Στὸ τέλος, πῆρε τὴν ἀπόφασί του.

Πῆγε, θρονιάστηκε στὸ τραπέζι τοῦ Κράφτ, ἀπέναντί του, καὶ χωρὶς ἄλλο προοίμιο, ἀμερικανικώτατα, τοῦ εἶπε:

— Δέχεσαι νὰ παίξης στὸν κινηματογράφο;

Ὁ Κράφτ τὸν κύτταξε μὲ ἀπορία καὶ μὲ δυσπιστία συγχρόνως, νομίζοντας πὼς ὁ συνομιλητής του ἤθελε ν' ἀστειευθῆ μαζύ του. Τὸν ἄκουσε ὅμως σὲ λίγο νὰ τοῦ ἐπαναλαμβάνη τὴν ἐρώτησί του, μὲ ὕφος σοβαρώτατο.

—Καὶ τί νὰ παίξω στὸν κινηματογράφο; ρώτησε ὁ Κράφτ.

— Νὰ παίξης ἕνα ρόλο πρωταγωνιστοῦ, ρόλο γκάγκστερ.

—Κατ' ἀρχὴν δέχομαι. Καὶ τί μισθὸ δίνετε;

Ἐκάθησαν, τὰ κουβεντιάσανε μαζὺ καὶ συμφωνήσανε. Ἔτσι ὁ Τζῶρτζ Κράφτ βγῆκε στὸν κινηματογράφο.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΛΑΜΑΡΤΙΝΟΥ

ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΣ ΤΑΣΣΟΣ ΚΑΙ ΛΕΟΝΩΡΑ

(Ἡ ἐρωτικὴ τραγῳδία τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς «Ἀπελευθερωθείσης Ἱερουσαλὴμ», γραμμένη ἀπὸ τὸ γλυκύτατο ποιητὴ τῆς «Λίμνης»).

Ο μέγας δοὺξ τῆς Μάντουας καὶ οἱ εὐγενεῖς τῆς Αὐλῆς του ὑποδέχτηκαν αὐτοπροσώπως τὸν Τάσσο καὶ τὸν περιέβαλαν μὲ κάθε τιμὴ καὶ περιποίησι.

Ἡ Τοσκάνα ὁλόκληρη ἀποθέωσε τὸν ποιητή. Μὰ ὁ Τάσσος ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες βαρέθηκε τὴ Φλωρεντία κι' ἔγραψε στὸ φίλο του Κονσταντίνι, ζητῶντας του ἕνα ἄσυλο στὸ ἀνάκτορο τῆς Ἁγίας Τριάδος στὴ Ρώμη γιὰ νὰ τελειώση ἐκεῖ τὶς ἡμέρες του.

«Ἡ ζωή, στ' ἀλήθεια, τοῦ ἔγραφε, εἶνε ἕνα θλιβερὸ προσκύνημα κι' ἐγὼ βρίσκομαι τώρα στὸ τέλος τοῦ δικοῦ μου. Καθ' ὅλη σχεδὸν τὴ διάρκεια τοῦ καλοκαιριοῦ αὐτοῦ δὲν ἀγόρασα παρὰ τέσσερα πεπόνια γιὰ τὴν τροφή μου. Μιὰ ἐλαφριὰ σούπα μοῦ φτάνει καθημερινῶς, μὰ ὁμολογῶ ὅτι τρώω ἄπειρα φάρμακα».

Ὁ Τάσσος, φεύγοντας ἀπὸ τὴ Φλωρεντία, ἔφτασε στὴ Ρώμη κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ κουκλαβίου ποὺ ὠνόμασε Πάπα τὸν Γρηγόριο 13ο. Μὰ καὶ ὁ Πάπας αὐτός, ἀπὸ τὸν ὁποῖο περίμενε περισσότερα ἀπὸ τὸ Σίξτο 6ο, διέψευσε τὶς ἐλπίδες του.

Στὴ Ρώμη, τὸν φιλοξένησε φτωχικά, μὰ μὲ μεγάλη ἐγκαρδιότητα ὁ φίλος του Κονσταντίνι. Μὰ ὁ Τάσσος, ἐπειδὴ φοβόταν μήπως τοῦ γίνεται βάρος, τὸν ἐγκατέλειψε ἕνα καλὸ πρωΐ, ἀφίνοντάς του τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

«Τώρα ποὺ γκρεμίστηκα πειὰ ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν αὐταπατῶν μου, εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ φύγω ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμο καὶ νὰ ζητήσω ἄσυλο στὴ μοναξιά. Στεῖλτε μου λοιπὸν τὰ κουρέλλια μου στὸ μοναστῆρι τῆς Μαρίας τοῦ Λαοῦ, ποὺ εἶνε χαμένο μέσα στὰ δέντρα, ἔξω ἀπὸ τὴ Ρώμη. Κατὰ τὴ γνώμη μου, δὲν μπορῶ νὰ βρῶ ἄλλο ἄσυλο πιὸ μοναχικὸ καὶ λιγώτερο ἐκτεθειμένο στὶς βδελυρὲς προσβολὲς τοῦ πλήθους. (Τὸ ἔγραψα αὐτὸ στὴν κάμαρή σας κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀπουσίας σας στὶς 7 Φεβρουαρίου 1591)».

Ὁ Κονσταντίνι ὅμως, μόλις γύρισε στὸ σπίτι του καὶ διάβασε τὴν ἐπιστολὴ αὐτή, ἔτρεξε ν' ἀναζητήση τὸν ποιητὴ στὸ μοναστῆρι ποὺ εἶχε καταφύγει.

Ἐκεῖ τὸν ἐπέπληξε γιατὶ τὸν εἶχε ἐγκαταλείψει, τὸν ξαναπῆρε στὸ σπίτι του κι' ἔπειτ' ἀπὸ λίγες μέρες, τὸν ὡδήγησε ὁ ἴδιος στὴν Αὐλὴ τοῦ δουκὸς τῆς Μάντουας.

* * *

Ἐκεῖ, ὁ δοὺξ κι' ἡ νεαρὰ δούκισσα Λεονώρα τῶν Μεδίκων, περιέβαλαν τὸν ποιητὴ μὲ ὅλες τὶς τιμές. Τοῦ ἐξασφάλισαν κάθε γαλήνη καὶ ἄνεσι **καὶ προσπαθοῦσαν ὅσο μποροῦσαν νὰ** τὸν παρηγορήσουν στὶς στιγμὲς τῶν κρίσεών του.

Τοῦ ἔδωσαν μάλιστα χρήματα κι' ἐξέδωσε σὲ τρεῖς τόμους τὰ λυρικά του ποιήματα.

Μὰ σὲ λίγο, παρ' ὅλες τὶς γεμᾶτες σεβασμὸ καὶ στοργὴ προσπάθειες τῆς δουκίσσης, γιὰ νὰ τὸν κρατήση στὴν Αὐλή της, ὁ Τάσσος, μὴ μπορῶντας ποτὲ νὰ παραμένη γιὰ πολὺ καιρὸ στὸ ἴδιο μέρος ξανάφυγε γιὰ τὴ Ρώμη. Μὰ μόλις ἔφτασε στὴν αἰωνία πόλι, ἔφυγε κι' ἀπὸ κεῖ τὴν ἴδια μέρα κιόλας, πηγαίνοντας στὴ Νεάπολι γιὰ νὰ παρακολουθήση τὴν ἀτελείωτη οἰκογενειακή του δίκη καὶ σκοπεύοντας νὰ ξαναγυρίση σύντομα στὴ Ρώμη.

Ὁ Πάπας Ἀλντομπραντίνι, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ ὄνομα Κλήμης 8ος, βασίλευε τότε στὴ Ρώμη, ἦταν πιὸ εὐνοϊκὸς στὸν Τάσσο ἀπὸ τοὺς προκατόχους του. Ὁ καρδινάλιος Κίνθιο, ἀνεψιὸς τοῦ Πάπα, ἀγαποῦσε ἐξαιρετικὰ τὰ γράμματα καὶ λάτρευε τὸν Τάσσο. Τίμησε λοιπὸν τὸ μεγάλο ποιητή, ὄχι μόνο γιὰ νὰ δοξάση τὴ βασιλεία τοῦ θείου του, μὰ καὶ γιὰ νὰ ἱκανοποιήση τὴν ἴδια του τὴν καρδιὰ ποὺ εἶχε συγκινηθεῖ βαθύτατα γιὰ τὶς δυστυχίες τοῦ μεγαλοφυοῦς ποιητοῦ. Ὁ καρδινάλιος Κίνθιο ἤθελε μόνος του νὰ ἱκανοποιήση τὸν Τάσσο γιὰ ὅλες τὶς ἀδικίες ποὺ εἶχε ὑποστεῖ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους του.

* * *

Ὁ ποιητὴς ἐπωφελήθηκε τῶν εὐνοϊκῶν αὐτῶν διαθέσεων τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ Πάπα γιὰ νὰ κερδίση τὴν ὑπόθεσί του στὴ Νεάπολι, βάζοντάς τον νὰ μεσιτεύση στὴν Κυβέρνησι καὶ στοὺς δικαστάς. Ὁ Κίνθιο, ὄχι μόνο μεσολάβησε, μὰ καὶ πῆγε μόνος του στὴ Νεάπολι, γιὰ νὰ παρακολουθήση τὶς συνεδριάσεις τοῦ δικαστηρίου.

Οἱ δικηγόροι τοῦ Τάσσου ζητοῦσαν γι' αὐτὸν ἀπὸ τοὺς πρίγκηπας τοῦ Ἀβελλῖνο τὸ μισὸ ἀπὸ τὸ ἀνάκτορο Γκαμπακόρτι, τὸ ὁποῖο ἀνῆκε ἄλλοτε στὴ μητέρα του Πορκία καὶ στὸ ὁποῖο εἶχε κατοικήσει κι' ὁ ἴδιος κατὰ τὴν παιδική του ἡλικία. Τότε οἱ δικηγόροι τοῦ Οἴκου τῶν Ἀβελλῖνο, πρότειναν ὡς ἐπιχείρημα τὴν παραφροσύνη του, ἡ ὁποία τὸν καθιστοῦσε—ὅπως ἔλεγαν—ἀνίκανο νὰ διαχειριστῆ νομίμως τὴν περιουσία του. Μὰ **οἱ δικηγόροι τοῦ ποιητοῦ ἀπάντησαν** ἐκεῖνο ποὺ εἶπε κι' ὁ Σοφοκλῆς, ὅταν τὸν κατηγόρησε ὁ γυιός του σὲ ἡλικία 45 ἐτῶν γιὰ ἀδυναμία πνεύματος: «Ὁ ἄνθρωπος ποὺ δημιούργησε τὰ μεγαλείτερα ἀριστουργήματα τοῦ αἰῶνος του, ἀποδεικνύει ὑπεραρκετὰ μ' αὐτὰ ἂν εἶνε καλὰ διανοητικῶς ἢ ὄχι».

Ὡστόσο ἡ δίκη, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ τέτοιες περιπτώσεις, παρατεινόταν ἀτελείωτα. Ὁ Τάσσος, κουρασμένος στὸ τέλος, ἀπὸ τὶς ἀλλεπάλληλες ἀναβολές, τράβηξε πάλι γιὰ τὴ Ρώμη.

Ὅλοι οἱ εὐγενεῖς τῆς Νεαπόλεως τὸν προέπεμψαν τιμητικὰ ὥς τὴν Καπούη καὶ τὸ πέρασμά του ἀπὸ τὴν πόλι αὐτὴ θεωρήθηκε ὡστόσο σημαντικὸ γεγονός, ὥστε ἀνεγράφη μὲ χρυσᾶ γράμματα στὰ ἀρχεῖα της.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ Μόλα ντὶ Γκαέτα, γοητευτικὸ ἀκρωτήριο, γεμᾶτο ἀνθισμένους πορτοκαλεῶνες, στὸ ὁποῖο βρισκόταν ἄλλοτε ἡ περίφημη ἔπαυλις τοῦ Κικέρωνος, ὁ Τάσσος καὶ οἱ συνταξειδιῶται ποὺ πήγαιναν μαζύ του στὴ Ρώμη, δὲν τόλμησαν νὰ προχωρήσουν πιὸ πέρα...

Ἕνας λήσταρχος ξακουστὸς τῆς ἐποχῆς, ὀνομαζόμενος Σικάρρα, τοὺς ἔφραξε τὸ δρόμο μὲ τὴ συμμορία του.

«*Χτὲς*—ἔγραφε σχετικῶς ὁ Τάσσος στὸ φίλο του Κονσταντίνι — ὁ *λήσταρχος Σικάρρα λήστεψε καὶ σκότωσε στὸ δρόμο τῆς Ρώμης πολλοὺς ταξειδιῶτες. Ὅλη ἡ περιοχὴ ἀντηχεῖ ἀπὸ τὶς κραυγὲς τοῦ τρόμου καὶ τοὺς στεναγμοὺς τῶν γυναικῶν. Σήμερα λοιπὸν θέλησα νὰ βαδίσω μόνος μου μπροστὰ καὶ νὰ προσπαθήσω νὰ βάψω στὸ αἷμα τὸ σπαθὶ ποὺ μοῦ χαρίσατε*».

Πράγματι, ὁ Τάσσος ἐπὶ κεφαλῆς μερικῶν γενναίων ἱπποτῶν τοῦ Μόλα ντὶ Γκαέτα, βγῆκε μπροστὰ γιὰ νὰ καθαρίση τὸ δρόμο ἀπὸ τοὺς ληστάς. Ὁ ἡρωϊκός του χαρακτὴρ τὸν ἔκανε ν' ἀψηφάη καὶ τοὺς μεγαλειτέρους κινδύνους. Μὰ ἐδῶ τὸ θάρρος του φάνηκε ἄχρηστο καὶ τὸ ὄνομά του μόνο ἔφτασε.

Ὁ λήσταρχος Σικάρρα, ὁ ὁποῖος τραγουδοῦσε ἐπάνω στὰ βουνὰ τὶς ἐπικὲς στροφὲς τῆς «Ἀπελευθερωθείσης Ἱερουσαλήμ», ὅπως τὶς τραγουδοῦν σήμερα κι' οἱ γονδολιέρηδες τῆς Βενετίας, μαθαίνοντας ὅτι ὁ Τάσσος **ἦταν μεταξὺ τῶν ταξειδιωτῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν σταματήσει ἀπὸ τὸ φόβο τῆς συμμορίας του στὸ Μόλα ντὶ Γκαέτα**, τοῦ ἔστειλε ἕνα γράμμα μὲ τὶς μεγαλείτερες ἐκφράσεις ἐνθουσιασμοῦ καὶ σεβασμοῦ, στὸ ὁποῖο τοῦ ἔλεγε ὅτι μποροῦσε νὰ περάση ἐλεύθερα.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Τάσσος ἀρνήθηκε νὰ ἐπωφεληθῆ καὶ νὰ χωρίση τὴν τύχη του ἀπὸ τὴν τύχη τῶν συνταξειδιωτῶν του, ὁ Σικάρρα μὲ δεύτερο γράμμα ἐπέτρεψε καὶ σὲ ὅλη τὴ συντροφιὰ τοῦ ποιητοῦ νὰ περάση.

Μόλις μάλιστα ὁ ποιητὴς ἔφτασε στὸ Ἴτρι, τοῦ ἀπέδωσε τιμὲς στὶς ὁποῖες ἀρνιόταν ν' ἀποδώση σὲ βασιλεῖς, δείχνοντας ἔτσι ὅτι τοποθετοῦσε τὴ μεγαλοφυΐα ὑπεράνω τῶν στεμμάτων καὶ τῶν σκήπτρων.

Κάτι παρόμοιο εἶχε συμβεῖ καὶ ἄλλοτε μὲ τοὺς ληστὰς τῶν Ἀπεννίνων καὶ τὸν Ἀριόστο. Ἔτσι βλέπει κανεὶς ὅτι καὶ αὐτὸ ἀκόμα τὸ ἔγκλημα ἀφοπλίζεται μπροστὰ στοὺς ἐκλεκτοὺς τῆς δόξης, σὰν νὰ εἶνε οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ.

* * *

Ὁ καρδινάλιος Κίνθιο δέχτηκε τὸν Τάσσο στὴ Ρώμη μὲ τὶς μεγαλείτερες τιμές.

Ὁ ποιητής, γεμᾶτος εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸ νέο αὐτὸ κληρικό, ἀποφάσισε νὰ τοῦ ἀφιερώση τὴν «Κατακτηθεῖσα Ἱερουσαλήμ», ποίημα γραμμένο στὸ ἴδιο θέμα μὲ τὴν «Ἀπελευθερωθεῖσα Ἱερουσαλήμ», τὸ ὁποῖο εἶχε γράψει ἐμπνευσμένος ἀπὸ βαθειὰ εὐσέβεια, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς διαμονῆς του στὸ Μόντε Ὀλιβέττο, στὴ Νεάπολι.

Ἡ «Κατακτηθεῖσα Ἱερουσαλήμ» ξεκαθαρισμένη ἀπὸ τὰ βέβηλα μὰ καὶ γεμᾶτα χάρι ἐπεισόδια τῆς «Ἀπελευθερωθείσης Ἱερουσαλήμ», ἦταν, κατὰ τὴ γνώμη τοῦ Τάσσου, προωρισμένη νὰ σβύση ἀπὸ τὴ μνήμη τῶν ἀνθρώπων τὸ πρῶτο του ποίημα καὶ ν' ἀποθανατίση τ' ὄνομά του στὴ γῆ, ἐξασφαλίζοντάς του συγχρόνως τὴ σωτηρία του στὸν οὐρανό.

Ὡς πρὸς αὐτὴ ὅμως ὁ Τάσσος γελιόταν. Εἶνε ἀλήθεια βέβαια πὼς ἡ «Κατακτηθεῖσα Ἱερουσαλὴμ» δὲν ὑστερεῖ οὔτε σὲ δύναμι, οὔτε σὲ ὕφος, μὰ δὲν ἔχει οὔτε τὴ χάρι της, οὔτε τὴ δροσιά της. Μὰ τὸ ἄνθος τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ Τάσσου εἶνε πειὰ μαραμένο σ' αὐτή. Δυστυχία στοὺς ποιητὰς ποὺ ξαναφτιάχνουν τὰ ἔργα τους: ἡ ποίησις βγαίνει ἀπὸ τὴν πρώτη ὁρμὴ καὶ δὲν τὴ δίνουν οὔτε ἡ ἐργασία, οὔτε ἡ σκέψις. Δὲν ἀνασαίνει κανεὶς ποτὲ τὸ μεσημέρι τὴν πρωϊνὴ δροσιά.

* * *

Ὁ νεαρὸς καρδινάλιος Κίνθιο, περήφανος γι' αὐτὴ τὴν τιμή, προσκάλεσε ἀπὸ τὴ Βενετία στὴ Ρώμη τὸν περίφημο ἐκδότη Ἰνζενιέρι, τὸν ἴδιο ποὺ εἶχε ἀντιγράψει σὲ ἕξη μέρες μέσα στὴ φυλακὴ τοῦ Τάσσου τὴν «Ἀπελευθερωθεῖσα Ἱερουσαλήμ», γιὰ ν' ἀντιγράψη, νὰ διορθώση καὶ νὰ ἐκδώση τὴν «Κατακτηθεῖσα Ἱερουσαλήμ».

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ MAURICE LEBLAN

ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ ΚΑΤΑ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ο ἄγνωστος ἦταν τσακισμένος στὰ δυὸ σὰν ἄνθρωπος ποὺ κάτι ψάχνει νὰ βρῆ. Μὲ τὴν ἄκρη τῶν δαχτύλων του ἀνασκάλευε τὴ σκόνη καὶ πολλὲς φορὲς ἀνασηκώθηκε κι' ἔρριξε κάτι μέσα σ' ἕνα κουτὶ ποὺ τὸ κρατοῦσε στὸ ἀριστερό του χέρι. Ἔπειτα ἔσβυσε τὰ ἴχνη τῶν βημάτων του, τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ μὲ τὰ ἴχνη τοῦ Λουπὲν καὶ τῆς Ξανθῆς Κυρίας καὶ πλησίασε πρὸς τὸ ἄνοιγμα ἀπ' τὸ ὁποῖο εἶχε μπεῖ μέσα στὸ ὑπόγειο.

Μὰ ἔξαφνα ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ καὶ σωριάστηκε κάτω. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς εἶχε ὁρμήσει ἐναντίον του.

Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα λεπτό, ὁ ἄγνωστος βρισκόταν δεμένος χειροπόδαρα.

Ὁ Χόλμς ἔσκυψε τότε ἀπὸ πάνω του καὶ τὸν ρώτησε:

—Λέγε... Πόσα θέλεις γιὰ νὰ μιλήσης... Γιὰ νὰ πῆς ὅσα ξέρεις...

Μὰ ὁ ἄγνωστος τοῦ ἀπάντησε μ' ἕνα τέτοιο χαμόγελο, ὥστε ὁ Χόλμς κατάλαβε ἀμέσως ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλπίζη τίποτε ἀπ' αὐτόν.

Περιορίστηκε μόνο νὰ τοῦ ψάξη τὶς τσέπες, μὰ δὲν βρῆκε παρὰ ἕνα μάτσο κλειδιά, ἕνα μαντήλι καὶ τὸ μικρὸ χαρτονένιο κουτί, ποὺ κρατοῦσε ὁ ἄγνωστος καὶ ποὺ περιεῖχε μερικὲς κόκκινες πετρίτσες ὅμοιες μ' αὐτὲς ποὺ εἶχε βρεῖ προηγουμένως ὁ Χόλμς. Φτωχὴ λεία!...

Μὰ τί θὰ τὸν ἔκανε τὸν ἄνθρωπο αὐτό;... Νὰ περιμένη νάρθουν οἱ φίλοι του νὰ τὸν βοηθήσουν καὶ νὰ τοὺς παραδώση ὅλους στὴν Ἀστυνομία; Γιὰ ποιὸ λόγο;... Τί κέρδος θὰ εἶχε ἔτσι ἐναντίον τοῦ Λουπέν;...

Ἐδίσταζε ἀκόμα, ὅταν ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στὸ κουτί, εἶδε ἐπάνω τὴν ἑξῆς διεύθυνσι: «Λεονάρντ, κοσμηματοπώλης, ὁδὸς ντὲ λὰ Παί».

Τότε ἀμέσως ἀποφάσισε νὰ ἐγκαταλείψη τὸν ἄγνωστο. Ἔσπρωξε τὸ βαρέλι στὴ θέσι, κλείδωσε τὸ ὑπόγειο καὶ βγῆκε ἔξω.

Διευθύνθηκε σ' ἕνα παράρτημα τοῦ ταχυδρομείου κι' ἀπὸ κεῖ μ' ἕνα μπιλλιετάκι, εἰδοποίησε τὸν κ. Ντεστὰντ ὅτι δὲν θὰ πήγαινε τὴν ἐπομένη στὴν ἐργασία του γιατὶ ἦταν ἀδιάθετος. Ἔπειτα τράβηξε κατ' εὐθεῖαν στὸν κοσμηματοπώλη Λεονάρντ, στὸν ὁποῖο παρέδωσε τὶς μικρὲς κόκκινες πέτρες, λέγοντάς του:

—Ἡ κυρία μ' ἔστειλε γι' αὐτὲς τὶς πέτρες. Τῆς ἔφυγαν ἀπὸ ἕνα κόσμημα ποὺ τὸ ἀγόρασε ἐδῶ...

Ὁ Χόλμς δὲν εἶχε πέσει ἔξω, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, γιατὶ ὁ κοσμηματοπώλης τοῦ ἀπάντησε ἀμέσως:

—Πράγματι... Ἡ κυρία αὐτὴ μοῦ τηλεφώνησε σχετικῶς καὶ μὲ εἰδοποίησε ὅτι σὲ λίγο θὰ περάση ἀπὸ δῶ...

Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἄφησε τότε τὶς πέτρες καί, βγαίνοντας ἔξω, περίμενε στὸ ἀντικρυνὸ πεζοδρόμιο.

Τέλος, κατὰ τὶς πέντε καὶ μισή, εἶδε νὰ φτάνη μιὰ κυρία, τυλιγμένη σ' ἕνα πυκνὸ πέπλο, τῆς ὁποίας τὸ παρουσιαστικὸ τοῦ φάνηκε ὕποπτο.

Τὴν εἶδε κατόπιν νὰ μπαίνη μέσα στὸ κοσμηματοπωλεῖο καὶ νὰ δίνη στὸν καταστηματάρχη ἕνα κόσμημα, στολισμένο μὲ κόκκινες πέτρες.

Ἔφυγε σχεδὸν ἀμέσως καὶ πεζή, ἀνέβηκε πρὸς τὴ Κλισύ, ἀκολουθῶντας δρόμους τοὺς ὁποίους ὁ Ἄγγλος ἀστυνομικὸς δὲν ἤξερε καθόλου.

Μόλις ἄρχισε νὰ νυχτώνη, ἡ ἄγνωστη μπῆκε σ' ἕνα σπίτι μὲ πέντε πατώματα, πού, καθὼς φαινόταν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό του, ἦταν πολυκατοικία. Ὁ ἀστυνομικὸς μπῆκε κι' αὐτὸς μέσα, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῆ. Μὰ στὸ δεύτερο πάτωμα, ἐκείνη στάθηκε μπρὸς στὴν πόρτα ἑνὸς διαμερίσματος, τὴν ἄνοιξε καὶ μπῆκε μέσα, κλειδώνοντάς την πίσω της. Ὁ Χόλμς ἔβγαλε τότε τ' ἀντικλείδια του καί, ἀφοῦ δοκίμασε μερικὰ ἀπ' αὐτά, κατώρθωσε τέλος ν' ἀνοίξη τὴν πόρτα.

Ὁ Λουπὲν μπῆκε μέσα, κρατῶντας μιὰ μικρὴ ἀνθοδέσμη.

Μπῆκε μέσα κι' ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σκοτάδια ποὺ πλημμύριζαν τὸ διαμέρισμα, εἶδε δωμάτια ἐντελῶς ἄδειανά, τῶν ὁποίων ὅλες ἡ πόρτες ἦσαν ἀνοιχτές. Μά, ἔξαφνα στὸ βάθος ἑνὸς διαδρόμου, ἡ λάμψις μιᾶς λάμπας τὸν φώτισε καί, πλησιάζοντας ἀθόρυβα, εἶδε σὲ κάποιο καθρέφτη ποὺ χώριζε ἕνα σαλόνι ἀπὸ τὸ συνεχόμενο δωμάτιο, τὴν κυρία μὲ τὸ πέπλο, νὰ βγάζη τὸ φόρεμά της καὶ τὸ καπέλο της, νὰ τ' ἀποθέτη στὴ μοναδικὴ καρέκλα τοῦ δωματίου αὐτοῦ καὶ νὰ φοράη ἕνα βελουδένιο πενιουάρ.

Τὴν εἶδε κατόπιν νὰ προχωρῆ πρὸς τὸ τζάκι καὶ νὰ πατάη τὸ κουμπὶ ἑνὸς ἠλεκτρικοῦ κουμπιοῦ. Ἀμέσως τότε ἕνα κομμάτι τοῦ τοίχου ἄνοιξε καὶ παραμέρισε.

Τότε ἡ ἄγνωστη πέρασε ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα, κρατῶντας μι' ἀναμμένη λάμπα κι' ὁ τοῖχος ξανάκλεισε πίσω της.

Τὸ σύστημα ὡστόσο ἦταν πολὺ ἁπλό. Ὁ Σέρλοκ Χόλμς ἔκανε ὅ,τι εἶχε κάνει κι' ἡ ἄγνωστη καὶ πέρασε κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸ μυστηριῶδες ἄνοιγμα. Βάδισε μέσα στὸ σκοτάδι, ψαχουλεύοντας μὲ τὰ χέρια του, τὰ ὁποῖα ἄγγιζαν ὁλοένα πράγματα μαλακὰ σὰν πανιά. Στὴ φλόγα ἑνὸς σπίρτου ποὺ ἄναψε, εἶδε τότε πὼς βρισκόταν σὲ μιὰ ἀποθήκη, γεμάτη γυναικεῖα φορέματα καὶ ροῦχα, τὰ ὁποῖα κρεμόντουσαν ἀπὸ τοὺς τοίχους. Ἄνοιξε δρόμο μέσ' ἀπ' αὐτὰ καὶ στάθηκε μπρὸς σὲ μιὰ πόρτα, ποὺ τὴ σκέπαζε ἕνας τάπης. Τὸν παραμέρισε λίγο καὶ κύτταξε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

Εἶδε τότε, τὴν ἄγνωστη ἢ μᾶλλον τὴν Ξανθὴ Κυρία νὰ βρίσκεται μπροστά του. Ἔφτανε ν' ἁπλώση τὸ χέρι του γιὰ νὰ τὴν πιάση.

Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ γυναίκα αὐτή, ἔσβυσε τὴ λάμπα κι' ἄναψε τὸ ἠλεκτρικό. Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Χόλμς μπόρεσε νὰ δῆ τὸ πρόσωπό της σὲ ἄφθονο φῶς. Ἀνασκίρτησε. Ἡ γυναίκα ποὺ εἶχε κατορθώσει νὰ φτάση ἔπειτ' ἀπὸ τόσες μανοῦβρες δὲν ἦταν ἄλλη ἀπὸ τὴν Κλοτίλδη Ντεστάντ, τὴν κόρη τοῦ ἀρχιτέκτονος.

* * *

Ὥστε ἡ Κλοτίλδη Ντεστὰντ ἦταν ἡ δολοφόνος τοῦ βαρώνου ντ' Ὠτρὲκ κι' ἡ κλέφτρα τοῦ Γαλάζιου διαμαντιοῦ! Ὥστε ἡ Κλοτίλδη Ντεστὰντ ἦταν ἡ μυστηριώδης συνένοχος τοῦ Ἀρσὲν Λουπέν!... Αὐτὴ ἦταν τέλος ἡ Ξανθὴ Κυρία!...

—Ἔ, διάβολε, ναί! ψιθύρισε ὁ Χόλμς σὰν ν' ἀπαντοῦσε μόνος του σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις. Πῶς δὲν τὸ σκέφτηκα προηγουμένως; Μ' ἐξαπάτησε τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ φίλη τοῦ Λουπὲν εἶνε ξανθὴ κι' ἡ Κλοτίλδη μελαχροινή... Τί εὐκολώτερο ἀπὸ τὸ νὰ γίνη ἡ Ξανθὴ Κυρία μελαχροινὴ μετὰ τὴ δολοφονία τοῦ βαρώνου ντ' Ὠτρέκ.

Ὁ Χόλμς ἀπὸ τὸ ἄνοιγμά του ἔβλεπε ἕνα μέρος τοῦ δωματίου ποὺ ἦταν ἕνα κομψὸ γυναικεῖο μπουντουάρ, στολισμένο μ' ὡραῖες εἰκόνες καὶ μὲ πολύτιμα μπιμπελό. Ἡ Κλοτίλδη εἶχε ξαπλωθεῖ σ' ἕνα ντιβάνι κι' ἔμενε ἐκεῖ ἀκίνητη, μὲ τὸ κεφάλι της χωμένο μέσα στὰ χέρια της. Ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμή, ὁ ἀστυνομικὸς ἀντελήφθη πὼς ἔκλαιγε. Χοντρὰ δάκρυα κυλοῦσαν στὰ χλωμὰ μάγουλά της, γλυστροῦσαν πρὸς τὸ στόμα της κι' ἔπεφταν στάλα-στάλα στὸ βελοῦδο τοῦ κορσάζ της. Κι' ἄλλα δάκρυα τ' ἀκολουθοῦσαν ἀτελείωτα, σὰν νάβγαιναν ἀπὸ μιὰ ἀστείρευτη πηγή. Τὸ θέαμα αὐτὸ ἦταν ἐκτάκτως θλιβερό.

Ἔξαφνα μιὰ πόρτα ἄνοιξε πίσω της κι' ὁ Ἀρσὲν Λουπὲν μπῆκε μέσα, κρατῶντας μιὰ μικρὴ ἀνθοδέσμη.

Ὁ Λουπὲν κι' ἡ Κλοτίλδη κυττάχτηκαν ἐπὶ πολλὴ ὥρα χωρὶς ν' ἀλλάξουν λέξι. Ἔπειτα ἐκεῖνος γονάτισε κοντά της, ἀκούμπησε τὸ κεφάλι της στὸ στῆθος του καὶ τὴν τύλιξε μὲ τὰ χέρια του μὲ ἀπέραντη τρυφερότητα καὶ βαθύτατο οἶκτο. Δὲν ἐσάλευαν καθόλου. Μιὰ γλυκειὰ σιωπὴ τοὺς ἕνωνε.

—Θὰ ἤθελα τόσο νὰ σᾶς κάνω εὐτυχισμένη! ψιθύρισε τέλος ὁ Λουπέν.

—Εἶμαι εὐτυχισμένη, τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη.

—Ὄχι, ἀφοῦ κλαῖτε... Τὰ δάκρυά σας μὲ ἀπελπίζουν, Κλοτίλδη...

Ἡ νέα εἶχε γοητευθεῖ ἀπὸ τὴν χαϊδευτικὴ φωνή του καὶ τὸν ἄκουγε γεμάτη ἐλπίδα κι' εὐτυχία. Ἕνα χαμόγελο φώτισε τὸ πρόσωπό της, μὰ ἕνα χαμόγελο ποὺ ἦταν μελαγχολικὸ ἀκόμα.

—Μὴν εἶσθε θλιμμένη, Κλοτίλδη, τὴν ἱκέτευσε ὁ Λουπέν. Δὲν πρέπει νὰ εἶσθε θλιμμένη... Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα...

Ἐκείνη τοῦ ἔδειξε τότε τὰ λευκὰ χέρια της, τὰ λεπτὰ καὶ μακρουλὰ καὶ εἶπε μὲ σοβαρότητα:

—Ὅσο αὐτὰ τὰ χέρια θὰ εἶνε τὰ χέρια μου, θὰ εἶμαι θλιμμένη, Μαξίμ.

—Μὰ γιατί;

—Γιατὶ τὰ χέρια αὐτὰ σκότωσαν.

—Μὰ σωπάστε! φώναξε ὁ Λουπέν. Τὸ παρελθὸν πέθανε! Τὸ παρελθὸν δὲν λογαριάζεται πειά...

Καὶ ἄρχισε νὰ φιλάη τὰ χέρια της, ἐνῷ ἐκείνη τὸν κύτταζε μ' ἕνα χαμόγελο πιὸ φωτεινὸ τώρα, σὰν νὰ ἔσβυνε κανένα ἀπὸ τὰ φιλήματά του μιὰ θλιβερὴ ἀνάμνησι.

—Πρέπει νὰ μ' ἀγαπᾶς, Μαξίμ, πρέπει νὰ μ' ἀγαπᾶς, ἀφοῦ καμμιὰ γυναίκα δὲν σ' ἀγαπάει ὅπως ἐγώ... Γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω, ἐνέργησα κι' ἐνεργῶ ἀκόμα, ὄχι σύμφωνα μὲ τὶς διαταγές σου, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὶς μυστικές σου ἐπιθυμίες. Ἔκανα πράξεις, ἐναντίον τῶν ὁποίων ὅλα τὰ ἔνστικτά μου κι' ὅλ' ἡ συνείδησίς μου ἐξεγέρθηκε, μὰ δὲν μπόρεσα ν' ἀντισταθῶ... Ὅ,τι κάνω, τὸ κάνω μηχανικά, ἀφοῦ αὐτὸ σοῦ εἶνε χρήσιμο καὶ ἀφοῦ τὸ θέλεις... κι' εἶμαι πάντα πρόθυμη νὰ κάνω ὅ,τι θέλεις.

Τότε ὁ Λουπὲν τῆς ἀπάντησε μὲ πίκρα:

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ARTHUR DOURLIAC

ΠΑΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΓΥΙΟΣ

ΟΙ φαντάροι ἀποθέσανε τὸν πληγωμένο στὸ κρεββάτι μὲ τὰ μπλὲ τσόχινα παραπετάσματα κι' ἔπειτα γυρίζοντας στὸ γέρο, ποὺ μηχανικῶς κρατοῦσε πάντα τὴν πίπα στὸ στόμα του, τοῦ εἶπαν:

—Ἐκεῖ! δὲν θὰ σᾶς δώση μεγάλο βάρος. Τὸ παιδὶ σὲ λίγο μᾶς ἀφίνει χρόνους!... Ἀλλὰ ἦταν γενναῖο!... Καλύτερα θάναι νὰ πεθάνη ἐδῶ, παρὰ μέσα στὸν κάμπο.

Ὁ γέρος κούνησε τὸ κεφάλι του.

—Μήπως ἔχεις κανένα γυιὸ στὸ στρατό, μπάρμπα; τὸν ἐρώτησαν.

—Ὄχι, ἀλλὰ ὑπηρέτησα ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ἤμουν σαλπιγκτὴς στὸ 30ὸ τῶν Ζουάβων, σύντροφοι.

—Σὰν κι' αὐτὸν δηλαδή. Τί παλληκάρι τὸ καϋμένο!... Ἐσήμανε τὴν τελευταία ἔφοδο...

—Καὶ τί ἔφοδο! Εἶχε πέσει κάτω καὶ βαροῦσε ἀκόμα τὴ σάλπιγγα σκυλιασμένος, ἐνῷ οἱ ἄλλοι γύρω του πηδοῦσαν σὰν διαβόλοι.

—Ναί, ἦταν γενναῖος, ἐπανέλαβε ἁπλὰ ὁ παληὸς σαλπιγκτής. Μείνετε ὅμως ἥσυχοι, θὰ βρῆ τὸ θάνατο ἑνὸς γενναίου κι' ἂν ἐπανέλθει στὶς αἰσθήσεις του, θάχη ἕνα φίλο γιὰ νὰ τοῦ πῆ τὶς τελευταῖες του θελήσεις.

—Εὐχαριστοῦμε, σύντροφε! εἶπαν οἱ στρατιῶτες κι' ἀπομακρύνθηκαν γιὰ νὰ γυρίσουν στὸν καταυλισμό περνῶντας μέσα ἀπὸ τὸ χωριὸ ποὺ ἦταν κυριολεκτικῶς φραγμένο ἀπὸ σκοτωμένους καὶ ψυχορραγοῦντας.

Ὁ γέρος ἀπόμεινε μόνος, ἀκίνητος στὴ γωνία τοῦ τζακιοῦ, ὀνειροπολῶντας.

Τί; Τὸν καιρὸ τῆς νειότης του, πού, ὅταν βάραγε ἔφοδο, πηδοῦσε μὲ τὸ σύνταγμά του τὶς ἀπόκρημνες πλαγιὲς τῶν βουνῶν τῆς Καβυλίας ἢ σκαρφάλωνε στὰ προχώματα κατὰ τὴν τρομερὴ ἐπίθεσι τῆς Κωνσταντίνης.

Ὤ! τί ὡραῖες ἐκεῖνες ἡ μέρες τῆς δόξας καὶ τοῦ μεθυσιοῦ, ποὺ ἡ καθάριες νότες τῶν γαλλικῶν σαλπίγγων ἔτρεπαν σὲ ἄτακτο φυγὴ Ἄραβας Ρώσσους, Αὐστριακούς, Κινέζους!

Τώρα αὐτὸς ἦταν πειὰ ἀδύναμος κι' ἀσθενικός. Τώρα ἔβλεπε τοὺς Γάλλους νὰ ὀπισθοχωροῦν μπρὸς στὶς πρωσσικὲς μάζες...

Ἦταν θλιμμένος, ὁλομόναχος.

Κι' ἄκουγε στὸ βάθος τῆς μνήμης του τ' ἀλλοτινὰ χαρούμενα σαλπίσματα... κι' ἕνα ἄλλο ἀκόμα σάλπισμα... ἀδύνατο, διστακτικό... ἑνὸς μικροῦ μὲ μελαχροινὰ μάγουλα, ποὺ τὸ φούσκωνε μ' ὅλες του τὶς δυνάμεις φυσῶντας μέσα στὴν πατρικὴ τρομπέττα.

* * *

Ὁ Φραγκίσκος Λορραίν, γυρνῶντας ἀπὸ τὴν Ἀφρική, εἶχε φέρει μαζί του, ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ σφαῖρα στὸ γόνατο ποὺ τὸν ἔκανε νὰ σέρνη τὴ γάμπα του κι' ἀπ' τὸ στρατιωτικὸ μετάλλιο ποὺ κοσμοῦσε τὸ στῆθος του, ἕνα ἀγοράκι, τὸ ὁποῖο εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ μιὰ Μαυριτανή. Τὴν εἶχε παντρευτεῖ ἐκεῖ κάτω καὶ τοῦ εἶχε πεθάνει προτοῦ νὰ ἐγκαταλείψη τὸ γενέθλιό της ἔδαφος.

Ἔτσι λοιπὸν ὁ Λορραὶν ἀναγκαστικῶς εἶχε γίνει πατέρας καὶ μητέρα συγχρόνως γιὰ τὸ μικρὸ Πετράκη του, ποὺ τὸν ἐλάτρευε, ἀποκρύπτοντας ὅμως πάντα τὴν πατρικὴ του στοργή, «ἀσυμβίβαστη, καθὼς ἔλεγε πρὸς τὴν πειθαρχία», ὑπὸ ἐξωτερικὸ σκληρὸ κι' αὐστηρό.

Τὸ παιδὶ μεγάλωνε, εἶχε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πατέρα του μαζὺ μὲ τὴν μπρούτζινη ἐπιδερμίδα καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιὰ τῆς μητέρας του, ἦταν τολμηρό, ἔξυπνο καὶ καλό.

—Εἶνε ἕνας λαμπρὸς μπερμπαντάκος καὶ θὰ γίνη ἕνας λαμπρὸς στρατιώτης! ἔλεγε ὑπερήφανα ὁ παληὸς σαλπιγκτής.

Δυστυχῶς ὁ «Μαυρειδερός», ὅπως ὠνόμασαν στὸ χωριὸ τὸ γυιό του, εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τοὺς προπάτορες τῆς μητέρας του ἀναμφιβόλως, ληστρικὰ ἔνστικτα, τὰ ὁποῖα ἐξαγρίωναν τὴν ἄκαμπτη τιμιότητα τοῦ Λορραίν.

Τοῦ κάκου εἶχε πολλαπλασιάσει τὶς ἐπιπλήξεις του. Ἀκατάπαυστα τὸ χαμίνι πιανόταν ἐπ' αὐτοφώρῳ νὰ κλέβη φροῦτα ἀπ' τοὺς ξένους κήπους.

Μιὰ μέρα, πρᾶγμα χειρότερο, ἀπεδείχθη ἔνοχος μεγάλης κλοπῆς.

Τούτη τὴ φορὰ ὁ γέρος δὲν εἶπε τίποτε παρὰ ξεκαρφίτσωσε τὸ παράσημο ἀπ' τὸ στῆθος του καὶ τὸ κρέμασε σ' ἕνα καρφί. Ὕστερα, μ' ὅλα τὰ θερμὰ παρακάλια τοῦ γυιοῦ του, τὸν ἔδιωξε ἀπ' τὸ σπίτι του, διακηρύσσοντας ὅτι δὲν μποροῦσε νάναι πατέρας ἑνὸς κλέφτη.

Ὁ Πέτρος εἶχε φύγει καὶ δὲν εἶχε δώσει πειὰ σημεῖα ζωῆς. Εἶχε πεθάνει; Τὸ ἀγνοοῦσαν. Μὰ ποτὲ πειὰ ὁ παληὸς στρατιώτης δὲν εἶχε προφέρει τ' ὄνομά του κι' αὐτὴν τὴν ὥρα ποὺ τόσοι πατεράδες ἔτρεμαν γιὰ τὰ παιδιά τους, αὐτὸς δὲν εἶχε τὴ θλιβερὴ γλυκύτητα νὰ φοβᾶται γιὰ τὸ δικό του.

Τὰ τσόχινα παραπετάσματα εἶχαν τρεμουλιάσει, ὁ πληγωμένος κουνιόταν μ' ἕνα ἀδύνατο βογγητό.

Ἀνάβοντας ἕνα σπαρματσέτο, ποὺ τσάπνιζε, ὁ μπάρμπα Λορραίν, μπῆκε μέσ' στὴ σκοτεινὴ κρεββατοκάμαρη.

—Μήπως θέλεις τίποτε, γενναῖε μου; Ἐγώ...

Δὲν ἀποτελείωσε τὴ φράσι του.

Γαλβανισθεὶς ἀπ' αὐτὴ τὴ φωνὴ ὁ ψυχορραγῶν εἶχε ἀνασηκωθεῖ στοὺς ἀγκῶνες καὶ σ' αὐτὸ τὸ δύστυχο ἀκρωτηριασμένο πρόσωπο, ποὺ τὸ περιβάλλανε καταματωμένοι ἐπίδεσμοι, ὁ πατέρας ἀναγνώρισε τὸ γυιό του.

—Πέτρο!... Πέτρο!... ἐτραύλισε πνιγμένος.

Τὸ σπαρματσέτο ἔτρεχε πάνω στὰ δάχτυλά του σὲ πύρινες σταγόνες, χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνεται.

Ἔμεινε ἐκεῖ... ἀκίνητος... βλοσσυρός... κυττάζοντας μὲ μάτι θολό, ἀποχαυνωμένο, αὐτὸ τὸ παιδί, ποὺ τόσο τὸ εἶχε ἀγαπήσει, ποὺ τόσο εἶχε κλάψει μυστικά...

Κι' ὁ πληγωμένος ἐπίσης τὸν εἶχε ἀναγνωρίσει.

—Συγγνώμην, πατέρα!... συγγνώμην!... ἐγόγγυσε ἑνώνοντας τὰ χέρια του.

Ὁ γέρος, μὲ τὸ λάρυγγα σφιγγόμενο, δὲν ἀποκρίθηκε.

—Συγχωρῆστε με, σᾶς ἱκετεύω, ἐπανέλαβε ὁ δυστυχισμένος Πατέρα, ἔζησα κακά, ἀλλὰ πεθαίνω τίμια.

Ὁ γέρος σιωποῦσε πάντα.

Ὁ ἄλλος ξανάπεσε καταβεβλημένος στὸ προσκέφαλό του.

Ἀλλὰ τότε αἰσθάνθηκε κάτι τι τὸ ὑγρὸ νὰ πέφτη σταγόνα πρὸς σταγόνα πάνω στὸ πρόσωπό του.

Ὁ πατέρας ἔκλαιγε κι' αὐτὰ τὰ εὐλογημένα δάκρυα ἐξάγνιζαν τὸ μιασμένο αὐτὸ μέτωπο σὰν δεύτερο βάφτισμα.

Ἔπειτα, παίρνοντας τὸ μετάλλιο τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς, τὸ κρεμασμένο τόσα χρόνια στὰ πόδια τοῦ Ἐσταυρωμένου, ὁ ἀπόμαχος, τὸ τοποθέτησε πάνω στὸ στῆθος τοῦ παιδιοῦ του.

Ἕνα εἶδος ἐκστάσεως ἐφώτισε τὰ ὠχρὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἑτοιμοθανάτου. Ἔφερε μὲ τρεμάμενο χέρι τὸ ἔνδοξο παράσημο στὰ χείλη του, ψιθυρίζοντας:

—Εὐχαριστῶ!...

Ξεψύχησε.

* * *

—Λοχία, κάνε προσκλητήριο.

Ἡ ἡμέρα προχωροῦσε καὶ τὸ ἀποδεκατισμένο σύνταγμα παρετάσσετο μὲ τοὺς σάκκους στὴν πλάτη.

—Ὠμπέρ;

—Παρών!

—Μωχαμὲτ Ἀλῆ Λορραίν;

—Παρών! ἀποκρίθηκε μιὰ φωνὴ ἀρρενωπή.

Ὁλονῶν τὰ βλέμματα στρέφονται πρὸς τὸ σαλπιγκτή.

Ὁ γέρος, πελιδνός, ἀλλὰ μὲ τὰ μάτια ξερά, ντυμένος μὲ τὴ στολὴ τοῦ γυιοῦ του, βγαίνει ἀπὸ τὴ γραμμή...

—Ὀνομάζομαι Λορραίν, παληὸς σαλπιγκτὴς στὸ 30ὸ τῶν Ζουάβων. Ἀντικαθιστῶ τὸ γυιό μου ποὺ σκοτώθηκε πολεμῶντας ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.

Σιωπηλὰ ὁ λοχαγὸς ἀποκαλύπτεται μπροστὰ στὸν ἀπόμαχο κι' ὁ κατάλογος ἐξακολουθεῖ...

* * *

—Ἐμπρός!...

Ὁ ἐχθρὸς ἐπανῆλθε, περισφίγγοντας τὸ μικρὸ στράτευμα.

—Ἐμπρός!...

Ἡ σάλπιγγα σημαίνει ἔφοδο...

Ἕνα φρικίασμα περνᾶ μέσ' στὴν ψυχὴ τῶν στρατιωτῶν, στὸν ἄγριον τόνο της τὸ σπαρακτικό.

Εἶνε κάτι τι τὸ τρομακτικό, τὸ ἀπελπισμένο, εἶνε ἡ κραυγὴ τῆς ὀργῆς, τοῦ μίσους, τῆς ἐκδικήσεως τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ Γάλλου.

Οἱ Ζουάβοι πηδοῦν παράφοροι, μισομεθυσμένοι, ἀγριωποί.

Κι' ὁ γέρος ἐπίσης τρέχει σὰν κι' αὐτούς, δὲν σέρνει πειὰ τὸ πόδι. Ἐμπρός! Μὲ τὴ σάλπιγγα στὰ χείλη σημαίνει χωρὶς νὰ σταματήση καθόλου.

Τὸ αἷμα του βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα, τὰ μάτια του θολώνουν, τὰ μελίγγια του χτυποῦν.

Προχωρεῖ, προχωρεῖ σαλπίζοντας πάντοτε μανιωδῶς.

Μιὰ σφαῖρα τοῦ συντρίβει τὸ δεξὶ μπράτσο μ' αὐτὸς παίρνει τὴ σάλπιγγα μὲ τ' ἀριστερό. Μιὰ ἄλλη τοῦ τρυπάει πέρα ὡς πέρα τὴ γάμπα, κι' ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ τρέχη. Ἐπὶ τέλους μιὰ τελευταία σφαῖρα τὸν χτυπάει κατάκαρδα καὶ πέφτει στὴν ἴδια θέσι στὴν ὁποία ἔπεσε καὶ τὸ παιδί του λίγες ὧρες πρωτήτερα...

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΝΕΑ

Στὴ Ρωσσία, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς φιλολογικῆς Πεντηκονταετηρίδος τοῦ Μάξιμ Γκόρκυ, θὰ δοθῆ τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου συγγραφέως σὲ μιὰ πόλι.

Θὰ ὀνομασθῆ δηλαδὴ τὸ Νισνινοβγκορόντ, Μαξὶμ-Γκόρκυγκραντ.

* * *

Μιὰ μεγάλη ἐπίσης τιμὴ ἀπενεμήθη τελευταῖα καὶ σ' ἕναν ἄλλον περίφημο συγγραφέα τῆς ἐποχῆς μας, τὸν Μωρὶς Μαίτερλιγκ, τὸν ὁποῖο ὁ βασιλεὺς τοῦ Βελγίου ὠνόμασε κόμητα.

Συνιστῶμεν τὴν ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗΝ τοῦ κ. ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ, Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπ)μίῳ Μενάνδρου 27, Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΟΥΜΕ

— Τ' ἀσπρόρρουχά μας, δὲν θὰ γαρνίρωνται πειὰ μὲ δαντέλλα, ὅπως πρίν, ἀλλὰ θὰ στολίζωνται μὲ ὡραῖα κεντήματα καὶ μὲ διάφορες βελονιές.

—'Εκτὸς αὐτοῦ, τ' ἀσπρόρρουχα θὰ κόβωνται πολὺ τεχνικά, ὅπως καὶ τὰ φορέματα.

— Μερικὰ νυχτικὰ θὰ εἶνε τόσο ὡραῖα, θὰ μποροῦν νὰ φορεθοῦν καὶ ὡς ντεζαμπιγιὲ μέσα στὸ σπίτι. Θὰ εἶνε καμωμένα ἀπὸ τόσο λεπτὰ καὶ γλυκόχρωμα ὑφάσματα, καὶ κομμένα σὲ τόσο χαριτωμένα σχέδια, ὥστε θὰ μοιάζουν πολὺ μὲ βραδυνὰ φορέματα.

—'Απαράλλαχτα, ὅπως καὶ τὰ βραδυνὰ φορέματα. τὰ νυχτικὰ θὰ εἶνε ἐφαρμοστὰ στὴν τάγια, καὶ θὰ ἔχουν ἀμπιεσμὰν σὲ σχέδιο μπολερο, ἢ ἐνκρυστασιὸν δίχρωμες. Θὰ ἔχουν ἀκόμα μικρὰ φουσκωτὰ μανίκια, ἢ μικρὲς κάπες στοὺς ὤμους, ἢ ἀλλεπάλληλα βολὰν, ἢ μία μικρὴ πελερίνα πίσω στὴν πλάτη.

— Ἡ ρόμπες ποὺ θὰ φορέσουμε τὸ πρωΐ, μόλις σηκωθοῦμε, θὰ γίνωνται τώρα τὸν χειμῶνα, ἀπὸ φανέλλα, καὶ ἀρκετὰ μακρυές, ὥστε νὰ σκεπάζουν τὸ νυχτικό. Θὰ εἶνε ἐμπρὸς πολὺ σταυρωτές, καὶ θὰ κλείνουν μὲ κουμπιὰ ἢ μὲ μία ζώνη.

— Τὸ χαρακτηριστικὸ τῶν νέων ἀπογευματινῶν φορεμάτων, εἶνε ἡ ἀσυμμετρία, καὶ τὰ πολὺ μελετημένα σχέδια. Πολλὰ θὰ εἶνε κλειστὰ ὡς ἐπάνω στὸ λαιμὸ, καὶ θὰ ἔχουν μιὰ ἐσάρπα κομμένη στὴ συνέχεια τοῦ κορσάζου.

— Τ' ἀπογευματινὰ φορέματα, θὰ ἔχουν ἴσια γραμμὴ ἐπάνω, ἀλλὰ θὰ πλαταίνουν κάτω, εἴτε ἀπὸ τὸ ἐξ ἀρχῆς κόψιμο τῆς φούστας, εἴτε μὲ μερικὲς πιέτες. 'Αλλὰ ἡ μπορντούρα κάτω θὰ εἶνε ἄνιση, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

— Τὸ βράδυ, θὰ ἰδοῦμε αἰθέρια φορέματα ἀπὸ διπλῆ καὶ τριπλῆ μουσελίνα, τριῶν διαφορετικῶν χρωμάτων, μὲ γαρνιτούρα στὸ ντεκολτὲ, ἢ μὲ ζώνη ἀπὸ τορσάντα τρίχρωμη.

— 'Ωραῖο φορεματάκι γιὰ νέο κορίτσι γίνεται ἀπὸ μουσελίνα κίτρινη, ρὸζ, καὶ θαλασσιά.

— Χαριτωμένα φορέματα βραδυνὰ, θὰ ἰδοῦμε καὶ ἀπὸ μεταξωτὸ ὀργκαντὶ, καὶ ἀπὸ βελοῦδο, ἀνάμικτα Τὸ βελοῦδο μὲ τὸ ὀργκαντὶ, ἐναρμονίζονται θαυμάσια, γιατὶ πηγαίνει πολὺ τὸ διαφανὲς ὕφασμα μὲ τὸ χονδρό.

— Φορέματα ἀπὸ ὀργκαντὶ θὰ γαρνίρωνται συχνὰ μὲ σφηκοφωλιὲς καὶ μὲ κορδέλλες ἀπὸ βελοῦδο, ἐνκρυστὲ μὲ ἀζούρ.

— Τὰ μικρὰ βελούδινα καπελλάκια, τὰ ὁποῖα θὰ φορεθοῦν μέχρι τέλους τῆς σαιζόν, θὰ γαρνίρωνται κατὰ δύο τρόπους, ἢ πρὸς τὰ πίσω ὑψηλὰ, ἢ ἐμπρὸς, ἐπάνω στὸ μέτωπο.

— Θὰ ἰδοῦμε στὰ βελούδινα καπελλάκια, φιόγκους ντραπὲ, φιόγκους σὲ σχῆμα πεταλούδας, καὶ κονγκάρδες, τοῦ ἰδίου χρώματος μὲ τὸ καπέλλο, ἢ ἀντιθέτου.

□□□ ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ □□□

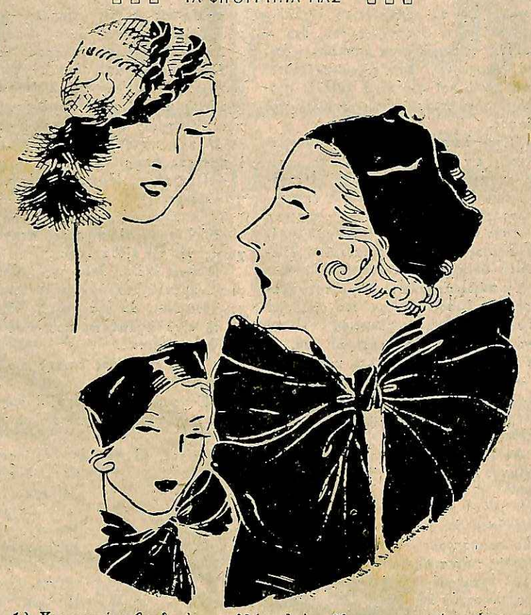

1) Χαριτωμένο βραδυνὸ καπελλάκι ἀπὸ τοῦλι, γαρνιρισμένο μὲ τορσάντες ἀπὸ σατὲν καὶ φτερά. 2) καὶ 3) Καπέλλο καὶ μεγάλος φιόγκος ἀπὸ σατὲν μαῦρο. Τὸ καπέλλο γαρνίρεται μὲ ἀσημένιο γκαλόν.

— 'Εκτὸς ἀπὸ τὰ γούνινα, καὶ ἀσορτὶ μὲ τὸ κοστοῦμι μανσόν, θὰ ἰδοῦμε καὶ μανσὸν ἀπὸ φτερὰ, καὶ μανσὸν ἀπὸ λουλούδια.

— Τὰ πρῶτα θὰ κρατήσουμε τὸ ἀπόγευμα, συνοδευόμενα ἀπὸ μία τόκα ἀσορτί. Τὰ δεύτερα θὰ προορίζωνται γιὰ τὸ βράδυ, θὰ συνοδεύουν τὶς ἐλαφρὲς τουαλέττες χοροῦ, καὶ τὰ νυφικὰ φορέματα.

— Θὰ ἰδοῦμε μανσὸν σκεπασμένα ὁλόκληρα μὲ μενεξέδες, μὲ μικρὰ τριανταφυλλάκια, μὲ μαργαρίτες, κ.τ.λ.

— Τὰ νυφικὰ μανσὸν θ' ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἄνθη λεμονιᾶς, ἢ μικρὰ κρίνα. Ε'ν' ἕνα χαριτωμένο ἀνάλαφρο, κι' ἀσυνήθιστο ἀκόμα, ἀξεσουάρ.

— 'Εφέτος θὰ ἰδοῦμε καὶ πολὺ ὡραῖα ἐλαφρὰ ὑφάσματα, ἀπὸ φτερὰ στρουθοκαμήλου, ἐργασμένα καὶ κολλημένα, κάθε χρώματος. Θὰ γίνωνται ἀπὸ αὐτά, μανσόν, καπελλάκια, καὶ διάφορες γαρνιτοῦρες.

— Τὸ μικρὸ βέλο εἶνε πάντα τῆς μόδας. Πότε σκεπάζει μόνο τὰ μάτια, πότε φθάνει ὡς κάτω ἀπὸ τὴν μύτη, πότε σκεπάζει καὶ ὅλο τὸ πρόσωπο. Χονδρὲς βοῦλες βελούδινες περιβάλλουν τὴν μπορντούρα τοῦ βέλου κάτω.

— Τὸ βέλο, φορίεται τώρα κατ' εὐθείαν ἐπάνω στὰ μαλλιὰ, κάτω ἀπὸ τὸ καπέλλο, κ' εἶνε πολὺ λεπτὸ, ἀσορτὶ μὲ τὸ χρῶμα τοῦ καπέλλου ἢ τοῦ προσώπου.

— Μερικὰ φορέματα ἀντὶ ζώνη ἐμπρὸς, θὰ ἔχουν ἐνκρυστασιὸν, μυτερὴ πρὸς τὰ ἐπάνω τοῦ κορσάζου, ἢ ἕνα ντραπὲ, ἢ μερικὲς σοῦρες, ἢ μικρὲς πιέτες, ἢ ἕνα μοτὶφ μὲ πέτρες.

— Ἡ ζῶνες τῶν κοστουμιῶν— σπὸρ, θὰ εἶνε ἀπὸ δέρμα χοίρου, κροκοδείλου, φειδιοῦ, ἢ σεβρὼ, θαμποῦ ἢ γυαλιστεροῦ, καὶ θὰ γαρνίρωνται μὲ μία μετάλλινη ἀγκράφα.

—Τὰ ἐπανωφόρια τρουὰ - κάρ, θὰ φορεθοῦν τόσο τὸ ἀπόγευμα ὅσο καὶ τὸ βράδυ.

— Ὅλα τὰ διάφορα μικρὰ ἀξεσουὰρ τῆς τσάντας, τὸ κουτὶ τῆς πούντρας, τὸ χτένι, ἡ θήκη τοῦ κραγιὸν, καὶ τὸ μαντηλάκι ἂν θέλετε, θὰ εἶνε ἀσορτὶ μὲ τὸ χρῶμα τῆς τσάντας.

— Θὰ συνηθίζεται πολὺ στὴν τσάντα, ἕνα μονόγραμμα ἀπὸ στρὰς ἢ ἀπὸ πέτρες χρωματιστές.

—Τὰ μακρυὰ σκουλαρίκια θὰ εἶνε καὶ πάλι τῆς μόδας, πρὸ πάντων γιὰ τὸ βράδυ. 'Αλλὰ τὸ κόσμημα αὐτὸ πηγαίνει μόνο σὲ κάπως ὥριμες κυρίες καὶ μὲ παρουσιαστικὸ ἐπιβλητικό. Τὰ μακρυὰ σκουλαρίκια, προσθέτουν χρόνια, καὶ φαίνονται πολὺ βαρειὰ σ' ἕνα λεπτὸ πρόσωπο, γι' αὐτὸ θὰ κάνουν καλὰ νὰ τ' ἀποφεύγουν ἡ νεαρὲς δεσποινίδες.

— Τὰ βραδυνὰ φορέματα τῶν νέων κοριτσιῶν, θὰ εἶνε γλυκόχρωμα καὶ διαφανῆ, ὅπως καὶ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου των. Πάντοτε δὲ, το μάκρος τῆς φούστας, δὲν θὰ ξεπερνάη τὸν ἀστράγαλο, ὅσον ἀφορᾶ τὸ ντεκολτὲ θὰ εἶνε μέτριο καὶ συχνὰ θὰ φαίνεται ἀκόμα λιγώτερο, μὲ τὴν προσθήκη μιᾶς κάπας, ἢ ἐσάρπας, ἢ βολὰν ὁλόγυρα στοὺς ὤμους.

— Τὰ βραδυνὰ φορέματα τῶν κυριῶν, θὰ εἶνε πολὺ ντεκολτὲ πίσω καὶ στὰ πλάγια, καὶ μᾶλλον κλειστὰ ἐμπρός. Δηλαδὴ τὰ ντεκολτὲ τῶν βραδυνῶν φορεμάτων, θὰ θυμίζουν τὸ ντεκολτὲ τῶν κοστουμιῶν τοῦ μπάνιου, ποὺ φορούσαμε τὸ καλοκαῖρι στὴν ἀκρογιαλιά.

— 'Εντούτοις θὰ ἰδοῦμε καὶ φορέματα βραδυνὰ μὲ μανίκια κοντὰ καὶ μακρυά.

— Πολλὰ φορέματα βραδυνὰ θὰ ἔχουν στοὺς ὤμους τοῦφες ἀπὸ φτερὰ πετεινοῦ ἢ στρουθοκαμήλου, ἢ βολὰν μὲ πλατειὰ μπάντα ἀπὸ γούνα, ἢ γιρλάντες ἀπὸ λουλούδια, βαλμένες ἔτσι στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ βραχίονος, ὥστε νὰ σχηματίζουν ἕνα μικρὸ κοντὸ μανίκι.

— Θὰ ἰδοῦμε καὶ φορέματα βραδυνὰ, συγκρατούμενα στοὺς ὤμους, μὲ μπρετέλλες διασταυρούμενες.

— Τὸ ἀπόγευμα, γιὰ ἐπισκέψεις καὶ γιὰ τσάϊ, θὰ φορέσουμε φορέματα μακρυὰ ὡς τὸ ἐπάνω μόνο μέρος τοῦ ἀστραγάλου. Τὰ φορέματα αὐτὰ θὰ συμπληρώνουνται μὲ μιὰ μικρὴ κάπα, ἢ μ' ἕνα μπολερό.

— Τώρα τελευταῖα, μιὰ κυρία, μπορεῖ νὰ δεχτῇ τὸ βράδυ στὸ σπίτι της, μ' ἕνα ντεζαμπιγιὲ, ἀπὸ ὕφασμα μεταξωτό, γαρνιρισμένο μὲ νερβὺρ, ἢ μ' ἐνκρυστασιόν.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

«ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21—419)

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

'Εσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος Δρχ. 200 'Εξωτερικοῦ Δολλάρια 6
» 'Εξάμηνος » 100 Αμερικῆς » 6
καὶ δι'ὅλην τὴν 'Αφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κογκὸ ἐτησία συνδρομὴ Σελίνια 30.
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 4.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:

'Εν 'Αμερικῇ Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str(Apt.41) New York city. ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. *Χριστόδουλος Σαράφης*. 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie. καὶ ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. *Γεώργ. 'Αντωνιάδης* B. P. 445 Elisabethville Congo—Belge.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν της «Οἰκογενείας»: ATHENS NEWS AGENCY, 308-310 WEST 58TH STREET, NEW YORK, CITY, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ
ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΑΡΘΡΙΤΙΔΟΣ

Τὸ καλύτερον φάρμακον διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἀρτηριοσκληρώσεως καὶ ἀρθρίτιδος ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε ἡ Arteriovaccine Dr Cilimbaris. Ἡ ἀρτηριοσκλήρωσις θεραπεύεται ταχέως διὰ τῆς ἀρτηριοβαζίνης Τσιλιμπάρη, ἄνευ διαίτης καὶ ἀφαιμάξεων, ἐπίσης καὶ ἡ ἀρθρῖτις ἄνευ λουτρῶν.

Τὴν συνιστοῦν οἱ διαπρεπέστεροι ἰατροὶ τῆς Εὐρώπης.

Εἶνε ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ 'Ιατροσυνεδρίου τῆς 'Ελλάδος, ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς 'Ιατροσυνεδρίου τῆς Βέρνης. Εὑρίσκεται εἰς τὰ φαρμακεῖα.

'Αντιπρόσωπος
Σ. ΒΟΣΥΝΙΩΤΗΣ
Φαρμακοποιός, 'Αγίου Κωνσταντίνου 15, 'Αθῆναι.

'Ετοιμάσθη πλουσία συλλογὴ χαρτοφυλακίων διὰ τὰς Δίδας φοιτητρίας καὶ μαθητρίας. Τὰ χαρτοφυλάκια εἶνε ἐλαφρὰ καὶ εὐεργετικά.
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ
'Εργοστάσιον καὶ Κατάστημα
Π. ΤΣΟΠΑΝΑΚΟΥ
Βουκουρεστίου καὶ Σταδίου.

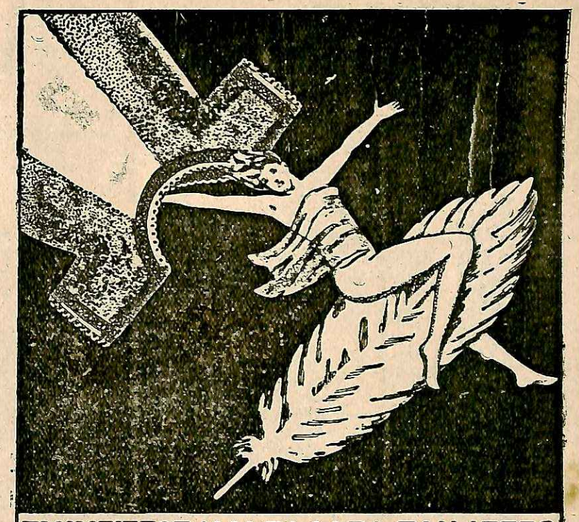

ΕΥΛΥΓΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΑ ΣΑΝΦΤΕΡΟ
ΘΑ ΓΙΝΕΤΕ ΜΕ ΤΑ ΔΙΣΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ
KISSINGA
Πωλοῦνται εἰς τὰ φαρμακεῖα
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. ΤΖΟΥΡΟΣ-ΚΑΡΡΑΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9 - ΤΗΛΕΦ 23605

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΚΤΕΛΕΙ ΠΑΣΑΝ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ 4 1)4 e)e μέχρι δραχμῶν 100.000
ΕΝΟΙΚΙΑΣΙΣ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ
42 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

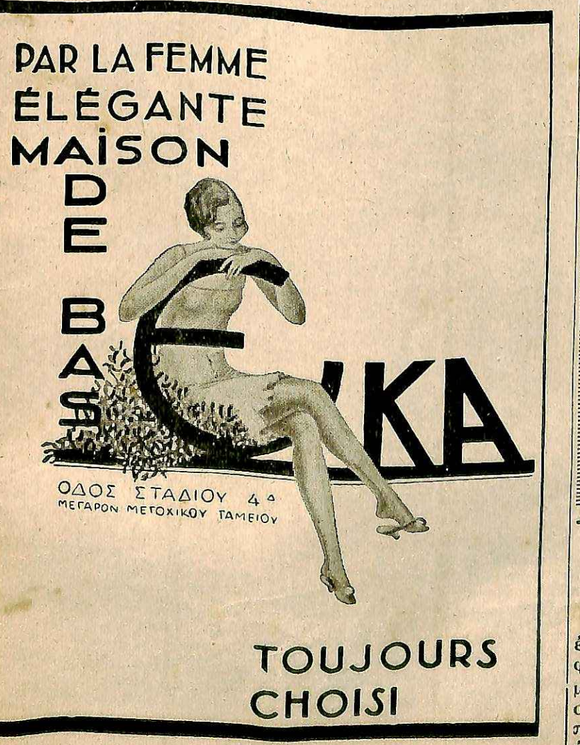
PAR LA FEMME
ÉLÉGANTE
MAISON
DE
BAS
ΕΙΚΑ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4
ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
TOUJOURS
CHOISI

ΠΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ.

ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ τοῦ Πὼλ Φεβὰλ 'Εσωτερ. Δρ. 60, 'Εξωτερικοῦ Δρ. 80.
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ τοῦ Μπρὰμ Στόουκερ 'Εσωτερ. Δρ. 30, 'Εξωτερ. Δρ. 40.
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ,ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ (2 τόμοι) τοῦ Ἔδγαρ Πόε ἕκαστος τόμος 'Εσωτ. Δρ. 15, 'Εξωτερ. Δρ. 20.
ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ τοῦ 'Ονορὲ Μπαλζὰκ 'Εσωτερ. Δρ. 20, 'Εξωτερικοῦ Δρ. 30.
ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ τοῦ 'Ιουλίου Βὲρν 'Εσωτερ. Δρ. 20, 'Εξωτ. Δρ. 30.
Η ΣΟΝΙΑ τῆς 'Ερρ. Γκρεβὶλ 'Εσωτ. Δρ. 15, 'Εξωτερ. Δρ. 20.
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ τοῦ Στήβενσον 'Εσωτερ. Δρ. 15, 'Εξωτερ. Δρ. 20.
Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ 'Εσωτερ. Δρ. 15, 'Εξωτερ. Δρ. 20.
Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ τοῦ Μυρζὲ 'Εσωτ. Δρ. 15, 'Εξωτερ. Δρ. 20.
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ 'Εσωτερ. Δρ. 15, 'Εξωτερ. Δρ. 20.
ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ τοῦ Π. Ροδοκανάκη 'Εσωτ. Δρ. 5, 'Εξωτ. Δρ. 8.
Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἐκλεκτὰ βιβλία εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», ὁδὸς Λέκα 7.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΗΣ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,,

Ὅσοι θέλετε νὰ τυπώσετε ἐπιστολοκεφαλιδας γιὰ τὰ Γραφεῖα σας, τὰ Καταστήματά σας, μπιλλιέτα δικά σας καὶ τῆς οἰκογενείας σας καθὼς καὶ πᾶν ἔντυπο πρὸς χρῆσιν σας ἀπευθυνθῆτε εἰς τὰ γραφεῖα μας.

Ἡ ἐργασία σας θὰ γίνῃ καλλιτεχνικὴ καὶ ἀριστη ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν.

Προτιμᾶτε πάντοτε τὰ καλλιτεχνικὰ τυπογραφεῖα μας. Λέκα 7.

ΕΝΡΗΣ

ΠΙΖΑΝΗΣ

"ΦΙΝΤΕΞ"

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ

ΥΛΙΚΑ
ΡΑΠΤΩΝ

Παρελήφθησαν

ΠΑΛΤΑ
ὑ
DRAPS SEDAN
διά Κυρίας

79·ΑΙΟΛΟΥ·79